

**ZLATNI JUBILEJ
NAŠE KONFERENCIJE**

Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica

ZLATNI JUBILEJ NAŠE KONFERENCIJE

Zlatni jubilej naše Konferencije

Izdaje: Hrvatska konferencija
viših redovničkih poglavara
i poglavarica

Odgovara: fra Jure Šarčević OFMCap, predsjednik HKVRPP

Autor: fra Ljudevit Maračić, OFMConv

Uredništvo: s. Irena Olujević, SMI
Marinko Nikolić

Lektura: Zvonko Štetić

Korektura: fra Ljudevit Maračić, OFMConv

Izrada kazala imena: Sanja Paunović Stankov

Grafička priprema: Marinko Nikolić

Fotografije: HKVRPP
Glas Koncila
Marija Belošević
Tanja Baran
fr. Ivan Dominik Iličić, OP
Arhivi redovničkih zajednica

Tisk: AKD d.d., Zagreb

Naklada: 1.500

Tiskanje dovršeno: u listopadu 2016.

ISBN 978-953-97243-8-0

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice
u Zagrebu pod brojem 000943930.

ZLATNI JUBILEJ NAŠE KONFERENCIJE

HRVATSKA KONFERENCIJA VIŠIH REDOVNIČKIH
POGLAVARA I POGLAVARICA
Zagreb, 2016.

SADRŽAJ

Predgovor predsjednika Konferencije	6
Predgovor dopredsjednice Konferencije	8
I. POVIJESNO-PRAVNE PRETPOSTAVKE	11
1. Početno razdoblje	13
2. Današnje stanje: Statut Konferencije	23
II. NASTANAK I RAZVOJ NAŠIH KONFERENCIJA	29
1. Početci muške konferencije	31
2. Nastanak ženske konferencije (unije)	36
3. Raspad države i razdvajanje jedinstvene Konferencije	40
4. Ujedinjenje muške i ženske konferencije	44
III. USTROJSTVO KONFERENCIJE	49
1. Plenarna zasjedanja	51
2. Rad predsjedništva	64
3. Djelatnosti tajništva	66
4. Uloga komisija u prošlosti	70
5. Povjerenstva pri Konferenciji danas	72
IV. POSEBNE DJELATNOSTI KONFERENCIJE	77
1. Susreti odgojitelja	79
2. Redovnički tjedni/dani	87
3. Izdavačka djelatnost	95
V. DRUGE ZAJEDNIČKE AKTIVNOSTI	111
Studij teologije posvećenog života	113
Škola stranih jezika za redovnike i redovnica	115
Projekt opskrbe redovničkih kuća emergentima	115
Još neke aktivnosti Konferencije	116

VI. VEZE I ODNOŠI	121
1. Veze s inozemstvom	123
2. Uzajamne veze Unije i Vijeća/Konferencije viših redovničkih poglavara/poglavarica	128
3. Veze s biskupima, napose s Biskupskom konferencijom ..	130
4. Mješovita komisija BK-KVRP-UVRP	134
5. Ostale veze s biskupima	139
VII. PORUKE I POTICAJI	141
Godina posvećenog života	143
Odjek na hrvatskom ozemlju	146
Poticaj za budućnost	149
VIII. POGLED UNAPRIJED	151
IX. SERVISNE INFORMACIJE	157
1. Statistički pregled	159
X. POVIJESNO-PRAVNI PRILOZI	173
1. Statut Vijeća viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji – VVRPJ (1968.)	175
2. Statut Unije viših redovničkih poglavarica u Jugoslaviji – UVRPJ (1968.)	178
3. Statut Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavora – HKRP (1994.)	180
4. Statut Hrvatske unije viših redovničkih poglavarica – HUVRP (1994.)	183
5. Statut Mješovite komisije BKJ-KVRPJ-UVRPJ (1979.) ...	187
XI. POSEBNO PRISJEĆANJE: HADRIJAN BORAK	191
Doprinos o. Hadrijana Boraka pokoncilskoj obnovi hrvatskog redovništva	193
KAZALO IMENA	198

Predgovor predsjednika Konferencije

»Milosrđe je sam temelj na kojem počiva život Crkve. Cjelokupno njezino pastoralno djelovanje moralo bi biti obavijeno nježnošću koju pokazuje prema vjernicima; ništa u njezinu naviještanju i njezinu svjedočenju svijetu ne bi smjelo biti lišeno milosrđa. Sama se vjerodostojnost Crkve očituje u tome kako ona pokazuje milosrdnu i suosjećajnu ljubav. Crkva osjeća neiscrpnu želju da pruži milosrđe« (PAPA FRANJO, *Lice milosrđa*, KS, Zagreb, 2015., br. 10).

U ovoj jubilarnoj *Godini milosrđa*, kao posebnom milosnom vremenu u kojemu se papa Franjo ne umara govoriti o milosrđu, čime i nas poziva da isto činimo, naša *Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica* (u nastavku samo *Konferencija*) slavi svoj jubilej – 50 godina života i djelovanja. Drago mi je stoga da vam, cijenjene redovnice i poštovana braćo redovnici, možemo u ruke predati ovo izdanje, pravu malu monografiju koja na jezgrovit način predstavlja početke, razvoj i stanje života i djelovanja redovništva na ovim našim prostorima u pokoncilskom razdoblju.

Potaknuti duhom *Drugoga vatikanskog sabora* i pozivom Crkve, osobito koncilskim dekretom *Perfectae caritatis*, na obnovu posvećenoga života radi nove evangelizacije svijeta i autentičnjega života, Bogu posvećene osobe u bivšoj jugoslavenskoj državi organizirale su se u odvojenu redovničku Konferenciju (prvotno: Vijeće) i Uniju. I to je bio jedan od prvih vidljivih plodova obnove na razini strukture, pri čemu mi, unatoč različitim objektivnim poteškoćama koje su nas okruživale, nismo puno zaostajali za drugim slobodnim zemljama. Onu drugu, unutarnju i dublju obnovu redovništva, teže je opisati. No, o njoj ovdje i nije ponajprije riječ.

Konferencija (u oba svoja krila) dala je velik i nemjerljiv doprinos pokonciljskoj obnovi hrvatskoga redovništva, a putem njega i cijeloj Crkvi u našem narodu. Teško je uopće i zamisliti obnovu Crkve bez svega onoga što su učinile pojedine družbe i redovi u proteklih pedeset godina.

Konferencija i Unija formalno su i zasebno osnovane 1968. godine, ali želja i žar koji je potaknuo osnivanje ove redovničke ustanove, autoru ove knjige fra Ljudevitu Maračiću čini se vrjednijim od samoga datuma formalnog osnivanja, budući da taj plamen gori i danas. Ovaj se na poseban način ražario u upravo proslavljenoj *Godini posvećenoga života*, kada nas je sve papa Franjo pozvao da obnovimo ideale svoje karizme i na taj način probudimo svijet.

Ova knjiga/monografija u više odjeljaka ili poglavlja donosi vrlo vrijedne podatke o povijesti i stanju Konferencije u Hrvatskoj, ali također i o povijesti Konferencije u Bosni i Hercegovini, Sloveniji i drugim susjednim državama u kojima su redovnici i redovnice svojedobno pripadali jednoj Konferenciji. Knjiga je bogata dokumentima i preglednim informacijama o djelatnostima Konferencije. Nastala je najvećim dijelom nakon iščitavanja arhiva i publikacija Konferencije, no sve to bi bilo nemoguće povezati u skladan tekst bez velike žive memorije koju u sebi nosi fra Ljudevit koji je, bez pretjerivanja, dao velik, možda i najveći doprinos, ne samo razvitku i rastu Konferencije, nego i nastanku ove knjige i ovom drugom obnovljenom i proširenom izdanju.

▲ Fra Jure Šarčević OFMCap,
predsjednik HKVRPP-a

Još jedna posebna vrijednost ove knjige, koju ovdje valja istaknuti, jest ta da se, uz muško redovništvo, prvi put sustavno i dokumentirano govorи i o ženskom redovništvu, odnosno o svojedobnoj *Uniji viših redovničkih poglavarica*.

U knjizi se autor prisjećа i mnogih vrlo vrijednih redovnika i redovnica, kao i biskupa koji su dali značajan doprinos, ne samo uspostavi Konferencije, nego još više afirmaciji redovništva u društvu i Crkvi. U knjizi se navode imena brojnih redovnika i redovnica, od kojih su neki sada već u vječnosti. Njihova imena podsjećaju nas na bogatu djelatnost i povijest koju su oni ispisali u svojim zajednicama na dobrobit svih nas. U djelu se na kraju na poseban način ističe ime jednoga od njih – fra Hadrijana Boraka. I to s pravom, jer on je, bez ikakve sumnje, dao vrlo velik doprinos pokoncilskoj obnovi našega redovništva.

Želja mi je da se kroz ovu monografiju, putem tekstova i fotografija, svi mi, redovnice i redovnici, prisjetimo vremena početka naše suradnje, na koju nas osobito snažno potiče papa Franjo (usp. PAPA FRANJO, *Apostolsko pismo svim posvećenim osobama* u prigodi Godine posvećenoga života, HKVRPP, Zagreb, 2015., II., 3), ali još i više od toga, da u ovom jubileju ražarimo plamen karizme svojih utemeljitelja/utemeljiteljica te obnovimo svoju vjernost onomu koji nama ostaje uvijek vjeran, tako da i mi budemo milosrdni poput Oca našega nebeskoga.

Pedeset godina plodnog rada naše danas zajedničke Konferencije je iza nas. Pedeset godina zblžavanja redovničkih zajednica, pedeset godina suradnje i traženja odgovora na brojna pitanja i izazove koji u ovo današnje vrijeme nisu ništa manji nego što su bili dosad. Dapače, možda su još veći. Uvјeren sam da ćemo još boljom suradnjom i zajedništvom, uz Božju pomoć, pronaći prave odgovore na njih.

I na kraju zahvaljujem fra Ljudevitu Maračiću na inicijativi za obilježavanje ovoga jubileja. Hvala za pripremu ovoga drugoga proširenog i znatno dopunjelog izdanja ove monografije, kao i za mnoge druge stvari koje ovdje nije moguće nabrojiti. Zahvaljujem i s. Ireni Olujević, revnoj tajnici naše *Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica*, kao i marnom suradniku i pomoćniku Marinku Nikoliću. Njih su dvoje svesrdno i bitno pomogli u pripremi ove monografije.

Na spomendan Glavosijeka Ivana Krstitelja, 29. kolovoza 2016.

Fra Jure Šarčević, *predsjednik HKVRPP-a*

Predgovor dopredsjednice Konferencije

▲ s. Miroslava Bradica,
milosrdnica, dopredsjednica
HKVRPP-a

Skladno djelovanje proizlazi iz udružene ljubavi, međusobnog poštovanja i uvažavanja različitosti, nošeno žarom plemenitih ciljeva da se ostvari ono najbitnije – proslava Boga. *Godina posvećenog života*, čija je duša i srce bio papa Franjo, znatno je pri-donijela obnovi redovništva i dala mu nov zamah. U *Godini milosrđa*, okruženi Božjom dobrotom i nježnošću, mi redovnice i redovnici s prostora Hrvatske i susjednih zemalja bivše Jugoslavije: BiH i Slovenije, stojimo pred još jednim velikim jubilejem – 50. obljetnicom plodnog djelovanja dviju krovnih ustanova redovništva, HKVRP i HUVRP, koje danas djeluju udruženim snagama u jedinstvenoj *Hrvatskoj konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica* s raznovrsnim plodnim djelovanjem.

Puno je sestara i braće iz najrazličitijih redovničkih zajednica uložilo velik trud u pokoncijskoj obnovi redovništva. Nastanak konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica prvi je plod želje koncijskih otaca, kako na razini opće Crkve tako i mjesne. *Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica* dala je u toj obnovi nedvojbeno vrijedan doprinos.

Kao dopredsjednica *Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica*, jedinstvene pravne ustanove u Katoličkoj Crkvi u kojoj su udruženi viši redovnički poglavari i poglavarice, osjećam kao redovnica potrebu posebno se osvrnuti na povijest *Unije viših redovničkih poglavara* koja je okupljala žensko redovništvo sve do 2011. godine, do trenutka ujedinjenja. Tu potrebu osjećam i stoga što Unija, za razliku od Konferencije, nije do ove monografije imala sustavan pregled svoga povijesnog djelovanja, rada i važne uloge.

Žao mi je što se nije uspjelo pronaći redovnicu koja bi, uz fra Ljudevita, bila suautor ove knjige i koja bi se više posvetila govoru o Uniji. Iskreno moram priznati da je fra Ljudevit dao ravnopravno mjesto u monografiji i ženskom i muškom redovništvu. S druge strane, nije mu to bilo posebno teško učiniti jer se povijest i nastojanja redovnika i redovnica, Unije i Konferencije, isprepliću u zajedničkim pothvatima, a danas se nadopunjavaju u istim ciljevima. Ipak se kratko želim osvrnuti na povijesni hod Unije, njezino ustrajno zalaganje i nemjerljiv doprinos napretku ženskog redovništva.

Unija VRP nastaje kao plod pokoncijske obnove koja naglasak stavlja na unutarnju obnovu redovništva i obnovu apostolata. Osim ovih dviju važnih točaka (unutarnje obnove i obnove apostolata), Unija VRP će u svojoj burnoj povijesti intenzivno raditi i na povezivanju i učvršćivanju ženskog redovništva. Njezini se ciljevi, planovi i nastojanja dadu iščitati iz uvodnoga govora s. Marije Ancille Buntak, vrhovne glavarice sestara milosrdnica, potpredsjednice *Dijecezanskog odbora za redovnice* (DOR) Zagrebačke nadbiskupije, predsjednice Pripravnog odbora za osnivanje Unije i prve predsjednice Unije. U svom govoru ona ističe:

»Organizirana povezanost je nužno potrebna, pojedinci ne mogu rješavati preopširne, a ipak zajedničke probleme. Vrijeme traži ujedinjavanje svih snaga na svim sektorima... Naša redovnička svijest mora biti jedinstvena jer radimo za Kristovo kraljevstvo koje je naše zajedničko dobro. Bratsko jedinstvo i koordinacija u radu uklonit će sve što razdvaja i rastavlja« (iz uvodnoga govora s. Marije Ancille Buntak

časnim majkama 28. kolovoza 1967. godine na susretu gdje je proučen Nacrt statuta za buduću *Uniju VRP* i odabran Odbor za redigiranje Statuta). Unija VRP, koja je osnovana dekretom *Svete kongregacije za redovnike i sekularne institute* 5. travnja 1968. godine, zapravo nastaje iz DOR-a Zagrebačke nadbiskupije, kojemu je uspjelo u desetogodišnjem djelovanju zbliziti gotovo sve ženske redovničke zajednice.

Sve do ujedinjenja s *Konferencijom VRP* 2011. godine, ostaje vjerna svom nazivu UVRP, kasnije HUVRP, premda ostvaruje sve užu suradnju s KVRP vezano uz prostore, administraciju, izdavaštvo pa i dobar dio programa. »Od samih svojih početaka Unija se redovito okuplja na svojim plenarnim zasjedanjima. Redovnice kroz Uniju organiziraju zajedničke projekte, poput tečaja za odgojitelje redovničkog podmlatka, organiziranu izobrazbu redovnica različitih zajednica, glazbenu izobrazbu redovnica. Zajedno nastoje odrediti položaj redovnica u župnom i školskom pastoralu« (citat iz knjige *Naša Konferencija*).

Na poseban način ističem nastojanje ženskog redovništva oko osnivanja *Katehetskog instituta* u sklopu kojeg se redovito organiziraju ljetni tečajevi za katehistice. Ti se tečajevi smatraju prethodnicom današnjih zimskih i ljetnih katehetskih škola koje danas djeluju pod nadležnošću *Ministarstva prosjете i školstva te Nacionalnoga katehetskog ureda*. Nizom konferencija, simpozija i najrazličitijih skupova, Unija nastoji ojačati žensko redovništvo u njegovoj dimenziji pozvanosti i uzvišenoga poslanja koje je, uz rad *Konferencije VRP*, nezaobilazno u domaćoj crkvenoj javnosti kao i u inozemnoj pastvi. Različitim programima UVRP intenzivno radi na obnovi odgoja i na izobrazbi sestara.

Jednako tako na svojim skupovima obrađuje goruća pitanja ženskog redovništva, prati izazove vremena i odgovara na njih svim raspoloživim sredstvima. Zahvaljujući neumornom radu hrabrih i odvažnih poglavarica, kojih se danas sa zahvalnošću sjećamo, UVRP u svojoj sveobuhvatnoj djelatnosti nikad nije posustala nego je hrabro kročila naprijed dajući svjedočanstvo izuzetne snage ženskoga redovništva – koje ponekad, u odnosu na muško redovništvo i službenu hijerarhiju, i nije bilo dovoljno vrjednovano.

Sestre redovnice i braćo redovnici, želim da se putem ove opsežne i bogate monografije prisjetite ne samo vremena početka Unije i Konferencije, nego i svojega vlastitog vremena u posvećenom životu, kada ste započeli hod s Gospodinom, kao i svih onih koji su pridonijeli vašem rastu na putu redovništva.

Dok iskreno zahvaljujem fra Ljudevitu Maračiću, autoru knjige *Naša Konferencija* na njegovu neumornom radu u stvaranju ove opsežne monografije, želim zahvaliti i njegovim najbližim suradnicima za uložen trud u prikupljanju potrebne građe.

Hvala također našoj neumornoj tajnici hrvatske konferencije s. Ireni Olujević i njezinu marljivom suradniku i pomoćniku Marinku Nikoliću za velik trud traženja i isčitavanja opsežne arhivske građe iz arhiva Konferencije. Njihova neobična suradnja s autorom iznjedrila nam je ovu monografiju s vrijednim i preglednim povijesnim podatcima, kao i podatcima o danas aktualnim događajima i aktivnostima.

Zagreb, 6. rujna 2016.

s. Miroslava Bradica, *dopredsjednica HKVRPP-a*

I.

POVIJESNO-PRAVNE PRETPOSTAVKE

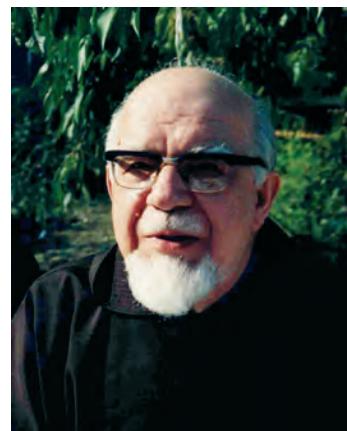
Dok se prisjećamo i proslavljamo pedeset godina početaka udruživanja viših redovničkih poglavara i poglavarica na našim prostorima, čemu je i posvećena ova opsežna monografija s pregledom rada i djelovanja, podsjećamo na početku na one povijesno-pravne pretpostavke na razini opće i mjesne Crkve, koje su omogućile i ubrzale nastanak, razvoj i procvat naših dviju konferencija, muške i ženske, koje su posljednjih godina udružile snage i djeluju ujedinjene u jedinstvenoj *Hrvatskoj konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica*. Jedan od početnih promicatelja redovničkog udruživanja i suradnje u nas, fra Hadrijan Borak, OFMCap, u povodu 15. obljetnice početaka naših konferencija, objavio je u glasilu »Vijesti Konferencije VRPJ i Unije VRPJ«, u 3. broju 1983. godine, vrlo pregledan prikaz s povijesnim naznakama i pravnim uporištima za nastanak ovih krovnih redovničkih ustanova na našim prostorima. Prvi dio ovog poglavlja u glavnini prenosi ovaj vrijedan i zanimljiv prilog koji omogućuje produbljenje općih znanja i konkretne primjene ove teme na hrvatskom ozemlju.

1. Početno razdoblje

Odmah nakon Drugoga svjetskog rata započeo je papa Pio XII. požurivati obnovu redovništva, koja je imala dva smjera: unutarnju obnovu života i obnovu apostolata. Poticaj je dolazio od teških posljedica rata, koje su bile očite u redovničkim institutima, a isto tako općenito u društvu. Normalo je da se već od početka posebna pažnja posvećivala obnovi odgoja i obnovi studija. Za tu brigu svjedoči apostolska konstitucija *Sedes Sapientiae*, izdana 31. svibnja 1956. godine.

Da se rad na obnovi ubrza i proširi, *Sveta Stolica* promiče međunarodne skupove. Prvi takav skup redovnika i redovnica bio je u Rimu od 26. studenoga do 8. prosinca 1950. godine. Skup je nazvan »sretna i vesela novost u čitavoj povijesti svete Crkve«. Na tom su skupu redovnički i svjetovni instituti, i muški i ženski, bili posebno potaknuti da se u pojedinim narodima udruže u vijeća ili konferencije viših poglavara (usp. O. BONAVENTURA DUDA, *Učiteljski nagovori svetoga oca pape Pija XII. redovnicima*, Zagreb 1959., 11-34). Zatim je za vrhovne glavarice održan međunarodni kongres 11.-13. rujna 1952. godine u Rimu. Za organiziranje tih kongresa formirani su odbori, u kojima sudjeluju redovnici i redovnice raznih instituta – i to pridonosi osnivanju konferencija. A godine 1957., od 8. do 19. prosinca, održan je u Rimu međunarodni kongres staleža savršenstva (usp. B. DUDA, n. d., 35-54). Na onom kongresu 1952. potreba međusobne povezanosti već je postala tako očita da je i na samom kongresu proučen nacrt za osnivanje vijeća ili konferencija vrhovnih glavarica. Iste godine 1952. *Sveta je kongregacija za redovnike* pozvala papine predstavnike (nuncije) da u pojedinim državama promiču osnivanje nacionalnih vijeća (konferencijâ) redovnika.

»Unija vrhovnih poglavara« već je 3. siječnja 1955. godine priznata od strane *Svete Stolice* kao pravna osoba, a službeno je ustanovljena 9. prosinca 1957. godine; 2. kolovoza 1962. godine (usp. B. DUDA, n. d. 55-72) *Kongregacija za*

▲ O. Hadrijan Borak, OFMCap bio je drugi predsjednik VVRPJ, od 1972. do 1973.

▲ Papa Pavao VI.

redovnike odobrava statut te Unije. U dekretu odobrenja se kaže: »Sama narav redovničkog života, teške apostolske odgovornosti i, konačno, novodošla vremena traže povezanost i jedinstvo« (*Crkva redovnicima*, Zagreb 1974., 9). Tome odgovara svrha Unije, koju njezin statut tako ukratko određuje:

- da se dublje upozna teološki, pravni i apostolski vid redovničkog života;
- da redovnici jačaju vjerski i apostolski odgoj;
- da se razni instituti među sobom bolje upoznaju i pomažu;
- da se više gaji suradnja s mjesnom hijerarhijom;
- da se promiču bratski susreti među redovnicima i dijecezanskim klerom.

Međutim – slijedeći konstitucije »Unije vrhovnih poglavara« – godine 1965. (dekretom Svete kongregacije od 8. prosinca) osnovana je *Međunarodna unija vrhovnih glavarica*, kao prvi plod koncilskog dekreta *Perfectae caritatis*. Statuti Unije potvrđeni su 18. prosinca 1965. godine.

Nakon koncilskog dekreta *Perfectae caritatis* (1965.) po svim se državama osnivaju konferencije (vijeća, unije) – viših poglavara muških i ženskih instituta. Popis sviju nalazi se u »*Annuario pontificio*«. Već godine 1961. (17. prosinca), prigodom prvoga međunarodnog kongresa o redovničkim zvanjima, sastali su se tajnici 25 nacionalnih konferencija i raspravljadi o organizaciji konferencija. Na međunarodnom skupu 16.-19. listopada 1972. godine, koji je organizirala *Sveta kongregacija za redovnike i svjetovne institute*, prisustvovali su predstavnici 85 nacionalnih konferencija redovnika i redovnica (među kojima i naši: o. Hadrijan Borak, predsjednik, i o. Ljudevit Maračić, tajnik VVRPJ, odnosno s. Fides Vidaković, predsjednica, i s. Anastazija Trobentar, tajnica UVRPJ). U raspravi je bilo govora o suradnji između konferencija redovnika (redovnica) i biskupskih konferencija i o prisutnosti redovnika na biskupskim konferencijama.

► O. Hadrijan Borak, predsjednik, o. Ljudevit Maračić, tajnik VVRPJ, s. Fides Vidaković, predsjednica, i s. Anastazija Trobentar, tajnica UVRPJ na međunarodnom skupu nacionalnih redovničkih konferencija u Rimu 1972.

◀ Papa Pio XII.

Promatrajući tijek nastajanja konferencija (unija, vijeća), zapažamo dva bitna činitelja: objektivne potrebe redovničkih instituta i ulogu Svetе Stolice. U nacionalnim i svjetskim dimenzijsama redovničkih instituta rasla je potreba povezanosti i suradnje, a tu je suradnju i povezanost odmah u početku držala u rukama Svetu Stolicu.

Konferencije su, dakle, papinske ustanove ili ustanove papinskog prava, njih osniva Svetu Stolica. Statuti konferencije su obvezatni kad ih potvrdi *Sveta kongregacija za redovnike i svjetovne institute*. Zato su one na svom području neovisne (u odnosu na mjesne ordinarije) u svemu što se tiče djelovanja u skladu s propisima statuta, koje odobrava Svetu Stolica.

Do godine 1983. – kada je proglašen novi *Kodeks kanonskog prava* – konferencije viših redovničkih poglavara (poglavarica) temeljile su svoje djelovanje na odredbama raznih crkvenih dokumenata. Sada *Kodeks kanonskog prava* određuje osnovne linije djelovanja konferencija, a u tome slijedi do sada objavljene dokumente.

Ovdje donosimo crkvene dokumente koji govore o svrsi i djelovanju konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica.

28. listopada 1965.

II. vatikanski sabor: dekret *Perfectae caritatis*

»Treba podupirati konferencije ili vijeća viših poglavara koje osniva Svetu Stolicu. One mogu mnogo pridonijeti tome da pojedini instituti potpunije ostvare svoje ciljeve, da dođe do što uspješnije zajedničke suradnje na dobro Crkve i da se na određenom području pravilnije raspodijele evanđeoski radnici, te da se rasprave zajednički redovnički poslovi. Kod toga treba s obzirom na apostolat uspostaviti primjerno usklađivanje i suradnju s biskupskim konferencijama« (br. 23).

Dekret kaže:

- konferencije (KVRP) osniva Svetu Stolicu,
- konferencije pridonose tome da pojedini instituti potpunije ostvare svoju svrhu,
- pridonose suradnji među redovnicima,
- da se na nekom području pravilnije raspodijele evanđeoski radnici,
- da se zajednički raspravlja o redovničkim poslovima,
- u pitanju apostolata konferencija mora uspostaviti suradnju s biskupskom konferencijom.

28. listopada 1965.

II. vatikanski sabor: dekret *Christus Dominus*

»Biskupi i biskupske konferencije, odnosno redovnički poglavari ili konferencije viših redovničkih poglavara s obzirom na djela apostolata što ih obavljaju redovnici, neka se prethodno uzajamno savjetuju i prema tome postupaju. Da bi se složno i plodonosno podržavali međusobni odnosi između biskupa i redovnika, neka se u određenim rokovima i kad god se to bude smatralo potrebnim, biskupi

i redovnički poglavari sastanu da raspravljaju o stvarima koje se općenito tiču apostolata na njihovu području« (br. 35, 5-6).

Dekret kaže:

- KVRP uzajamno se savjetuje s BK o djelima apostolata,
- u određenim rokovima i kad je potrebno neka se sastanu biskupi i redovnički poglavari da raspravljaju o apostolatu.

7. prosinca 1965.

II. vatikanski sabor: dekret *Ad gentes*

»Potrebno je da instituti koji su na istom području zauzeti u misijskom radu pronađu putove i način da usklade poslove. Stoga su od najveće koristi konferencije redovnika i savezi redovnica, u kojima neka sudjeluju svi instituti dotičnog naroda ili zemlje. Ove konferencije neka ispitaju što se može učiniti zajedničkim zalaganjem i neka se usko povežu s biskupskim konferencijama« (br. 35).

Dekret kaže:

- svi instituti neka budu uključeni u KVRP,
- KVRP pronalazi način kako će razni instituti uskladiti svoja djela,
- KVRP neka bude povezana s BK.

17. ožujka 1966.

Sveta kongregacija za redovnike: *Pismo*

»Konferencija viših poglavara u nekom narodu je onaj organizam koji je zadužen za usklađivanje djelatnosti redovnika, pa prema tome i njihova programa suradnje s ostalim ustanovama ili udruženjima, koja organiziraju djelovanje što se odnose i na redovnike.«

Pismo kaže:

- KVRP usklađuje djelatnosti redovnika,
- usklađuje programe po kojima redovnici surađuju s raznim institucijama ili društвima.

6. kolovoza 1966.

Papa Pavao VI.: motu proprio *Ecclesiae sanctae*

»Treba se pobrinuti da unija vrhovnih poglavara i unija vrhovnih poglavarica uz mognu biti saslušane i pitane za mišljenje preko vijeća osnovanog kod *Svete kongregacije za redovnike*. Osobito je važno da nacionalne konferencije ili unije viših poglavara i poglavarica surađuju s biskupskim konferencijama u povjerenju i poštovanju... Poželjno je stoga da pitanja koja se tiču jedne i druge strane budu raspravljana u mješovitim komisijama, sastavljenima od biskupa i viših poglavara i poglavarica« (II. 42-45).

Pismo kaže:

- važna je suradnja između KVRP (UVRP) i BK,
- poželjno je da se osnuju mješovite komisije.

15. kolovoza 1967.

Papa Pavao VI.: konstitucija *Regimini Ecclesiae universae*

»Na istu kongregaciju (za redovnike) spada da promiče prilagođenu obnovu i porast redovničkog života; isto tako da postavlja vijeća ili konferencije viših poglavara. Nastojat će da se njihovom suradnjom služi na što bolji način« (73, § 5).

Konstitucija kaže:

- na Kongregaciju za redovnike spada da promiče obnovu redovničkog života,
- Sveta kongregacija je zadužena da osniva KVPP,
- Sveta kongregacija treba se služiti suradnjom KVPP.

24. lipnja 1969.

Papa Pavao VI.: motu proprio *Solicitudo omnium Ecclesiarum*

»Imajući u vidu pravnu narav redovničkih zajednica papinskog prava i korist da se jača njihovo unutarnje jedinstvo i njihova udruživanja na narodnom i međunarodnom polju, predstavnik rimskog biskupa pozvan je da savjetom i činom pomaže višim poglavarima koji se na području njegova poslanja, a to s namjerom da se osnivaju i jačaju konferencije redovnika i redovnica, te da se prikladnim redom usklade različite pastoralne, odgojne, karitativne i socijalne djelatnosti, u skladu sa smjernicama Svetе Stolice i s mjesnim biskupskim konferencijama. Stoga će biti prisutan prvoj sjednici konferencija redovnika i redovnica i sudjelovat će kod onih čina koji bi u sporazumu s višim poglavarima zahtijevali njegovu prisutnost. Bit će na vrijeme obaviješten o pitanjima o kojima će se na zasjedanju raspravljati i njemu će biti poslan primjerak zapisnika da se s njima upozna i da ga dostavi nadležnoj kongregaciji Rimske kurije« (čl. IX).

Pismo kaže:

- udruživanje redovničkih instituta je korisno,
- Papin predstavnik (nuncij) pozvan je pomagati kod osnivanja i jačanja KVPP,
- svrha je KVPP uskladiti različite djelatnosti redovnika,
- KVPP to čini u skladu sa smjernicama Svetе Stolice i s mjesnim BK,
- Papin predstavnik bit će prisutan na prvoj sjednici KVPP,
- on će sudjelovati u rješavanju pitanja koja zahtijevaju njegovu prisutnost,
- njega treba obavijestiti o kojim će se pitanjima raspravljati na zasjedanju KVPP,
- njemu treba poslati primjerak zapisnika zasjedanja KVPP.

14. svibnja 1978.

Sveta kongregacija za redovnike: smjernice *Kriteriji o odnosima između biskupa i redovnika*

»U okviru redovničkog života Sveta Stolica osniva na mjesnoj i na općenitoj razini vijeća viših poglavara i vrhovnih poglavara... koja se po naravi i po autoritetu

razlikuju od biskupskih konferencija. Prva je naime njihova svrha da unapređuju redovnički život, usađen u sklop crkvenog poslanja. A njihovo djelovanje ide za tim da pružaju zajedničke usluge, bratske inicijative, prijedloge za suradnju, ne dirajući u vlastitu narav pojedinih instituta. To će, bez sumnje, pružiti valjanu pomoć pastoralnom usklađivanju, osobito ako se povremeno poduzme potrebna revizija operativnih statuta i nadasve ako se budu gajili uzajamni odnosi između biskupskih konferencija i viših poglavara prema smjernicama koje daje Sveta Stolica« (br. 21).

Pismo kaže:

- KVRP osniva Sveta Stolica,
- KVRP se po naravi i po autoritetu razlikuje od BK,
- prva je svrha KVRP unapređivati redovnički život,
- KVRP svojim djelovanjem pruža zajedničke usluge,
- KVRP pruža bratske inicijative i prijedloge za suradnju,
- KVRP ne dira u vlastitu narav pojedinih instituta,
- KVRP će tako pružati pomoć pastoralnom usklađivanju,
- KVRP treba povremeno revidirati operativne statute,
- treba gajiti odnose između BK i KVRP,
- kod toga će slijediti smjernice Svetе Stolice.

Isto pismo *Kriteriji...* nastavlja:

»U mnogim narodima ili teritorijima nastojanjem *Svete kongregacije za redovnike i svjetovne institute...* Sveta je Stolica ustanovila vijeća ili konferencije viših poglavara (redovnika, redovnica ili mješovite). Takva vijeća moraju pokazati pažljivu osjetljivost za raznolikost instituta, jačati rast zajedničkog posvećenja i sve snage koje su uposlene u apostolskom radu usmjeravati na pastoralno koordiniranje biskupa.

Prema tome, da vijeće viših poglavara uzmogne s potrebnom djelotvornošću obavljati svoj zadatak, izvanredno će im koristiti da u određenim razdobljima izvrše reviziju svoga djelovanja i da se u skladu s različitim svrhama pojedinih instituta prikladnije organizira primjerna razdioba raznih komisija ili drugih sličnih organizama, kojim moraju biti povezani s vijećem viših poglavara« (br. 61).

Pismo nadalje kaže:

- Sveta Stolica osniva KVRP,
- KVRP mora pokazati osjetljivost za raznolikost instituta,
- KVRP mora jačati rast zajedničkog posvećenja,
- Snage uposlene u apostolskom radu KVRP treba usmjeriti na pastoralno koordiniranje biskupa,
- Očekuje se da KVRP djelotvorno obavlja svoj posao,
- Radi toga će povremeno izvršiti reviziju svoga djelovanja,
- KVRP raspolaze komisijama i sličnim organizmima.

Isto pismo *Kriteriji...* nastavlja:

»Odnosi između vijeća viših poglavara i patrijaršijskih sinoda te isto tako, odnosi između vijeća viših poglavara i biskupskih konferencija, a i međunarodnih sastanaka, neka budu uređeni po kriterijima koji usklađuju odnose između

pojedinih instituta i ordinarija mesta (usp. ES I, 23-25; 40); zato treba postaviti i dodatne propise prema različitim krajevnim potrebama« (br. 62).

Pismo kaže.

- Odnosi između KVRP i BK uređuju se po kriterijima koji uređuju odnose između pojedinih instituta i mjesnih ordinarija,
- U tu svrhu treba sastaviti propise kako traže različite potrebe konkretnih krajeva.

Isto pismo *Kriteriji...* nastavlja:

»Budući da je od izvanredne važnosti da vijeća viših poglavara s povjerenjem i marljivošću surađuju s biskupskim konferencijama (usp. CD 35,5; AG 33), poželjno je da pitanja koja se tiču jedne i druge strane budu raspravljena u mješovitim komisijama, sastavljenim od biskupa i viših poglavara i poglavarica (ES I, 43) ili na duge načine, koji će odgovarati prilikama kontinenta, naroda ili kraja« (br. 63).

Pismo kaže:

- važno je da KVRP s povjerenjem surađuje s BK,
- poželjno je da pitanja budu raspravljena u mješovitim komisijama,
- ili na druge načine.

Isto pismo *Kriteriji...* nastavlja:

»Preporuča se uzajamna prisutnost pomoću delegata, bilo biskupskih konferencijskih bilnih konferencijskih ili vijeća viših poglavara, u pojedinim udruženjima ili sastancima jednih i drugih, ali svakako treba prije postaviti propise što se tiče

▲ Orguljaški tečaj u Zagrebačkoj nadbiskupiji 1961. Ovakva okupljanja članova različitih redovničkih zajednica prethodila su osnivanju redovničkih konferencijskih.

potrebe toga, jer svaka konferencija može sama ispitivati pitanja svoje kompetencije» (br. 65).

Pismo kaže:

- preporuča se prisutnost delegata BK i KVRP u udruženjima i sastancima jednih i drugih,
- treba prije postaviti propise, ako je to potrebno,
- KVRP može sama ispitivati pitanja svoje kompetencije.

12. kolovoza 1980.

Sveta kongregacija za redovnike: pismo *Redovnici i promicanje čovjeka*

Opredjeljenje redovnika za siromahe i njihova skrb za pravdu moraju biti u skladu sa svrhom i sa stilom koji su vlastiti poslanju Crkve i redovnika. »Konferencije redovnika, poštujući karizmu pojedinih instituta, mogu u tom smislu obavljati dragocjenu ulogu poticaja i ravnoteže u vezi s biskupskim konferencijama (*Kriterij*, 59-60), a osobito s komisijama *Iustitia et pax* i *Cor unum*. To će pomoći da se svladaju dvosmisleni stavovi, bilo neke tobožnje i lažne neutralnosti, bilo uskog sektaštva. Nadalje, različiti uvjeti kulture i prijemu ljevitosti, kao razni socijalni i politički konteksti, naći će ondje pravo mjesto za međusobno dogovaranje i za zajedničko prihvaćanje, što daje i jamstvo i osigurava uspješnost« (br. 4 c).

Pismo kaže:

- KVRP mora poštivati karizmu pojedinih instituta,
- u opredjeljenju redovnika za siromahe i da se bore za pravdu, KVRP može obavljati ulogu poticanja i ravnoteže,
- KVRP može pomoći da se svladaju dvosmisleni stavovi,
- KVRP je mjesto za međusobno dogovaranje zbog različitih uvjeta kulture, raznih socijalnih i političkih konteksta.

Isto pismo *Redovnici i promicanje...* nastavlja:

»Konferencije redovnika, zbog svoga neposrednjeg poznavanja crkvenih i društvenih prilika, sposobne su bolje uočiti probleme koji se javljaju u raznim zemljama i kontinentima. Izmjenom iskustava i pomoću studijskih sastanaka one će moći – u suradnji s biskupskim konferencijama i poštujući različitost karizmi – pronaći rješenja i putove koji bolje odgovaraju potrebama integralnog unapređivanja čovjeka, koje se nadahnjuje na evangelju i na stalnom usmjeravanju crkvenog učiteljstva« (br. 35).

Pismo kaže:

- KVRP neposrednije pozna crkvene i društvene prilike,
- zato je sposobna bolje uočiti probleme raznih zemalja,
- na sastancima KVRP se izmjenjuju iskustva,
- KVRP ima svoje studijske sastanke,
- i tako, u suradnji s BK, pronalazi rješenja za integralno unapređivanje čovjeka,
- nadahnjuje se na evangelju i smjernicama crkvenog učiteljstva.

REDOVNICI I PROMICANJE ČOVJEGA

ODGOJ U LJUDSKOM DOSTOJANSTVU I RAST U CRKVENOSTI

Konferencija viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji

Zagreb 1985

25. siječnja 1983.
Kodeks kanonskog prava

»Kan. 708 – Korisno je i da se viši poglavari udruže u konferencije ili vijeća, da tako zajedničkim snagama rade na tome kako bi pojedini instituti potpunije postigli svoju svrhu, ne dirajući njihovu nezavisnost, narav i njihov duh, ili da raspravljaju o zajedničkim zaduženjima, ili da uspostave primjерено usklađivanje i suradnju s biskupskom konferencijom, pa i s pojedinim biskupima.

Kan. 709 – Konferencije viših poglavara treba da imaju svoje statute koji su odobreni od Svetе Stolice. Jedino Svetа Stolica podiže konferencije na pravne osobe i one ostaju pod njezinim vrhovnim nadzorom.«

Kodeks kaže:

- Kodeks smatra KVRP korisnim,
- Pomoću KVRP svi instituti surađuju da pojedini savršenije ostvare svoju svrhu,
- KVRP ne dira u autonomiju, narav i duh instituta,
- U KVRP se raspravlja o zajedničkim poslovima redovnika,
- KVRP usklađuje suradnju s biskupskom konferencijom,
- KVRP raspravlja o suradnji s pojedinim biskupima,
- KVRP mora imati svoj statut,
- Statut KVRP potvrđuje Svetа Stolica,
- Svetа Stolica podiže KVRP na pravnu osobu,
- KVRP je pod vrhovnim nadzorom (usmjeravanjem) Sv. Stolice.

KONFERENCIJA (VIJEĆE) VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA U JUGOSLAVIJI – (u počecima se zvala Vijeće) službeno je osnovana **15. svibnja 1968.** Svrha VVRPJ (Statut, čl. 2):

- a) zajedničkim nastojanjem tražiti dublje poznавanje odluka i naredaba svete Crkve koje se odnose na redovnike, osobito onih što se nalaze u dokumentima II. vatikanskog sabora, da tako redovnici što savršenije slijede Krista i sjedine se s Bogom opsluživanjem evandeoskih savjeta (PC 2 e);
- b) tražiti rješenja na pitanja o redovničkom životu, koja su zajednička redovničkim institutima u ovim krajevima;
- c) tražiti zajedničke stavove u pitanjima redovničkog života, koje bi trebalo slijediti s obzirom na civilne dužnosti i na prava redovničkih fizičkih i moralnih osoba;
- d) tražiti putove i sredstva da redovnički instituti u Jugoslaviji zajedničkim i organiziranim radom što više doprinesu dobru Crkve i njezinoj pokonciljskoj obnovi;
- e) gajiti međusobnu ljubav i nadnaravno jedinstvo, da se na taj način naši redovnički instituti ospozobe da prihvate nakane ekumenizma i što odlučnije djelovanje za ostvarivanje jedinstva kršćanskih Crkava;
- f) surađivati s crkvenom hijerarhijom, osobito s biskupskom konferencijom, da se postigne složno sudjelovanje u raznim djelatnostima apostolata;
- g) duhovno pomagati ženske redovničke institute i pružati im pastoralne usluge.

2. Današnje stanje: Statut Konferencije

Krovna redovnička ustanova u nas izradila je i od Svetе Stolice dobila odobrenje svojeg statuta/pravilnika, kao glavne pravne pretpostavke za svoj nastanak i djelovanje. Kroz pedeset godina djelovanja Statut se tri puta bitnije mijenjao: najprije pri nastanku Konferencije (1968.), potom kod razdvajanja slovenskog dijela (1994.) i potom kod ujedinjenja s paralelnom ženskom konferencijom u Hrvata (2011.). U prilogu se nalaze prvotni tekstovi odobrenih statuta, a ovdje donosimo Statut danas postojeće *Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica*.

Statut Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavarica i poglavarica

(odobren dekretom Prot. AG 62 A-2/10 od 12. veljače 2011.)

TEMELJNE ODREDBE

Čl. 1. *Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica* (u dalnjem tekstu: Konferencija) je pravna osoba u Katoličkoj Crkvi u kojoj su udruženi viši redovnički poglavari i poglavarice radi zajedničkog i potpunijeg postizanja svrha pojedinih redovničkih ustanova, razmjene mišljenja o zajedničkim poslovima te zajedničke suradnje s *Hrvatskom biskupskom konferencijom* (u dalnjem tekstu: HBK) i pojedinim biskupima (usp. kan. 708; *Perfectae caritatis*, br. 23).

Čl. 2. Konferenciju je osnovala *Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života* (u daljem tekstu: Kongregacija) te djeluje pod vrhovnim vodstvom Svetе Stolice (usp. kan. 709; *Pastor bonus*, čl. 109).

Čl. 3. Što je određeno za redovničke ustanove i njihove članove s jednakim pravom vrijedi za oba spola, osim ako se što drugo utvrdi iz sklopa govora ili iz naravi stvari (usp. kan. 606).

Čl. 4. Osobiti zadaci Konferencije su ovi:

- a) izražavanje zajedništva redovničkih ustanova i traženje načina za njegovo jačanje, poštujući i cijeneći vlastitost svake karizme;
- b) promicanje posvećenog života u Crkvi i društvu;
- c) promicanje zajedničkih apostolskih i karitativnih djelatnosti redovničkih ustanova kojima će se pridonositi dobru Crkve i njezinoj obnovi;
- d) rješavanje pitanja koja su zajednička redovnicima u Republici Hrvatskoj;
- e) upoznavanje redovnika s crkvenim dokumentima koji se na njih odnose i promicanje njihove duhovne obnove;
- f) održavanje čestih i redovitih kontakata s Kongregacijom;
- g) održavanje aktivnog odnosa punog povjerenja s HBK (usp. *Vita consecrata*, br. 53);
- h) surađivanje i promicanje solidarnosti s konferencijama viših redovničkih poglavara drugih zemalja;
- i) nastojanje da se na području Republike Hrvatske i među hrvatskom dijasporom ravnomjernije raspodijele poslenici evanđelja (usp. *Perfectae caritatis*, br. 23).

Čl. 5. Konferencija se ne miješa u unutarnji život i djelatnost redovničkih ustanova, poštujući njihovu samostalnost.

Čl. 6. Konferencija može osnivati svoje ustanove: karitativne, finansijske i druge ustanove koje su u skladu s njezinom naravi i poslanjem.

Čl. 7. Ovaj Statut može se izmijeniti ili dopuniti samo s pristankom dvije trećine svih članova skupštine, a stupa na snagu odobrenjem Svete Stolice (usp. kan. 709; Pastor bonus, čl. 109).

ČLANSTVO

Čl. 8. Članovi Konferencije jesu:

- a) viši redovnički poglavari koji imaju svoje sjedište u Republici Hrvatskoj;
- b) za redovničke kuće iste provincije ili, ako ustanova nije podijeljena u provincije, za redovničke kuće iste ustanove a koje u Republici Hrvatskoj nemaju višega poglavarja, po jedan mjesni poglavar kojega odredi njihov viši poglavar.

Čl. 9. Viši redovnički poglavar koji nema sjedište u Republici Hrvatskoj, makar njegova ustanova, odnosno provincija, imala svoju redovničku kuću u Republici Hrvatskoj, nije član skupštine, ali joj može prisustvovati kao promatrač i savjetnik.

Čl. 10. Konferencija prima godišnju članarinu na način koji odredi skupština.

SKUPŠTINA

Čl. 11. Skupština je sastanak članova Konferencije. Kada je član koji je viši poglavar spriječen nazočiti skupštini, može delegirati svoga zamjenika u službi višeg poglavara. Kada je spriječen prisustvovati član koji nije viši poglavar, on ne može delegirati drugu osobu.

Čl. 12. Poglaviti zadaci skupštine jesu:

- a) nadzirati rad Konferencije;
- b) odobrati izvješće o djelovanju Konferencije;
- c) donositi planove za nove inicijative;
- d) raspravljati o pitanjima koja se tiču redovnika u Republici Hrvatskoj.

Čl. 13. Skupština se mora održati barem jedanput godišnje, u vrijeme koje odredi Vijeće.

Čl. 14. Skupštinu saziva predsjednik dopisom upućenim svim članovima Konferencije barem mjesec dana prije održavanja. Tim dopisom član treba biti obaviješten o mjestu i vremenu održavanja skupštine te o predmetima o kojima će se raspravljati na njoj.

Čl. 15. Kada to zahtijeva važan razlog, predsjednik, uz suglasnost vijeća, može sazvati izvanrednu skupštinu. Mora je sazvati i onda kada to zahtijeva jedna trećina članova Konferencije.

Čl. 16. Skupštini redovito predsjeda predsjednik. U slučaju njegove odsutnosti, tu ulogu preuzima potpredsjednik.

Čl. 17. Papinskog izaslanika u Republici Hrvatskoj treba pozvati na sjednicu skupštine. Treba mu se svake godine predati izvješće o djelovanju Konferencije i spise skupštine da bi ih dostavio Kongregaciji.

Čl. 18. Na skupštinu se mogu pozvati predstavnici HBK (usp. *Vita consecrata*, br. 50) i predstavnici konferencija viših redovničkih poglavara drugih zemalja. Svi oni sudjeluju na skupštini kao promatrači i savjetnici.

Čl. 19. Odluke Skupštine donose se natpolovičnom većinom glasova prisutnih, poštujući odredbu čl. 7.

Čl. 20. Na skupštinu se mogu pozvati stručnjaci kao savjetnici i suradnici, ali oni nemaju prava glasa. Pozivaju se i voditelji povjerenstava koja djeluju pri Konferenciji kada se raspravlja o njihovu radu i planovima. Ni oni nemaju prava glasa.

Čl. 21. Za otuđivanje nepokretnih dobara Konferencije potreban je pristanak natpolovične većine svih članova skupštine.

VIJEĆE

Čl. 22. Predsjednik i potpredsjednik Konferencije te još četiri člana sačinjavaju vijeće, a biraju se na mandat od tri godine.

Čl. 23. Skupština bira predsjednika te, nakon toga, potpredsjednika Konferencije između viših poglavara tajnim glasovanjem, pomoću listića, a za izbor je potrebna natpolovična većina glasova prisutnih. Ako je za predsjednika izabrana redovnica, potpredsjednik se bira između redovnika i obrnuto.

Čl. 24. Skupština bira između viših redovničkih poglavara četvero članova vijeća. Bira ih se tako da najprije svaki prisutni član Konferencije tajno, pomoću listića, predloži dva redovnika. Izabrani su oni koji dobiju najveći broj glasova. U slučaju jednakog broja glasova smatraju se izabranima oni koji su stariji po nastupu službe višeg poglavara. Potom se na isti način izabiru dvije redovnice.

Čl. 25. Prestanu li predsjednik, potpredsjednik ili član vijeća biti višim poglavarom u svojoj redovničkoj ustanovi, oni unatoč tome dovršavaju svoj mandat u vijeću.

Čl. 26. Ako se isprazni služba predsjednika, do isteka mandata preuzima ju potpredsjednik. U tome slučaju, službu potpredsjednika do isteka mandata preuzima onaj član vijeća koji je dobio veći broj glasova, a novoga člana Vijeća izabire samo vijeće apsolutnom većinom glasova.

Čl. 27. Ako se isprazni služba potpredsjednika, do isteka mandata preuzima ju onaj član vijeća koji je dobio veći broj glasova, a novoga člana vijeća izabire samo vijeće apsolutnom većinom glasova.

Čl. 28. Ako se isprazni služba člana vijeća, samo vijeće izabire apsolutnom većinom glasova novoga člana koji će dovršiti mandat svoga prethodnika.

Čl. 29. Član vijeća koji je spriječen sudjelovati na sjednici vijeća ne može delegirati drugu osobu.

Čl. 30. Po izboru novog predsjednika potrebno je izvršiti primopredaju. Dotadašnji predsjednik treba novome predati finansijski izvještaj Konferencije, imovnik te arhiv.

Čl. 31. Na vijeće spada pripremati program rada skupštine, brinuti se za ostvarenje njezinih odluka te voditi i usklađivati redovito djelovanje Konferencije u vremenu između dviju skupština.

Čl. 32. Kada su predstavnici Konferencije pozvani sudjelovati na skupštini HBK, kao predstavnici sudjeluju predsjednik i potpredsjednik Konferencije te, ako je potrebno, još koji član vijeća kojega odredi samo vijeće (usp. *Vita consecrata*, br. 50).

Čl. 33. Zadaće predsjednika su:

- potpisivati službene spise Konferencije;
- predstavljati Konferenciju pred crkvenim i građanskim vlastima te pred javnošću;
- kada je potrebno, sudjelovati na sjednicama povjerenstava;
- podnijeti skupštini godišnje izvješće o radu Konferencije te ekonomsko izvješće.

Čl. 34. Sjednici vijeća predsjeda predsjednik Konferencije; saziva je četiri puta godišnje.

Čl. 35. Sjednicama vijeća prisustvuje tajnik Konferencije kao zapisničar.

TAJNIK

Čl. 36. Tajnika imenuje vijeće na rok od tri godine. Može biti imenovan i redovnik koja nije član Konferencije. Ista osoba može biti više puta zaredom imenovana na tu službu. S njome se može sklopiti ugovor o radu koji je valjan i u građanskom pravu.

Čl. 37. Zadaće tajnika su:

- voditi zapisnik skupštine i sjednicâ vijeća;
- brinuti se o arhivu Konferencije;
- voditi statistike o personalnom stanju i o drugim važnijim podatcima redovničkih ustanova;
- surađivati s tajnicima povjerenstava;
- uređivati i tiskati glasilo Konferencije barem jednom godišnje;
- obavještavati sve članove Konferencije o njenoj djelatnosti.

Čl. 38. Ako je potrebno, vijeće može imenovati pomoćnike tajnika koji ne moraju biti redovnici.

BLAGAJNIK

Čl. 39. Blagajnika imenuje vijeće na rok od tri godine, a može biti imenovan i redovnik koji nije član Konferencije. Ista osoba može biti više puta zaredom imenovana na tu službu. Ako je prikladno, i tajnik može vršiti službu blagajnika.

Čl. 40. Zadaće blagajnika su:

- voditi brigu o vremenitim dobrima Konferencije, ovisno o predsjedniku;
- podmirivati izdatke Konferencije s odobrenjem predsjednika;
- pomagati predsjedniku u pripravljanju godišnjeg ekonomskog izvješća Konferencije koje će on podnijeti skupštini. U tome izvještaju treba spomenuti sva vremenita dobra koja Konferencija posjeduje, i pokretna i nepokretna.

Čl. 41. Ako je potrebno, vijeće može imenovati pomoćnike blagajnika koji ne moraju biti redovnici.

POVJERENSTVA

Čl. 42. § 1. Pri Konferenciji djeluju sljedeća povjerenstva:

- Povjerenstvo za početnu formaciju redovnika i redovnica;
- Povjerenstvo za trajnu formaciju redovnika i redovnica;
- Povjerenstvo za predškolski odgoj u ustanovama koje vode redovničke ustanove ili su u njihovu vlasništvu;
- Povjerenstvo za medicinske sestre članice redovničkih ustanova;
- Povjerenstvo za promicanje redovničkih zvanja;
- Povjerenstvo za sredstva društvenog komuniciranja i izdavačku djelatnost.

§ 2. Prema potrebi mogu se osnivati i druga povjerenstva.

Čl. 43. Voditelji i članovi povjerenstava mogu biti i redovnici koji nisu članovi Konferencije, a imenuje ih vijeće.

Čl. 44. Članovi povjerenstva između sebe izabiru tajnika povjerenstva.

Čl. 45. Voditelj povjerenstva obavještava vijeće i skupštinu o radu povjerenstva.

Čl. 46. Zadaće povjerenstava su:

- promicati suradnju među redovnicima koji djeluju na istom polju apostolata;
- promicati odgovarajuću formaciju redovnika koji djeluju na istom polju apostolata;
- obavljati zadatke povjerenje od vijeća i upućivati vijeću svoje prijedloge.

Svako povjerenstvo treba imati svoj pravilnik koji je odobrila Skupština.

II.

NASTANAK I RAZVOJ NAŠIH KONFERENCIJA

1. Početci muške konferencije

Prvo zapažanje, kad je riječ o retrospektivi naše konferencije (tako je nazivamo, makar je do proljeća 1977. godine nosila drugi naziv, koji je 1994. konačno dobio službenu potvrdu kao: *Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara*), ukazuje na veliku ažurnost da se pristupi osnivanju ovoga tijela. Koncilski dekret o prilagođenoj obnovi redovničkog života potpisao je papa Pavao VI. dana 28. listopada 1965. godine, a nepuna dva mjeseca kasnije, bilo je to **20. siječnja 1966. godine**, u Zagrebu se sastaje skupina viših redovničkih poglavara i potiče inicijativu za osnutak *Vijeća viših redovničkih poglavara*, a na temelju najnovijih koncilskih smjernica.

Glavni poticaj dala je 23. točka spomenutoga dekreta koja glasi: »Treba podupirati konferencije ili vijeća viših poglavara, koje ustanovi Sveta Stolica. One mogu mnogo pridonijeti tome da pojedine ustanove potpunije ostvare svoje ciljeve, da dođe do što uspješnije zajedničke suradnje na dobro Crkve i da se na određenom području pravilnije raspodijele evandeoski radnici, te da se rasprave zajednički redovnički poslovi. Kod toga treba s obzirom na apostolat uspostaviti primjereno uskladihanje i suradnju s biskupskim konferencijama.«

Inicijativu za osnutak Vijeća dao je prošireni sastanak predstavnika četiriju franjevačkih obitelji (OFM, OFMConv, OFMCap i TOR), na koji su se odazvali i provincijali isusovaca, karmelićana, salezijanaca i lazarišta. Na tom sastanku, koji je održan u franjevačkom samostanu na Kaptolu u Zagrebu, još nisu prisustvovali poglavari iz Slovenije. Pod predsjedanjem franjevačkog provincijala o. Damjana Damjanovića razmotreni su malo prije citirani odlomci iz koncilskih dokumenata i zaključeno da se što prije pristupi osnivanju *Vijeća viših redovničkih poglavara* u Jugoslaviji, a napose uspostavljanju tajništva i studijske komisije. Osnovan je *Inicijativni odbor*, a za predsjednika je izabran o. Damjan Damjanović OFM, dok su ostali članovi Odbora bili predstavnici svih redovničkih provincija. Načelno je prihvaćeno da se pokrene zajednički redovnički časopis. Nakon toga svi su posjetili kardinala Franju Šepera, tadašnjeg predsjednika BKJ, i upoznali ga s ovom inicijativom.

U međuvremenu je 28. travnja 1966. godine izrađen prvi prednacrt pravilnika/statuta *Vijeća viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji*. Spomenuti prednacrt pravilnika provincijal franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda i delegat VVRP fra Kazimir Đurman uputio je višim redovničkim provincijalima 21. siječnja 1967. godine (usp. Arhiva HKVRPP) uz molbu da ga prouče te ih pozvao na prvi zajednički sastanak viših redovničkih poglavara, koji je održan 15. veljače 1967. godine na Kaptolu. U pismu fra Kazimir navodi da piše potaknut poticajima određenog broja viših redovničkih poglavara i predlaže: »Kako još do danas ne postoji u našoj zemlji konferencija viših redovničkih poglavara, potrebno je, jer to Crkva želi, tu konferenciju što prije osnovati.«

Protekla je dakle puna godina dana do sljedećeg sastanka, 15. veljače 1967. godine na Kaptolu, kada je održana druga sjednica viših redovničkih poglavara, još uvijek bez slovenskih predstavnika. Analiziran je nacrt pravilnika i usvojen zaključak da se Svetoj Stolici uputi molba za kanonsko ustanovljenje *Vijeća vi-*

50

32

▲ Pomoćni zagrebački biskup Mijo Škvorc, isusovac, svojedobno pročelnik Mješovite komisije BKJ-UVRPJ-VVRPJ vrlo aktivno je sudjelovao u životu Konferencije od njenih početaka.

▲ O. Antun Fostač, DI, prvi predsjednik VVRPJ

ših redovničkih poglavara. Jednoglasno je za delegata Vijeća izabran o. Kazimir Đurman, franjevački provincijal iz Zagreba, a za tajnika karmelićanin o. Ladislav Marković. Njihova služba ograničena je do juridičke potvrde i osnutka Vijeća, za kada je određen redoviti izbor dužnosnika Vijeća.

Opet je protekla dobra godina dana do odobrenja pravilnika. To je nadležna Kongregacija za redovnike i svjetovne ustanove učinila **15. svibnja 1968. godine** (Prot. n. AG. 2541/67) i taj datum treba označiti kao službeni dan osnutka **Vijeća viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji** (VVRPJ). Delegat Vijeća, o. Kazimir Đurman, sazvao je sve provincijale na sastanak, koji je održan na Kapitolu u Zagrebu 21. studenoga 1968. godine. Prisustvovala su 22 viša redovnička poglavara (ili njihovih zamjenika). Bili su i predstavnici iz Slovenije. Prisutni su jednoglasno prihvatali Pravilnik (Statut), prethodno odobren od Kongregacije za redovnike. Usvojene su i neke primjedbe spomenute Kongregacije te izabran prvi predsjednik Vijeća. Bio je to isusovački provincijal o. Antun Fostač, a za potpredsjednika je izabran o. Stanko Žakelj, vizitator lazarista. Za tajnika je imenovan o. Zorislav Lajoš, franjevac iz Zagreba, a za podtajnike g. Štefan Žerdin, slovenski salezijanac (za slovensko područje) i o. Ljudevit Maračić, hrvatski franjevac konventualac (za hrvatsko jezično područje).

Na istom je sastanku zaključeno da se što prije sastanu odgojitelji novaka svih redovničkih instituta u zemlji. Ovaj plenum je odmah postavio i pitanje svrhe

ovakvih sastajanja. Odlučeno je da se na njemu razmatraju zajednička redovnička pitanja i promiču razne redovničke djelatnosti. Zaključeno je da se plenumi održavaju bar dvaput godišnje (po Uskrsu i ujesen). Izabrana su četiri provincijala za susret s predstavnicima BKJ (bili su to: o. Antun Fostač DI, o. Stanko Žakelj CM, o. Kazimir Đurman OFM i o. Petar Čapkun OFM). Taj je sastanak – prvi formalni susret naših provincijala i dijela naših biskupa – održan istog dana po podne, a od strane biskupa prisustvovali su mu ljubljanski nadbiskup Jože Počačnik, tadašnji vršitelj dužnosti predsjednika BKJ, te biskupi mons. Celestin Bezmalinović (dominikanac) i mons. Josip Lach. Na tom susretu je izražena želja da VVRPJ uspostavi izravne veze s BKJ. Provincijali su zamolili nadbiskupa Počačnika da posreduje oko sređivanja spora između Mostarskog ordinarijata i Hercegovačkog franjevačkog provincialata u vezi s oduzimanjem župa. Nadbiskup je preporučio da tajništvo VVRPJ prikupi sva važnija pitanja te ih pripremi za sastanak *Komisije za redovnike* pri BKJ.

Dana 15. lipnja 1969. godine održan je plenum Konferencije na Kaptolu. Raspravljaljalo se o redovničkom glasilu, a ponajviše o njegovu nazivu (»Znak«, »Maranatha« itd.). Bilo je govora i o nekim drugim tekućim pitanjima. Dan ranije, kako je na plenumu izvijestio o. Leonard Oreč, hercegovački franjevac, održan je sastanak svih odgojitelja novaka iz cijele zemlje. Bilo ih je šesnaest. Raspravljaljali su o dokumentu »Renovationis causam« u svezi s novicijatom.

▲ 7. plenum VVRPJ, vjerojatno prvi fotografirani, održan u rujnu 1973. Na slici su redovnički provincijali. Skroz naprijed provincial dominikanaca fr. Eugen Bižaca.

► Biskup Mijo Škvorc rado je sudjelovao na redovničkim skupovima.

Sljedeći plenum održan je tek 27. listopada 1970. godine. Prisustvovali su mu i neki biskupi (pomoćni zagrebački biskupi mons. Josip Salač i mons. Mijo Škvorc). Biskup Škvorc, isusovac, referirao je o odnosima između BKJ i VVR-PJ. Na zasjedanju je tajnik, o. Zorislav Lajoš, podnio ostavku zbog prezauzetosti poslom, što je bilo i razlogom slabijeg intenziteta njegova rada u Konferenciji, i nakon dulje diskusije, ostavka je prihvaćena. Za tajnika je imenovan dominikanc o. Stipe Bagarić, za podtajnika slovenskog područja imenovan je salezijanac g. Stanko Kahne, a za hrvatsko područje ostao je podtajnik o. Ljudevit Maračić. Plenum je ponovno raspravljaо o biltenu, o prijevodu časoslova na hrvatski jezik, a pozabavio se i izveštajem o stanju u Hercegovini. Provincijali su izrazili spremnost da posreduju ako bude potrebno i moguće.

Do održavanja novog plenuma ponovno je prošlo dulje vremena. U međuvremenu su se 26. siječnja 1971. godine na Šalati, za vrijeme tradicionalnoga Svećeničkoga pastoralno-teološkog tjedna, sastali zagrebački provincijali radi biranja svojih predstavnika u *Svećeničko vijeće Zagrebačke nadbiskupije*. Dana 5. veljače iste godine predsjednik o. Antun Fostač pismeno izvještava provincijale o negodovanju nekih članova Konferencije na prijedlog da glasilo »Effatha« iz Kršćanske sadašnjosti postane zajednički redovnički časopis, pa poziva provincijale da se pismeno izjasne o toj ideji. Dana 5. travnja 1971. godine predsjednik traži pismeno izjašnjavanje i za četiri člana redovnika u *Vijeću BKJ za sjemeništa*.

Iduće plenarno zasjedanje Konferencije održano je tek u proljeće 1972. godine. Bilo je to 7. i 8. ožujka 1972. u dominikanskom samostanu u Maksimiru. Prisustvovao je 21 član. To je prvi plenum koji je potrajan dva dana i koji je održan izvan franjevačkog samostana na Kaptolu u Zagrebu. Tajnik, o. Stipe Bagarić, izvjestio je o svojem sudjelovanju na sastanku europskih tajnika konferencija provincijala. Tom se prigodom na plenumu raspravljaljalo o sudjelovanju redovničkih predstavnika u radu BKJ. Ključna rasprava vodila se oko problema izdavanja prijevoda časoslova na hrvatski jezik. Na plenumu je izabrano novo vodstvo. Za predsjednika je izabran hrvatski franjevac kapucin o. Hadrijan Borak, za potpredsjednika slovenski salezijanac g. Štefan Žerdin, a za tajnika je imenovan o. Ljudevit Maračić. Ustanovljeno je i posve novo tajništvo, u koje su uz tajnika ušli provincijali: fra Nikola Rošić, OFMConv, i o. Stanko Žakelj, CM, te franjevac iz Hercegovine o. Leonard Oreč.

Valja spomenuti da je do razlaza hrvatskoga i slovenskoga dijela viših redovničkih poglavara, nakon raspada Jugoslavije 1991. godine, predsjednik bio uvijek predstavnik hrvatskoga, a potpredsjednik predstavnik slovenskoga dijela Konferencije.

Ovo početno razdoblje od četiri godine – na kojemu smo se zaustavili nešto detaljnije jer je najmanje poznato – mogli bismo okarakterizirati periodom sitnih, malenih, kratkih koraka, uz prilično spor ritam napredovanja. Bez ikakva iskustva, s opterećenim i prezaposlenim osobljem, bez konkretnih smjernica za rad, s nedovoljno motivacija i poleta, Konferencija je doista sporo napredovala. U tom početnom razdoblju održana su svega četiri plenuma, jedan sastanak odgojitelja novaka i jedan posjet inozemstvu. To je doista malo, ali su ti početnički koraci ipak krčili put bržem hodu i napredovanju, koje je promjenom vodstva na maksimirskom plenumu dobilo nove poticaje i motivacije za daljnji rad i brojne inicijative.

▲ S. Marija Ancilla Buntak,
vrhovna glavarica sestara
milosrdnica

2. Nastanak ženske konferencije (unije)

Već 1951. godine u zapadnim zemljama počinju različite inicijative okupljanja ženskih i muških redovničkih zajednica, iz čega izrastaju redovničke konferencije. Kod nas je 1957. godine osnovano *Djecezansko udruženje redovnica*, koje je djelovalo deset godina i zbližilo gotovo sve ženske redovničke zajednice. To je bilo jasno naglašeno i na prvome susretu viših redovničkih poglavarica za proučavanje statuta buduće konferencije ženskog redovništva u nas: »Organizirana povezanost je nužno potrebna, pojedinci ne mogu rješavati preopširne, a ipak zajedničke probleme. Vrijeme traži ujedinjavanje svih snaga na svim sektorima... Naša redovnička svijest mora biti jedinstvena, jer radimo za Kristovo kraljevstvo koje je naše zajedničko dobro. Bratsko jedinstvo i koordinacija u radu uklonit će sve što razdvaja i rastavlja« (iz uvodnoga govora s. Marije Ancille Buntak časnim majkama 28. kolovoza 1967. godine, na susretu gdje je proučen Nacrt statuta za buduću Uniju VRPJ i odabran *Odbor za redigiranje Statuta*).

Unija dakle zapravo nastaje iz *Djecezanskog odbora za redovnice Zagrebačke nadbiskupije* (DOR), osnovanog 1957. godine zalaganjem nadbiskupa Franje Šepera. Upoznata s tim inicijativama, kao i s raspoloženjem biskupa u *Biskupskoj konferenciji* (posebice vladike križevačkog Bukatka i biskupa đakovačkog Bäuerleina), u jesen 1960. godine *Biskupska konferencija* je donijela odluku da se u sklopu *Bogoslovnog fakulteta* u Zagrebu osnuje *Katehetski tečaj*. Vijeće KBF-a na svojoj VIII. sjednici 26. lipnja 1961. godine prihvatio je prijedlog *Biskupske konferencije* iz godine 1960. i svoga velikog kancelara nadbiskupa Šepera, pa se datum 26. lipnja 1961. uzima danom osnutka Katehetskog Instituta KBF-a u Zagrebu. *Katehetski tečaj* počeo je radom 18. rujna 1961. liturgijskim slavlјem i zazivom Duha Svetoga u kapeli *Bogoslovnog fakulteta* u Zagrebu, koje je predvodio nadbiskup Franjo Šeper u prisutnosti profesorskog zbora, članova DOR-a i studentica. U sklopu *Katehetskog instituta* od godine 1963. počinju se organizirati ljetni tečajevi za katehistice. Ti se tečajevi smatraju prethodnicom kasnijih katehetskih ljetnih škola.

Na sastanku vrhovnih poglavarica 12. siječnja 1967. godine radi izbora delegatkinje za međunarodnu skupštinu u Rimu, koja je i održana u ožujku 1967., najprije na poticaj nadbiskupa Šepera, osnivanjem *Djecezanskog odbora za redovnice* (DOR), te onda prijedlozima redovnica osnovan je teološko-filozofski tečaj, odnosno dopisna škola za redovnice radi njihove duhovne, teološke i pastoralne formacije.

Dana 27. prosinca 1966. godine zagrebački nadbiskup Šeper piše s. Mariji Ancilli Buntak da bi »trebalo i kod nas pristupiti osnivanju vijeća viših redovničkih poglavarica, da ne zaostanemo za vanjskim svijetom. Ona koja bude išla u Rim, morat će pitati tko za to daje inicijativu, da li ona vrhovna poglavarica koja se prva sjeti i odluči na to ili tkogod od biskupa na inicijativu rimske organizacije vrhovnih poglavarica. Mislim da bi bilo dobro da se nešto takvo kod nas osnuje. Već i redovnici spremaju, koliko znam, nešto slično. Svakako, netko mora dati inicijativu.«

Dana 21. ožujka 1967. godine *Sveta kongregacija za redovnike* odobrila je da se u Jugoslaviji osnuje nacionalna unija viših poglavarica ženskih redovničkih družbi. Tu odluku Kongregacije prenijela je *Biskupska konferencija* svojim dopisom

► Pismo zagrebačkog nadbiskupa Franje Šepera s. Ancilli Buntak, kojim ju obavještava da je Sv. kongregacija za redovnike odobrila statut Unije viših redovničkih poglavarica Jugoslavije.

PREDSJEDNIŠTVO
BISKUPSKIH KONFERENCIJA

Br. 70 IBK -1968.

Zagreb, 3. V. 1968.

Časna Majka
M. Ancilla Buntak,
Vrh. glavarica Družbe ss. milosrdnica
Zagreb

Poštovana časna Majko,

Radostan sam da Vam mogu dostaviti dekret Sv. Kongregacije za redovnike br. AG 2527/67 od 20. IV. o.g. kojom se odobrava osnutak Nacionalne unije viših poglavarica ženskih redova u Jugoslaviji. Istim se dekretom odobravaju i Statuti, na pokus za pet godina. Međutim je Sv. Kongregacija u popratnom dopisu predložila neke izmjene u tekstu Statuta. Izmjene šaljem na priloženom listu, te ih treba unijeti u Statut. Ovako izmjenjeni tekst Statuta dostavite ovamo.

Sv. je Kongregacija ujedno imenovala o. Damjana Damjanovića redovničkim asistentom Unije. Original dekreta šaljem o. Damjanu, a ovdje prilažen ovjerovljeni prijepis.

Dekret o osnutku i prijepis dekreta o imenovanju o. Damjana pohranite u arhivu Unije.

Neka Božji blagoslov siđe na Uniju, sve njezine članice i na njezin rad!

3 priloga

PREDSJEDNIK BISK. KONFERENCIJE:

+ Šanjs. bisk. Fran

▲ Zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Šeper

od 30. svibnja 1967. godine s. Mariji Ancilli Buntak, vrhovnoj poglavarici se-stara milosrdnica. Istim odobrenjem Kongregacija je delegirala s. Mariju Ancillu Buntak da sazove više redovničke poglavarice, koje će izabrati pripravni odbor koji će Uniju provesti u djelo – revidirati Statut. Na tom sastanku održanom 28. kolovoza 1967. godine, imenovan je *Pripravni odbor* u sastavu: predsjednica s. Marija Ancilla Buntak (milosrdnica), potpredsjednica s. Marija Cecilija Mikac, karmeličanka BSI, tri asistentice: s. Marija Rafaela Vurnik, uršulinka, Marija Beata Milašin, sestra Naše Gospe, Benjamina Mutić, franjevka Bosansko-hrvatske provincije, tajnica s. Flavija Šutić, Predragocjene Krvi Kristove, i blagajnica s. Virgina Ninić, služavka Maloga Isusa.

Dana 29. svibnja 1967. godine s. Marija Ancilla Buntak, u svojstvu potpredsjednice DOR-a Zagrebačke nadbiskupije, pismom je tražila od zagrebačkog nadbiskupa i predsjednika *Biskupske konferencije Jugoslavije* kardinala Franje Šepera »da preuzvišena gospoda biskupi izvole donijeti svoju blagoslovnu privolu za osnivanje dijecezanskih udruženja redovnica kao i za osnivanje nacionalne unije viših redovničkih poglavarica Jugoslavije«.

Dana 19. veljače 1968. godine vijeće unije se sastalo i revidiralo konačni nacrt statuta koji je poslan nadbiskupu Šeperu. **Unija je osnovana 5. travnja 1968.** godine dekretom Svetе kongregacije za redovnike i sekularne institute, prot. N. AG 2527/67.

U tekstu dekreta se između ostalog navodi da će »osnovana Unija biti dužna nastojati kako bi sve ustanove posvećenih djevica zajednički jednodušno radile na tome da bi se svrha pojedinih ustanova potpunije postizavala, da bi se gajila što uspješnija suradnja za dobro Crkve, da bi se na području Unije provodila pravednija raspodjela evanđeoskih radnica i da bi se zajedničke stvari redovnica rješavale, kada se s obzirom na izvršavanje apostolata uspostavi prikladno usklađenje i suradnja s časnom hijerarhijom.«

Statut *Unije viših redovničkih poglavarica* iz 1968. godine navodi da ona ima svrhu:

- da sve više ističe redovnički život kao izražaj svetosti Crkve i kao uspješno sredstvo za suradnju u apostolatu;
- da učvršćuje i proširuje bratsku vezu između raznih družbi koje će se pomagati uzajamno;
- da proučava probleme od zajedničkog interesa za sve družbe i da promiče duhovni i apostolski napredak staleža savršenstva;
- da pronalazi načina kako bi se što bolje odgovorilo direktivama Crkve te potrebama i zahtjevima vremena;
- da podupire usklađivanje u apostolatu ženskih redovničkih družbi sa episkopatom, dijecezanskim klerom i redovnicama (usp. Statut UVRPJ 1968., čl. 3).

Sveta kongregacija za redovnike i svjetovne institute izdaje dekret (Prot. N. AG 2527/67, dana 5. travnja 1968.): »Uvelike zabrinuta za duhovno dobro onih koji su se u Jugoslaviji u redovničkom životu Bogu po zavjetima posvetili – da bi iz dana u dan mogli izlaziti ususret uspješnjem razvoju službi kojima se bave kao i tješnjoj sestrinskoj suradnji među redovničkim ustanovama i katoličkim udruženjima; i da bi se napokon pobrinula za uglednije i prikladnije predstavljanje pred zakonitim

crkvenim i građanskim vlastima, već je i prije opetovano preporučivala da se u Jugoslaviji osnuje *Unija viših poglavarica*. Pošto je, dakle, prethodno uzeto vrijeme za pripremanje stvari i pošto je sve pomno promišljeno, ova Svetakongregacija:

- 1) Odobrava *Uniju viših poglavarica u Jugoslaviji*, uspostavlja je kao crkvenu moralnu osobu i nju od dana ovog dekreta proglašava osnovanom.
- 2) Osim toga se snagom ovog dekreta, a bez povrede odredaba općega prava, na pokus odobravaju na pet godina pravila kojih se Unija ima držati, a kada to prođe, ponovo će ih trebati podnijeti Svetoj Stolici, da budu ponovo pregledana i da im se podijeli daljnja potvrda.

Tako osnovana Unija će biti dužna nastojati kako bi sve ustanove posvećenih djevica zajednički jednodušno radile na tome da bi se svrha pojedinih ustanova potpunije postizavala, da bi se gajila što uspješnija suradnja za dobro Crkve, da bi se na području Unije provodila pravednija raspodjela evanđeoskih radnika i da bi se zajedničke stvari redovnica rješavale, kad se s obzirom na izvršavanje apostolata uspostavi prikladno usklađenje i suradnja s časnom hijerarhijom.

Da bi se ono, što je gore rečeno, postizavalo na što prikladniji način, udruženja ili djela koja se bave stvarima što se odnose na redovnički život, moralno su podređena ovoj Uniji, a ona neka za njih zna i neka usklađuje različite pothvate.«

Tako je *Unija viših redovničkih poglavarica* službeno počela svoj život i djelovanje mjesec dana prije Vijeća viših redovničkih poglavora. Može se reći, istovremeno, najprije paralelno, da bi se mnogo kasnije i ujedinili te zajednički proslijedili putem obnove redovničkog života u nas.

Jedna od bitnijih razlika u statutima Unije i Konferencije jest ta da Unija ima redovničkog asistenta, o kojem Statut u čl. 5. kaže: »Redovnički asistent predstavlja Svetu Stolicu kod *Unije viših poglavarica u Jugoslaviji*. Njega predlaže Vijeće Unije u dogовору с *Biskupskom konferencijom i Svetom kongregacijom za redovnike i svjetovne institute*, i imenuje ga na tri godine ista Sveta kongregacija. Prisustvuje sastancima i vijećanju, ali ne glasuje.« Prvi redovnički asistent Unije bio je fra Damjan Damjanović, OFM, koji aktivno sudjeluje na susretima i plenarnim skupovima Unije. Asistenti Unije bili su potom fra Vinko Vincek, OFMConv, i fra Hadrijan Borak, OFMCap.

Od samih svojih početaka Unija se redovito okuplja na svojim plenarnim sjedanjima. Redovnice kroz Uniju organiziraju zajedničke projekte, poput tečaja za odgojitelje redovničkog podmlatka, organiziranu izobrazbu redovnica različitih zajednica, glazbenu izobrazbu redovnica. *Nadbiskupijski duhovni stol* na molbu Unije donio je akt o osnivanju *Interdijecezanske gimnazije za redovnice* »Marijanum« (34 pr. 1969., od 15. V.). u Vlaškoj 75 u Zagrebu. Prve godine gimnaziju pohađa 28 učenica. Škola je djelovala oko desetak godina, budući da je bilo sve manje redovnica koje su imale završenu samo osnovnu školu. Nadalje, redovnice okupljene u Uniju zajedno nastoje odrediti položaj redovnica u župnom pastoraalu. U stalnom su suodnosu s Konferencijom i s crkvenom hijerarhijom kroz *Mješovitu komisiju BK i VVRPJ i UVRPJ*. Vrlo su zaslužne za prve katehetske škole.

3. Raspad države i razdvajanje jedinstvene Konferencije

Razdoblje od 1972. godine nadalje obilježava rast i napredovanje obiju redovničkih konferencijskih skupova, koje službeno djeluju posve samostalno, ali imaju i više zajedničkih programi. Tako već od početaka na redovničkim tjednima sudjeluju ravnopravno redovnici i redovnice (ove u mnogo brojnijem sastavu), vijećanja redovničkih odgojitelja i odgojiteljica svake se godine zajedno organiziraju i sudjeluju obje strane podjednako, izdavačka djelatnost posve je zajednička i pokriva interes i redovnika i redovnica. Informativno glasilo »Vijesti«, iz početka bilten muške redovničke konferencije, ubrzo postaje zajedničko glasilo, s time da se ženski dio konferencije odrekao svojeg biltena »Unija«. Upravna tijela (predsjedništvo) često održavaju zajedničke sastanke, a vrlo brzo administrativne poslove tajništva obavlja jedna osoba, najčešće redovnica, uime obiju konferencijskih skupova. Problem zajedničkih prostorija zajednički je riješen pravednim ravnomjernim omjerom financijskog podmirenja troškova za nove prostorije, koje služe najprije za rad i sastanke jedne ili druge konferencije, sve do dana kada je došlo do konačnoga pravnog ujedinjenja u jedinstvenu redovničku konferenciju.

▲ Vedri susreti na marginama redovničkih skupova.

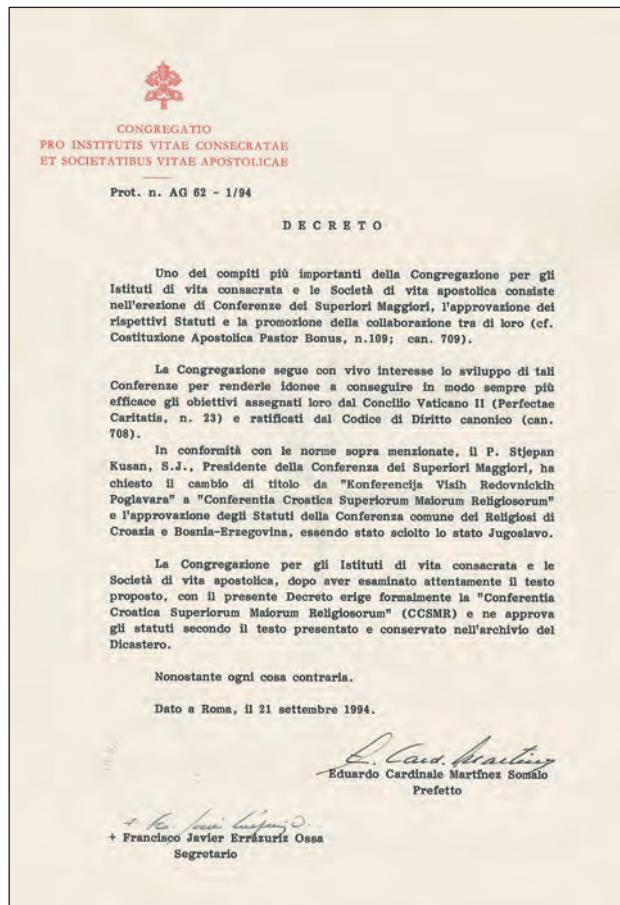
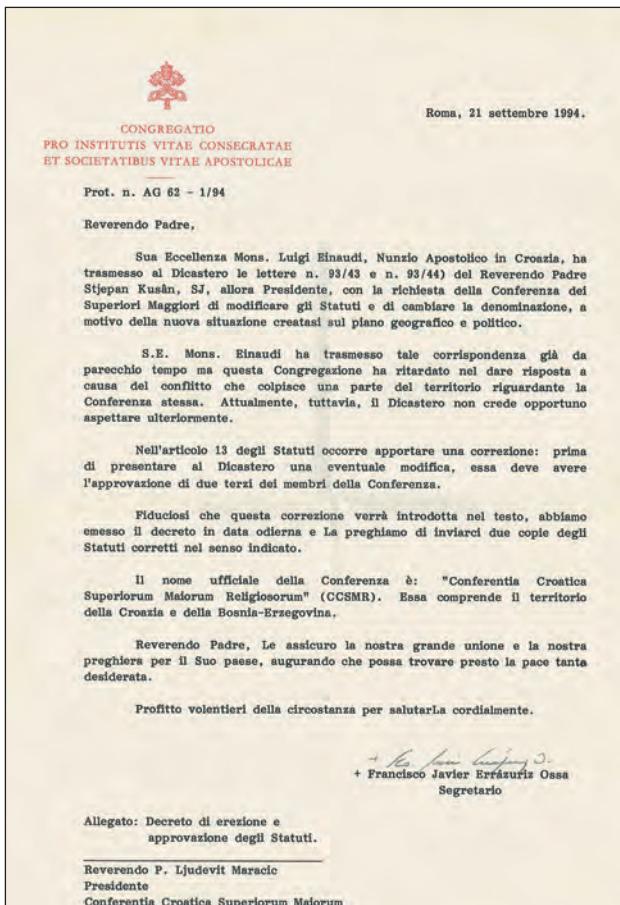
Na proljetnom plenumu VVRPJ 1977. godine u Samoboru viši redovnički poglavari su donijeli odluku da se *Vijeće VRPJ* preimenuje u *Konferenciju VRPJ*, navodeći kao jedan od razloga da je naziv »konferencija više u skladu s koncilskom terminologijom, gdje se susreće upravo taj naziv« (Arhiv HKVRPP-a, br. 39/1977, od 22. travnja 1977.; Obavijest Biskupskoj konferenciji o odluci plenuma VVRPJ-a o promjeni naziva u Konferencija VRPJ). Viši redovnički poglavari raspravlјali su i uskladili izmjene Statuta KVRPJ na plenumu 1978. godine, budući da drugi petogodišnji rok Statuta *Vijeća VRPJ* istječe u svibnju 1979. godine. Usuglašene izmjene su poslane na Kongregaciju koja je dekretom Prot. n. AG. 62-1/78 od 7. rujna 1978. godine odobrila izmijenjeni *Statut Konferencije viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji* (KVRPJ). Zanimljivo je da su iste godine na svojoj rujanskoj plenarnoj skupštini više redovničke poglavarice glasovanjem odbacile ideju da se naziv *Unija VRPJ* izmijeni u *Konferenciju viših redovničkih poglavarica u Jugoslaviji*.

Sve do raspada socijalističke Jugoslavije u radu obiju konferencija punopravno sudjeluju i redovnici i redovnice iz Slovenije, da bi oni iz Bosne i Hercegovine zadržali punopravnu pripadnost i dalje, sve do stvaranja nove, posve samostalne redovničke konferencije za Bosnu i Hercegovinu.

Kada je 1991. godine došlo do razjedinjenja i raspada tadašnje jedinstvene države, kao posljedica toga brzo se došlo do sporazumnog dogovora o razlazu slovenskih i hrvatskih redovnika i redovnica, što je ubrzo dobilo potvrdu stvaranjem samostalne slovenske krovne konferencije zajedničke redovnicima i redovnicama, dok se na hrvatskome jezičnom području nastavilo s praksom odvojenih i autonomnih muških i ženskih konferencija, što je došlo do izražaja i pri odobrenju novog Statuta za Konferenciju i Uniju. Službeni čin odvajanja izvršen je na zajedničkom zasjedanju hrvatskoga i slovenskog dijela dotadašnje Konferencije, na zagrebačkom Fratrovcu 19. listopada 1992. godine.

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života odobrila je **21. rujna 1994. godine** obnovljen i promijenjen *Statut Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara* (HKVRP). Do promjena je došlo, kako je već naglašeno, nakon raspada bivše države, a uslijed toga i odvajanja slovenskog dijela redovničkih ustanova od dotadašnje jedinstvene *Konferencije viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji* (KVRPJ).

Dekret odobrenja Statuta HKVRP (Prot. n. AG 62 – 1/94) potpisali su čelnici nadležne Kongregacije, pročelnik kardinal Eduardo Martinez Somalo i njezin tajnik mons. Francisco Javier Errazuriz Ossa. U tekstu odobrenja stoji: »Jedna od najvažnijih zadaća *Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života* jest ustanovljivanje konferencija viših redovničkih poglavara, odobrenje odgovarajućih statuta i promicanje uzajamne suradnje (vidi Apostolsku konstituciju *Pastor bonus*, br. 109; kan. 709). Kongregacija živim zanimanjem prati razvoj takvih konferencija da bi ih učinila prikladnima da na sve učinkovitiji način postignu ciljeve koje im je namijenio Drugi vatikanski koncil (*Perfectae caritatis*, br. 23) i odredio *Zakonik crkvenog prava* (kan. 708). U skladu s navedenim normama, o. Stjepan Kušan, DI, predsjednik *Konferencije viših redovničkih poglavara*, zatražio je promjenu imena *Konferencija viših redovničkih poglavara* u: *Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara* i odobrenje Statuta Konferencije zajednič-

ke za Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu, budući da se raspala jugoslavenska država. *Kongregacija za ustane posvećenog života i družbe apostolskog života*, nakon što je pažljivo proučila predloženi tekst, ovim dekretom formalno ustanovljuje *Hrvatsku konferenciju viših redovničkih poglavara* i odobrava njezin Statut prema tekstu koji je predstavljen i pohranjen u Arhivu Kongregacije.«

U dekretu odobrenja Statuta nema više nikakva vremenskog ograničenja, pa ovaj dokument ima neograničenu i trajnu valjanost.

Slično i istovremeno isti proces prolazi i naša *Unija viših redovničkih poglavarica*. Dekretom Prot. n. AG 63 – 1/94 od 12. rujna 1994. odobren je i statut *Hrvatske unije viših redovničkih poglavarica* (HUVRP). Dekret odobrenja Statuta HUVRP potpisali su čelnici nadležne Kongregacije, pročelnik kardinal Eduardo Martinez Somalo i njezin tajnik mons. Francisco Javier Errázuriz Ossa. U dekretu nema više vremenskog ograničenja. Jednako kao što je HKVRP obuhvaćala muško redovništvo u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, tako i HUVRPP svojim Statutom iz 1994. godine obuhvaća žensko redovništvo u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

Raspadom Jugoslavije i osamostaljenjem slovenskog dijela redovništva, nacionalni predznak preuzeo je čelno mjesto i u nazivu Konferencije i Unije (1994.). Nakon Domovinskog rata postojala je tendencija da se redovništvo u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini sačuva unutar iste, jedne Konferencije, odnosno Unije. To je potrajalo samo neko vrijeme, da bi se, naposljetku, krenulo ipak uhodanjim

▲ Dekret odobrenja Statuta HKVRP (Prot. n. AG 62 – 1/94) od 12. rujna 1994.

CONGREGATIO
TUTIS VITAE CONSECRATAE
'ATIBUS VITAE APOSTOLICAE

Prot. n. AG 63 - 1/94

D E C R E T O

Uno dei compiti della Congregazione per gli Istituti di vita consacrata e le Società di vita apostolica consiste nell'erezione di Conferenze dei Superiori Maggiori, l'approvazione dei rispettivi Statuti e la promozione della collaborazione tra di loro (cf. Costituzione Apostolica Pastor Bonus, n. 109; can. 709).

La Congregazione segue con vivo interesse lo sviluppo di tali Conferenze per renderle idonee a conseguire in modo sempre più efficace gli obiettivi assegnati loro dal Concilio Vaticano II (*Perfectae Caritatis*, n. 23) e ratificati dal Codice di Diritto canonico (can. 708).

In conformità con le norme sopra menzionate, la Conferenza delle Superiori Maggiori della ex-Jugoslavia, avendo proposto nuovi Statuti per una Conferenza ridimensionata, chiede la conferma degli Statuti stessi e l'erezione della nuova Conferenza.

La Congregazione per gli Istituti di vita consacrata e le Società di vita apostolica, dopo aver esaminato attentamente il testo proposto, con il presente Decreto erige formalmente l'Unione Croata delle Superiori Maggiori (HUVRP) e ne approva gli statuti secondo il testo presentato e conservato nell'archivio del Dicastero.

Nonostante ogni cosa contraria.

Dato a Roma, il 12 settembre 1994.

Fernando Cardinale Martínez Somalo

◀ Dekret odobrenja Statuta HUVRP (Prot. n. AG 63 - 1/94) od 12. rujna 1994.

putem da se konferencije poklapaju s državnim granicama, te je tako 2000. godine *Sveta Stolica* ustanovila *Konferenciju viših redovničkih poglavara i poglavarica u Bosni i Hercegovini* (KVRPP BiH). Ona je ipak, sve do naših dana, očuvala neke zajedničke oblike susretanja i sastajanja.

Naime, nastankom države Bosne i Hercegovine redovništvo u njoj počelo se susretati s potrebama i teškoćama različitim od dotadašnjih. To je bio i jedan od razloga da su viši poglavari i poglavarice Bosne i Hercegovine odlučili osnovati posebnu Konferenciju kako bi mogli razmatrati svoj položaj i aktivnosti u Crkvi i društvu. U mjesecu travnju 2000. godine fra Petar Andelović, franjevački provincijal Bosne

Srebrene, u ime svih viših redovničkih poglavara i poglavarica u Bosni i Hercegovini, uputio je putem Apostolske nuncijature zahtjev Svetoj Stolici za službeno formiranje posebne konferencije Bosne i Hercegovine, prema odredbama *Kodeksa kanonskog prava* (kan. 708, 709). *Kongregacija za posvećeni život*, koja je mjerodavna za te poslove, dekretom od 18. rujna 2000. godine (Prot. N. AG 67-1-00), prihvatiла je ovaj zahtjev i odobrila formiranje *Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine* kao pravnu i crkvenu osobu i odobrila njezin Statut na pet godina. U Statutu se posebno naglašava da će Konferencija raditi na ostvarenju zajedničkog dobra svih redovničkih ustanova na području ove države te općeg dobra Crkve i naroda. Ona će iskreno surađivati s apostolskom nuncijaturom, *Biskupskom konferencijom BiH*, pojedinim mjesnim biskupima, klerom i laicima.

Nakon odobrenja statuta provincijalni su se poglavari i poglavarice 7. prosinca 2000. godine našli u Konjicu i dogovorili prve nužne korake za rad konferencije i obavili potrebne izbore. Za predsjednika je izabran fra Mijo Džolan, provincijal franjevačke provincije Bosne Srebrene, za potpredsjednicu s. Iva Bešlić, provincijalna glavarica Školskih sestara franjevki u Hercegovini, a s. Ana Antolović, provincijalna glavarica Školskih sestara franjevki bosansko-hrvatske provincije, imenovana da zastupa ovu konferenciju pri matičnoj *Hrvatskoj konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica*. U radu tajništva pomagat će s. Korona Cigić iz sarajevske provincije ss. milosrdnica i s. Rudolfa Paradžik iz sarajevske provincije služavki Malog Isusa. U radu Konferencije, kao punopravni članovi, sudjeluju provincijali i provincijalke koji imaju sjedišta svojih zajednica na području Bosne i Hercegovine, dok predstavnici zajednica koje imaju svoje kuće u BiH, ali su im sjedišta izvan nje, sudjeluju kao pridruženi članovi.

Novoosnovana konferencija u Bosni i Hercegovini i dalje želi ostati povezana u bliskom zajedništvu i suradnji s hrvatskom konferencijom, kao i s cijelim redovništvom u Republici Hrvatskoj.

4. **Ujedinjenje muške i ženske konferencije**

Dana 11. listopada 2010. godine predsjednik HKVRP-a fra Ivan Paponja, TOR, i predsjednica HUVRP-a, s. M. Marija-Ana Kustura, uputili su svim članovima Konferencije i Unije pismo (br. 66/2010) u kojem obavještavaju da su predsjedništvo i vijeće »zajednički odlučili predložiti plenarnoj skupštini ujedinjenje HKVRPP-a i HUVRPP-a u jedno tijelo, koje bi imalo naslov *Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica*.« Obrazlažući takvu odluku, u istom pismu se navodi kako je dosadašnja praksa pokazala da su te dvije pravne osobe gotovo u svemu djelovale zajedno. One imaju i zajedničko sjedište, objavljaju zajednički vjesnik i u većini komisijâ djeluju zajednički. U prilog ujedinjenju išla je i činjenica da je Hrvatska mala zemlja i da je zvanja sve manje. U ovom trenutku u Republici Hrvatskoj nalazi se oko 1000 redovnika i oko 3000 redovnica. Smanjivanje broja članova neizostavno će, prije ili kasnije, povući za sobom i smanjivanje organizacijskih jedinica, kako na razini pojedinih ustanova tako i na razini šire redovničke povezanosti. Nadalje, prednost ujedinjenja je i ta

da će se ubuduće pružati jedinstvena slika redovništva u Crkvi i društvu u Hrvatskoj te će se zajedno zastupati njihovi interesi. Razlog je i taj što se redovnički život prema crkvenim dokumentima u svojim bitnim elementima ne razlikuje u muškim i ženskim ustanovama. Naime, njegove su bitne odrednice posvećenje zavjetovanjem evanđeoskih savjeta i bratski život u zajedništvu. Svi redovnici i redovnice se na taj način, slijedeći prisnije Krista, posvećuju Bogu da postignu savršenstvo u ljubavi i postanu sjajnim znakom u Crkvi, unaprijed naviještajući nebesku slavu (usp. kan. 573; 607). Kada *Zakonik kanonskog prava* spominje da se viši redovnički poglavari mogu udružiti u konferencije kako bi zajedničkim snagama pridonošili da se potpunije postiže svrha pojedinih ustanova, on ne pravi razliku između poglavara i poglavarica, premda ne odbacuje mogućnost da se poglavari udruže posebno, a poglavarice posebno (usp. kan. 708).

Napokon, u prilog ujedinjenju bila je i činjenica da je na 40. plenarnoj skupštini 2008. godine sudjelovao i prefekt *Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života* kard. Franc Rode. Upoznavši se izblizega sa stanjem redovništva u Hrvatskoj, preporučio je ujedinjavanje HKVRP-a i HUVRP-a. Njegov savjet imao je veliku težinu u promišljanju ovih dvaju tijela, jer je on, obavljajući svoju službu, stekao bogato iskustvo o prilikama redovništva u drugim državama Europe i svijeta. Zbog svih ovih razloga ujedinjenje je prihvaćeno gotovo jednoglasno (samo jedan glas protiv).

▲ 40. plenarna skupština HKVRP i HUVRP 2008. godine. Na skupštini je sudjelovao i tadašnji prefekt *Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života* kard. Franc Rode. Kraj njega provincial fra Ivan Paponja, TOR, predsjednik HKVRP.

► Dekret (Prot. n. AG 62A - 2/10 od 12. veljače 2011.) odobrenja statuta Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica.

**CONGREGAZIONE
PER GLI ISTITUTI DI VITA CONSACRATA
E LE SOCIETÀ DI VITA APOSTOLICA**

Prot. n. AG 62 A -2/10

DECRETO

La Congregazione per gli Istituti di vita consacrata e le Società di vita apostolica ha la missione di promuovere ed animare la pratica dei Consigli Evangelici nelle forme approvate della vita consacrata e l'attività delle Società di vita apostolica nelle modalità che sono loro proprie.

Allo stesso Dicastero compete anche di erigere le Conferenze dei Superiori e delle Superiore Maggiori dei Religiosi e delle Religiose, approvarne i rispettivi Statuti e vigilare perché le loro attività siano ordinate alla realizzazione degli obiettivi specifici (cf *Pastor Bonus*, artt. 105 e 109), come furono indicati dal Concilio Vaticano II (cf Decreto *Perfectae Caritatis*, 23) e posteriormente ratificati nel *Codice di Diritto Canonico* (cann. 708 e 709) e dall'Esortazione Apostolica *Vita consecrata* (n. 53).

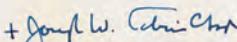
La Conferenza dei Superiori della Croazia e l'Unione delle Superiore Maggiori della Croazia hanno presentato a questa Congregazione la richiesta dell'unificazione delle due Conferenze, nonché l'approvazione dei nuovi Statuti, modificati in rapporto alle nuove esigenze della vita religiosa in Croazia.

Dopo attento esame del nuovo testo, la Congregazione per gli Istituti di vita consacrata e le Società di vita apostolica approva gli Statuti della Conferenza dei Superiori e delle Superiore Maggiori della Croazia secondo la copia presentata e conservata nell'Archivio del Dicastero.

La Conferenza si regoli secondo le presenti norme e quelle del *Diritto Universale*.

Nonostante ogni cosa contraria.

Dato in Vaticano, il 12 febbraio 2011.

 * Joseph W. Tobin, C.Ss.R.
 Arcivescovo Segretario

 Sr. Enrica Rosanna, F.M.A.
 Sottosegretario

Dana 15. studenoga 2010. godine predsjednik HKVRP-a fra Ivan Paponja i predsjednica HUVRP-a s. M. Marija-Ana Kustura uputili su molbu prefektu Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života uzoritom gospodinu kardinalu Francu Rodeu za sjedinjenje Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i Hrvatske unije viših redovničkih poglavarica u jedinstveno tijelo. Molbi su priložili i prijedlog Statuta Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica, usvojen na Generalnoj skupštini dana 27. listopada 2010. godine. Odgovor Kongregacije je, s nekim primjedbama na sadržaj Statuta, stigao 22. prosinca 2010. godine.

Sljedeće godine, 11. siječnja dorađeni Statut je ponovno poslan u Kongregaciju koja je dekretom (Prot. AG 62 A-2/10) od **12. veljače 2011. godine** zaključila: »Nakon pomnog ispitivanja novog teksta, Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života odobrava Statut Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica«, čime je muško i žensko redovništvo ujedinjeno unutar sada jedinstvene Konferencije. Dekret su potpisali tajnik Kongregacije nadbiskup Joseph W. Tobin, C.Ss.R., i podtajnica s. Enrica Rosanna, F.M.A.

U popratnom pismu nadbiskup Tobin ističe kako ovaj papinski dikasterij »vrlo rado izdaje priloženi dekret o osnivanju u čvrstom uvjerenju da će nova ujedinjena Konferencija, znak snažnijeg zajedništva i duboke suradnje, znati dati nov polet u službi čitavog Božjeg naroda u Hrvatskoj, u stalnom dijalogu s episkopatom i sa svima onima koji se žele zauzeti u izgrađivanju Božjeg kraljevstva i širenje evanđelja«.

Za prvog predsjednika tako ujedinjenoga muškog i ženskog redovništva u jednu instituciju izabran je o. Vinko Mamić, OCD, za dopredsjednicu s. Jasna Lučić, OSU. Za prve vijećnike izabrani su: fra Anto Gavrić, OP, fra Željko Železnjak, OFM, s. Miroslava Bradica, milosrdnica, i s. Martina Koprivnjak, sestra Naše Gospe.

Kao posebnost ovaj Statut donosi u čl. 25 odredbu da »prestanu li predsjednik, potpredsjednik ili član vijeća biti višim poglavarom u svojoj redovničkoj ustanovi, oni unatoč tome dovršavaju svoj mandat u vijeću«. Time je olakšan rad vijeću kojemu su članovi u prošlosti često mijenjani onako kako su prestajali biti vrhovni poglavari. Novost ovoga Statuta je i drugačija struktura tajništva Konferencije. Naime tajništvo kao tijelo Konferencije više ne postoji, kao što je to bilo u prošlosti, kada su tajništvo sačinjavali redovnici i redovnice kao članovi, uz jednu osobu kao administratora. Tajništvo u današnjem smislu je administrativno.

O razlozima i smislu ujedinjenja Konferencije i Unije govorilo se na plenarnoj skupštini HKVRPP-a u Zagrebu, 26. i 27. listopada 2011. godine (vidi »Vijesti«, prosinac 2011., br. 2.-2011., god. XXXIX).

▲ Prvo Predsjedništvo i Vijeće ujedinjene Konferencije i Unije u Hrvatsku konferenciju viših redovničkih poglavora i poglavarica. Na slici nedostaje član Vijeća fra Željko Železnjak, OFM.

III.

USTROJSTVO KONFERENCIJE

Nakon ovoga podujeg uvoda početnih koraka života i djelatnosti naše Konferencije, sužavamo pažnju na strukture i djelatnosti koje zaslužuju biti posebno obradene i dokumentirano prikazane.

1. Plenarna zasjedanja

Počevši od proljeća 1972. godine, plenumi se *Vijeća viših redovničkih poglavar* održavaju dvaput godišnje, a Unije jednom godišnje. Ta je praksa kod VVRPJ potrajala sve do proljeća 1980. godine, kada je zaključeno da će se plenarna zasjedanja održavati samo jednom na godinu. U ovom prvotnom ritmu održavanja dvaju plenuma godišnje, proljetno je imalo obično studijski karakter i potrajalo dulje (redovito dva nepuna dana), a jesenski su sastanci imali obično radno-izborni karakter, pa su trajali kraće (redovito jedan ili čak pola dana).

Dvije institucije, VVRPJ i UVRPJ, svoje plenarne sjednice, kako im određuju statuti, održavaju odvojeno sve do 1994. godine, kada je ustanovljena *Hrvatska konferencija VRP i Hrvatska unija VRP*. Zajednički plenumi su održavani tako da je prvi studijski dan bio zajednički, kao i raspravljanje zajedničkih projekata i problema, a izborni dio plenuma i izvješća povjerenstava održavani su odvojeno za HKVRP i HUVRP. Do početka održavanja zajedničkih plenarnih skupština predsjednici Vijeća/Konferencije sudjelovali su na plenumima Unije, a predsjednice Unije na plenumima Vijeća/Konferencije. Potreba aktivnije suradnje muškog i ženskog krila redovništva često se naglašavala s obje strane, iako je takva suradnje rijetko nedostajala. Ove dvije institucije su i do ujedinjenja radile na mnogim zajedničkim projektima međusobno se uvijek pomažući. To se posebno potvrdilo pri održavanju redovničkih tjedana.

Navodimo kronološkim redom skupštine tako da su one Vijeća/Konferencije VRP označene arapskim brojevima, a one Unije VRP rimskim brojevima. Kasniji zajednički plenumi nastavljaju se arapskim brojevima. Uz podatak o rednom broju plenuma navodimo i datum, mjesto te sva predavanja i predavače ili glavno predavanje i predavača na plenumu, koje je često upravo nosilo temu toga predavanja. Neki od plenuma su bili isključivo radno-izbornog karaktera te nisu imali studijski dio. Unutar pregleda plenarnih skupština nastojali smo dodati i pokoju opasku koja je značajnija za povijest Konferencije i Unije.

▲ III. Plenum UVRPJ. U pozadini stoji s. Anastazija Trobentar, tajnica Unije.

1. plenum VVRPJ

21. XI. 1968., Zagreb, Kaptol 9

- Radno-izborni karakter

I. plenum UVRPJ

5. – 7. XI. 1968., Zagreb, Frankopanska

- »Euharistijska žrtva – izvor i vrhunac cijelog kršćanskog života«, fra Bonaventura Duda, OFM
- »Svrha i zadatci Unije«, fra Damjan Damjanović, OFM
- »Prosuđivanje i razvijanje nadnaravnosti redovničkih zavjeta«, fra Damjan Damjanović, OFM
- »Potreba formiranja i školovanja sestara bolničarki«, s. Lesta Slana, usmiljenka
- »Zadatci Unije na planu ekumenizma u našim vremenima«, s. Bazilija Popović, bazilijanka
- »Sveto pismo, bitan faktor u ostvarivanju kršćanske savršenosti«, fra Filibert Gass, OFM

2. plenum VVRPJ

15. VI. 1969., Zagreb, Kaptol 9

- »Zajedništvo među redovnicima«, fra Damjan Damjanović, OFM

II. plenum UVRPJ

5. – 7. XI. 1969., Zagreb, Frankopanska

- »Statuti kojima se uređuju odnosi i položaj redovnice u župnom apostolatu«, fra Damjan Damjanović, OFM
- »Načela suvremenoga redovničkog odgoja sadržana u instrukciji *Renovationis causam*«, p. Ivan Fuček, DI
- »Pravne odredbe instrukcije *Renovationis causam*«, o. Ladislav Marković, OCD
- »Suvremene pojave i gibanja među redovnicima i redovnicama«, s. Rafaela Vurnik, OSU
- »Opažanja s obzirom na život i djelovanja redovnica u Kanadi«, s. Manes Karninčić, OP
- »Instrukcija *Renovationis causam*«, s. Ancilla Buntak, milosrdnica

3. plenum VVRPJ

27. X. 1970., Zagreb, Kaptol 9

- »O teologiji redovništva« fra Bonaventura Duda, OFM

III. plenum UVRPJ

10. – 12. XI. 1970., Zagreb, Frankopanska

- »Glavarica uvijek modernog duha«, s. Rafaela Vurnik, OSU
- »Obnova Crkve prema zamisli Katarine Sijenske«, fra Jordan Kuničić, OP
- »Naučavanje sv. Terezije Avilske o redovničkom staležu u odnosu prema II. vatikanskom koncilu«, o. Ante Stantić, OCD

IV. plenum UVRPJ

8. – 11. XI. 1971., Zagreb, Bukovačka

- »Pastoralne instrukcije o sredstvima komunikacije«, fra Vinko Vincek, OFMConv
- »Uloga sekularnih instituta u Crkvi«, s. Stela Tamhina, SKK
- »Liturgijska duhovnost u životu redovničke zajednice«, Vladimir Zagorac
- »Dimenzija molitve u redovničkom životu«, biskup Josip Salač
- »O radu i problemima naših sestara izvan domovine«, p. Filip Johler, DI

Zanimljivost prvih plenuma Unije jest da su završavali jednim interventom laika koji bi govorio što vjernik laik očekuje od redovnice.

4. plenum VVRPJ

7. – 8. III. 1972., Zagreb, Kontakova

- Radno-izborni karakter

5. plenum VVRPJ

27. – 28. IX. 1972., Zagreb, Sveti Duh

- »Novi pogledi u teologiji redovništva«, fra Nikola Roščić, OFMConv
- »Obnova duhovnog života kao uvjet apostolskog djelovanja«, p. Pavel Berden, DI

▲ Tajnik VVRPJ, fra Ljudevit Maračić, OFMConv čita godišnje izvješće. Plenum 1973.

50
UVRPJ

53

- »Pastoralna angažiranost redovnika u našoj Crkvi«, fra Emanuel Hoško, OFM

V. plenum UVRPJ

26. – 29. IX. 1972., Zagreb, Bukovačka

- »Kriza i obnova molitve«, p. Rudolf Brajčić, DI
- »Prisutnost redovnika u našoj Crkvi«, fra Vinko Vincek, OFMConv
- »Redovničke zajednice – klima za razvoj osobnosti i njena integracija u život Crkve«, s. Fides Vidaković, ND
- »Teologija redovništva«, fra Nikola Roščić, OFMConv

6. plenum VVRPJ

3. i 4. IV. 1973., Zagreb, Kaptol 9

- »Lik redovničkog poglavara«, o. Ivan Fuček, DI
- »Uloga poglavara u redovničkoj zajednici«, fra Hieronim Žveglič, OFM

▲ Plenum KVRPJ 1974. Fra Rufin Šilić pogledom promatra fotografa, a do njega desno fra Srećko Badurina, kasnije šibenski biskup.

7. plenum VVRPJ

5. i 6. IX. 1973., Zagreb, Voćarska

- Radno-izborni karakter

VI. plenum UVRPJ

7. i 8. IX. 1973. u Zagrebu, Bukovačka

- »Sakrament pomirenja u životu redovnice«, fra Nikola Rošić, OFMConv

8. plenum VVRPJ

26. – 28. III. 1974., Ljubljana, Prešernov trg

- »Redovnici i Sveta godina«, mons. Mijo Škvorc
- »Dinamika skupine«, fra Bernardin Škunca, OFM

9. plenum VVRPJ

4. IX. 1974., Zagreb, Voćarska

- Radno-izborni karakter

VII. plenum UVRPJ

7. i 8. IX. 1974., Zagreb, Bukovačka

- »Izvještaj o stanju redovništva u našoj zemlji« i »Naši novicijati i juniorati danas«, fra Vinko Vincek, OFMConv

10. plenum VVRPJ

22. – 24. IV. 1975., Sarajevo, Nedžarići

- »Neki oblici pastoralnoga nežupničkog djelovanja«, fra Emanuel Hoško, OFM
- »Postteološki studij naših redovnika«, fra Hadrijan Borak, OFMCap
- »Pučke misije i duhovne vježbe«, p. Pavel Berden, DI

11. plenum VVRPJ

5. IX. 1975., Zagreb, Sveti Duh

- Radno-izborni karakter

VIII. plenum UVRPJ

8. – 10. X. 1975., Zagreb, Bukovačka

- »Pojam i uloga slobode u redovničkoj zajednici«, fra Hadrijan Borak, OFMCap
- »Autoritet i dijalog u redovničkim zajednicama«, o. Nikola Pavičić, OSB

12. plenum VVRPJ

27. – 29. IV. 1976., Split, Gospa od Zdravlja i Sveti Frane

- »Redovnici u mjesnoj Crkvi«, fra Nikola Roščić, OFMConv
- »Redovnici kao nosioci pastoralne djelatnosti u mjesnoj Crkvi«, fra Bono Šagi, OFMCap

13. plenum VVRPJ

1. IX. 1976., Split, Gospa od Zdravlja

- Radno-izborni karakter

IX. plenum UVRPJ

10. – 11. XI. 1976., Rijeka, Drenova

- »Vjernost u redovničkom životu«, fra Emanuel Hoško, OFM
- »Svrha i sadržaj Direktorija«, fra Hadrijan Borak, OFMCap
- Radno-izborni karakter

14. plenum VVRPJ

19. – 20. IV. 1977., Samobor, Langova

- »Teološko-asketski elementi redovničkog siromaštva danas – principi obnove i praktična načela«, p. Radojko Karaman, DI
- »Praktično ostvarivanje evanđeoskog siromaštva danas – analiza prakse i shvaćanja«, fra Srećko Majstorović, OFM
- »Reforma srednjoškolskog obrazovanja u SRH«, p. Vladimir Vlašić, DI

Na proljetnom plenumu VVRPJ 1977. godine u Samoboru viši redovnički poglavari su donijeli odluku da se Vijeće VRPJ preimenuje u Konferenciju VRPJ, navodeći kao jedan od razloga da je naziv »konferencija više u skladu s koncilskom termino-

logijom, gdje se susreće upravo taj naziv«. Viši redovnički poglavari raspravljali su i usuglasili izmjene Statuta KVRPJ na plenumu 1978. godine, budući da je drugi petogodišnji rok Statuta Vijeća VRPJ istječao u svibnju 1979. Usklađene izmjene su poslane na Kongregaciju koja je dekretom Prot. n. AG. 62-1/78 od 7. rujna 1978. godine odobrila izmijenjeni Statut *Konferencije viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji* (KVRPJ).

15. plenum VVRPJ

2. IX. 1977., Zagreb, Vrbanićeva

- Radno-izborni karakter

X. plenum UVRPJ

3. – 5. IX. 1977., Zagreb, Bukovačka

- »Religiozna kriza mladih i marksizam«, p. Josip Ćurić, DI
- »Permanentno obrazovanje redovnica«, p. Ivan Fuček, DI

16. plenum VVRPJ

4. – 5. IV. 1978: Ljubljana, Želimalje

- »Novo crkveno pravo o redovnicima«, o. Vinko Bevk, teutonski viteški red i fra Hadrijan Borak, OFMCap

17. plenum KVRPJ

11. X. 1978: Zagreb, Odra:

- »Reforma školstva i obrazovanje naših kandidata«, p. Vladimir Vlašić, DI
- »Aktualni problemi redovničkog školstva«, fr. Tonči Dešković, OP

XI. plenum UVRPJ

19. i 20. IX. 1978.

- »Vjera kao izvor i nositeljica redovničkog života«, mons. Ratko Perić
- »Najnovije smjernice u odnosu između biskupa i redovnica«, fra Hadrijan Borak, OFMCap

18. plenum KVRPJ

24. – 25. IV. 1979., Zagreb, Vrbanićeva 35

- »Mutuae relationes«, mons. Alojz Šuštar i p. Stanko Kos, DI

19. plenum KVRPJ

6. IX. 1979., Zagreb, Voćarska

- Radno-izborni karakter

XII. plenum KVRPJ

24. i 25. IX. 1979., Zagreb, Bukovačka

- »Uloga Marije u našem redovničkom životu«, Luka Cirimotić, monfortanac

20. plenum KVRPJ

14. – 16. IV. 1980., Zagreb, Vrbanićeva 35

- »Papa Ivan Pavao II. o redovnicima«, o. Franc Rode, lazarist

21. plenum KVRPJ

20. – 22. X. 1980., Zagreb, Fratrovac

- »Lik i uloga biskupskog vikara za redovnike«, fra Hadrijan Borak, OFMCap

XIII. plenum UVRPJ

16. i 17. IX. 1980., Zagreb, Bukovačka

- »Međusobni odnosi raznih službi«, fra Hadrijan Borak, OFMCap
- »Prisutnost kontemplacije u redovničkom životu«, fra Hadrijan Borak, OFMCap
- »Redovnica i svijet«, p. Marijan Šef, DI

22. plenum KVRPJ

19. – 21. X. 1981., Bol na Braču

- »Lik i uloga mjesnog poglavara«, fra Štefan Balažić, OFM Cap

XIV. plenum UVRPJ

12. – 13. X. 1981., Zagreb, Bukovačka

- »Djelovanje redovnica prema najnovijem dokumentu Svetе Stolice – Redovnici i unapređivanje čovjeka«, fra Hadrijan Borak, OFMCap
- »Sv. Vinko danas«, s. Leopoldina Gartner, milosrdnica

23. plenum KVRPJ

18. – 20. X. 1982., Stična

- »Uloga redovništva u prošlosti-sadašnjosti-budućnosti u okvirima Crkve u nas«, mons. Đuro Kokša i fra Tomislav Šagi-Bunić, OFMCap

XV. plenum UVRPJ

21. i 22. IX. 1982., Zagreb, Kraljevec

- »Pastoral redovničkih zvanja«, fra Špiro Marasović, OFMConv
- »Iskustva pojedinih redovničkih zajednica s djekojkama koje dolaze na duhovne vježbe s obzirom na redovnički poziv«, s. Mirjam Kuštreba, ASC
- Izbornoradni karakter

24. plenum KVRPJ

18. – 20. X. 1983., Široki Brijeg

- »Novosti Kodeksa općenito, posebno u odnosu na redovničko pravo«, o. Velimir Blažević
- »Novi Kodeks i pastoral redovnika«, fra Bono Šagi, OFMCap

XVI. plenum UVRPJ

11. i 12. X. 1983., Zagreb, Bukovačka

- »O savjesti«, p. Ivan Fuček, DI
- »Odgoj savjesti – redovnička savjest«, p. Ivan Fuček, DI
- »Novo kanonsko pravo«, fra Hadrijan Borak, OFMCap

25. plenum KVRPJ

22. – 24. X. 1984., Samobor, Langova 18

- »Odgovornost i suodgovornost redovnika za Crkvu«, kardinal Franjo Kuharić
- »Odgovornost i suodgovornost sa stajališta redovnikova života«, fra Emanuel Hoško, OFM

XVII. plenum UVRPJ

9. i 10. X. 1984., Zagreb, Bukovačka

- »Crkvenost redovničkog života po novom crkvenom pravu«, fra Hadrijan Borak, OFMCap
- »Postupak otpuštanja i napuštanja redovničkih instituta«, fra Hadrijan Borak, OFMCap

26. plenum KVRPJ

15. – 17. X. 1985., Zagreb, Omiška 10

- »Laici u Crkvi i redovničke zajednice«, Pero Šimić
- »Treći redovi, srodne kategorije i redovničke zajednice«, fr. Augustin Pavlović, OP
- »Redovnički poziv braće laika«, p. Jože Kokalj, DI

XVIII. plenum UVRPJ

8. i 9. X. 1985., Zagreb, Bukovačka

- »Dar otkupljenja«, p. Petar Galauner, DI
- Radno-izborni karakter

27. plenum KVRPJ

14. – 16. X. 1986., Split, Kazališni trg

- »Redovnici i II. izvanredna sinoda biskupa«, o. Tomislav Šagi-Bunić, OFMCap

XIX. plenum UVRPJ

21. i 22. X. 1986., Zagreb, Remete

- »Duhovnost molitve i redovnički život«, p. Jakov Mamić, OCD

28. plenum KVRPJ

21. – 23. X. 1987., Cres, Sveti Frane

- »Teološko-povijesna dimenzija misija u redovničkim zajednicama«, prof. Drago Ocvirk

XX. plenum UVRPJ

13. i 14. X. 1987., Zagreb, Remete

- »Zajedničke vrednote svjedočenja redovništva međusobno i u svijetu«, fra Alojzije Litrić, OFMConv

29. plenum KVRPJ

19. – 21. X. 1988: Sarajevo, Nedžarići:

- »Reevangelizacija naših redovničkih zajednica«, o. Marijan Jurčević, OP
- »Redovnici u službi evangelizacije u našim krajevima«, o. Zvjezdan Linić, OFM

XXI. plenum UVRPJ

11. i 12. X. 1988., Zagreb, Bukovačka

- »Proročki vidovi redovničkog života«, s. Ines Kezić, ASC

30. plenum KVRPJ

23. – 25. X. 1989., Nazarje (Slovenija)

- »Retrospektiva za perspektivu – Konferencija viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji«, fra Ljudevit Maračić, OFMConv

Na ovoj plenarnoj skupštini odlučeno je da se uvede redovita praksa zajedničkih sastanaka KVRPJ i UVRPJ te da se sastaje redovništvo hrvatskoga jezičnog područja. Prvi takav plenarni sastanak hrvatskog dijela KVRPJ dogodio se 4. V. 1990. godine u Zagrebu na Fratrovcu.

XXII. plenum UVRPJ

6. i 7. X. 1989. Zagreb, Vrhovec

- »Poslanje redovnica u našoj Crkvi s osvrtom na dokument *Mutuae relationes*«, mons. Srećko Badurina

31. plenum KVRPJ

22. – 24. X. 1990: Samobor, Langova 18:

- »Evangelizacija i nove promjene«, kardinal Franjo Kuharić i biskup Srećko Badurina

XXIII. plenum UVRPJ

17. – 18. X. 1990., Zagreb, Vrhovec

32. plenum KVRPJ

Plenum je zakazan za 21. – 23. X. 1991. godine, no otkazan je zbog ratnih zbivanja u Hrvatskoj. Umjesto toga upriličen je sastanak provincijala u Zagrebu, gdje su oni donijeli odluku da se osnuje svojevrstan krizni štab Konferencije koji bi se bavio socijalnim i humanitarnim radom u ratu, što je i napravljeno.

XXIV. plenum UVRPJ

Godine 1991. zbog rata nije održan XXIV. plenum Unije, zakazan za 15. do 17. listopada 1991. godine u Zagrebu. Održan je tek 24. I. 1992. godine. Na tom plenumu su se odvojili slovenski predstavnici koji su osnovali svoju zajedničku konferenciju.

33. plenum KVRPJ

19. – 21. X. 1992., Zagreb, Fratrovac

- »Svijet vrjednota – povezujući element Europe«, prof. Mislav Ježić
- Oproštaj slovenskog dijela Konferencije.

XXIV. plenum UVRPJ

24. I. 1992., Zagreb, Kaptol (Tajništvo)

- Radno-izborni karakter

XXV. plenum UVRPJ

12. – 14. X. 1992., Zagreb, Fratrovac

- »Redovničko poslanje prema izazovima društva«, fra Alojzije Litrić, OFMConv
- »Poslanje redovničkog života u službi Crkve danas«, s. Vjekoslava Vuković, milosrdnica

34. plenum KVRPJ

26. – 27. X. 1993., Zagreb, Kaptol

- »Sloboda i solidarnost u svjedočenju redovnika«, o. Bono Šagi i o. Ivo Marković

XXVI. plenum UVRPJ

11. – 13. X. 1993., Zagreb, Fratrovac

- »Uloga redovnika u Crkvi i suradnja s laicima«, s. Ljiljana Radošević, OSU

Na ovome plenumu je osnovana Škola za novakinje i povremena predavanja za juniorke.

35. plenum KVRPJ i UVRPJ

9. – 10. XI. 1994., Zagreb, Fratrovac

- »Sinoda o redovnicima«, biskup Želimir Puljić i s. Goretti M. Krznar
- »Dokument Bratski život u zajednici«, o. Marijan Jurčević, OP

Ovo je prvi zajednički plenarni susret Konferencije i Unije. Izbori, izvješća povjerenstava i predsjednika, odnosno predsjednice, odvijaju se na odvojenom, muškom i

ženskom dijelu zasjedanja, koje je u pravilu održavano u drugom dijelu plenuma. Od ovoga plenuma, prema statutima odobrenim 1994. godine, Konferencija i Unija nose predznak »hrvatski«, a okupljaju redovništvo iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Od sljedećeg plenuma uvodimo zajedničku numeraciju prema broju plenuma UVRPJ.

27. plenarna skupština HKVRP-HUVRP

25. i 26. X. 1995., Zagreb, Fratrovac

- »Mjesto i uloga redovnika i redovnica u pravnoj regulativi novonastalih država – RH i RBIH«, dr. Jure Radić i o. Bono Šagi, OFMCap

28. plenarna skupština HKVRP-HUVRP

22. i 23. X. 1996., Zagreb, Ksaver

- »Pastoral zvanja«, fra Ivica Jagodić, OFM
- »Novim zvanjima za novu Europu«, s. Ines Kezić, ASC

29. plenarna skupština HKVRP-HUVRP

21. i 22. X. 1997., Zagreb, Frankopanska

- »Ugovori između Svetе Stolice i Republike Hrvatske«

▲ Plenum HKVRP-HUVRP 1996. Predavanje »Novim zvanjima za novu Europu«, s. Ines Kezić, ASC. Do nje sjedi s. Agneta Tadić-Šutra, predsjednica Unije.

▲ Plenum HKVRP-HUVRP 1997. Za stolom don Stjepan Bolkovac, predsjednik Konferencije.

30. plenarna skupština HKVRP-HUVRP

20. i 21. X. 1998., Dubrovnik

- »Redovnici u Crkvi u Hrvata danas – izazovi i perspektive«, fra Marijan Jurčević, OP

31. plenarna skupština HKVRP-HUVRP

26. i 27. X. 1999., Zagreb, Avenija Gojka Šuška

- »Društvene prilike – izazov redovništvu«, fra Bono Šagi, OFMCap

32. plenarna skupština HKVRP-HUVRP

10. i 11. X. 2000., Zagreb, prvi put u novom sjedištu HKVP i HUVRP u Prilazu Gjure Deželića 75

- »Redovničko siromaštvo i njegovo svjedočenje u suvremenom načinu privređivanja i rada«, fra Špiro Marasović, OFMConv

Ova plenarna skupština je posljednja na kojoj su kao članovi sudjelovali i viši redovnički poglavari i poglavarice iz Bosne i Hercegovine budući da je osnovana KVRPP BIH.

33. plenarna skupština HKVRP-HUVRP

16. i 17. X. 2001., Zagreb, Prilaz Gjure Deželića

- »Redovništvo i novi finansijski sustav na području HBK«, fra Viktor Nuić, OFM i fra Velimir Blažević, OFM

34. plenarna skupština HKVRP-HUVRP

22 i 23. X. 2002., Zagreb, Prilaz Gjure Deželića

- »Formacija za redovničku karizmu«, s. Klara Šimunović, ŠSF i p. Ante Lozuk, DI
- Izborna skupština za HKVRP

35. plenarna skupština HKVRP-HUVRP

11. i 12. XI. 2003., Zagreb, Prilaz Gjure Deželića

- Radno-izborni karakter

36. plenarna skupština HKVRP-HUVRP

19. i 20. X. 2004., Zagreb, Prilaz Gjure Deželića

- »Pravna subjektivnost redovništva u mjesnoj Crkvi i društvu – narav i posljedice«, mons. Josip Delić

▲ Plenum HKVRP-HUVRP 1998. Predavanje »Redovnici u Crkvi u Hrvata danas – izazovi i perspektive«, fr. Marijan Jurčević, OP.

37. plenarna skupština HKVRP-HUVRP

25. i 26. X. 2005., Zagreb, Prilaz Gjure Deželića

- »Autoritet i služenje danas«, s. Marija Pehar

38. plenarna skupština HKVRP-HUVRP

25. i 26. X. 2006. Zagreb, Prilaz Gjure Deželića

- »Pojam redovničkog siromaštva u novim okolnostima našeg društva«, prof. dr. Zdravko Gavran

39. plenarna skupština HKVRP-HUVRP

26. i 27. X. 2007., Zagreb, Ksaver

- »Ovisnost o alkoholu i drogama – bolesti koje zahvaćaju i redovnike«, prof. dr. sc. Vlado Jukić

40. plenarna skupština HKVRP-HUVRP

28. i 29. X. 2008., Lužnica

- »40 godina postojanja HKVRP/HUVRP – analiza prošlosti«, fra Ljudevit Maračić, OFMConv

- »Posvećeni život u Crkvi danas: situacija i izazovi«, kardinal Franc Rode

41. plenarna skupština HUVRP-HKVRP

27. i 28. X. 2009., Zagreb, Prilaz Gjure Deželića

- »Redovništvo kao proročki znak u svijetu«, s. Nela Gašpar, FDC

42. plenarna skupština HUVRP-HKVRP

26. i 27. X. 2010., Zagreb, Remete

Ova Skupština dobila je atribut »posljednja« nakon odluke nazočnih poglavarica i poglavara da ujedine HKVRP-a i HUVRP-a u jedinstveno tijelo koje će se, nakon odobrenja Svetе Stolice, zvati »Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavora i poglavarica«.

- »Redovnički život u Europi – izazov za Crkvu i europsko društvo«, s. Enrica Rosanna, FMA, podtajnica Kongregacije za ustanove posvećenog života

Od 2011. godine, kada su se Konferencija i Unija ujedinile u jedno tijelo: *Hrvatsku konferenciju viših redovničkih poglavara i poglavarica* (HKVRPP), plenumi su u potpunosti zajednički. Prvi zajednički plenum je 43. po redu.

43. plenarna skupština HKVRPP

26. i 27. X. 2011., Zagreb, Ivanićgradska

- »Razlog i smisao ujedinjenja Konferencije i Unije: perspektive za budućnost«, o. Jakov Mamić, OCD

Na ovom plenumu apostolski nuncij mons. Mario Roberto Cassari obznanio je da je Sveta Stolica, odnosno *Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života*, 12. veljače 2011. godine odobrila Statut *Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica*.

Skupu je pročitano i pismo mons. Mate Uzinića, dubrovačkog biskupa i predsjednika Vijeća HBK-a za *ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života*. U pismu biskup Uzinić čestita na ujedinjenju Konferencije i Unije u *Hrvatsku konferenciju viših redovničkih poglavara i poglavarica* i na službenom proglašu novog Statuta kojim se na razini Republike Hrvatske utemeljuje zajedničko upravno tijelo svih redovnika i redovnica u Hrvatskoj. »Novoj Konferenciji želim sretnu budućnost riječima Psalma 133: ‘Gle, kako je dobro i kako je milo kao braća (i sestre) zajedno živjeti. ... Ondje Gospodin daje svoj blagoslov i život dovjeka’«, istaknuo je biskup.

44. plenarna skupština HKVRPP

22. i 23. XI. 2012., Lužnica

- »Crkva i redovništvo pred izazovom sekularizacije«, mons. Mate Uzinić

45. plenarna skupština HKVRPP

16. i 17. X. 2013., Zagreb, Sveti Duh

- »Hrvatska u EU: novi izazovi i mogućnosti za našu Crkvu i redovništvo«, prof. dr. Zdravko Tomac

46. plenarna skupština HKVRPP

21. i 22. X. 2014., Zagreb, Vrhovec 29

- »Ususret Godini posvećenog života: opći poziv na svetost – svetost redovništva«, mons. Marko Semren, banjolučki pomoćni biskup

47. plenarna skupština HKVRPP

26. i 27. X. 2015. Zagreb, Ivanićgradska

- »Evangelje, proroštvo i nada«

Ovaj plenum je održan u *Godini posvećenog života*.

Na samu temu nije bilo predviđeno da govori jedan birački gost predavač, kao što je to gotovo redovito bila praksa, nego se ona iscrpljivala u međusobnim diskusijama viših poglavara i poglavarica kao i gostiju plenuma: apostolskog nuncija za Republiku Hrvatsku mons. Alessandra D'Errica i dubrovačkog biskupa i predsjednika Vijeća HBK za UPŽ i DAŽ mons. Mate Uzinića.

48. plenarna skupština HKVRPP

19. i 20. X. 2016., Zagreb, Avenija Gojka Šuška

- Tema: »Milosrđe«; proslava 50. obljetnice HKVRPP

IZVANREDNA PLENARNA ZASJEDANJA održavana su prilično rijetko. Evo pregleda nekih izvanrednih plenuma Konferencije i Unije.

Izvanredna plenarna skupština VVRPJ

20. I. 1966., Zagreb, Kaptol 9

- Inicijativni odbor

Izvanredna plenarna skupština VVRPJ

15. II. 1967., Zagreb, Kaptol 9

- Prednacrti Statuta

Izvanredna plenarna skupština UVRPJ

28. VIII. 1967., Zagreb, Frankopanska

- Prednacrt statuta i Inicijalni odbor UVRP

Izvanredna plenarna skupština VVRPJ

19. IV. 1972., Zagreb, Sveti Duh

- Dogovor o hrvatskom izdanju Časoslova (samo za hrvatsko jezično područje)

Izvanredna plenarna skupština VVRPJ

11. X. 1976., Zagreb, Kaptol 9

- Dogovor uoči susreta s biskupima

Izvanredna plenarna skupština VVRPJ

21. I. 1978., Zagreb, Voćarska

- *Nacrt o pravnom položaju vjerskih zajednica u SRH* (samo za hrvatsko jezično područje)

Izvanredna plenarna skupština KVRP

4. V. 1990., Zagreb, Fratrovac:

- *Crkveni dokument o pastoralu zvanja* (o. Hadrijan Borak) i
- *Naše mogućnosti u sadašnjoj demokratizaciji* (o. Jakov Mamić) – samo za hrvatski dio Konferencije

Izvanredna plenarna skupština KVRP

15. IV. 1993.

- *Statutarna i organizacijska pitanja KVRP.*

Odvajanje slovenskog redovništva. Iz tog razloga trebalo je birati i druge članove i popuniti vijeća. Na ovom plenumu predloženo je da se *Konferencija viših redovničkih poglavara* preimenuje u *Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara*. Budući da su se poglavari iz Bosne i Hercegovine na ovome plenumu izjasnili da žele ostati unutar HKVRP, predloženo da se o tome pita kongregacija. Kongregaciji je pisano 26. svibnja 1993. i posлан statut HKVRP-a na odobrenje.

Izvanredna i proširena sjednica

Predsjedništva HKVRP

8. IV. 1995., Zagreb, Kaptol 21

- Sastanak održan zbog nemilih događanja u Mostaru i nasilnog zadržavanja biskupa Ratka Perića.

Izvanredna plenarna skupština UVRP

7. III. 2002., Lovran

- Usvajanje izmjena Statuta HUVRP-a koje je predložila *Kongregacija za UPŽ i DAŽ*.

Izvanredna plenarna skupština

HUVRP-a

9. III. 2006., Blato na Korčuli

- Teme su bile *izvješće sa skupštine UCESMA-a*, izvješće s. Sandre Midenjak, voditeljice

konstelacije br. 6 *Međunarodne unije generalnih poglavarica* (UISG), osvrт na rad povjerenstava i aktivnosti Unije te drugo.

Plenarna zasjedanja, kako je već rečeno, a iz pregleda održanih plenuma i vidljivo, imaju radni, izborni i studijski karakter. Ipak, više puta su se naši viši redovnički poglavari oglasili s ovih skupova i za javnost, uputivši svoje **JAVNE PORUKE I POZIVE**. Bilježimo samo nekoliko značajnijih takvih javnih istupa:

- Ljubljanski plenum u ožujku 1974. godine upućuje dvije Poruke pomirenja uz *Svetu godinu*. Jedna je upućena biskupima, a druga svim redovnicima u zemlji.
- S plenuma u Sarajevu travnja 1975. godine upućen je apel da se nastavi sa studijem i nakon diplomiranja. Formiran je i odbor koji treba razraditi potpuniji elaborat o tome.
- Plenum održan u Odri listopada 1978. godine upućuje poziv svim domaćim teološkim učilištima da uvedu teologiju redovništva bar kao fakultativni predmet, a za redovnike i obvezatan.
- S plenuma u Splitu listopada 1986. godine upućena je zapažena *Poruka mira* našoj crkvenoj i društvenoj javnosti.
- S plenuma u Samoboru 1990. godine upućena je deklaracija »Redovnici i aktualne promjene u društvu«, namijenjena široj javnosti.

Konferencija je izjavama reagirala na društvena zbivanja i izvan plenuma. Takvo jedno priopćenje je dano 2012. godine o zdravstvenom odgoju.

Osim studijskoga i radno-izbornog karaktera, ovi skupovi imaju i značajnu ulogu u upoznavanju i zbijavanju članova Konferencije, a ne treba zanemariti ni **rekreativno-kulturni vidik**. Uz više plenuma vezan je posjet nekim sakralnim i kulturnim spomenicima, od kojih spominjemo samo najzanimljivije:

- Brezje i Bled (1974.)
- Fojnica, Kraljeva Sutjeska i Visoko (1975.)
- Solin (1976.)
- Sumartin i Supetar (1981.)
- Pleterje i Kostanjevica (1982.)
- Humac i Žitomislići (1983.)

2. Rad predsjedništva

Tekuće poslove Konferencije izvan plenarnog zasjedanja redovito obavlja i rješava predsjedništvo, koje je pri VVRPJ osnovano 1975. godine, kada je najprije zaključeno da ima pet članova, da bi ovaj zaključak u jesen iste godine bio preinačen povećanjem broja na sedam: pet po izboru, a dva po službi (predsjednik i potpredsjednik). Na plenumu održanom 1993. odlučeno je da se broj članova predsjedništva smanji za dva, dakle, da u svemu pet članova čine predsjedništvo. Od 1977. godine predsjedništvo se redovito sastaje četiri puta godišnje i ta je praksa uščuvana do danas.

Pri Uniji postoji isto upravno tijelo, no ono nosi naziv vijeće, kako se i danas zove. Vijeće u početku ima pet članica uz predsjednicu i potpredsjednicu.

Predsjedništvo se sastaje na raznim mjestima, najčešće u tajništvu. Dvaput je svoje sastanke predsjedništvo održalo u Ljubljani. Program rada uglavnom uvjetuju razni skupovi koje organizira Konferencija, najčešće s *Unijom viših redovničkih poglavarica*, kao što su *Savjetovanje/vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica* i *Redovnički tjedan*. Predsjedništvo, odnosno vijeće, osim toga, obično priprema program rada plenarnih zasjedanja Konferencije, odnosno Unije. Dakako, sva tekuća pitanja vezana uz problematiku Konferencije i Unije ulaze u dnevni red ovih sastanaka, kao što je npr. dugo vremena bilo traženje pogodnih prostorija za tajništvo ili osobe koja bi obavljala službu tajnika itd.

Navodimo današnji sastav Vijeća HKVRPP u koji – uz predsjednika **fra Juru Šarčevića** i potpredsjednicu **s. Miroslavu Bradicu** – ulaze:

- **o. Anto Gavrić**, donedavni provincijal Hrvatske dominikanske provincije,
- **o. Pejo Orkić**, provincijal Hrvatske salezijanske provincije sv. Ivana Bosca (nedostaje na slici),
- **s. Katarina Maglica**, vrhovna glavarica sestara dominikanki, Kongregacije svetih anđela čuvara,
- **s. Ružica Barić**, vrhovna glavarica Družbe franjevki od Bezgrješne (iz Dubrovnika).

Dakako, za sâm rad predsjedništva najodgovorniji su bili predsjednici i potpredsjednici Konferencija, pa donosimo njihov popis prema zapisima u arhivu:

A) PREDSJEDNICI VIJEĆA/KONFERENCIJE:

0. o. Damjan Damjanović OFM (1966.), za Inicijativni odbor
0. o. Kazimir Đurman OFM (1967.), do potvrde Konferencije
1. o. Antun Fostač, DI (1968.-1972.)
2. o. Hadrijan Borak, OFMCap (1972.-1973.)
3. o. Nikola M. Roščić, OFMConv (1973.-1976.)
4. o. Bono Šagi, OFMCap (1976.-1979.)
5. o. Radojko Karaman, DI (1979.-1981.)
6. o. Vlatko Badurina, TOR (1981.-1984.)
7. don Ambrožije Matušić, SDB (1984.-1987.)
8. o. Rajko Gelemanović, OFM (1987.-1990.)
9. o. Stjepan Kušan, DI (1990.-1993.)
10. o. Ljudevit Maračić, OFMConv (1993.-1996.)
11. don Stjepan Bolkovac, SDB (1996.-1999.)
12. o. Vjenceslav Mihetec, OCD (1999.-2002.)
13. o. Frano Prcela, OP (2002.-2003.)
14. o. Ivan Iko Mateljan, OP (2003.-2006.)
15. o. Ivan Paponja, TOR (2006.-2011.)
16. o. Vinko Mamić, OCD (2011. – 2014.)
17. o. Jure Šarčević, OFMCap (2014. –)

B) POTPREDSJEDNICI VIJEĆA/KONFERENCIJE:

1. o. Stanko Žakelj, CM (1968.-1972.)
2. g. Štefan Žerdin, SDB (1972.-1973.)
3. o. Polikarp Brolih, OFM (1973.-1982.)
4. g. Anton Košir, SDB (1982.-1985.)
5. o. Jože Kokalj, DI (1985.-1987.)
6. o. Lojze Bratina, DI (1987.-1992.)
7. o. Ljudevit Maračić, OFMConv (1992.-1993.)
8. o. Petar Andelović, OFM (1993.- 1996.)
9. o. Vjenceslav Mihetec, OCD (1996.-1999.)
10. o. Ivan Macan, DI (1999.-2002.)
11. o. Lucije Jagec, OFM (2002.-2006.)
12. o. Željko Tolić, OFM (2006.-2009.)
13. o. Željko Železnjak, OFM (2009.-2012.)

C) PREDSJEDNICE UNIJE:

1. s. Ancilla Buntak, milosrdnica (1968.-1970.)
2. s. Fides Vidaković, Naše Gospe (1970. -1976.)
3. s. Deodata Ljubičić, OSU (1976.-1979.)
4. s. Miljenka Tadin, sv. Križa (1979.- 1982.)

5. s. Inviolata Gračanin, Služavke Malog Isusa (1982.-1988.)
6. s. Bernarda Krištić, ASC (1988.-1991.)
7. s. Marija Goretti Krznar, Kćeri Milosrđa (1992 – 1994.)
8. s. Agneta Tadić-Šutra, milosrdnica (1994.-1997.)
9. s. Elvira Krišto, OSU (1997.-2003.)
10. s. Emila Barbarić, Kćeri Milosrđa (2003.-2006.)
11. s. Marija-Ana Kustura, Služavke Malog Isusa (2006.-2011.)

D) POTPREDSJEDNICE UNIJE:

1. s. Marija Cecilija Mikac, karmeličanka BSI (1968.-1970.)
2. s. Emila Lončarević, milosrdnica (1970.-1972.)
3. s. Deodata Ljubičić, OSU (1973.-1976.)
4. s. Fides Vidaković, Naše Gospe (1976.-1979.)
5. s. Leopoldina Gärtner, milosrdnica (1979.-1982.)
6. s. Miljenka Tadin, Svetog Križa (1982.-1985.)
7. s. Consolata Rajković, Naše Gospe (1985.-1988.)
8. s. Judita Čovo, školske sestre franjevke iz Splita (1988.-1992.)
9. s. Nives Vlašić, uršulinka (1992.)
10. s. Iva Čulina, uršulinka (1992.-1994.)
11. s. Ines Kezić, ASC (1994.-1997.)
12. s. Kornelija Zorić, franjevke Bezgrešnog Začeća (1997.-2000.)
13. s. Dubravka Mohorić, Kćeri Božje ljubavi (2000.-2003.)
14. s. Robertina Medven, Srca Isusova (2003.-2006.)
15. s. Klara Šimunović, ŠSF iz Splita (2006.-2009.)
16. s. Elvira Tadić, KBLJ (2009.-2011.)

3. Djelatnosti tajništva

Već je 1966. godine *Inicijativni odbor* za osnivanje Konferencije izrazio potrebu da se što prije osnuje sekretarijat (tako stoji u zapisniku) za vođenje poslova ovog tijela. Na prvom redovitom plenarnom zasjedanju novoosnovanog *Vijeća viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji* 1968. godine izabran je prvi tajnik i dva podtajnika, jedan za slovensko, drugi za hrvatsko jezično područje. Ovo tročlano tajništvo (o. Zorislav Lajoš, OFM – g. Štefan Žerdin, SDB – o. Ljudevit Maračić, OFMConv), prema danas dostupnoj dokumentaciji, sastalo se samo jednom (19. veljače 1969.), kada je zaključeno da se izda zajednički adresar svih provincijala, popis svih muških samostana u zemlji i pregled redovničkih škola u pojedinim provincijama (što je samo djelomice ispunjeno).

U punom smislu riječi tajništvo je formirano i počelo djelovati tek u proljeće 1972. godine. Tada su u tajništvo VVRPJ ušla dva provincijala (o. Nikola Roščić, OFMConv, i o. Stanko Žakelj, CM) i dva radna člana (o. Leonard Oreč OFM i o. Ljudevit Maračić, OFMConv, tajnik). Tajništvo je održavalo više sastanaka godišnje, a rješavalo je mnoga tekuća pitanja, kao što je program izdavačke djelatnosti, izdavanje biltena, simpozij o redovništvu (koji je uskoro prerastao u *Redovnički*

tjedan), susreti odgojitelja, priprema plenuma, veze s inozemstvom. Tajništvo je, dakle, obavljalo i one odgovornije poslove koji će kasnije prijeći u nadležnost predsjedništva.

Na plenumu u Sarajevu (1975.) odlučeno je da zbog radnoga karaktera tajništva u njemu svi članovi budu izvan kruga članova Konferencije, jer je uskoro osnovano i predsjedništvo, koje se popunjava iz redova članova Konferencije. U početku su se održavali zajednički sastanci tajništva i predsjedništva, ali je ubrzo uvedena praksa da se prigodom sastanka predsjedništva pozovu i svi članovi tajništva, bez prava glasa.

Predsjedništvo je u proljeće 1977. godine pokrenulo i pitanje uvodenja regionalnih tajništava, ali se od tog prijedloga ubrzo odustalo, s time da slovenski viši redovnički poglavari imaju svoje zasebno tajništvo u Ljubljani.

Kad se već spominje slovenski dio Konferencije, koji je uvijek vrlo djelatno sudjelovao u radu cjelokupne Konferencije, makar to ne pripada u prikaz rada tajništva, dobro je spomenuti da se od 1971. godine oni sastaju dvaput godišnje. Osnovan je »Svet viših redovničkih predstojnikov Slovenije«. O njegovu radu bilten naše Konferencije »Vijesti« češće je izvještavao, osobito u početcima, ali je kasnije to izostalo. U veljači 1971. godine slovenski su redovnici pokrenuli časopis »Redovniško življenje«, a uređivali su ga slovenski isusovci o. Franc Svoljsak i o. Janez Jauh. Prvi brojevi umnoženi su ciklostilom, da bi već četvrti izšao tiskom. Nakon devetog broja časopis mijenja ime u »Duhovnost«, da bi uskoro prestao izlaziti.

Na plenumu naše Konferencije u jesen 1972. godine bilo je postavljeno pitanje odvajanja slovenskog od hrvatskog dijela Konferencije, ali je golemom većinom prisutnih članova odlučeno da naša Konferencija ostane jedinstvena, to više što stvarno postoje dvije jezične grupe koje se i posebno sastaju, ali je potrebno da se i svi članovi Konferencije susreću, bez obzira na jezik, što se dugo pokazalo uspješnim, sve do odvajanja, uzrokovanog raspadom bivše države, u jesen 1992. godine.

Slovenski su poglavari u dogovoru s poglavarcama 1975. godine odlučili pokrenuti *Redovniški dan*, svake jeseni u Ljubljani. Tog se dana tamo nađe na okupu lijep broj redovnika i redovnica i ta je praksa uščuvana do danas. Više puta su pozivani i predstavnici iz hrvatskog dijela Konferencije.

Kada govorimo o tajništvu *Vijeća viših redovničkih poglavara*, treba svakako spomenuti da je i *Unija viših redovničkih poglavarica* imala tajnicu, ali ne i posebno tajništvo. S vremenom se došlo do praktičkog ujedinjenja ovoga radnog tijela, što potvrđuje i podatak da je od sredine 1973. do kraja 1976. godine kao suradnica tajništva VVRPJ honorarno (polu radnog vremena) radila s. Dolores Bilandžija, iz zajednice franjevki od Bezgrješne iz Šibenika, a od kraja 1981. do početka 1994. godine taj je posao obavljala s. Albertina Baćak, iz zajednice Hercegovačkih školskih sestara franjevki (također u polu radnog vremena). Od jeseni 1994. godine tajništvo vodi s. Magdalena Šokić iz zajednice Klanjateljica Krvi Kristove.

- Tajništvo je posljednjih 16 godina smješteno u Prilazu Gjure Deželića 75 u vlastitom prostoru Konferencije.

Donosimo najprije popis tajnika, a potom i cjelokupnog tajništva naše Konferencije, od početaka do danas:

TAJNICI KONFERENCIJE

0. o. Ladislav Marković, OCD (1966.-1968.)
1. o. Zorislav Lajoš, OFM (1968.-1970.)
2. o. Stjepan Bagarić, OP (1970.-1972.)
3. o. Ljudevit Maračić, OFMConv (1972.-1978.)
4. g. Stjepan Bolkovac, SDB (1978.-1981.)
5. o. Jozo Vasilj, OFM (1981.-1985.)
6. o. Franjo Jurinec, OFM (1987.-1990.).

Nakon isteka službe o. Franje Jurinca Konferencija više nema tajnika, a poslove tajništva obavljaju redovnice.

TAJNICE UNIJE

Službu tajnice UVRPJ odnosno HUVRP obnašale su (kronološki):

1. s. Flavija Šutić, ASC (1968.-1970.)
2. s. Cecilia Mikac, karmeličanka BSI (1970.-1972.)
3. s. Anastazija Trobentar, uršulinka (1972.-?)
4. s. Albertina Baćak, školska sestra iz Mostara (1986.-1993.)
5. s. Magdalena Šokić, klanjateljica Krvi Kristove (1994.-1998.)
6. gđa Božena Antić (1994.)
7. s. Mirjam Gadža, kći milosrđa (1994.)
8. s. Petra Vidaković (1999.-2005.)
9. s. Adrijana Tomkiv, vasilijanka (2005.-2007.)

Službu tajnice HKVRPP-a obnašale su:

1. s. Anita Strujić, službenica Milosrđa (2007. – 2011.)
2. s. Gracija Rajković, uršulinka (2012)
3. s. Irena Olujević, SSMI (2013.-)

TAJNIŠTVO

Prvoimenovani je glavni tajnik, ostali su članovi:

1968.

- o. Zorislav Lajoš, OFM
- o. Ljudevit Maračić, OFMConv
- g. Štefan Žerdin, SDB

1970.

- o. Stjepan Bagarić, OP
- o. Ljudevit Maračić, OFMConv
- g. Stanko Kahne, SDB

1972.

- o. Ljudevit Maračić, OFMConv
- o. Stanko Žakelj CM
- o. Nikola M. Roščić, OFMConv
- o. Leonard Oreč, OFM

1973.

- o. Ljudevit Maračić, OFMConv
- o. Stanko Banić, OFM
- o. Jože Kunšek, OFMCap
- o. Hadrijan Borak, OFMCap
- o. Leonard Oreč, OFM

1975.

- o. Ljudevit Maračić, OFMConv
- o. Hadrijan Borak, OFMCap
- o. Leonard Oreč, OFM

1978.

- g. Stjepan Bolkovac, SDB
- o. Hadrijan Borak, OFMCap
- o. Ljudevit Maračić, OFMConv

1981.

- o. Jozo Vasilj, OFM
- g. Stjepan Bolkovac, SDB
- o. Hadrijan Borak, OFMCap
- o. Ljudevit Maračić, OFMConv

1984.

- o. Jozo Vasilj, OFM
- o. Hadrijan Borak, OFMCap
- o. Ljudevit Maračić, OFMConv

1987.

- o. Franjo Jurinec, OFM
- o. Hadrijan Borak, OFMCap
- o. Ljudevit Maračić, OFMConv

1990.

nema glavnog tajnika, a članovi tajništva dijele zaduženja:

- o. Franjo Jurinec, OFM
- o. Ljudevit Maračić, OFMConv
- g. Stjepan Bolkovac, SDB

1994.

- nema glavnog tajnika,
- a članovi tajništva dijele zaduženja:
- o. Franjo Jurinec, OFM
- o. Marko Puškarić, OFMConv

Početkom 90-ih sve je očitija potreba zajedničkog tajništva Konferencije i Unije. Tajništvo sve više poprima strukturu kakva je definirana Statutom Unije iz 1994. godine, gdje je tajnik/tajnica samo administrator, a tajništvo kao tijelo ne postoji. Tajništvo ne imenuje plenum nego vijeće. Od tada do danas tajništvo je ustrojeno tako da ima administrativnu tajnicu (koja obavlja i službu blagajnice) te suradnike, redovnike, redovnice ili laike koje odredi vijeće/predsjedništvo.

4. Uloga komisija u prošlosti

Već je na prvom skupu 1966. godine izražena potreba da se osnuje studijska komisija za proučavanje raznih područja rada i života našega redovništva. Ipak, ta želja dugo je ostala neispunjena, a kad je i ostvarena, nije u potpunosti odgovorila očekivanjima i potrebama. Konferencija je povremeno za pojedini slučaj ili potrebu imenovala komisiju.

- Tako je 1972. godine formirana *Komisija za predstavku BKJ* na plenumu u Maksimiru, a bila je sastavljena od pet provincijala (o. Petar Čapkun, OFM – o. Hadrijan Borak, OFMCap – o. Ante Stantić, OCD – o. Antun Fostač, DI – o. Nikola M. Rošić, OFMConv) sa svrhom da izradi prijedlog o sudjelovanju redovnika u radu BKJ.
- Plenum u Samoboru 1977. godine formirao je *Komisiju za nacrt kanonskog prava s obzirom na redovništvo* koja je imala tri člana (o. Viktor Nuić, OFM – o. Hadrijan Borak, OFMCap – o. Stanko Kos, DI).
- Iste godine u jesen na Šalati je ustavljena *Komisija za organiziranje savjetovanja i brigu oko permanentne formacije redovnika* (pod vodstvom o. Leonarda Oreča, OFM).
- Slično tome, na plenumu u Odri godine 1978. osnovana je *Komisija za pitanja redovničkog školstva* od dva člana (o. Vladimir Vlašić, DI – o. Tonči Dešković, OP).

No, tek plenum na Fratrovcu u jesen 1980. godine uvodi *tri stalne komisije*, ali je njihova djelatnost bila vrlo slaba, gotovo je potpuno zamrla. To su:

- Formacijsko-obrazovna komisija,
- Komisija za izdavačku djelatnost i
- Pastoralna komisija.

Prvih godina članstvo komisija činili su isključivo viši redovnički poglavari, s time da su unutar komisije sami odabirali pročelnika i tajnika. Na plenumu iduće godine na Bolu (1981.) samo je *Formacijsko-obrazovna komisija* podnijela izvještaj o svojem radu, pa su na plenumu 1983. godine na Širokom Brijegu predsjednici komisija bili zaduženi da sazovu sjednice svojih komisija, izrade pravilnik rada i utvrde program djelovanja. Plenum u Samoboru sljedeće godine zadužuje predsjedništvo da obavi studijsko istraživanje o potrebi i stanju duhovno-pastoralne ponude naših redovnika mjesnoj Crkvi. To je povjerenio *Pastoralnoj komisiji*, ali bez konkretnije realizacije.

Predsjedništvo 1985. godine opširno raspravlja o radu komisija. Prihvaćen je prijedlog da bi predsjednici tih komisija trebali biti članovi predsjedništva koji bi izravno povezivali i obavješćivali predsjedništvo o djelovanju komisija. Plenumi u Splitu (1986.) i Cresu (1987.) raspravljaju ponovno o radu komisija, ali se utvrđuju slabi rezultati. Predsjedništvo na sastanku u Ljubljani (1988.) veoma samokritički raspravlja o problematiči vezanoj uz rad komisija i daje poticaj oživljavanju njihova rada. Predlaže da plenum izabire samo predsjednika pojedine komisije iz svojega članstva, a tajnika bi trebalo dati tajništvo, s time da bi oni formirali svoje komisije iz redova stručnjaka za pojedina područja iz raznih redovničkih ustanova. Tu se bilo počelo raditi, bilo je i nekih rezultata, ali je tijekom

1991. godine zbog rata u Hrvatskoj došlo do odumiranja mnogih aktivnosti, pa se razlazom hrvatskog i slovenskog dijela Konferencije raspao i sustav djelatnosti, što je bilo najočitije na primjeru komisija.

Osim spomenutih komisija, posljednjih godina češće se na raznim sastancima predsjedništva, pa čak i na plenarnim zasjedanjima, govorilo o potrebi uvođenja p osve nove komisije, koja bi pokrivala područje pravde i mira. Poduzeti su i neki konkretni koraci, kao na plenumu u Sarajevu 1988. godine, kada je imenovana inicijativna grupa (o. Lojze Bratina, o. Bono Šagi i o. Antun Badurina) da za slje-deći plenum pripremi prijedlog, ali ni tu se nije došlo do konkretnog rezultata.

Zato je plenum *Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavarova*, održan u studenom 1994. godine na Fratrovcu, pokrenuo inicijativu oživljavanja rada komisija, pa su izabrani odgovorni predstavnici Konferencije koji su zaduženi da sami formiraju komisije iz redova stručnjaka i entuzijasta. Zaduženi su za:

- *Formacijsko-obrazovnu komisiju* o. Zdenko Križić (predsjednik) i o. Franjo Jurinec (tajnik);
- *Komisiju za izdavačku djelatnost* g. Stjepan Bolkovac (predsjednik) i o. Marko Puškarić (tajnik)
- *Pastoralnu komisiju* o. Jure Šarčević (predsjednik), dok je mjesto tajnika ostalo nepotpunjeno dok tajništvo ne poveća broj svojih članova.

▲ Povjerenstvo za predškolski odgoj organizira u suradnji s ravnateljima katoličkih vrtića i Uredom za vjeronauk u školi, hodočašća djece, roditelja i odgojitelja na Mariju Bistrlicu. Slika s hodočašća iz 2011.

Unija u svome prvom statutu (član 7) navodi šest asistentica Unije, promicatelja raznih djelatnosti: apostolata, katehiziranja, duhovnog tiska, rada u bolnicama, rada po župama, ekumenizma. Na plenumu 1984. godine Unija je osnovala *Komisiju za medicinske sestre*. Prije su postojale: *Komisija za pastoral*, *Odgajna komisija*, *Komisija za predškolski odgoj* te *Liturgijska komisija*. Unija redovito imenuje i članice Unije pri *Mješovitoj komisiji*.

Komisija za odgoj je organizirala: duhovne vježbe redovnica, seminare za redovnice, susrete djevojaka, animiranje zvanja, seminare za odgojiteljice i u zajedništvu s Konferencijom: *Vijećanja redovničkih odgojitelja* i *Redovnički tjedan*.

Pastoralna komisija je organizirala katehetske zimske škole. *Komisija za medicinske sestre*: seminare za redovnice medicinske sestre, duhovne vježbe redovnica medicinskih sestara i dr.

5. Povjerenstva pri Konferenciji danas

Od formiranja zajedničke *Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica* (2011.), sva su povjerenstva zajednička, osim onih koja po svojoj naroni pripadaju muškom ili ženskom dijelu redovništva. Donosimo prikaz svih današnjih povjerenstava (2016.) s popisom članova/članica:

Povjerenstvo za predškolski odgoj u ustanovama koje vode redovničke ustanove

Voditeljica povjerenstva:

- s. Katarina Pišković, karmeličanka BSI

Članice:

- s. Antonija Matić, dominikanka
- s. Patricija Jurić, kći Milosrđa
- s. Danijela Koprek, kći Božje ljubavi
- s. M. Matea Faltak , milosrdnica

Ovo povjerenstvo godišnje organizira stručni skup za odgojitelje u katoličkim vrtićima, seminare i skupove odgojitelja u katoličkim vrtićima.

Povjerenstvo za trajnu formaciju redovnika i redovnica

Voditelj povjerenstva:

- fra Anto Gavrić, OP

Članovi:

- fra Draženko Tomić, OFM
- s. Stjepanka Stanić, milosrdnica
- s. Nela Gašpar, FDC
- fra Rozo Brkić, OFM

Ovo povjerenstvo je radno tijelo HKVRPP-a kojemu je povjerena zadaća organizirati susrete i promicati aktivnosti koje doprinose trajnoj formaciji redovnica.

Ostvarujući svoju temeljnu zadaću povjerenstvo organizira:

- Duhovno-stručne skupove za sve redovnice uključene u evangelizacijsko djelovanje u školi, na župi ili vlastitoj zajednici.
- Duhovne obnove za redovnice u došašcu i korizmi.
- Surađuje s mjesnim ordinarijem u organiziranju *Dana posvećenog života*.
- U suradnji s HKVRP organizira *Redovnički tjedan*.
- Održanim seminarima i poduzetim aktivnostima Povjerenstvo informira putem »Vijesti« HKVRPP-a sve članove/članice.

Povjerenstvo za početnu formaciju redovnika i redovnica

Voditeljica povjerenstva:

- s. Jelena Krilić, kći Milosrđa

Članovi:

- s. Benedikta Kunić, milosrdnica
- p. Marijan Zubak, misionar Krvi Kristove
- fra Željko Cestar, OFMCap
- s. Marina Kosina, karmelićanka BSI
- s. Samuela Klaić, ŠSF

Ovo povjerenstvo je radno tijelo koje svojim radom, proučavanjem i savjetima, unapređuje odgoj u redovničkim zajednicama udruženima u HUVRPP. Povjerenstvo čine članovi/članice iz različitih redovničkih ustanova koji obavljaju službu odgojitelja/odgojiteljica. Bira ih ili predlaže voditelj povjerenstva kojega bira plenarna skupština HKVRPP-a.

Zadatci povjerenstva:

- organizacija Škole za novakinje,
- organizacija godišnjeg susreta kandidatica i novakinja,
- organizacija seminara za sestre juniorke,
- organizacija dvodnevnog seminara za odgojitelje, tzv. *Vijećanja redovničkih odgojitelja*,
- permanentno usavršavanje odgojitelja putem organiziranja *Odgojiteljskog dana* jednom mjesečno.

Povjerenstvo za medicinske sestre članice redovničkih ustanova

Voditeljica povjerenstva:

- s. Danica Grgić, Marijina sestra

Članovi:

- s. Mirjana Tomašević, sestra Sv. Križa
- s. Ružica Oršolić, školska sestra franjevka Bosansko-hrvatske provincije
- s. Josipa Petrović, dominikanka
- s. Patricija Mikić, kći Božje ljubavi
- s. Suzana Kneginić, milosrdnica

Zadatci ovoga povjerenstva:

- organiziranje seminara duhovnog karaktera jedanput godišnje za medicinske sestre redovnice,
- organiziranje *Svjetskog dana bolesnika* u suradnji sa ostalim zdravstvenim udrugama,
- putem »Vijesti« HKVRPP-a informirati redovnice u zdravstvenoj službi o poduzetim aktivnostima i drugim informacijama koje im mogu biti od koristi.

Povjerenstvo za sredstva društvenog komuniciranja i izdavačku djelatnost

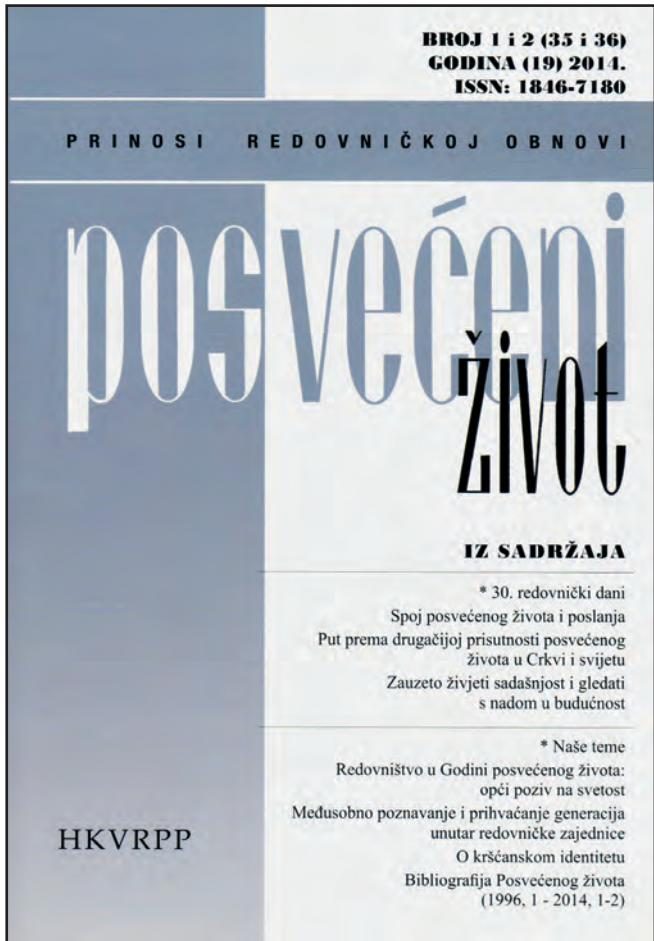
Voditelji povjerenstva:

- fra Jure Šarčević, OFMCap.
- s. Miroslava Bradica, milosrdnica

Članovi:

- fra Frano Doljanin, OFM
- fra Petar Bašić, TOR
- s. Valerija Kovač, franjevka od Bezgrješne

▲ Povjerenstvo za medicinske sestre organizira godišnji seminar i duhovnu obnovu za redovnice medicinske sestre. Na slici susret iz 2014. u Domu pastoralnih susreta u Lovranu.

BROJ 1 i 2 (35 i 36)
GODINA (19) 2014.
ISSN: 1846-7180

PRINOSI REDOVNIČKOJ OBNOVI

► Časopis je počeo izlaziti 1996. godine. Od početka izlazi u dva broja godišnje, sve do broja 12. (2002.), od kada pa sve do danas izlazi jednom godišnje kao dvobroj. Nakladnik i izdavač su HKVRP i HUVRP, a od 2011. HKVRPP. Nakon prestanka izdavanja zbornika radova Redovničkog tjedna (I-XVII), Posvećeni život je preuzeo ulogu zbornika (od 2004.) objavljajući predavanja Redovničkog tjedna. Od broja 1 i 2 (31 i 32) 2012. donosi i priloge s Redovničkih dana u Bosni i Hercegovini. Do danas je objavljeno oko 250 članaka (izvornih znanstvenih, preglednih ili stručnih) više od 150 autora, ne računajući u to homilije, osvrte, prikaze i dr. Glavni urednici: (br. 1-6) fra Ljudevit Maračić, OFMConv; (br. 7) don Stjepan Bolkovac, SDB; (br. 8) s. Petra Vidaković, OSU; (br. 9-16), fra Mirko Mataušić, OFM; (br. 17-24) o. Dario Tokić, OCD; (br. 25-36) fra Petar Bašić, TOR.

Rad je ovoga povjerenstva usredotočen na dvije žarišne točke: časopis »Posvećeni život« te proslavu *Dana posvećenog života*.

Povjerenstvo za promicanje duhovnih zvanja

Voditeljica povjerenstva:

- s. Ana Begić, dominikanka

Članovi:

- o. Antonio-Mario Ćirko, karmelićanin
- don Mladen Delić, salezijanac
- s. Slavica Tubak, Marijina sestra
- s. Danijela Anić, ASC
- s. Marija Zrno, milosrdnica

Povjerenstvo organizira proslave *Svjetskog dana molitve za duhovna zvanja*, susrete svih redovničkih animatora za zvanja te razne aktivnosti radi promicanja redovničkih zvanja. Povjerenstvo surađuje s povjerenstvom za pastoral zvanja pri Konferenciji VRPP BiH u uređivanju časopisa »Susret«, kao i na istoimenoj internetskoj te Facebook stranici.

IV.

POSEBNE DJELATNOSTI KONFERENCIJE

Važnost priređivanja i održavanja raznih susreta i skupova uočena je vrlo rano, pa je VVRPJ, najčešće s UVRPJ, odmah počelo promicati takve sastanke koji pomažu i pridonose produbljenju i učvršćenju redovničke karizme. Također istaknuto mjesto pripada izdavačkoj djelatnosti.

1. Susreti odgojitelja

Već na svojem prvom plenarnom zasjedanju 1968. godine Vijeće viših redovničkih poglavara je odlučilo da se priredi sastanak odgojitelja novaka. Taj je susret održan 14. lipnja 1969. godine i prisustvovalo mu je 16 odgojitelja. Raspravljali su o dokumentu »Renovationis causam« u vezi s novicijatom. Na plenumu VVRPJ u jesen 1972. godine o. Leonardu Oreču je, kao članu tajništva, povjerena briga za organizaciju raznih seminara. Zaključeno je da se za odgojitelje organizira savjetovanje od nekoliko dana, i to čak dvaput godišnje. Na prvo savjetovanje pozvane su i redovničke odgojiteljice, pa je ubrzo organizacija ovoga najelitnijega skupa našeg redovništva prihvaćena i od strane *Unije viših redovničkih poglavarica*. Vrlo brzo su i redovnici i redovnice ovakve godišnje skupove odgojitelja svoga redovničkog podmlatka stavili pod »isti krov« zajedničkih vijećanja redovničkih odgojitelja i odgojiteljica u okviru *Vijeća VRPJ* i *Unije VRPJ*. Vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica kratko se na svome početku nazivalo *Savjetovanjem o redovničkom*

▼ VII. savjetovanje o redovničkom odgoju,
lipanj 1978.

odgoju, a ponekada se i naziv kratio samo na *Vijećanje redovničkih odgojitelja*, podrazumijevajući da taj izraz obuhvaća i odgojitelje i odgojiteljice.

Ti skupovi, koji su se ubrzo počeli održavati samo jednom godišnje, i to u proljeće, stalno privlače pažnju redovničkih odgojitelja koji rado i aktivno sudjeluju u radu ovog susreta, kasnije naziva promijenjenog u *Vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica* i koje se održava do danas. Obično mu je u početnom razdoblju sudjelovalo stotinjak odgojitelja/odgojiteljica (jer su bili nazočni i slovenski predstavnici), a kasnije obično sudjeluje pedesetak, pa i nešto više osoba odgovornih za odgoj. Skup redovito pripremaju kvalificirani ljudi, a nakon susreta vrlo brzo se umnožavaju materijali, tako da su dostupni i široj javnosti. I dok je nazočnost samih odgojitelja uočljiva, to se ne bi moglo baš tvrditi i za više poglavare/poglavarice, koji su po službi odgovorni za odgoj u svojim zajednicama.

Odlukom *Vijeća VRPJ* na plenarnoj skupštini u rujnu 1972. godine usvojeno je da se već iste godine održi sastanak/savjetovanje svih redovničkih odgojitelja u Jugoslaviji. Tako je te godine održano to prvo vijećanje, a 2016. godine je održano 45. vijećanje i to u neprekinutom nizu, što pokazuje posebnu težinu i vrijednost ovih susreta. Vijećanja su okupljala odgojitelje i odgojiteljice s cijelog područja bivše države (dakle i iz Slovenije) sve do 1991. godine, a od tada do danas okupljaju odgojitelje i odgojiteljice Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

▲ S jednoga plenarnog zasjedanja Unije: predsjedava s. Elvira Krišto, OSU.

RADNA GRUPA ODGOJITELJA (RGO)

Radna grupa odgojitelja (RGO) nastala je u sklopu *Savjetovanja redovničkih odgojitelja/odgojiteljica* posve spontano, te je velikim dijelom svoj rad i suradnju usmjerila na redovnički odgoj. Začetak rada ove skupine možemo naći na sastanku održanom 1. prosinca 1972. godine u franjevačkom samostanu na Kaptolu, gdje su se sastali neki mlađi i zauzeti redovnici (o. Josip Baričević, TOR, o. Jakov Mamić, OCD, o. Zdravko Slišković, OFM, i još neki), da se dogovore o izdavanju zbornika prvog savjetovanja. Razmotrena je mogućnost učinkovitije pomoći, posebno redovnicama. Tajništvo je prihvatiло i podržalo ovu skupinu poletnih ljudi. RGO je osnovana za vrijeme savjetovanja u svibnju 1973. godine, kad joj se pridružilo i nekoliko redovnica (s. Iva Čulina, uršulinka i još neke druge) i nakon toga djeluje prilično samostalno, a ponekad se sastaje i u tajništvu. Najznačajniji zajednički sastanak održan je 11. prosinca 1973. godine u Kloštru Ivaniću, gdje je bilo prisutno dvadesetak ljudi, među kojima predstavnici VVRPJ, UVRPJ i RGO. Izrađen je ambiciozan plan rada pa su zato od strane nekih i izražene rezerve s obzirom na uspjeh. Od strane *Vijeća VRPJ* zadužen je o. Leonard Oreč da bude veza s RGO.

Na plenumu u Ljubljani 1974. godine provincijalima je predložena *Poruka RGO*, koja je kod nekih članova Konferencije izazvala sumnje i pobudila nedoumice. Ipak, plenum je prihvatio prijedlog RGO o seminarima za dinamiku skupine, dok je realizacija toga prepustena RGO. (Seminari su uz vodstvo stručnjaka iz inozemstva održani u Rovinju i na Svetoj Gori kod Nove Gorice.) Sugerirano je RGO da izradi pravilnik rada.

Na jesenskom plenumu iste godine o. Štefan Balažic, OFMCap, izvijestio je o održanim seminarima. Čula su se razna mišljenja. Diskusiju je opteretilo i priloženo *Pismo o odgojnem stanju u našim zajednicama*, koje je RGO uputila višim redovničkim poglavarima. Zaključeno je da treba raščistiti nesporazume i zategnutosti, pa je određeno da se što prije upriliči poseban sastanak, koji je i održan 3. veljače 1975. godine na Svetom Duhu u Zagrebu, gdje je tada bilo sjedište tajništva. Prisustvovalo je tridesetero zainteresiranih, predstavnika VVRPJ, UVRPJ i RGO. Susret je trajao pet sati, bio je prilično napet i mučan, a o rezultatima ovoga maratonskog sastanka izviješten je plenum *Vijeća VRPJ* na zasjedanju u Sarajevu iste godine. Razmotreni su međusobni odnosi, a budući da RGO želi ostati autonomno tijelo, plenum je prihvatio zaključak da za njezin rad *Vijeće VRPJ* nije odgovorno, ali će spremno i dalje prihvatić suradnju i pomoći, posebno pri organiziranju savjetovanja i izdavanju zbornika radova s toga skupa.

RGO je djelovala samostalno još neko vrijeme, postupno se smanjio njezin polet i suradnja je uskoro prestala. Zato je tajnik Konferencije u jesen 1975. godine zatražio od plenuma odobrenje da se osnuje *Odbor za organizaciju skupova*, posebno da bi se rasteretilo samo tajništvo, koje se nije smatralo kompetentnim za taj stručni posao. No, prijedlog nije odmah ostvaren, da bi u jesen 1977. godine na plenumu bila osnovana *Komisija za odgoj*, na prijedlog o. Leonarda Oreča, radi organiziranja i izvođenja savjetovanja i vođenja brige za permanentnu formaciju. Iste godine, u prosincu, predsjedništvo je imenovalo ekipu za pripremanje skupova, koja je ubrzo nazvana *Odbor za organiziranje redovničkih skupova*.

Pregled održanih susreta (održani su svake godine, bez prekida!)

Donosimo pregled svih održanih skupova odgojitelja, s naznakom glavne teme i broja sudionika, gdje je to bilo moguće rekonstruirati:

I. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

7. – 10. XI. 1972., Zagreb, Šalata

»Redovništvo u sadašnjem trenutku Crkve«
Sudjelovalo je oko 70 sudionika.

II. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

8. – 10. V. 1973., Zagreb, Šalata

»Sekularizacija i redovnički život«
Sudjelovalo je više od 100 sudionika i sudionica.

III. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

7. – 9. V. 1974., Zagreb

»Odgoj za slobodu«
Sudjelovalo je oko 100 sudionika.

IV. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

5. – 8. V. 1975., Zagreb

»Molitva u odgojnog procesu«
Sudjelovalo je oko 100 sudionika.

V. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

18. – 20. V. 1976., Zagreb, Odra

Obrada anketâ o redovničkom odgoju provedenih 1973.
Sudjelovala su 94 sudionika.

VI. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

24. – 26. V. 1977., Zagreb, Odra

»Odgojna uloga redovničke zajednice«
Sudjelovalo je oko 120 sudionika.

VII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

30. V. – 1. VI. 1978., Zagreb, Odra

»Uloga i utjecaj sredstava informiranja«
Sudjelovalo je oko 120 sudionika.

VIII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

29. – 31. V. 1979., Zagreb, Odra

»Rad u malim skupinama i s malim skupinama«
Sudjelovalo je oko 80 sudionika.

IX. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

6. – 8. V. 1980., Zagreb, Fratrovac

»Odgojni program«
Sudjelovalo je oko 100 sudionika.

X. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

5. – 8. V. 1981., Zagreb, Fratrovac

»Odgojni program«
Sudjelovalo je oko 80 sudionika.

XI. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

5. – 7. V. 1982., Zagreb, Odra

»Lik i uloga odgojitelja«
Sudjelovalo je oko 80 sudionika.

XII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

4. – 6. V. 1983., Zagreb, Fratrovac

»Redovnički poziv«
Sudjelovalo je oko 120 sudionika.

XIII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

8. – 10. V. 1984., Zagreb, Fratrovac

»Pomirenje – potreba i uvjet rasta osobnosti«
Sudjelovalo je oko 100 sudionika.

XIV. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

7. – 9. V. 1985., Zagreb, Odra

»Redovnički odgoj – promicanje ljudskog dostojanstva«
Sudjelovalo je oko 100 sudionika.

▲ S jednog vijećanja odgojitelja. Posve lijevo o. Zdenko Križić, današnji gospički biskup.

XV. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

6. – 8. V. 1986., Zagreb, Odra

»Odjek Sabora u redovničkim zajednicama«
Sudjelovalo je oko 100 sudionika.

XVI. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

12. – 14. V. 1987., Zagreb, Fratrovac

»Biblija u redovničkom odgoju«
Sudjelovalo je oko 110 sudionika.

XVII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

4. – 6. V. 1988., Zagreb, Fratrovac

»Problemi mlađih u današnjem društvu«
Sudjelovalo je oko 100 sudionika.

XVIII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

9. – 11. V. 1989., Zagreb, Fratrovac

»Krist kao osnovni čimbenik redovničkog života«
Sudjelovalo je oko 100 sudionika.

XIX. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

2. – 4. V. 1990., Zagreb, Fratrovac

»Redovnici prema trećem tisućljeću«
Sudjelovalo je oko 120 sudionika.

XX. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

30. IV. – 2. V. 1991., Zagreb, Fratrovac

»Biti redovnik danas«
Sudjelovalo je oko 100 sudionika.

XXI. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

5. – 7. V. 1992., Zagreb, Fratrovac

»Redovništvo kao dar i zadaća u novim prilikama«
Sudjelovalo je oko 70 sudionika.

XXII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

4. – 6. V. 1993., Zagreb, Fratrovac

»Odgoj za osobnost«
Sudjelovalo je oko 100 sudionika.

XXIII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

3. – 5. V. 1994., Zagreb, Fratrovac

»Posvećeni život i njegova zadaća u Crkvi i u svijetu«
Sudjelovalo je više od 90 sudionika.

XXIV. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

2. – 4. V. 1995., Zagreb, Fratrovac

»Bratski život u zajednici«
Sudjelovalo je oko 80 sudionika.

XXV. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

30. IV. – 2. V. 1996., Zagreb, Fratrovac

»Mistika kao nadahnuće i današnjem redovništvu«
Sudjelovalo je više od 90 sudionika.

XXVI. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

6. – 8. V. 1997., Zagreb, Fratrovac

»Učitelju gdje stanuješ? – Dodi i vidi!«
Sudjelovalo je oko 70 sudionika.

XXVII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

5. – 7. V. 1998., Zagreb, Fratrovac

»Bit ćeće mi svjedoci«
Sudjelovalo je oko 80 sudionika.

XXVIII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

4. – 6. V. 1999., Zagreb, Dubrava

»Bog odgaja svoj narod«
Sudjelovalo je oko 60 sudionika.

XXIX. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

3. i 4. V. 2000., Zagreb, Dubrava

»Kakvo redovništvo za 21. stoljeće?«
Sudjelovalo je oko 80 sudionika.

XXX. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

3. i 4. V. 2001., Zagreb, Deželićeva

»Pokorničko-asketski vid redovničkog života«
Sudjelovalo je oko 70 sudionika.

XXXI. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

7. i 8. V. 2002., Zagreb, Deželićeva

»Svjedočenje redovničkog identiteta danas«
Sudjelovalo je oko 70 sudionika.

XXXII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

6. i 7. V. 2003., Zagreb, Remete

»Svetost posvećenog života«
Sudjelovalo je oko 60 sudionika.

XXXIII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

27. i 28. travnja 2004., Samobor, Kuća susreta »Tabor«

»Prepoznavanje i praćenje poziva«
Sudjelovalo je oko 50 sudionika.

XXXIV. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

25. i 26. IV. 2005., Samobor, Kuća susreta »Tabor«

»Redovnički odgoj pred izazovom suvremenosti«
Sudjelovalo je oko 60 sudionika.

XXXV. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

25. i 26. IV. 2006., Zagreb, Dubrava

»Redovnički odgoj i posredovanje redovničke karizme«
Sudjelovalo je oko 50 sudionika.

XXXVI. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

24. i 25. IV. 2007., Zagreb, Dubrava

»Cjelovit odgoj: integritet osobe i višedimenzionalnost odgoja« – Sudjelovalo je oko 50 sudionika.

XXXVII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

22. – 23. IV. 2008., Zaprešić, Lužnica

»Odgojimo odgojitelja«
Sudjelovalo je oko 50 sudionika.

XXXVIII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

28. i 29. IV. 2009., Zaprešić, Lužnica

»Riječ Božja odgojiteljica«
Sudjelovalo je oko 50 sudionika.

XXXIX. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

14. i 15. IV. 2010., Lovran

»Samoodgoj u svrhu odgoja«
Sudjelovala su 43 sudionika.

XL. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

25. i 26. V. 2011., Zaprešić, Lužnica

»Odgoj u suvremenim društvenim i redovničkim prilikama« – Sudjelovalo je oko 50 sudionika.

XLI. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

24. i 25. IV. 2012., Zaprešić, Lužnica

»Odgoj za emocionalnu i duhovnu zrelost«

Sudjelovalo je oko 50 sudionika.

XLII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

16. i 17. IV. 2013., Zaprešić, Lužnica

»Zavjet čistoće i tjelesnost življeni u sadašnjem vremenu«

Sudjelovalo je 36 sudionika.

XLIII. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

26. i 27. V. 2014., Zaprešić, Lužnica

»Kako psihologija/psihoterapija danas može pomoći

posvećenim osobama u procesu sazrijevanja do

punine ljudske i duhovne zrelosti«

Sudjelovalo je oko 50 sudionika.

XLIV. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

8. i 9. V. 2015., Zidine (BiH), Karmel sv. Ilike

»Aktualni izazovi za posvećeni život i redovnički odgoj prema naputcima crkvenog učiteljstva«

Sudjelovala su 34 sudionika.

XLV. vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica

22. i 23. IV. 2016., Zidine (BiH), Karmel sv. Ilike

»Protagonisti i dinamike odgojnog procesa u

početnoj formaciji mladih redovnika i redovnica«

Sudjelovalo je oko 40 sudionika.

2. Redovnički tjedni/dani

Nakon što je u proljeće 1972. godine osnovano novo tajništvo, ubrzo je zaključeno da se pokuša s organiziranjem simpozija o redovništvu i to zajedno s Unijom. Taj je skup uskoro nazvan *Redovničkim tjednom* jer je obuhvaćao tri do četiri dana rada. U jesen 1973. godine održan je prvi takav skup, koji je privukao neočekivano visok broj sudionika, većinom redovnica. Bilo je prisutno više od 800 sudionika na ovome skupu, koji je održan na Šalati u Zagrebu, kao i većina kasnijih skupova ovoga tipa. Glavni organizator ovoga kvantitetom najpoznatijega redovničkog skupa kod nas bilo je naše tajništvo. Ono se u početku moglo osloniti i na RGO, koja je ponudila svoje usluge te spremno i ovdje surađivala. Skupovi su se redovito održavali svake godine.

U to vrijeme, pa sve do raspada Jugoslavije, Vijeće i Unija pokrivaju prostor cijele bivše državne tvorevine. Raspadom Jugoslavije i osamostaljenjem slovenskog dijela redovništva, novi nacionalni predznak preuzeo je čelno mjesto u nazivu Konferencije i Unije (1994.). U tom povijesnom okviru nastali su i *Redovnički tjedni* na kojima su sudjelovali redovnici i redovnice iz cijele ondašnje države, što treba uvažiti kad se uspoređuje broj sudionika. Iako je Hrvatska bila središte

Odbor za organiziranje redovničkih skupova

Održavanje ovih odgojiteljskih skupova dulje vremena je organizirao poseban odbor, koji je imenovalo Vijeće VRPJ, koje je putem svojega tajništva i pokrenulo ovu inicijativu. Donosimo popis članova *Odbora za organiziranje* ovih skupova, kojima je mandat trajao redovito tri godine, s mogućnošću produžetka:

1978. o. Josip Sremić, DI – g. Alojzije Jurak, SDB – o. Ivan Dugandžić, OFM – o. Luka Markešić, OFM – o. Jure Šimunović, OFM – o. Vinko Škafar, OFMCap – o. Anton Lavrič, CM;

1981. o. Josip Sremić, DI – o. Jure Šimunović, OFM – o. Vid Junger, OFMConv – o. Stjepan Mamić, TOR – o. Ivo Plenković, OP – o. Jože Roblek, DI – g. Niko Šošić, SDB;

1984. o. Josip Sremić, DI – o. Jure Šimunović, OFM – o. Stane Bešter, OFMCap – o. Stjepan Duvnjak (o. Marko Semren), OFM – o. Martin Kmetec, OFMConv – o. Ivo Plenković, OP – g. Ivan Marjanović, SDB;

1987. o. Josip Sremić, DI – o. Jure Šimunović, OFM – o. Stane Bešter, OFMCap – o. Martin Kmetec, OFMConv – o. Marko Semren, OFM – g. Mirko Barbarić (g. Ambrozije Matušić), SDB – o. Ivo Plenković, OP.

1990. Svima je mandat produžen na još tri godine.

1994. o. Mijo Nikić, DI – o. Ivica Jagodić, OFM – o. Nikola Barun, TOR – o. Andelko Barun, OFM – o. Zvonko Knežević, OP – g. Anto Stojić, SDB.

redovništva na ovim prostorima, ipak se izdvajanje redovništva Bosne i Hercegovine te Slovenije (kao i drugih država, no u manjoj mjeri jer one gotovo ni nemaju višega redovničkog poglavara) odrazilo i na brojnost sudjelovanja redovnika i redovnica na *Redovničkim tjednima*. Na ovim susretima prvih dvadesetak godina sudjelovalo je oko 600 sudionika, pretežno sestara. Danas imamo 200 do 300 sudionika, uglavnom sestara. U tom kontekstu, može se govoriti o smanjenom odazivu na *Redovničke dane*. Na odaziv je svakako utjecalo i osipanje broja redovnika i redovnica.

Kako bi na *Redovničkim tjednima* sudjelovalo što više redovnika i redovnica, HKVRPP je od 2010. godine počela *Redovničke dane*, osim u Zagrebu, organizirati i u Splitu. Takva odluka je dočekana s odobravanjem i pokazala se dobrom. Na Danima u Splitu 2010. godine dubrovački biskup Uzinić, predsjednik Vijeća HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, izrazio je želju da se *Redovnički dani* ubuduće organiziraju i u Riječkoj i u Đakovačko-osječkoj metropoliji, kako bi bili dostupni svakom redovniku. *Hrvatska je konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica*, odnosno njezino *Povjerenstvo za trajnu formaciju redovnika i redovnica*, koje danas vodi fra Anto Gavrić, OP, to i prihvatala, a pokazalo se i opravdanim, budući da je na *Redovničkim danima* u 2015. godini sudjelovalo ukupno skoro 2000 redovnika i redovnica.

▲ V. redovnički tjedan (Zagreb, Šalata, 1977.) na temu: »Redovničko siromaštvo« (oko 550 sudionika).

Donosimo pregled svih ovih susreta, uz umetanje potrebnih i korisnih informacija vezanih uz neke nastale promjene. Osim prvoga *Redovničkog tjedna*, koji je trajao tri dana, sljedeća četiri *Redovnička tjedna* trajala su po četiri dana i održavala su se svake godine.

- *I. redovnički tjedan* (Zagreb, Šalata, 4.-6. IX. 1973.) na temu: »Za bolje svjedočenje evanđelja« (oko 800 sudionika).
- *II. redovnički tjedan* (Zagreb, Šalata, 3.-6. IX. 1974.) na temu: »Da svi budu jedno – zajedništvo« (preko 700 sudionika).
- *III. redovnički tjedan* (Zagreb, Šalata, 2.-5. IX. 1975.) na temu: »Gospodine, nauči nas moliti« (preko 600 sudionika).
- *IV. redovnički tjedan* (Split, Gospa od Zdravlja, 31. VIII.-2. IX. 1976.) na temu: »Redovnici u mjesnoj Crkvi« (oko 550 sudionika).
- *V. redovnički tjedan* (Zagreb, Šalata, 30. VIII.-2. IX. 1977.) na temu: »Redovničko siromaštvo – Kristov znak danas« (650 sudionika, od toga oko 110 redovnika).

I oko održavanja *Redovničkog tjedna* nastaju neki nesporazumi, vezani u početku uz suradnju RGO. Nakon raskida, plenum Konferencije raspravlja više puta o metodama rada *Redovničkog tjedna*. Prema mišljenju nekih provincijala prenaglašavaju

▲ II. redovnički tjedan (Zagreb, Šalata, 3.-6. IX. 1974.) na temu: "Da svi budu jedno – zajedništvo" (preko 700 sudionika). Na slici predsjednik VVRPJ fra Nikola Roščić, OFMConv.

▲ III. redovnički tjedan (Zagreb, Šalata, 2.-5. IX. 1975.) na temu: »Gospodine, nauči nas moliti« (preko 600 sudionika).

▼ VI. redovnički tjedan (Zagreb, Šalata, 4.-7. X. 1979.) na temu: »Apostolski vidovi redovničkog života danas« (oko 280 sudionika, od toga 50 redovnika)

se psiho-sociološki elementi, posebno u grupnom radu, što izaziva negodovanje nekih sudionika. Zato se predlaže da se veća pažnja posveti radu u plenumu, a ne toliko u grupama da bi se »umanjila mogućnost manipulacije pojedinaca«, kako je netko rekao. Na zajedničkom susretu predsjedništva VVRPJ i vijeća UVRPJ, 18. listopada 1976. godine, razmotreno je i pitanje *Redovničkog tjedna*, koji organiziraju i Vijeće i Unija, i to od samog početka. Unija VRPJ je na svom plenumu 1977. godine donijela odluku da se jedne godine održava *Redovnički tjedan*, a druge *Pedagoško savjetovanje* (no već 1978. je odustala od takvog plana).

Na plenumu u Želimalju pri Ljubljani, u proljeće 1978. godine, izneseni su nesporazumi glede *Redovničkog tjedna*, koji se ogledavaju i u tome što je Unija zaključila da se tjedan održava svake druge godine, a vijeće VRPJ smatra da to bude svake godine. Od 1978. godine *Redovnički tjedni* počinju se održavati svake druge godine po 4 dana u tjednu. Budući da Unija nije odustala od svoje odluke, predsjedništvo Vijeća VRPJ je 5. listopada 1979. odlučilo da se svake druge godine, kada nema *Redovničkog tjedna*, priredi tzv. *Simpozij o redovništvu za redovnike*. Istini za volju treba priznati da je ovaj prijedlog vrlo rijetko ostvaren, a donekle mu se vide tragovi u suorganiziranju simpozija u Benediktovoj (1980.) i Franjinoj (1982.) godini, kao i u priređivanju molitvenih skupova prigodom NEK-a, 4. rujna 1984. godine, i u povodu ekumenskog susreta u Asizu, 18. listopada 1986. godine. Budući da je *XII. redovnički tjedan*, zbog sužene tematike na svetu Klaru Asišku, a u povodu 800. obljetnice njezina rođenja, privukao uglavnom sudionike iz franjevačkih obitelji, predloženo je da bi takvu praksu trebalo izbjegavati i odabirati teme koje bi bile privlačne i zanimljive za sve naše redovnice i redovnike.

- *VI. redovnički tjedan* (Zagreb, Šalata, 4.-7. X. 1979.) na temu: »Apostolski vidi redovničkog života danas« (oko 280 sudionika, od toga 50 redovnika).
- *VII. redovnički tjedan* (Zagreb, Šalata, 1.-4. IX. 1981.) na temu: »Euharistija – središte i vrhunac redovničkog života« (oko 250 sudionika, od toga 65 redovnika).
- *VIII. redovnički tjedan* (Zagreb, Šalata, 30. VIII.-2. IX. 1983.) na temu: »Redovnički identitet« (oko 350 sudionika, od toga 80 redovnika).
- *IX. redovnički tjedan* (Zagreb, Sveti Petar i Pavle, 3.-6. IX. 1985.) na temu: »Redovnici i promicanje ljudskog dostojanstva« (oko 320 sudionika, od toga 90 redovnika).
- *X. redovnički tjedan* (Zagreb, Sveti Petar i Pavle, 1.-3. IX. 1987.) na temu: »Novo pravo ustanova posvećenog života« (oko 250 sudionika).
- *XI. redovnički tjedan* (Zagreb, Šalata, 29. VIII.-1. IX. 1989.) na temu: »Liturgijska obnova Crkve kao bitni zadatak redovništva« (oko 400 sudionika, od toga 110 redovnika).

Iako je bio planiran, *Redovnički tjedan* se 1991. godine zbog rata u Hrvatskoj, i zbog slovenskog razdvajanja Konferencije i Unije, ne održava sve do odobrenja Statuta *Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara* (HKVRPP) i *Hrvatske unije viših redovničkih poglavarica* (HUVRPP) 1994. godine. Odmah po osnivanju HKVRP-a i HUVRP-a, iste godine održava se *Redovnički tjedan*. Nastavljaju se održavati u trajanju od dva dana. Za razliku od dosadašnjih tjedana, izostavlja se popodnevni rad u skupinama.

Vrijedi naglasiti da su današnja dvojica hrvatskih biskupa redovnika Ivica Petanjak i Zdenko Križić svojedobno kao redovnički provincijali aktivno sudjelovali u radu redovničke konferencije. Biskup Križić kao član predsjedništva, a Ivica Petanjak kao voditelj Komisije za evangelizaciju.

- XII. redovnički tjedan (Zagreb, Siget, 30. VIII.-1. IX. 1994.) na temu: »S Klarom Asiškom odgovorni za svoje vrijeme« (oko 280 sudionika).

U Zagrebu se od 18. do 20. listopada 1996. godine održavaju I. dani redovnica, zamišljeni kao zamjena za Redovnički tjedan, koji nije organiziran u ovoj godini. Tema je bila »Redovnica između Isusa i svijeta« (Tomislav Ivančić). Sudjelovalo je oko 600 redovnica.

Od 1997. godine pa sve do danas Redovnički tjedan ponovno se održava svake godine. U 1997., 1998. i 1999. godini tjedni su održani u više gradova unutar trogodišnje priprave za proslavu Velikoga jubileja.

- XIII. redovnički tjedan (Zagreb, 1.-2. IX.; Split, 4.-5. IX. 1997.) na temu: »Isus Krist – jučer, danas i uvijek« (oko 600 sudionika u oba grada).
- XIV. redovnički tjedan (Zagreb, Split i Sarajevo, 1. i 2. IX. 1998.) na temu: »Duh Sveti nas uči da Boga zovemo, Abba, Oče« – uz Godinu Duha Svetoga (ukupno nazočilo oko 1000 sudionika).
- XV. redovnički tjedan (Zagreb, 30. VIII.-1. IX.; Split, 1. i 2. IX.; Humac u BiH, 26. i 27. VIII. 1999.) na temu: »Naša povezanost s Ocem nebeskim« – uz Godinu Boga Oca (prisustvovalo: Humac oko 160, Split oko 200, a Zagreb oko 500 sudionika).
- XVI. redovnički tjedan (Zagreb, 11.-13. IX. 2000.) na temu: »Životna snaga Euharistije« u godini Velikog jubileja (oko 500 sudionika).
- XVII. redovnički tjedan (Zagreb, 28.-29. VIII. 2001.) na temu: »Mladež pred izazovom i ponudom duhovnosti«.
- XVIII. redovnički tjedan (Zagreb, 27.-28. VIII. 2002.) na temu: »Individualizam i redovnička zajednica« (oko 300 sudionika).
- XIX. redovnički tjedan (Zagreb, 26.-27. VIII. 2003.) na temu: »Biti u svijetu, a ne od svijeta«.
- XX. redovnički tjedan (Zagreb, 24.-25. IX. 2004.) na temu: »Neka u vama bude isto mišljenje kao u Kristu Isusu (Fil 2,5)«.
- XXI. redovnički tjedan (Zagreb, 30.IX.-1. X. 2005.) na temu: »40 godina Perfectae caritatis«.
- XXII. redovnički tjedan (Zagreb, 22.-23. IX. 2006.) na temu: »Obnova shvaćanja duhovnog i intelektualnog u redovništvu«.
- XXIII. redovnički tjedan (Zagreb, 21.-22. IX. 2007.) na temu: »Stanje i perspektive apostolsko-pastoralnog djelovanja redovnika i redovnica u Republici Hrvatskoj«.
- XXIV. redovnički tjedan (Zagreb, 19.-20. IX. 2008.) na temu: »Redovništvo u trajnom obraćenju: Oprاشtanje – Nada – Poslanje« (oko 300 sudionika).
- XXV. redovnički tjedan: (Zagreb, 18.-19. IX. 2009.) na temu: »Franjevačka novost u razvoju posvećenog života« (oko 300 sudionika).

Od 2010. godine se Redovnički tjedan održava i u Zagrebu i u Splitu sa sličnim ili istovjetnim programom, čime je omogućeno uključivanje većeg broja redovnika i redovnica.

- XXVI. redovnički tjedan (Zagreb, 17.-18. IX.; Split 24.-25. IX. 2010.) na temu: »Duhovna kretanja u Crkvi danas i posvećeni život«.

Godine 2011. HKVRP i HUVRP ujedinjuju se u jedinstvenu instituciju: *Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica* (HKVRPP). Također, naziv *Redovnički tjedan* mijenja se u *Redovničke dane*.

- *XXVII. redovnički dani* (Zagreb, 16.-17. IX.; Split, 16.-17. IX. 2011.) na temu: »Redovnici, jeste li sretni?«.
- *XXVIII. redovnički dani* (Zagreb, 14.-15. IX.; Split, 21.-22. IX. 2012.) na temu: »Važnost i uloga žene u prenošenju vjere«.
- *XXIX. redovnički dani* (Split, 13.-14. IX.; Zagreb, 20.-21. IX. 2013.) na temu: »Mistično iskustvo vjere u posvećenom životu«.

Novost na *Redovničkim danima* od 2012. je uvođenje »okruglog stola« u program dana.

- *XXX. redovnički dani* (Split, 12.-13. IX.; Zagreb, 19.-20. IX. 2014.) na temu: »Zauzeto živjeti sadašnjost, gledati s nadom u budućnost. Put prema drugačijoj prisutnosti redovničkog života u Crkvi i svijetu«.

Godine 2015. dani se održavaju u Dubrovniku, Rijeci, Splitu, Đakovu i Zagrebu.

- *XXXI. redovnički dani* (Dubrovnik 5. IX.; Rijeka 12. IX.; Split 18. i 19. IX.; Đakovo 10. X. i Zagreb 23. i 24. X. 2015.) na temu: »Radost i za-

► *XXX. redovnički dani* (Split, 12.-13. IX.; Zagreb, 19.-20. IX. 2014.) na temu: »Zauzeto živjeti sadašnjost, gledati s nadom u budućnost. Put prema drugačijoj prisutnosti redovničkog života u Crkvi i svijetu«. Kardinal Josip Bozanić s redovnicama.

- ▼ XXXII. redovnički dan (Dubrovnik, 3. IX.; Rijeka 10. IX.; Split, 23. i 24. IX. Zagreb, 30. IX i 1. X.; Đakovo 8. X. 2016.) na temu: »Kultura milosrđa«. U sredini dr. Tanja Baran, posljednjih godina moderatorica redovničkih skupova.

jedništvo«. Ovi *Redovnički dani* održani su u *Godini posvećenoga života*, a sadržajem su kulminirali u susretu s tajnikom *Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života*, nadbiskupom Joséom Rodríguezom Carballom. Susret mons. Carballa i oko 400 redovnika i redovnica dogodio se u subotu 24. listopada u kompleksu franjevačke župne crkve i samostana sv. Križa u Svetom. Gotovo 2000 redovnika i redovnica sudjelovalo je u raznim mjestima na *Redovničkim danima* tijekom 2015. godine.

Na ovim *Redovničkim danima* bila je postavljena fotoizložba – retrospektiva *Redovničkih dana* održanih do 2014. godine. (Izložbu, kao i ove *Redovničke dane*, pripremilo je *Povjerenstvo za trajnu formaciju redovnika i redovnica* te tajništvo HKVRPP-a. Fotografije su u najvećem dijelu iz arhive HKVRPP-a, a autori su im sami redovnici i redovnice, tajnice HKVRPP-a ili članovi povjerenstva. Dio fotografija uzet je iz arhive Glasa Koncila.)

- *XXXII. redovnički dan* (Dubrovnik, 3. IX.; Rijeka 10. IX.; Split, 23. i 24. IX. Zagreb, 30. IX i 1. X.; Đakovo 8. X. 2016.) na temu: »Kultura milosrđa«.

3. Izdavačka djelatnost

Već i prije formalnog osnutka naših konferencija često se govorilo o potrebi zajedničkoga redovničkog časopisa. Godine 1967. traži se već urednik buduće redovničke revije koja bi trebala obradivati suvremena redovnička pitanja i među redovnicima promicati zdrav redovnički duh. Na plenumu 1968. godine zaključeno je da časopis mora biti kvalitetan, a dok se to ne osigura, valja izdavati bilten informativnoga karaktera. Zanimljivo je napomenuti da se već 1969. godine raspravljalio i o nazivu časopisa: »Znak« (o. Miha Žužek, DI), »Maranatha« (o. Damjan Damjanović, OFM), »Redovnički život« (o. Rufin Šilić, OFM), »Karizma redovništva« (o. Martin Kirigin, OSB) itd. Kao stalne rubrike navode se: liturgija, teologija, redovnički život...

Dana 27. listopada 1970. godine raspravlja se o tome da bi se revija »Efatha«, koju je pokrenula i izdavala *Kršćanska sadašnjost* iz Zagreba, prihvatile kao zajedničko izdanje. Formiran je i konzorcij za ovo pitanje (o. Rufin Šilić, OFM, o. Hadrijan Borak, OFMCap, o. Ante Stantić, OCD i g. Stanko Kahne, SDB). Nakon neuspjelih pregovora s izdavačem, a i na želju većine provincijala, odustalo se od ove namjere.

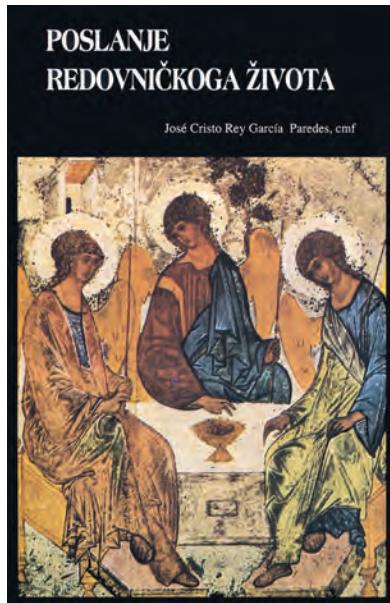
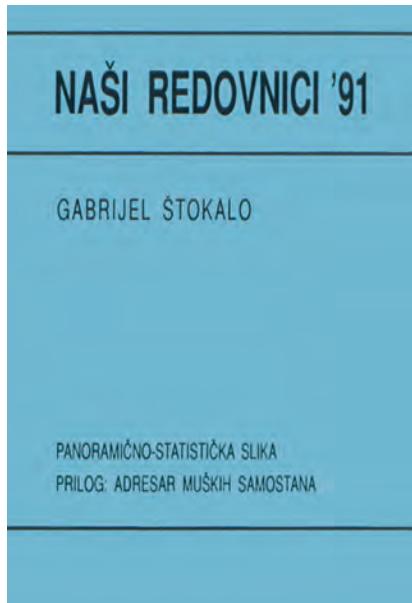
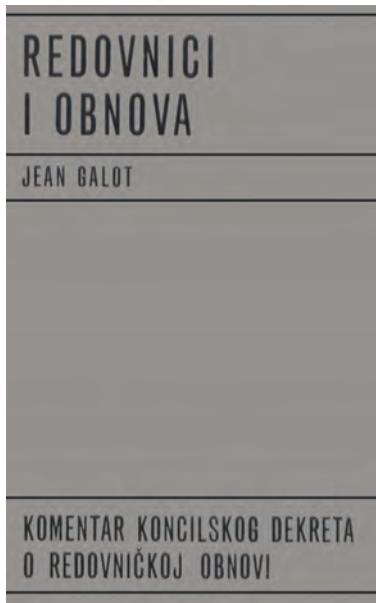
Jesenski plenum 1972. godine na Svetom Duhu u Zagrebu raspravlja o mogućnostima stručne izdavačke djelatnosti unutar *Vijeća VVRPJ*, za što je u tajništvu zadužen o. Leonard Oreč. Zaključeno je da se objave komentari »Perfectae caritatis« (Galot, Barbarić), kao i crkveni dokumenti o redovništvu (Borak). Tajništvo je preuzealo obvezu da šest puta godišnje ciklostilski objavi informativno glasilo »Vijesti VVRPJ«. Tu su među ostalim objavljeni brojni adresari, ankete i statistike, sve od 1972. godine. To je vrlo dragocjen materijal za rekonstrukciju rada naše Konferencije i stanja cjelokupnoga našeg redovništva. Posebno valja istaknuti i brojne prinose, pretežno priloge teološko-pravne naravi.

Tajništvo VVRPJ je na svojem sastanku 9. studenoga 1972. godine posebno razmotrilo izdavački program, koji je vrlo brzo i realiziran. Od tadašnjih projekata jedino nije ostvarena velika povijest redovništva, za što se zalagao o. Hadrijan Borak. Ovdje ne spominjemo tiskanje i umnožavanje zbornika redovničkih tjedana i savjetovanja/vijećanja redovničkih odgojitelja i odgojiteljica, što se po sebi podrazumijeva kada je govor o izdavačkoj djelatnosti. Gotovo svi radovi ovih skupova objavljeni su kao zbornici, ponekad i s popratnim diskusijama i slikovnim prilozima, a ponekad samo s predavanjima.

Zanimljivo da plenum u Sarajevu 1975. godine ponovno raspravlja o časopisu za redovničku duhovnost. Održava se i susret s urednicima najavljenoga sarajevskog časopisa »Vrelo života«, pa se odustaje od namjere izdavanja posebnog časopisa. Zaključeno je da se od strane VVRPJ ne traži nikakav poseban aranžman u vezi s izdavanjem »Vrele života«, a ovaj će biti prihvaćen ukoliko se sam nametne svojom kvalitetom i zanimljivošću.

U međuvremenu je informativno glasilo »Vijesti« postalo zajednički bilten i *Unije viših redovničkih poglavarica*, koja je time odustala od objavljivanja svojega dotadašnjega povremenoga glasila »Unija«. A i neka druga izdanja postala su

Na prijedlog tajništva ujesen 1976. godine prihvaćen je prijedlog da se pristupi obradi velike ankete o našem redovništvu, pa je taj posao povjeren iskusnom i provjerrenom stručnjaku za statistike, franjevcu o. Gabrijelu Štokalu. Anketa je obrađena i objavljena u izdanju KVRPJ. Isto je učinjeno i početkom 1991. godine, kada je o. Gabrijel Štokalo usporedio novije podatke s ranijima i priredio vrlo korisnu i zanimljivu publikaciju.

zajednička, tako da se brojne brošure, prijevodi i zbornici pojavljuju kao plod suradnje Konferencije i Unije.

Na želju tajništva, početkom 1979. godine nabavljen je, uz pomoć dobrotvora iz inozemstva, novi ofsetni stroj radi razvijanja i omogućavanja izdavačke djelatnosti KVRPJ i UVRPJ. Iznesena je nova koncepcija tiskanja »Vijesti«, kao i objavljivanje okružnih pisama i izdavanja revije informativno-formativnog usmjerenja. Planovi su se uskoro rasplinili, pa se ubrzo nametnuo problem ofsetnog stroja i njegove namjene. Prevagnula je želja da se stroj iznajmi nekom drugom izdavaču koji bi na račun toga povoljnije tiskao knjige redovnicima. Stroj je ustupljen 1982. godine, uz vrlo neznatnu nadoknadu, a potom je dotrajao i neiskorišten pohranjen u prostorijama tajništva (i zaboravljen kao neuspjeh pokušaj).

Plenum u Cresu u jesen 1987. godine odlučuje da se tiska posebna knjiga-informacija o našim redovničkim misionarima, s njihovim adresama, ali se ovaj projekt nije ostvario. U međuvremenu je zalaganjem tajništva objavljeno više knjižica džepnog formata za razvijanje i unapređivanje redovničkog života.

Ovdje objavljujemo pregled svih izdanja naše Konferencije (neka su samostalna, a neka zajednička s Unjom), od početaka do danas, s time da ovdje ne navodimo zbornike redovničkih tjedana i savjetovanja/vijećanja redovničkih odgojitelja. Navodimo najprije knjige u kronološkom nizu s osnovnim bibliografskim podatcima o autoru, naslovu, izdavaču, mjestu i godini tiska te broju stranica publikacije. Potom odvojeno navodimo audio i video produkciju, zbornike i serijske publikacije s osnovnim bibliografskim podatcima te na kraju digitalna izdanja: internetske stranice, stranice društvenih mreža te aplikacije za tzv. pametne telefone. Ponegdje smo radi preglednosti i informiranosti unutar samih bibliografskih opisa dodali i poneku opasku, a o nekim publikacijama Konferencije pisali smo i opisno, pružajući tako više informacija.

a) Knjige (prijevodi, samostalna djela)

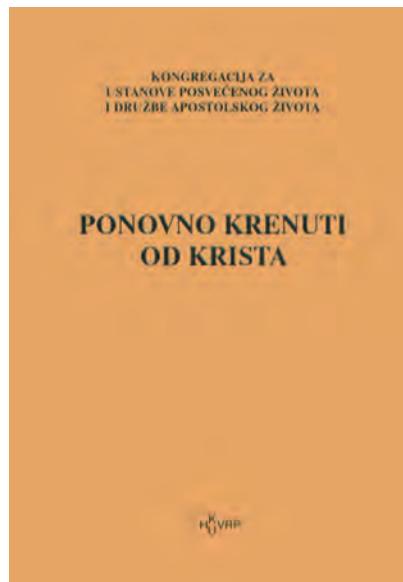
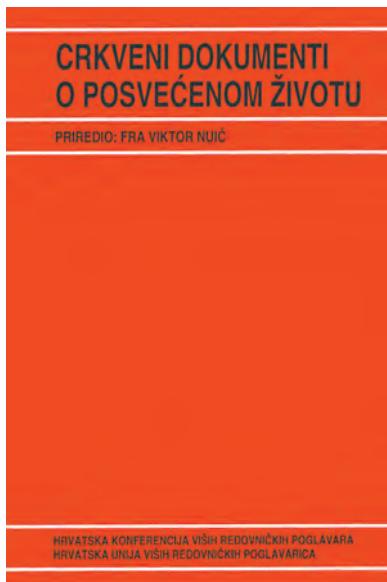
- Jean Galot, *g: KOMENTAR KONCILSKOG DEKRETA O REDOVNIČKOJ OBNOVI*, VVRPJ i UVRPJ, Zagreb, 1973., 184 stranice.
- Kerubin Barbarić, *REDOVNICI DANAS*, VVRPJ i UVRPJ, Zagreb, 1973., 176 stranica.
- Hadrijan Borak, *CRKVA REDOVNICIMA: DOKUMENTI O REDOVNIŠTVU – OD KONCILA DO DANAS*, VVRPJ i UVRPJ, Zagreb, 1974., 336 stranica.
- Jean Galot, *BLAŽENI SIROMAŠNI*, UVRPJ, Zagreb, 1977., 31 stranica.
- Gabrijel Štokalo, *NAŠI REDOVNICI '77*, VVRPJ (obrada velike ankete), Zagreb, 1977., 64 stranice.
- Johann B. Metz, *REDOVNIŠTVO – INOVACIJA I KOREKTIV?*, KVRPJ, Zagreb, 1983., 72 stranice.
- Jure Šimunović, *ODGOJ U LJUDSKOM DOSTOJANSTVU I RAST U CRKVENOSTI*, KVRPJ, Zagreb, 1985., 60 stranica.
- Gabrijel Štokalo, *NAŠI REDOVNICI '91*. (obrada velike ankete), Zagreb, 1991., 64 stranice.
- Anton Nadrah, *ZA KRISTOM – SMISAO POSVEĆENOG ŽIVOTA*, KVRPJ, Zagreb, 1991., 204 stranice.
- José Cristo Rey García Paredes, *POSLANJE REDOVNIČKOGA ŽIVOTA*, HUVRP, Zagreb, 1993., 270 stranica.
- Ljudevit Maračić, *NAŠA KONFERENCIJA*, HKVRP, Zagreb, 1995., 64 stranice.
- Petra Vidaković, *NAŠE REDOVNIČKE ZAJEDNICE*, HUVRP i HKVRP, Zagreb, 2000., 151 stranica.
- Brankica Blažević, *VJERSKI ODGOJ I DJEČJE STVARALAŠTVO: KATOLIČKI VRTIĆI GRADA ZAGREBA*, HUVRP, Zagreb, 2007., 32 stranice.
- Salvatore Curro, Roberto Dimonte, *MLADI U HODU S BIBLIJOM*, HKVRP i HUVRP, Zagreb, 2010., 216 stranica.
- Brankica Blažević i Ana Vukasović, *NJIHOVO JE KRALJEVSTVO NEBESKO*: radni listovi za djecu predškolskog uzrasta uz priručnik »Njihovo je kraljevstvo nebesko«, HKVRPP, Zagreb, 2014., 48 stranica.
- Celestin Tomić, *U SRCU CRKVE*, HKVRPP i Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca, Zagreb, 2015., 272 stranice.
- Tanja Baran i Anto Gavrić (ur.), *RADOST U ZAJEDNIŠTVU: KNJIŽEVNA I LIKOVNA OSTVARENJA HRVATSKIH REDOVNICA I REDOVNIKA U GODINI POSVEĆENOGA ŽIVOTA*, GK i HKVRPP, Zagreb, 2016., 166 stranica.
- Tanja Baran i Anto Gavrić (ur.), *LJEPOTE POGLEDA: FOTOGRAFIJE HRVATSKIH REDOVNICA I REDOVNIKA U GODINI POSVEĆENOGA ŽIVOTA*, GK i HKVRPP, Zagreb, 2016., 95 stranica.

KONGREGACIJA ZA
USTANOVE POSVEĆENOG ŽIVOTA
I DRUŽBE APOSTOLSKOG ŽIVOTA

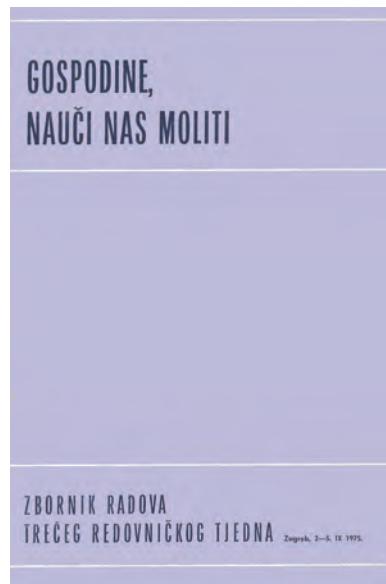
BRATSKI ŽIVOT U ZAJEDNICI

Rim – Zagreb, 1994.

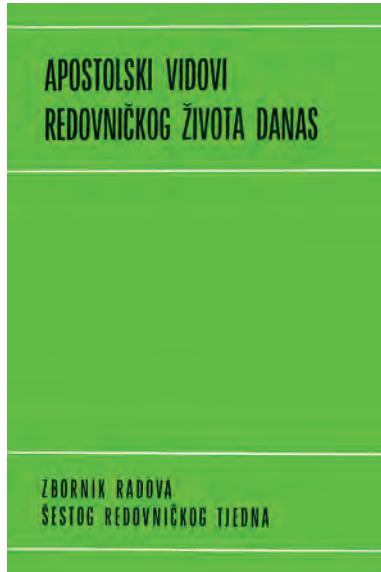

b) Crkveni dokumenti

- Ivan Pavao II., *PAPA GOVORI REDOVNICIMA, REDOVNICAMA, SVEĆENICIMA*, HUVRP, Zagreb 1979., 64 stranice.
- Ivan Pavao II, *REDOVNIČKI ŽIVOT U NAUKU CRKVE: PAPA RAZGOVARA S REDOVNIČKIM POGLAVARIMA*, KVRPJ, Zagreb, 1984., 67 stranica.
- Ivan Pavao II, *DAR OTKUPLJENJA: APOSTOLSKI NAGOVOR REDOVNICIMA I REDOVNICAMA O NJIHOVOM POSVEĆENJU U SVJETLU TAJNE OTKUPLJENJA*, KVRPJ, Zagreb, 1984., 54 stranice.
- Kongregacija za redovnike i svjetovne ustanove, *REDOVNICI I PROMICANJE ČOVJEKA*, KVRPJ, Zagreb, 1985., 60 stranica.
- Kongregacija za ustanove posvećenog života i zajednice apostolskog života, *SMJERNICE ZA FORMACIJU U REDOVNIČKIM USTANOVAMA*, KVRPJ i UVRP, Zagreb 1990., 65 stranica.
- Sinoda biskupa/IX. redovita opća skupština, *POSVEĆENI ŽIVOT I NJEGOVA ZADAĆA U CRKVI I SVIJETU (nacrt)*, HKVRP, Zagreb, 1993., 82 stranice.
- Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *BRATSKI ŽIVOT U ZAJEDNICI*, HKVRP i HUVRP, Rim – Zagreb, 1994., 76 stranica.
- Ivan Pavao II, *VITA CONSECRATA: APOSTOLSKA POBUDNICA O POSVEĆENOM ŽIVOTU I NJEGOVU POSLANJU U CRKVI I SVIJETU*, HKVRP-HUVRP-GK, Zagreb, 1996., 134 stranice.
- Radna grupa za zvanja pri HKRP i HUVRP, *POVJEROVALI SMO LJUBAVI, EVO NAS!*, HKRP i HUVRP, Zagreb, 1997., 61 stranica.
- Kongregacija od Presvetog Sakramenta iz Brakkensteina, *PRAVILA ZA NOVI POČETAK*, HKRP i HUVRP, Zagreb, 1997., 167 stranica.

- Viktor Nuić (priredio), *CRKVENI DOKUMENTI O POSVEĆENOM ŽIVOTU OD II. VATIKANSKOG SABORA DO APOSTOLSKE POBUDNICE IVANA PAVLA II. »VITA CONSECRATA«*, HKVRP i HUVRP, Zagreb, 1997., 452 stranice.
- Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *SURADNJA MEĐU USTANOVAMA S OBZIROM NA FORMACIJU* (instrukcija), HKVRP i HUVRP, Zagreb, 1999., 42 stranice.
- Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *JUBILEJ POSVEĆENOŽ ŽIVOTA* (2. veljače 2000.), *Posvećeni život u Crkvi – Svjedočanstvo Isusa Krista jučer, danas i uvijek* (Pomoćni materijali za trodnevnu pripravu i blagdan Prikazanja Gospodinova), HKVRP i HUVRP, Zagreb, 1999., 63 stranice.
- *DOĐI I VIDI: NEKE UPUTE ZA DJELOVANJE U PASTORALU ZVANJA*, HKVRP i HUVRP, Zagreb, 2001., 62 stranice.
- Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *PONOVNO KRENUTI OD KRISTA: OBNOVLJENA ZAUZETOST POSVEĆENOŽ ŽIVOTA U TREĆEM TISUĆLJEĆU* (instrukcija), HKVRP i HUVRP, Rim – Zagreb, 2002., 58 stranica.
- Kongregacija za katolički odgoj, *POSVEĆENE OSOBE I NJIHOVO POSLANJE U ŠKOLI* (razmišljanja i smjernice), HKVRP i HUVRP, Rim 2002., Zagreb 2003., 54 stranice.
- Kongregacija za katolički odgoj, *POSVEĆENE OSOBE I NJIHOVO POSLANJE U ŠKOLI* (razmišljanja i smjernice), HKVRP i HUVRP, Zagreb, 2003., 54 stranice.
- Kongregacija za ustanove posvećenog života i zajednice apostolskog života, *SLUŽENJE AUTORITETA I POSLUH*, HKVRP i HUVRP, Zagreb, 2008., 50 stranica.

- Papa Franjo, *APOSTOLSKO PISMO SVETOG OCA FRANJE SVIM POSVEĆENIM OSOBAMA U PRIGODI GODINE POSVEĆENOG ŽIVOTA*, HKVRPP, Zagreb, 2015., 19 stranica.
- Kongregacija za ustanove posvećenog života i zajednice apostolskog života, *RADUJTE SE!: OKRUŽNICA POSVEĆENIM MUŠKARCIMA I ŽENAMA IZ UČITELJSTVA PAPE FRANJE*, HKVRPP, Zagreb, 2015., 43 stranice.
- Kongregacija za ustanove posvećenog života i zajednice apostolskog života, *ISTRĀŽUJTE: POSVEĆENIM MUŠKARCIMA I ŽENAMA U HODU ZA BOŽJIM ZNAKOVIMA*, Zagreb, 2015., 60 stranica.
- Kongregacija za ustanove posvećenog života i zajednice apostolskog života, *KONTEMPLIRAJTE: BOGU POSVEĆENIM MUŠKARCIMA I ŽENAMA NA TRAGOVIMA LJEPOTE*, HKVRPP, Zagreb, 2016., 104 stranice.
- Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života, *IDENTITET I POSLANJE REDOVNIKA U CRKVI*, HKVRPP, Zagreb, 2016., 60 stranica.
- Papa Franjo, *VULTUM DEI QUAERERE* (Apostolska konstitucija), HKVRPP, Zagreb, 2016., 50 stranica.

c) Zbornici radova *Redovničkih tjedana*

- Kompletну bibliografiju zbornika radova *Redovničkog tjedna* (I-XVII), s autorskim kazalom prikazao je fra Petar Bašić u časopisu »Posvećeni život«, br. 1 i 2 (31 i 32), godina 16 (2012.), str. 98. – 122.
- *ZA BOLJE SVJEDOČENJE EVANĐELJA*, Zbornik radova I. redovničkog tjedna, I. redovnički tjedan (Zagreb, 4.-6. IX. 1973.) na temu: »Za bolje svjedočenje evanđelja«, VVRPJ i UVRPJ, Zagreb, 1974., 228 stranica.

- *DA SVI BUDU JEDNO*, Zbornik radova II. redovničkog tjedna, II. redovnički tjedan (Zagreb, 3.-6. IX. 1974.) na temu: »Da svi budu jedno«, VVRPJ i UVRPJ, Zagreb, 1974., 180 stranica.
- *GOSPODINE, NAUČI NAS MOLITI*, Zbornik radova III. redovničkog tjedna, III. redovnički tjedan (Zagreb, 2.-5. IX. 1975.) na temu: »Gospodine, nauči nas moliti«, VVRPJ i UVRPJ, Zagreb, 1975., 160 stranica.
- *REDOVNICI U MJESNOJ CRKVI*, Zbornik radova IV. redovničkog tjedna, IV. redovnički tjedan (Split, 31. VIII.-2. IX. 1976.) na temu: »Redovnici u mjesnoj Crkvi«, KVRPJ i UVRPJ, Zagreb, 1976., 218 stranica.
- *REDOVNICKO SIROMAŠTVO – KRISTOV ZNAK DANAS*, Zbornik radova V. redovničkog tjedna, V. redovnički tjedan (Zagreb, 30. VIII.-2. IX. 1977.) na temu: »Redovničko siromaštvo – Kristov znak danas«, KVRPJ i UVRPJ, Zagreb, 1977., 128 stranica.
- *APOSTOLSKI VIDLOVI REDOVNIČKOG ŽIVOTA DANAS*, Zbornik radova VI. redovničkog tjedna, VI. redovnički tjedan (Zagreb, 4.-7. X. 1979.) na temu: »Apostolski vidovi redovničkog života danas«, KVRPJ i UVRPJ, Zagreb, 1980., 170 stranica.
- *EUHARISTIJA – SREDIŠTE I VRHUNAC REDOVNIČKOG ŽIVOTA*, Zbornik radova VII. redovničkog tjedna, VII. redovnički tjedan (Zagreb, 1.-4. IX. 1981.) na temu: »Euharistija – središte i vrhunac redovničkog života«, Zagreb, 1982., 116 stranica.
- *REDOVNICKI IDENTITET*, Zbornik radova VIII. redovničkog tjedna, VIII. redovnički tjedan (Zagreb, 30. VIII.-2. IX. 1983.) na temu: »Redovnički identitet«, KVRPJ i UVRPJ, Zagreb, 1984., 196 stranica.
- *REDOVNICI I PROMICANJE LJUDSKOG DOSTOJANSTVA*, Zbornik radova IX. redovničkog tjedna, IX. redovnički tjedan (Zagreb, 3.-6. IX.

Anton Nadrah

ZA KRISTOM SMISAO POSVEĆENOG ŽIVOTA

Zagreb, 1991.

KONGREGACIJA ZA KATOLIČKI ODGOJ

Posvećene osobe i njihovo poslanje u školi

Razmišljanja i smjernice

HKVPR

ZA BOLJE SVJEDOČENJE EVANĐELJA

ZBORNIK RADOVA PRVOG REDOVNIČKOG TJEDNA

Zagreb, 8.-9. IX. 1991.

1985.) na temu: »Redovnici i promicanje ljudskog dostojanstva«, KVRPJ i UVRPJ, Zagreb, 1987., 156 stranica.

- *NOVO PRAVO USTANOVA POSVEĆENOG ŽIVOTA*, Zbornik radova X. redovničkog tjedna (Zagreb, 1.-3. IX. 1987.) na temu: »Novo pravo ustanova posvećenog života«, KVRPJ i UVRPJ, Zagreb, 1991., 300 stranica.
- *LITURGIJSKA OBNOVA CRKVE KAO BITNI ZADATAK REDOVNIŠTVA*, Zbornik radova XI. redovničkog tjedna (Zagreb, 29. VIII.-1. IX. 1989.) na temu: »Liturgijska obnova Crkve kao bitni zadatak redovništva«, KVRPJ i UVRPJ, Zagreb, 1993., 148 stranica.
- *S KLAROM ASIŠKOM ODGOVORNI ZA SVOJE VRIJEME*, Zbornik radova XII. redovničkoga tjedna (Zagreb, 30. VIII.-1. IX. 1994.) na temu: »S Klarom Asiškom odgovorni za svoje vrijeme«, HKRP i HUVRP, Zagreb, 1996., 151 stranica.

Predavanja s XIII. redovničkog tjedna održanog u Zagrebu, 1. i 2. IX. 1997. na temu: »Isus Krist – jučer, danas i uvijek« nisu prikupljena ni tiskana u dotad ustaljenoj praksi. Sljedeća dva zbornika donose predavanja sa po dva redovnička tjedna, koji se od te godine ponovno održavaju svake godine.

- *DUH SVETI NAS UČI DA BOGA ZOVEMO »ABBA«*, OČE, Zbornik radova XIV. (Zagreb, Split, Sarajevo, kolovoz-rujan 1998.) i XV. redovničkog tjedna (Zagreb, Split, Humac, kolovoz-rujan 1999.). XIV. redovnički tjedan održan je na temu: »Duh Sveti«, a XV. tjedan na temu: »Bog Otac«. Teme su pratile trogodišnju pripremu za Veliki Jubilej, Izdavači su HKRP i HUVRP, Zagreb, 2000., 270 stranica.
- *MLADEŽ PRED IZAZOVOM I PONUDOM DUHOVNOSTI*, Zbornik radova XVI. (Zagreb, od 11. do 13. rujna 2000.) i XVII. redovničkog tjedna (Zagreb, od 28. do 29. kolovoza 2001.). XVI. tjedan je održan na

temu »Životna snaga Euharistije«, a XII. na temu: »Mladež pred izazovom i ponudom duhovnosti«, Izdavači su HKVRP i HUVRP, Zagreb, 2002., 119 stranica.

Radovi sljedećih *redovničkih tjedana* nisu više tiskani u posebnom zborniku, nego su uvrštavani u razne brojeve časopisa »Posvećeni život«.

d) Audio i video-produkcija

- *SUSRET: DARIVANJE BOGA ČOVJEKU*, dokumentarni film. Trajanje 43 minute. Redatelj: Robert Knjaz, scenarij: o. Antonio-Mario Čirko i Robert Knjaz, HKVRPP, Zagreb, 2013.
- *REDOVNIČKA HIMNA »HVALA REDOVNIKA«*, REDOVNIČKI BAND AID, pjesma, glazbeni spot i drugi audio/video prilozi. Trajanje glazbenog spota 3,50 minuta. Redatelj Matko Petrić, stihovi Tomislav Baran, glazba Toni Eterović, HKVRPP i LAUDATO, Zagreb, 2014.
- *ANGEL GOSPODNIJ SE MOLI*, REDOVNIČKI SASTAV LAUS, pjesma i glazbeni spot. Trajanje 4,09 minuta. Redatelj Matko Petrić, stihovi Tomislav Baran, glazba Toni Eterović, HKVRPP, Zagreb, 2014.

e) Periodične publikacije

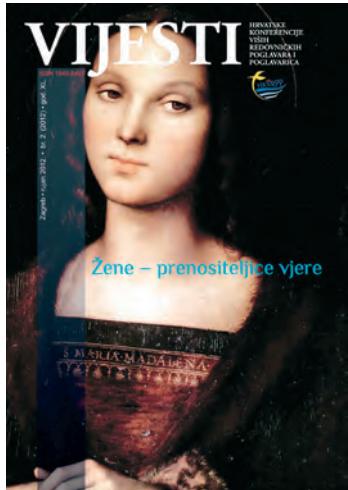
- UNIJA – glasilo UVRPJ u prvim godinama djelovanja

Unija viših redovničkih poglavara pokrenula je 1973. godine glasilo pod nazivom »Unija«, koje je izlazilo samo u dva godišta. U uvodu prvog broja piše da »šest proteklih godina koje nas povezuju po želji sv. Oca u *Uniju VRPJ* dovoljan su razlog da uspostavimo užu međusobnu suradnju i zbližavanje putem jednog, običnog, skromnog biltena«, nadodajući da je bilten nastao iz potrebe da se više živi zajedništvo »kojim bi Unija mogla živjeti, raditi i sazrijevati za onu raspoložnost koja se daje Bogu, Crkvi i svom narodu«.

- VIJESTI – informativno glasilo VVRPJ

Izlazi od 1972. godine do novijih vremena, kad je postalo zajedničko glasilo muškog i ženskog redovništva. Prvi urednik fra Ljudevit Maračić, OFMConv.

Već i prije formalnog osnutka *Vijeća viših redovničkih poglavara*, na sastancima se često govorilo i raspravljalo o potrebi izdavanja jednoga redovničkog glasila. Godine 1967. čak se i tražio urednik buduće redovničke revije, koja bi uz informativni karakter trebala obrađivati suvremena redovnička pitanja i među redovnicima promicati zdrav redovnički duh i to na zasadama *Drugoga vatikanskog sabora*. Na plenumu 1968. godine, kad je i zaključeno da se osnuje *Vijeće viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji*, jednoglasno je prihvaćeno i da se pokrene časopis koji mora biti kvalitetan, a dok se to ne uspije ostvariti, valja objavljivati vijesti pretežito informativnoga karaktera. No, do ostvarenja ove želje i odluke nije odmah došlo. Zapinjalo je na osobi koja bi preuzeila dužnost uredivanja i izdavanja, što je u ono vrijeme bilo osobito zahtjevno zbog još nerazvijene tiskarske tehnike, koja se u crkvenim krugovima svodila gotovo isključivo na

Vijesti

Da ne bude nepotrebne zabune, valja najprije razjasniti neke moguće dvojbe i pitanja glede samoga naslova. Prvi dio naslova glasila od početka je naglašavao informativni karakter pa su se *Vijesti* pokazale kao praktičan naziv, no ono što je slijedilo nakon prvoga dijela naslova, doživljavalo je razne promjene i dopune. Sve je krenulo prije 44 godine kada je ustanova povezanosti muških viših redovničkih poglavara tadašnje države nosila naziv: *Vijeće viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji* (VVRPJ). Kasnije će ovaj naziv doživjeti razne izmjene i dopune, koje će do izražaja doći i u dodatku naziva: umjesto »Vijeća«, kako se nazivala ova ustanova redovničkog povezivanja u trenutku osnutka (1968.), spomenuta muška krovna redovnička ustanova u državi mijenja naziv u »Konferencija« (1977.), da bi raspadom Jugoslavije i osamostaljenjem slovenskog dijela redovništva, nacionalni predznak preuzeo čelno mjesto u nazivu (1994.). Pored toga, 70-ih godina, u sve užoj suradnji Vijeća i Unije, vrlo brzo sunakladnik ovog časopisa postaje i *Unija viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji* (UVRPJ). Ni tu još nije kraj mogućoj zbrici s nazivljem: 2011. godine ujedinile su se muška i ženska krovna organizacija redovništva u Republici Hrvatskoj u jedinstvenu *Hrvatsku konferenciju viših redovničkih poglavara i poglavarica* (HKVRPP), čime, kao dodatkom, i završava sadašnji naziv ovoga glasila: *Vijesti Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica*. Toliko o nazivu glasila, koje izlazi uglavnom redovito (uz neke kraće prekide) do dana današnjega.

ciklostilsko umnožavanje s vrlo ograničenom nakladom. O tisku u današnjem smislu riječi moglo se tek maštati.

U međuvremenu su se neke redovnice okupile oko revije *Effatha*, koju je tih godina pokrenula i počela izdavati *Kršćanska sadašnjost* iz Zagreba. Na plenumu *Vijeća viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji*, održanom 27. listopada 1970. godine, raspravljaljao se o tomu da bi ta revija trebala (ili mogla) postati zajedničkim izdanjem ženskog i muškog redovništva. S tim je ciljem osnovan konzorcij za pregovore, ali nakon neuspjelih razgovora s izdavačem, a na prijedlog većine provincijala, odustalo se od te namjere.

Jesenski plenum VVRPJ, održan u listopadu 1972. na Svetom Duhu u Zagrebu, raspravlja o mogućnostima i potrebama stručne izdavačke djelatnosti, za što je u tajništvu VVRPJ zadužen hercegovački franjevac fra Leonard Oreč. Zaključeno je da se što prije objave komentari o redovničkoj obnovi Drugoga vatikanskog sabora kao i crkveni dokumenti o redovništvu. Novoizabrani tajnik fra Ljudevit Maračić preuzeo je pak obvezu da šest puta godišnje ciklostilski objavljuje informativno glasilo pod nazivom, kako je već prije spomenuto, *Vijesti VVRPJ*. Stvar je odmah krenula, pa je sljedećih godina redovito, bez iznimke i zastoja, objavljeno po šest brojeva, koji su uz informacije iz domaćega i inozemnoga redovničkog života, uz poneko iskustvo i svjedočanstvo, uključili

**VJERSKI ODGOJ I DJEĆJE
STVARALAŠTVO**

KATOLIČKI VRTIĆI GRADA ZAGREBA

DV "DOBRI"
 DV "CVJETNIK"
 DV "BRAT SUNCE" DV "SESTRE NAŠE GOSPE"
 DV "BLAŽENA HOZANA" DV "MARIJA PETKOVIĆ"
 DV "SVETOG FRANJE"
 DV "SUNČEV SJAJ – NAZARET" DV "ANDELA MERICI" DV "SVETOГ JOSIPA"
 DV SVETE MALE TEREZIJE DV SVETOG VINKA DV "JORDANOVAC"

godišnje adresare, obrade anketa i redovite statističke podatke, koji su odražavali stanje u cijeloj tadašnjoj državi. To je, s današnje točke gledanja, dragocjen materijal za rekonstrukciju ne samo rada VVRPJ, nego i cjelokupnoga stanja u muškom redovništvu. Posebno valja izdvojiti brojne priloge glasila, pretežito teološko-pravne naravi.

U uvodniku naslovljenom »Čemu ovaj bilten?« prvog broja *Vijesti VRPJ* iz 1972. godine (str. 2) stoji: »Želja da se izda jedan list ili bilten za redovnike proteže se već više godina. *Vijeće viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji* (VVRPJ) na svojim je plenarnim zasjedanjima više puta izrazilo potrebu za izdavanjem jednog takvog glasila. To jednodušno stajalište slabilo je podvojenošću mišljenja koncepcije odnosno smjera takva biltena. Jedni su htjeli da to bude revija koja će obrađivati suvremena redovnička pitanja i na taj način promicati među redovni-

Centar za duhovna zvanja pri HKVRP i HUVRP

Poujeroval sam
ljubavi...
evo me!

Glasnik Centra za zvanja

Dođi i vidi

Godina VI. broj 1 (12) 2007.

cima duh evanđeoskih savjeta. Drugi su ga zamišljali kao vjesnika svih provincija i ustanova i koordinatora časopisa i izdavačke djelatnosti među redovnicima... Vrijeme je odmicalo, a želja se nije ostvarila... Ove *Vijesti* prvi su konkretni korak u ostvarenju ovih želja. Bilten će izlaziti povremeno slijedeći ovu koncepciju: vijesti iz redovničkog života kod nas, izmjena informacija, crkveni dokumenti o redovništvu, redovnička bibliografija, nekrolozi... sa svrhom da se što bolje upoznamo i iskreno povežemo.«

U međuvremenu je informativno glasilo *Vijesti VVRPJ* postalo zajednički bilten i *Unije viših redovničkih poglavarica* (UVRPJ), koja je odustala od daljnog objavljivanja svojega povremenoga glasila *Unija*, koje je izlazilo prilično nerедово i rijetko. A i neka su druga izdanja postala zajednička, tako da se brojne brošure, prijevodi i zbornici sada pojavljuju kao plod suradnje Vijeća/Konferencije i Unije, što će u konačnici također pridonijeti nedavnom potpunom ujedinjenju tih dviju redovničkih organizacija.

Godine 1979. bilten *Vijesti* je zajedničkom plenarnom odlukom prerastao u periodična informativna pisma sa svrhom informiranja zajednica. Iste godine je za potrebe tajništva KVRPJ početkom 1979. godine, uz pomoć inozemnih dobrovora, nabavljen novi offsetni stroj, što je trebalo znatno pridonijeti razvoju izdavačke djelatnosti i KVRPJ-a i UVRPJ-a. Iznesena je i nova koncepcija tiskanja *Vijesti* kao i objavlјivanje okružnih pisama i izdavanje revije informa-

tivno-formativnoga usmjerenja. Planovi su se ipak pokazali prezahtjevnima te su se ubrzo rasplinuli. *Vijesti* su prvotno zamišljene kao dvomjesečnik, no ubrzo se izdavački ritam usporio, a između pojedinog bi broja ponekad prošlo prilično vremena. To je ovisilo ponajvećma o zauzimanju tajnika, odnosno tajnice, ili osobe koja je u tajništvu bila zadužena za to područje. U međuvremenu se, sredinom 90-ih godina pojavljuje dugoočekivani zajednički duhovno-formativni redovnički časopis *Posvećeni život*, kojemu je inicijator i glavni urednik bio fra Ljudevit Maračić, tadašnji predsjednik HKVRP. Časopis je izlazio dva do tri puta godišnje. *Posvećeni se život* i danas pojavljuje uglavnom istim ritmom, no ponekad ipak i rjeđe.

U isto vrijeme povremeno izlaze i *Vijesti HKVRP-a i HUVRP-a*, da bi se početkom 2001. godine glasilo pojavilo s formiranim današnjim »vizualnim identitetom«, no organizacijski i tematski odano svom prvotnom informativnom cilju. Glasilo je i u novoj formi ponekad izlazilo neredovito tako da su, primjerice, prvim brojem 2008. godine, obuhvaćena zbivanja i informacije od dvije godine unatrag, kako bi se pokrile dvije godine praznine. Te je godine redefinirana numeracija pojedinog broja, koja se sastoji od oznake godišta, godine i broja unutar te godine. Od 2008. *Vijesti* su dobine i vlastiti ISSN broj. Otada se redovito tiskaju dva puta godišnje, a od 2012. četiri puta godišnje, a ponekada i kao dvobroj. Sve brojeve od 2008. pripremilo je tajništvo Konferencije, a uredio suradnik Konferencije Marinko Nikolić. Posljednjih 9 godišta časopisa *Vijesti* 2016. godine je objavljeno na internetskoj stranici Konferencije u digitalnom (pdf) formatu, a s tom praksom će se i nastaviti.

Časopis je oduvijek bio interno redovnički. Tiskao se u nakladi od 200-300 komada, a danas se tiska u nakladi od 800 komada, koji se poštom šalju na sve redovničke kuće u Hrvatskoj, nadbiskupije i biskupije te pojedinim katoličkim medijima i knjižnicama. Valja se nadati da će tajništvo Konferencije jednom prirediti i bibliografiju časopisa *Vijesti* kako bi se objavilo bogatstvo priloga koje je ovaj informativni časopis donosio svih ovih godina.

- *POVJEROVAO SAM LJUBAVI... EVO ME!*, Centar za duhovna zvanja pri Konferenciji i Uniji VRP, u 1996. i 1997. godini izdaje u seriji četiri knjižice naslova »Povjerovali smo ljubavi... Evo nas!« Namijenjene su promociji zvanja u radu s djecom, adolescentima i mladima.
- *DOĐI I VIDI*, Glasnik *Centra za duhovna zvanja* pri Zagrebačkoj nadbiskupiji (kasnije *Centra za duhovna zvanja* pri HBK) i *Centra za duhovna zvanja* pri Konferenciji i Uniji VRP.
Časopis je objavljen u 11 brojeva, od 2002. do 2006. godine. Donosi prilege radi promocije duhovnih zvanja, papine poruke, kateheze, meditacije, propovijedi.
- *MATERIJALI (RADOVI)*. Ovi zbornici izlaze od 1971. do 1994. godine, najprije u nakladništvu samog VVRPJ, čemu se brzo priključila i UVRPJ. Prvi »Materijali« donose predavanja, homilije, nagovore i druge materijale s plenarnih skupština Konferencije, međunarodnih i rimskih susreta, da bi se kasnije posvetili poglavito materijalima s godišnjih vijećanja redovnič-

kih odgojitelja i odgojiteljica. U nekoliko posljednjih godina »Materijali« se objavljaju pod nazivom »Radovi«.

- »*POSVEĆENI ŽIVOT*«: *PRINOSI REDOVNIČKOJ OBNOVI*
(Preuzeto iz časopisa *Posvećeni život*, broj 1 i 2 (35 i 36), godina (19) 2014. Fra Petar Bašić, Bibliografija Posvećenog života (1996, 1 – 2014, 1-2), str. 96.-122.)
- Časopis je počeo izlaziti 1996. godine. Od početka izlazi u dva broja godišnje, sve do broja 12. (2002.), od kada pa sve do danas izlazi jednom godišnje kao dvobroj. Nakladnik i izdavač su HKVRP i HUVRP, a od 2011. HKVRPP. Nakon prestanka izdavanja zbornika radova *Redovničkog tjedna* (I-XVII), *Posvećeni život* je preuzeo ulogu zbornika (od 2004.) objavljajući predavanja *Redovničkog tjedna*. Od broja 1 i 2 (31 i 32) 2012. donosi i priloge s *Redovničkih dana* u Bosni i Hercegovini. Do danas je objavljeno oko 250 članaka (izvornih znanstvenih, preglednih ili stručnih) više od 150 autora, ne računajući u to homilije, osvrte, prikaze i dr. Glavni urednici: (br. 1-6) fra Ljudevit Maračić, OFMConv; (br. 7) don Stjepan Bolkovac, SDB; (br. 8) s. Petra Vidaković, OSU; (br. 9-16), fra Mirko Mataušić, OFM; (br. 17-24) o. Dario Tokić, OCD; (br. 25-36) fra Petar Bašić, TOR.
- *SUSRET: ČASOPIS ZA PROMICANJE REDOVNIČKOG ŽIVOTA*, glavni urednik Antonio-Mario Čirko (voditelj *Povjerenstva za pastoral zvanja* pri HKVRPP). Nakladnik prvih dvaju brojeva je HKVRPP, a od trećeg broja časopis zajedno izdaju HKVRPP i KVRPP BIH. Časopis od 2013. godine izlazi redovito polugodišnje. Časopis se objavljuje i online u pdf formatu na stranici www.susret.net te je dio projekta Konferencije pod zajedničkim nazivom *Susret*, a obuhvaća: časopis, internetsku stranicu, aplikaciju za pametne telefone, *Facebook* stranicu, video-produkciju te ljetni kamp na Cresu – sve u svrhu pastoralu zvanja.

f) Internetske i stranice društvenih mreža

Već se 1997. godine u Konferenciji govorilo o potrebi internetskih stranica, a prve su izradene 2001. godine. Izradio ih je tadašnji suradnik tajništva fra Marko Puškarić, OFM Conv. Danas Konferencija ima dvije internetske stranice: www.redovnistvo.hr i www.susret.net. Stranice *redovnistvo.hr* prate rad HKVRPP i redovnička događanja u Hrvatskoj i svijetu, a stranice *susret.net* namijenjene su pastoralu zvanja.

Konferencija danas predstavlja svoj rad i komunicira i putem društvenih mreža: *Facebooka*, *Twittera*, *YouTubea* te dr. O internetskim stranicama i društvenim mrežama brine se tajništvo, suradnici, a često i mlađi redovnici i redovnice, članovi i članice povjerenstava ili suradnici.

U pripremi je i aplikacija za pametne telefone koja će komunikaciju, suradnju i podjelu informacija među redovničkim zajednicama i bliskim institucijama podignuti na višu razinu.

HKVRPP

POČETNA O NAMA ▾ SADRŽAJI ▾ REDOVI I DRUŽBE IZDAVAŠTVO SUSRET.net pretraži portal

konferencija@redovnistvo.hr

Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica (HKVRPP)

G+   122

Vijesti Arhiva ▾

RUJ 22 2016

Održan susret animatora za duhovna zvanja

PEDAGOGIJA MILOSRDNOGA

Ovogodišnji susret animatora za zvanja iz (nad)biskupijskih i redovničkih zajednica, u organizaciji Vijeća za sjemeništa i duhovna zvanja Hrvatske biskupske konferencije, održan je u Pastoralnom centru i hodočašničkom domu Vincentinum otca lazarišta u...

Poruke pape Franje

FORMIRATI SVEĆENIKE ZA DUHOVNO RAZLUČIVANJE
Prijepis razgovora Svetoga Oca s poljikim Isusovcima

PAPINA PORUKA ZA 50. SVJETSKI DAN MIRA
"Nemislije: stil politike za mir"

PAPINA PORUKA OPĆEM SKUPU SVJETSKES KONFERENCIJE SVJETOVNIH INSTITUTA
"Objediniti posvećenje i svjeđovost"

Godina posvećenog života

Kontemplirajte 27.04.16.

Najave dogadanja Arhiva ▾

14. 12. 2015

Svakodnevna molitva krunice Božeg milosrda
• U Godini božjeg milosrda

30. 09. 2016

XXXII. Redovnički dani u Zagrebu
30. rujna - 1. listopada 2016., franjevački samostan, Dubrava, Avenija Gajka Šuška 2. Redovnički dan će se održati na temu: KULTURA MILOSRDA.

05. 10. 2016

Raspored predavanja Novicijatske škole - zimski semestar 2016.
• Škola za novakinje počinje u srijedu 5. listopada 2016. poslijepodne u 15 sati u prostorima HKVRPP-a, Prilaz Gjure Deželjica 75.

07. 10. 2016

Seminara za medicinske sestre

▲ Internetske stranice HKVRPP www.redovnistvo.hr.

109

PORTAL ZA PROMICANJE REDOVNIČKOG ŽIVOTA

pretraži portal

SUSRET

DUHOVNI POZIV ▾ PITAJTE REDOVNIKE ▾ VIJESTI ▾ MULTIMEDIJA ▾ KOLUMNЕ ▾ KONTAKT

PITAJTE REDOVNIKE I REDOVNICE

Pitajte redovnike i redovnice

Ukoliko želite upoznati redovništvo ili vas zanimaju neke informacije ili imate neka pitanja stupite u kontakt s jednim od redovnika ili redovnice: s. Ana Begić, don Mladen Delić, s. Slavica Tubak, o. Antonio-Mario Čirkovi ...

Saznajte više...

Pitajte redovnike i redovnicel Pišite im.

don Mladen Delić
SALEZIJANAC

s. Danijela Anić
KLANJATELJICA KRVI KRISTOVE

Meditacije duhovnog zvanja

"Iko ne nosi svoga kriza i ne ide znamom ne može biti moj učenik..."

Saznajte više...

Kad mogu ini i ine, možes i ti

Govoriti ili pisati o pozivu, navlastito o duhovnom i redovničkom, nije baš...

Saznajte više...

SUSRET
ZAMJENA ZA PREDSTAVU AUTENTIČNE AVANTURNE IGRE "SUSRET" | 20.09.2016.

Mons. Josip Mrzljak
Mladimo

Božje milosrde temelj za svaki poziv

V.

DRUGE ZAJEDNIČKE AKTIVNOSTI

Studij teologije posvećenog života

Teologija posvećenog života (TPŽ) je studij inicijalne i permanentne formacije kroz sustavno istraživanje biblijsko-teoloških osnova posvećenog, života vodeći računa o povjesno-kulturalnim, psihosociološkim i pravnim aspektima s obzirom na uvjete u kojima se odvija pastoralna aktivnost Crkve i posvećenih osoba. Studij je pokrenula *Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica*. Provođenje studija, koji i finansijski potpomaže, povjerila je *Hrvatskoj karmelskoj provinciji sv. oca Josipa*.

Studij TPŽ je radom započeo 2013. godine kao dvogodišnji studij s predavanjima tijekom jednoga vikenda mjesечно. Do danas su kroz studij prošle dvije studijske generacije. Prvenstveno je namijenjen redovnicama i redovnicima. TPŽ u sadašnjim okolnostima upisuje do 45 redovnica i redovnika i do 3 laika u svakoj upisnoj generaciji. Upisnici mogu biti i pripadnici svjetovnih instituta, novih oblika posvećenog života, kao i laici koji su zainteresirani da upoznaju i prodube svoje znanje o posvećenom životu. Prvi predstojnik *Studija teologije posvećenog života* bio je o. Franjo Podgorelec, a naslijedio ga je o. Jure Zečević.

Prefekt *Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života* kardinal João Braz de Aviz uputio je 28. veljače 2014. godine tadašnjem predsjedniku Konferencije o. Vinku Mamiću pismo kojim se, između ostalog, osvrće i na inicijativu osnivanja *Studija teologije posvećenog života* riječima: »Uvjerenja smo da se s tim izazovima treba uhvatiti ukoštac sveobuhvatnom izgradnjom (formacijom) koja će pomoći posvećenim osobama da budu muškarci i žene sposobni za dijalog, prihvatanje i dijeljenje. Zbog toga, dok pohvaljujemo pokretanje inicijative za pokretanje *Studija teologije posvećenog života*, pozivamo Vas da ulažete snage i resurse za trajnu izgradnju koja će moći ponuditi redovnicima i redovnicama biblijsku, teološku, povjesno-kulturnu, psihosociološku i pravnu perspektivu.«

»Glavni cilj ovoga oblika permanentne formacije, odnosno oblika cjeloživotne izobrazbe, jest pomoći da se osvježi i dodatno posvijesti i osmisli posvećeni život redovnica, redovnika i ostalih polaznika studija«, rekao je današnji predstojnik *Studija TPŽ-a*, Jure Zečević studentima na početku akademске godine 2015./2016. dodajući:

»Sestre i braća koji su došli iz raznih zajednica stvorili su ovdje tijekom studija i jednu novu zajednicu Kristovih nasljedovatelja, obogaćenu karizmama i specifičnostima svih uključenih redovničkih zajednica (...) S ciljem daljnje unaprjeđenja Studija, kao jedan od pokazatelja vrjednovanja nastave, tijekom posljednjega radnog vikenda prve studijske generacije, u svibnju 2015. godine, provedena je anonimna anketa, u kojoj su polaznici naveli da im je svaki od kolegija na Studiju bio zanimljiv, da im je proširio vidike, dao im nove spoznaje i bio vrijedna pomoć u duhovnom rastu; da je TPŽ „pravo obogaćenje“, da je „pogodena prava mjera“ (jedan radni vikend mjesечно), tako da se sve, uz ostale obvezne, može lijepo stići. Iskustvo studenata jest da se puno moglo primiti na razini slušanja kolegija, osobnog istraživanja kroz literaturu, te kroz susrete i interakciju redovnika različitih karizmi okupljenih u jednom prostoru. Većina navodi da im je primljeni sadržaj pomogao u drugaćijem i potpunijem razumijevanju posvećenog života te da je uvelike utjecao

na njihovu osobnu redovničku zrelost. Također, studenti su predlagali da bi trebalo pozivati redovničke zajednice da što više svojih članova upućuju na Studij.«

Bogat nastavni plan *Studija TPŽ-a* sadrži kolegije:

Prva godina:

Poziv na svetost u Svetom pismu, Evanđeoski savjeti u Svetom pismu, Duhovnost psalama, Monaštvo u otačkom razdoblju, Povijest posvećenog života, Teologija životnih staleža prema von Balthasaru, Posvećeni život u istočnim Crkvama, Redovništvo u postmoderni, Liturgija i posvećeni život, Umijeće komuniciranja, Aktualni izazovi za redovništvo;

Druga godina:

Crkveno učiteljstvo o posvećenom životu, Teologija posvećenog života, Marijino mjesto u posvećenom životu danas, Modeli početne i permanentne formacije, Posvećeni život u *Zakoniku kanonskog prava*, Duhovno vodstvo posvećenih osoba, Filozofija i duhovne vježbe, Ljudska zrelost u posvećenom životu, Osjećaji u duhovnom životu, Dinamika skupine.

► Prva diplomantica u akademskoj godini 2015./16. Senassou Adeline Houffon dolazi iz Afrike, iz male države Benin. Članica je Hrvatske provincije Družbe Marijinih sestara čudotvorne medaljice.

Škola stranih jezika za redovnike i redovnice

Vrijedno je spomenuti i projekt Škole stranih jezika za redovnike i redovnice što ga je Konferencija započela 2012. godine, a traje i danas. Projekt se ostvaruje u suradnji s *Jezičnim centrom SPES*. Škola se organizira u Zagrebu i Splitu, a do danas je tečajevne engleskog, njemačkog, talijanskog i latinskog pohađalo oko 200 redovnika i redovnica.

Projekt opskrbe redovničkih kuća emergentima

Potaknuta čestim upitima redovnika i redovnica može li im se pomoći da se samostani ne tretiraju kao industrijski potrošači energenata (s višom cijenom!), Konferencija je pokrenula i projekt zajedničkog ugovaranja opskrbe plinom, uklapljenim plinom i strujom za samostane, najprije u Zagrebu, a odnedavno i u cijeloj Hrvatskoj. Objedinjavanjem više redovničkih kuća u jednoga većeg kupca kod opskrbljivača emergentima ostvarena je znatna ušteda.

▲ Sestre na tečaju stranih jezika.

▼ Novicijatska škola 2011.

► Novicijatska škola 2016.

Još neke aktivnosti Konferencije

Osim dosad opširno obrađenih aktivnosti Konferencije, postoje i još neke redovite aktivnosti kojima je nositelj Konferencija. Nabrojiti ćemo najprije one koje se i danas provode:

Škola za novakinje, susreti sestara juniorki, susreti redovničkih odgojitelja; susreti animatora za duhovna zvanja; korizmena i adventska duhovna obnova, seminari za medicinske sestre, proslave *Dana bolesnika*; seminari za promicatelje duhovnih zvanja; proslava *Dana posvećenog života*; seminari za više i kućne redovničke poglavarice i sestre; proslava *Dana molitve za duhovna zvanja*; izleti novakinja; stručni skupovi odgojitelja u katoličkim vrtićima.

Neke od ovih aktivnosti, kao što je iz dosad opisanoga vidljivo, postoje od samih početaka Konferencije, poput *Redovničkih dana* i *Vijećanja redovničkih odgojitelja*. Neke druge aktivnosti su se tijekom vremena pokazale neodrživima, neke su se ugasile, a druge su se pak s vremenom razvile.

Posebno valja spomenuti *Školu za novakinje* ili *Novicijatsku školu*. »Zajednička škola za novakinje i povremena predavanja za juniorke« osnovana je na plenumu Unije 1993. godine, a otvorena u siječnju 1994. godine. Dana 21. studenoga 1993. godine održana je sjednica *Odgojne komisije* pri Uniji kojoj je glavna tema rasprave bio plan o otvaranju zajedničke škole za novakinje svih redova i družbi ženskih redovničkih zajednica. U 1994. godini, nakon dugog traženja mesta, vremena i načina, ostvaren je san i želja mnogih odgojiteljica. Škola je počela radom 19. siječnja 1994. godine. Otvorio ju je, u nazočnosti predsjednice *Unije*

PJESMA NOVAKINJA

Pozvao si nas iz ljubavi,
čule smo tvoj glas i došle ti.
S tobom želimo uvijek ostati,
zato smo u školi ljubavi.

Nauči nas kako ljubiti,
Jer želimo za te živjeti
Za tebe poslušne, k'o ti siromašne,
Čistog srca za te, ISUSE!

Mi smo raznolikih haljina,
Ali svaka tebi pripada.
Kao jedno sva srca naša su,
Zajedno nek tebi pjevaju.

Nauči nas kako ljubiti,
Jer želimo za te živjeti
Za tebe poslušne, k'o ti siromašne,
Čistog srca za te, ISUSE!

(s. Tihana Strancarić, SMI)

VRP s. M. Goretti Krznar, sam uzoriti kardinal Franjo Kuharić u prostoriji *Instituta za teološku kulturu laika*, Kaptol 31.

Pri otvaranju Škole s. M. Goretti je istaknula da je više godina živjela želja redovničkih poglavarica da svome redovničkom podmlatku omoguće na jednom mjestu zajedničku sustavnu pouku o ljudskoj, kršćanskoj i redovničkoj formaciji. Rekla je da će ta Škola biti na neki način zajednički skroman dom u kojem će učiti rastu u uzajamnoj ljubavi i prijateljstvu i stjecati potrebnu spremu iz teoloških znanosti da bi bolje upoznale i produbile zahtjeve svoga posvećenog poziva u korist Crkve, svojih zajednica i društva.

Na proslavi desete obljetnice Škole tadašnja predsjednica Unije s. Emila Barbarić je u svom osvrtu na rad Škole istaknula: »Mlada škola, namijenjena mladim i poletnim sestrama, ali korijeni duboki čiji će plodovi dozrijevati, kako sad tako i u dalekoj budućnosti. Iskustvo je već pokazalo da je imalo smisla zakoračiti u ovaj smjeli plan ostvarenja škole namijenjene isključivo redovničkim novakinjama, pripravnicama u raznim družbama diljem Hrvatske. Tako se već u raznolikosti redovničkih karizmi i poslanja, na jedinstvu istih korijena oblikuje duh poslanja u našoj Crkvi i našoj domovini. HUVRP odavna je imala viziju takve škole, a njezino je ostvarenje uslijedilo u teškim danima Domovinskoga rata, u naoko nimalo povoljnem vremenu, ali Bog, koji i po neravnim crtama ravno piše, odabrao je pravi trenutak. Bio je to znak da redovništvo živi od nade.«

Dana 5. listopada 1994. godine, Škola seli u nove prostorije kod sestara milosrdnica, na uglu između Gundulićeve i Varšavske ulice. Prostor je bio izvanredno prikladan.

U jesen 1995. godine za Školu se traži nov prostor jer sestre milosrdnice prostoru u kojem je bila Škola daju novu namjenu. Tako se Škola ponovno vrati u prostorije laičkog instituta, Kaptol 31. Od 1999. godine Škola ima vlastite prostorije u sjedištu Konferencije, Prilaz Gjure Deželića, gdje djeluje i danas.

Predmeti u Novicijatskoj školi:

- Sveti pismo SZ
- Moralna teologija
- Povijest Crkve
- Proroci i Psalmi
- Psihologija komunikacije
- Sakramenti
- Teologija redovničkog života
- Izabrane teme duhovne teologije
- Sveti pismo NZ
- Katehetika
- Mariologija

VI.

VEZE I ODNOSI

Konferencija je po svojem ustrojstvu navezana i usmjerena na neke druge strukture u Crkvi, posebno na središnje u Rimu, a i na one u zemlji. O tim odnosima i vezama nema dosta informacija u javnosti, a oni su često obogaćujući i korisni, a svakako zanimljivi i informativni. Zbog toga iz bogate dokumentacije navodimo one za koje smatramo da imaju i više od same arhivske vrijednosti: poruku i za danas.

1. Veze s inozemstvom

Kongregacija za redovnike u Rimu

Osim redovne korespondencije s ovom visokom institucijom Svetе Stolice, valja zapamtiti dva velika susreta koje je ova Kongregacija organizirala i na kojima su sudjelovali i predstavnici naše Konferencije:

- Od 16. do 19. listopada 1972. godine u Rimu je održan višednevni susret predstavnika *Kongregacije za redovnike*, na čelu s pročelnikom kardinalom Antoniutijem, i predstavnika nacionalnih konferencijskih redovnika i redovnica iz cijelog svijeta. To je bio zapravo prvi i jedini susret vrste u povijesti Katoličke Crkve. (Nešto slično, ali u mnogo suženijem opsegu, organizirano je još 1950. i 1961. godine, ali tada nije bilo tolikih redovničkih konferencijskih susreta, pa ni naše.) Na ovom susretu prisustvovali su zastupnici muških i ženskih konferencijskih redovnika iz cijelog svijeta. Naše su VVRPJ predstavljali predsjednik i tajnik, o. Hadrijan Borak i o. Ljudevit Maračić, a UVRPJ predsjednica s. Fides Vidaković i tajnica s. Anastazija Trobentar. Svrha je ovog susreta bila da se izmijene međusobna iskustva i pronadu zajednički putovi daljnje koncilskih obnova redovničkog života. Kongregacija je željela čuti mišljenja iz čitavog svijeta da bi dobila što bolji uvid u problematiku koju treba rješavati. Bila je velika radost i obogaćenje biti i raditi u skupini od 210 ljudi, koji su predstavljali 130 konferencijskih poglavara i poglavarica iz 76 zemalja. Posebno je razmotrena tada aktualna problematika previranja i reakcija u zajednicama, potaknuta koncilskom obnovom, kao i položaj, odnosno uloga nacionalnih konferencijskih redovničkih poglavara. Susret je protekao u duhu savjetovanja i izmjena misli, bez posebnih rezolucija, a dane su samo neke smjernice u smislu preporuka i savjeta.
- Od 5. do 9. listopada 1976. godine u Ariciji, blizu Rima, održan je susret *Kongregacije za redovnike* s predstavnicima europskih konferencijskih redovnika. Našu Konferenciju zastupali su: predsjednik o. Bono Šagi, tajnik o. Ljudevit Maračić i delegat o. Štefan Balažić. Bile su i predstavnice Unije (s. Berhmana Nazor i još neke sestre). Tema je ovoga susreta bila »Redovnici u mjesnoj Crkvi«. U radu je sudjelovalo oko 150 predstavnika 37 europskih nacionalnih konferencijskih redovnika, na čelu s kardinalom Pironijem, kao i predstavnici Unije vrhovnih poglavara i poglavarica. Susret je bio vrlo dobro pripremljen, a posebno je bila zapažena nazočnost kardinala Pironija, koji se spontano nametnuo kao karizmatska i vodeća osoba. Uskoro je došlo do promjene u vodstvu *Kongregacije za redovnike*, pa je i to možda jedan od razloga što više nisu održavani takvi susreti.

Unija vrhovnih poglavara u Rimu

Unija vrhovnih poglavara (USG) u Rimu podržava redovite kontakte sa svim nacionalnim konferencijama, pa tako i s našom. Često naši predstavnici prisuствуju sastancima i skupovima koje organizira ova Unija.

- Tako je predsjednik o. Hadrijan Borak kao gost-promatrač prisustvovao zasjedanju spomenute Unije krajem svibnja 1972. godine, a tema je bila »Zajednički život kod redovnika«.
- U jesen iste godine, 14. listopada 1972., održan je susret *Unije vrhovnih poglavara* i predstavnika svih nacionalnih konferencija redovničkih poglavara iz svijeta. Obradena je tema »Kakva je uloga središnje uprave u promicanju jedinstva u pluralizmu?« Na tom susretu bilo je zastupljeno 45 nacionalnih konferencija i 19 vrhovnih poglavara. Našu Konferenciju zastupali su predsjednik i tajnik, o. Hadrijan Borak i o. Ljudevit Maračić.
- U studenom 1973. godine kao gost-promatrač na redovitom zasjedanju USG, na temu »Evangelizacija u suvremenom svijetu«, bio je predsjednik Konferencije fra Nikola M. Rošić, koji je tom prigodom posjetio i središnje ustanove Svetе Stolice.
- Tijekom 1973. godine, na želju USG, obavljena je širom redovničkog svijeta velika anketa o stanju odgoja u redovničkim zajednicama. Sudjelovala je i naša Konferencija. Anketa je objavljena i u hrvatskom prijevodu, ciklostilom, a obuhvaća 80 stranica.

▲ Predsjednik Konferencije o. Vinko Mamić, dopredsjednica s. Jasna Lučić, tajnica s. Anita Strujić (skroz lijevo) i s. Ivanka Mihaljević savjetnica Unije europskih konferencijskih viših redovničkih poglavara i poglavarica (desno) na Generalnoj skupštini Unije europskih konferencijskih viših redovničkih poglavara i poglavarica u Lurdru od 19. do 25. ožujka 2012.

- U svibnju 1977. godine kao gost-promatrač na zasjedanju USG prisustvovao je tajnik o. Ljudevit Maračić, a u istom svojstvu 1980. godine prisustvovao je i tajnik g. Stjepan Bolkovac.

Inače, naše tajništvo prima vrlo mnogo materijala od *Unije vrhovnih poglavarica*. Riječ je o informativnim biltenima, izvještajima s raznih susreta i zbornicima njihovih zasjedanja. I to je dragocjen materijal, koji nažalost ostaje neiskorišten, mrivi kapital.

Slično se događalo i u odnosima *Unije viših redovničkih poglavarica* s ***Međunarodnom unijom vrhovnih poglavarica*** (UISG) u Rimu.

Susreti s predstavnicima europskih redovničkih konferencijs

Ovamo na prvo mjesto po dugotrajnosti dolaze redoviti godišnji sastanci tajnika europskih konferencijs. Riječ je o neformalnim susretima na način kluba (zato se i nazivaju tim imenom), da bi se postiglo veće poznavanje i ubrzao protok međusobnih informacija. Inicijativu su dali tajnici iz Srednje i dijela Zapadne Europe. Prvi put su se našli 1958. godine u Bruxellesu, da bi od 1962. godine redovito mijenjali mjesto sastajanja. Od 1971. godine pozivaju i našega tajnika, koji se redovito odazivao, gotovo bez iznimke, čak je u dva navrata bio domaćinom (oba puta u Samoboru, 1976. i 1989. godine).

▲ Biskupska sinoda o posvećenom životu i njegovoj misiji u Crkvi i svijetu od 2. do 29. listopada 1994. Na slici predsjednica Unije s. Marija G. Krznar iznosi svoj intervent.

Iz godišnjih susreta klubova tajnika, koji se u međuvremenu proširio na sve tajnike i tajnice europskih redovničkih konferenciјa, a održava se svake druge godine, potekla je inicijativa da se stvori jedno tijelo, pravne naravi, koje bi povezivalo sve muške i ženske redovničke konferencije u Europi. U Rimu je od 10. do 13. studenog 1981. godine održano zasjedanje predsjednika i tajnika europskih redovničkih konferenciјa, na kojima su sudjelovali zastupnici 15 europskih zemalja (našu Konferenciju je zastupao predsjednik o. Vlatko Badurina, TOR, i tajnik o. Jozo Vasilj, OFM, a bile su nazočne i predstavnice Unije). Tom prigodom je osnovana *Unija europskih konferencija viših redovničkih poglavara/Unio Conferentiarum Europae Superiorum Majorum* (UCESM). Svake druge godine održavaju se plenarni sastanci kojima prisustvuju predsjednici i tajnici muških i ženskih konferenciјa. Sastanci su zadržali svoj redoviti dvogodišnji ritam održavanja: Rim (1983.), Pariz (1985.), Madrid (1987.), Malta (1989.), Lisabon (1991.), Olomouc (1993.) i dalje sve do danas, kada je u okrilju svečanog završetka *Godine posvećenog života* u Rimu 3. i 4. veljače 2016. godine održana XVII. generalna skupština *Unije europskih konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica* o temi »Sjećanje i proroštvo«. Sudjelovali su članovi iz 43 različite konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Europe. Redovništvo Bosne i Hercegovine predstavila je s. Franka Bagarić, dopredsjednica *Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica* u BiH i provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki (Mostar), a redovništvo u

▲ Sastanak Predsjedništva HKVRP i Vijeća HUVRP sa zagrebačkim nadbiskupom u prostorijama tajništva u ožujku 1998.

Hrvatskoj predstavio je fra Jure Šarčević, predsjednik *Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica* i provincial Hrvatske kapucinske provincije. Na skupštini je sudjelovala i s. Ivanka Mihaljević, ŠSF iz Sarajeva, savjetnica *Unije europskih konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica*. Tom skupštinom obilježena je 35. obljetnica osnutka UCESM-a, u kojoj je razmotren osvrt na prijeđeni put, proučeni izazovi današnjice te zacrtan hod u budućnost. Ovo tijelo još uvijek traži svoju fizionomiju, ali europsko zajedništvo i suradnja i ovdje pružaju lijepе perspektive povezanosti i solidarnosti, pogotovo što su u UCESM-u zastupljene i muške i ženske redovničke konferencije.

Izaslanstvo Konferencije često je sudjelovalo na plenarnim skupštinama redovničkih konferencija susjednih zemalja: Austrije, Italije, Njemačke, a redovito i danas sudjeluje na plenarnim skupštinama konferencija u Sloveniji i u Bosni i Hercegovini. Naša Konferencija je od 6. do 12. prosinca 1999. godine u Dubrovniku bila domaćin 9. opće skupštine UCESM – *Unije europskih konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica*, održane na temu: »Pozvani postati blagoslovom«. Na skupštini je sudjelovalo oko 80 predstavnika iz 38 zemalja. U Dubrovniku je održan i *Međunarodni susret konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica* 5. i 6. rujna 2010. godine. Tema susreta bila je »Redovništvo u mjesnoj Crkvi: izazovi i perspektive«. To je prvi susret predstavnika konferencija s područja bivših komunističkih zemalja, a na njemu su sudjelovala izaslanstva iz Poljske, Albanije, Srbije, Makedonije, Slovenije, Bosne i Hercegovine i Hrvatske.

▲ Međunarodni susret konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica u Dubrovniku na temu "Redovništvo u mjesnoj Crkvi: izazovi i perspektive" održan 5. i 6. rujna 2010.

2. Uzajamne veze Unije i Vijeća /Konferencije viših redovničkih poglavara/poglavarica

Već je na plenumu u lipnju 1969. godine o. Damjan Damjanović referirao o problemima redovnika kod nas i naglasio potrebu surađivanja i uzajamnog pomaganja. Mnogi pothvati na području redovničkog života u nas bili su zajednički i Konferenciji i Uniji, kao što su: *Redovnički tjedan*, *Savjetovanje/Vijećanje redovničkih odgojitelja i odgojiteljica*, izdavačka djelatnost, prostorije tajništva. Održani su brojni susreti na kojima se promicala ova suradnja. U posljednje vrijeme težnja da ova suradnja bude još prisnija i korisnija dobila je potvrdu u ujedinjenju obiju konferencija godine 2011. Navodimo starije susrete, da se vidi kako je to bilo u početnom razdoblju:

- Dana 12. veljače 1973. godine održan je prošireni sastanak tajništva Konferencije i vijeća Unije. Prihvaćen je prijedlog i program zajedničkog održavanja prvoga *Redovničkog tjedna*.
- Iste godine, 6. rujna, održan je prvi zajednički susret Unije i Konferencije. Bilo je to za vrijeme *Redovničkog tjedna* na Šalati. Prisustvovalo mu je 23 provincijala i 32 provincijalke. Biskup Mijo Škvorc, tadašnji pročelnik *Mješovite komisije BKJ-UVRPJ-VVRPJ*, referirao je o potrebama redovnika, a o. Vinko Vincek, OFMConv, asistent Unije, govorio je o zajedničkim problemima, pitanju duhovnih vježbi i odnosu prema redovnicama. Prihvaćeni su zajednički skupovi (*Redovnički tjedan* i *Savjetovanje o odgoju*) i podržani zajednički izdavački programi.
- 11. prosinca 1975. godine održan je sastanak predsjedništva Konferencije i vijeća Unije. Raspravljaljalo se o problematici zajedničkog organiziranja *Redovničkog tjedna* i *Savjetovanja odgojitelja* uslijed nekih nejasnoća i nedorečenosti u metodama rada.
- Ista ova dva tijela održala su sastanak 18. listopada 1976. godine i raspravljala o zajedničkim skupovima, posebno o nekim prigovorima u vezi s mogućnošću manipuliranja pojedinaca na tim skupovima.
- Dana 24. veljače 1978. godine ponovno je došlo da sastanka predsjedništva Konferencije i vijeća Unije, radi razmatranja pitanja uže međusobne suradnje. Rečeno je da bi bilo poželjno pripremiti zajednički susret prigodom godišnjih plenuma, koji bi se mogli organizirati u isto vrijeme i na istom mjestu.
- Iste godine 15. studenoga predsjedništvo Konferencije i vijeće Unije sastali su se radi dogovora o zajedničkom programu na *Redovničkom tjednu* i *Savjetovanju odgojitelja*.
- Dana 19. veljače 1979. godine ponovno su se sastali predstavnici vodstava naših konferencija da bi se dogovorili o suradnji, posebno na izdavačkom području, nakon dobivanja ofsetnog stroja.
- Nakon deset godina, bilo je to 10. lipnja 1989. godine, održan je zajednički sastanak predsjedništva Konferencije i vijeća Unije, gdje je ponovno uočen nedostatak veće suradnje i naglašena potreba uže povezanosti.

- Ponovno je prošlo prilično vremena do ponovnog susreta. Bilo je to 13. siječnja 1994. godine, kada je održan prošireni sastanak predsjedništva Konferencije i vijeća Unije s nakanom da se dogovori konkretnija suradnja u radu i organiziranju.
- Tijekom *Svećeničkoga pastoralno-teološkog tjedna* u Zagrebu, 26. siječnja 1994. godine upriličen je susret predstavnika Unije i Konferencije s biskupom Želimirom Puljićem, predstavnikom HBK na jesenskoj Sinodi biskupa, radi dogovora o nastupu na ovom skupu. Dogovoren je da *Vijećanje odgojitelja* bude posvećeno temi Sinode i da biskup Puljić bude jedan od predavača i gostiju ovog skupa.
- Istog dana upriličen je susret predstavnika Unije i Konferencije s nadbiskupom splitskim mons. Antom Jurićem, predsjednikom *Vijeća za posvećeni život* pri HBK. S njim su na tom susretu bili i neki od članova ove komisije u formiraju. Redovnički poglavarji su se zanimali za djelokrug rada i način imenovanja članova ove komisije. Izrazili su i svoje negodovanje što su u tom bili mimođeni, a smatrali da ne bi bilo uputno da ova nova komisija preuzme ulogu koju crkveni dokumenti, posebno »Mutuae relationes«, predviđaju za *Mješovitu komisiju*, čije je djelovanje doduše u posljednje vrijeme potpuno zamrlo.
- Ponovni susret predstavnika Unije i Konferencije ostvaren je 5. lipnja 1994. godine, kada je dogovoren da se ustanovi stalan zajednički odbor

▲ Hrvatski nadbiskupi i biskupi na hodočašću posvećenih osoba u Mariju Bistricu u Godini posvećenog života.

za organiziranje *Vijećanja redovničkih odgojitelja i odgojiteljica*, da se zajednički izda hrvatski prijevod dokumenta »Bratski život u zajednici« i da se jesenski *Redovnički tjedan* zajednički organizira u povodu 800. obljetnice rođenja sv. Klare.

- Dana 9. studenoga 1994. godine na Fratrovcu u Zagrebu održan je zajednički plenarni sastanak Konferencije i Unije, na kojem je sudjelovalo tridesetak viših redovničkih poglavarica i petnaestak viših redovničkih poglavara. Ovaj zajednički susret održan je nakon što je nadležna Kongregacija u Rimu u rujnu iste godine odobrila promijenjene statute i ustanovala samostalne konferencije za redovničke poglavarice (HUVRP) i poglavare hrvatskoga jezičnog područja (HKVRP). Tema ovoga zajedničkog sastanka, koji je potrajan cijeli dan, bio je izvještaj sa *Sinode biskupa* (dr. Želimir Puljić, dubrovački biskup, i s. Goretti M. Krznar, predsjednica Unije), predavanje o novom dokumentu »Bratski život u zajednici« (dr. Marijan Jurčević OP) i uspostavljanje uže suradnje.
- Dana 14. prosinca 1994. godine u tajništvu je održan sastanak predstavnika Konferencije i Unije u *Mješovitoj komisiji*. Dogovorili su se da zajednički potaknu i treću stranu (HBK) da izabere svoje predstavnike i tako da se oživi rad ovoga korisnog i potrebnog tijela povezanosti i suradnje naših biskupa, provincijala i provincijalki. Na istom sastanku bilo je govora o nekim teškoćama koje se susreću na području uzajamnih odnosa između redovnika i redovnica, pa je zaključeno da se na tome ne smije stati, nego da treba dokraj formulirati ove probleme i pokušati ih dogovorno i pravedno riješiti.

Očito je da je bilo više sastanaka i razgovora i nakon toga, ali se čini da je uvijek na ovim relacijama bilo velikih mogućnosti suradnje i uzajamnog obogaćenja. Zato je s velikim odobravanjem bio prihvaćen prijedlog da se od 1995. godine redovito održava jedan zajednički sastanak predsjedništva Konferencije i vijeća Unije, a isto tako da se prvi dan plenarnog zasjedanja Konferencije i Unije, koji redovito ima studijski karakter, održava zajednički, jer su teme i problemi redovito zajednički i redovnicima i redovnicama.

3. Veze s biskupima, napose s Biskupskom konferencijom

Veze s biskupima najzornije se odražavaju u odnosu prema *Biskupskoj konferenciji*, odnosno predstvincima toga tijela. Ovdje iznosimo samo podatke vezane uz mušku konferenciju, iako je, u manjoj mjeri, bilo kontakata između Unije i BK. Već su na svom inicijativnom sastanku VVRPJ, 20. siječnja 1966. godine, provincijali odlučili nakon sastanka posjetiti tadašnjeg predsjednika BKJ kardinala Franju Šepera i izvjestiti ga o tome.

- 21. studenoga 1968. godine održan je susret članova VVRPJ s tadašnjom *Komisijom za redovnike* pri BKJ (mons. Jože Pogačnik, mons. Josip Lach i mons. Celestin Bezmalinović). Razgovaralo se o vrbovanju zvanja, dušobrižništvu u inozemstvu i tzv. »hercegovačkom slučaju«.

- 16. lipnja 1969. godine održan je susret s istom komisijom pri BKJ, ali ovaj put samo predstavnici VVRPJ (o. Antun Fostač, DI, o. Marjan Valenčak, OFM, o. Drago Kolimbatović, OP, o. Zorislav Lajoš, OFM). Bilo je govora o neuspjelu pokušaju da se za Božić 1968. godine pošalju neki redovnici na ispravnjene župe u Hercegovini, o čemu je bio postignut dogovor na prethodnom susretu.
- 27. listopada 1970. godine na plenumu VVRPJ sudjeluju biskupi Mijo Škvorc i Josip Salač. Prvi referira o odnosima BKJ i VVRPJ i zaključuje: »Nelogično je da na BKJ nisu prisutni i predstavnici VVRPJ!« Predloženo je da se osnuje komisija za veze s BKJ koja bi imala po tri predstavnika sa svake strane. Bila je to inicijativa iz koje je kasnije nastala *Mješovita komisija*.
- Na maksimirskom plenumu VVRPJ 7. i 8. ožujka 1972. godine raspravljalo se i o vezama s BK. Zaključeno je da se pošalje predstavka VVRP o sudjelovanju na BK. Formirana je »ad hoc« komisija. Odbačen je nacrt statuta *Vijeća BK za redovnike* (izradili su ga mons. Mijo Škvorc, s. Fides Vidaković i o. Vinko Vincek), a novi prednacrt je povjeren skupini franjevačkih pravnika (o. Viktor Nuić, o. Velimir Blažević i o. Pio Pejić). Uskoro je stigao odgovor BK: »Sabor BKJ nije doduše mogao izaći u susret toj želji... no smatra da to ne onemogućuje da spomenuta suradnja između VVRPJ i BKJ bude ostvarena, u prvom redu održavanjem zajedničkih sastanaka članova BK i predstavnika VVRP, bilo prilikom pojedinih zasjedanja sabora BKJ, bilo inače.«
- Plenum u Ljubljani, ožujka 1974. godine, šalje biskupima *Poruku o pomirenju u Svetoj godini*. Konferencija provincijala OFM moli VVRP da se razmotre nastale teškoće s nekim biskupima.
- Na plenumu u Sarajevu travnja 1975. godine VVRP je zamoljeno da odredi pet stalnih delegata za susret prezbiterija i episkopata u sklopu proljetnog plenuma. Sastav (o. Hadrijan Borak, OFMCap, o. Adam Periškić, DI, o. Sabin Rumenjak, OFM, o. Viktor Nuić, OFM i g. Jože Vidic, SDB) uz neke je preinake djelovao do 1982. godine, kada su se ugasili takvi susreti.
- Dana 13. ožujka 1976. godine zagrebački provincijali (sedmorica) primljeni su na razgovor i zadržani na ručku kod nadbiskupa Franje Kuharića, predsjednika BK. S njim su bili i pomoćni zagrebački biskupi. Razgovaralo se o aktualnim pitanjima našega crkvenog i redovničkog života.
- 30. rujna 1976. godine predsjedništvo Konferencije razmatra problematiku odnosa s BK uoči skoroga zajedničkog susreta. Dana 11. listopada iste godine održan je na Kaptolu izvanredni plenum na temu: »Aktualni problemi i prijedlozi za susret s biskupima«. Treba svakako zamoliti BK da posreduje te se *Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji* dadne redovita uprava. Dan kasnije, 12. listopada, održan je *prvi jednodnevni susret s biskupima*. Sudjelovala su 24 viša redovnička poglavara. Uvodno izlaganje održali su o. Bono Šagi (»Redovnici u mjesnoj Crkvi«) i biskup Mijo Škvorc (ista tema u svjetlu koncilskih i pokoncilskih dokumenata).
- U proljeće 1977. godine održan je susret zagrebačkih provincijala s nadbiskupom Kuharićem. Razgovaralo se o tzv. »Obiteljskom daru« u redovničkim župama.

▲ Prva sjednica novoizabranog Vijeća HKVRPP-a održana je 9. prosinca 2011., a na njoj je nazočio i dubrovački biskup Mate Uzinić, predsjednik Vijeća HBK-a za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života. Uz predsjednika o. Vinku Mamića i dopredsjednicu s. Jasnu Lučić susretu su nazočili članovi Vijeća HKVRPP-a: fr. Anto Gavrić, fra Željko Železnjak, s. Martina Koprivnjak i s. Korona Cigić u ime članice Vijeća s. Miroslave Bradica.

- Plenum VVRPJ u travnju 1979. godine razmatra dokument »Mutuae relationes«, a iscrpno referira ljubljanski nadbiskup Alojz Šuštar. U vezi s time poslan je dopis na adresu BK.
- 15. travnja 1980. godine održan je *drugi jednodnevni susret* s plenumom BK. Prisustvovalo mu je 27 članova naše Konferencije. Održana su tri predavanja na temu: »Odnos biskupa i redovnika u našoj mjesnoj Crkvi« (mons. Alfred Pichler o doktrinalnom vidiku, o. Radojko Karaman o normativnom aspektu, a o. Bono Šagi o pastoralnoj problematici). Radilo se u dvije jezične skupine.
- 11. studenoga 1982. godine predsjednik i tajnik posjetili su kardinala Franju Kuharića i potaknuli rad *Mješovite komisije*.
- Ujesen 1983. godine održan je susret zagrebačkih provincijala s kardinalom Kuharićem.
- 28. travnja 1988. godine predsjednik i tajnik posjetili su kardinala Franju Kuharića i razgovarali o potrebi rada *Mješovite komisije*.

Prigodom redovitih plenuma naše Konferencije predsjednik obično poziva *apostolskog nuncija* na sudjelovanje. Dosad su se odazvali: mons. Mario Cagna (Ljubljana, 1974.), mons. Michele Cecchini (Samobor, 1977.), mons. Gabriele Montalvo (Split, 1986.), mons. Giulio Einaudi (Zagreb-Kaptol, 1993.). Plenume su redovito pohađali mons. Francisco-Javier Lozano, mons. Mario Robert Cassari, te danas mons. Alessandro D'Errico.

Isto tako redovito se pozivaju ordinariji mjesta održavanja plenuma ili neki drugi biskupi. Dosad su na plenumima Konferencije sudjelovali ovi biskupi: Josip Salač (1970.), Mijo Škvorc (1970., 1974., 1980.), Franjo Kuharić (1972., 1973., 1990.), Stanko Lenič (1974., 1982.), Smiljan Čekada (1975.), Frane Franjić (1976.), Jože Pogačnik (1978.), Celestin Bezmalinović (1981.), Đuro Kokša (1982.), Pavao Žanić (1983.), Marko Jozinović (1988.), Franc Kramberger (1989.), Srećko Badurina (1990.) i Želimir Puljić (1994.) i mnogi drugi.

Ovo poglavlje o vezama i odnosima s biskupima ne možemo završiti prešućivanjem i nekih manjih nesporazuma pa i zategnutosti, a ovdje radi kronografije bilježimo samo ono što je imalo odjeka u javnosti:

- Plenum VVRP u lipnju 1969. godine razmatra pitanje dušobrižništva u inozemstvu i zbog dotad nesređenih odnosa na tom području zaključuje: dok BK to ne organizira bolje, neka nitko od redovnika ne preuzima takve službe. Uskoro je ovo stanje osjetno poboljšano i mnogi su redovnici, kao što je poznato, krenuli među »gastarbjajtere«.
- Plenum u ožujku 1974. godine izražava neslaganje i odbija nacrt *Statuta Vijeća BK za crkvenu umjetnost i knjižnice*. Stvar treba povjeriti *Mješovitoj komisiji*, a redovnike obavijestiti da spomenuti statut nema nikakve obvezatne snage za samostane.
- Plenum u travnju 1977. godine iznosi biskupima na znanje nezadovoljstvo zbog načina imenovanja članova raznih vijeća BK, a bez prethodne privole ili bar obavijesti njihovih poglavara.
- Posebno teško poglavlje i bolan dojam bespomoćnosti ostavlja do danas neriješeno tzv. »hercegovačko pitanje«. Predstavnici Konferencije na susretu s *Komisijom za redovnike* pri BK 21. studenoga 1968. godine mole biskupe da posreduju u sporu. Na plenumu u lipnju 1969. godine izvijesteno je kako je propao pokušaj da se o Božiću pošalju neutralni redovnici na ispräžnjene župe. Na plenumu u listopadu 1970. godine hercegovački provincijal o. Rufin Šilić upoznaje prisutne sa stanjem u hercegovačkoj Crkvi. S *Redovničkog tjedna* 1973. godine u pozdravnom pismu papi Pavlu VI. moli se za požurivanje pravednog rješenja ovog slučaja. Na plenumu u Zagrebu rujna 1975. godine franjevački provincijali o. Rufin Šilić i o. Petar Čapkun izvješćuju plenum o neriješenom stanju i zategnutim odnosima između franjevaca i ordinarijata u Mostaru. Dana 11. prosinca 1975. godine predsjedništvo razmatra protest mostarskog ordinarijata zato što je prethodni plenum raspravljaо o stanju u Hercegovini, a nakon pravorijeka Svete Stolice. Zaključeno je da predsjednik, fra Nikola M. Roščić, razjasni mostarskom ordinarijatu nastali nesporazum, jer se radilo o običnoj informaciji. Na susretu s *Kongregacijom za redovnike* u Rimu, u jesen 1976. godine, naša tročlana delegacija u razgovoru s kardinalom Eduardom Pironijem, pročelnikom nadležne Kongregacije, iznijela je slučaj i zamolila posredovanje. Na zajedničkom susretu s biskupima na saboru BK u listopadu 1976. godine provincijali su zamolili BK da posreduje za redovitu upravu u hercegovačkoj franjevačkoj provinciji. Na plenumu u travnju 1980. godine franjevački provincijali o. Jozo Pejić i o. Stjepan Vučemilo izvješćuju o

stanju u Hercegovini, pa je sastavljen memorandum za susret s biskupima, ali je tekst ocijenjen preoštrim, te je plenum zaključio da se ublaži i da s time predsjednik Konferencije samo usmeno upozna nadležne.

Nakon svih tih pokušaja, valjda svjesna da njezini interventi ostaju bez odjeka, Konferencija se više nije bavila tim pitanjem, a koje još uvijek nije dokraja riješeno te i sada uzbuduje duhove i izaziva podjele, a i sablazni.

4. Mješovita komisija BK-KVRP-UVRP

Budući da *Mješovita komisija* (MK) redovito pobuđuje prilično interesa na mnogim plenumima Konferencije, a budući da ni nekim članovima naše Konferencije nisu jasni svi pojmovi, dopuštamo si da o tome progovorim nešto opširnije, to više što je fra Ljudevit Maračić, kao višegodišnji tajnik toga tijela, djelatno sudjelovao u četiri prve godine dozrijevanja, rasta, ali i opadanja zanosa za MK.

Prije osnivanja Vijeća i Unije pri *Biskupskoj konferenciji* je postojala *Komisija za redovništvo*.

Već na plenumu Konferencije 27. listopada 1970. godine godine biskup Mijo Škvorc je naglasio potrebu uže suradnje između biskupa i provincijala. Budući da pokoncilski dokument »Ecclesiae Sanctae« (II, 43) predviđa postojanje jednoga zajedničkog organa, tijela za povezivanje biskupske i redovničke konferencije, brzo je dozrela odluka da se i kod nas ustanovi takvo tijelo suradnje. Nazvano je *Mješovita komisija Biskupske konferencije – Vijeća viših redovničkih poglavara – Unije viših redovničkih poglavarica*. To, dakle, nije tijelo ni *Biskupske konferencije* ni *Vijeća viših redovničkih poglavara* ni *Unije viših redovničkih poglavarica*, nego zajedničko tijelo, u kojemu jednakopravno sudjeluju sve tri konferencije putem svojih predstavnika.

Na plenumu na Svetom Duhu, 27. i 28. rujna 1972. godine, naša je muška Konferencija usvojila nacrt *Statuta MK*. U radu tog plenuma sudjelovao je i kardinal, tada samo još nadbiskup, Franjo Kuharić. Tom su prigodom izabrana i tri člana VVRPJ u MK (o. Hadrijan Borak, fra Nikola Rošić i g. Štefan Žerdin). Nakon VVRPJ, taj su statut usvojile i BKJ, 11. listopada 1972. godine te izabrala svoja tri člana (mons. Mijo Škvorc, mons. Severin Pernek, mons. Celestin Bezmalinović), i *Unija viših redovničkih poglavarica*, 20. studenoga 1972. godine te izabrala svoje predstavnice (s. Fides Vidaković, s. Ireneja Rabić i s. Salezija Anić), pa je *prva sjednica MK* sazvana i održana 13. prosinca 1972. godine. Za pročelnika je izabran biskup Mijo Škvorc, a za tajnika o. Ljudevit Maračić. Na toj konstituirajućoj sjednici sudjelovali su svi članovi (to je ujedno prvi i posljednji put da su svi prisustvovali!). Raspravljeno je opširno o zadatcima koji proizlaze iz Statuta. Zaključeno je da se svim trima tijelima pojedinačno uputi poziv s molbom da iznesu prijedloge, probleme i teškoće, posebno s obzirom na župski pastoral, gdje se najviše susreću i isprepleću uzajamni interesi. Na dopis MK odgovorio je samo manji broj upitanih. Od ordinarija učinio je to samo splitski nadbiskup, od provincijala odgovorili su lazarići, slovenski franjevcici i salezijanci, hrvatski franjevcici konventualci. Od redovnica odgovorile su samo karmelićanke BSI.

U međuvremenu je zamoljen franjevac o. Emanuel Hoško da za potrebe MK izradi iscrpan elaborat pod naslovom »Redovnici i redovnice u misijskom posla-

nju Crkve u nas». Ova studija od 25 gusto natipkanih stranica podijeljena je u pet dijelova i vrlo ozbiljno odgovara na postavljeni zadatak. Usudili bismo se reći da je to najbolji elaborat koji je na tu temu dosad kod nas izrađen i prava je šteta što je u većini slučajeva svršio pod prašinom arhiva naših i biskupijskih ureda.

U međuvremenu je tajnik MK 24. travnja 1973. godine predsjedništvu BK uputio dopis s molbom da se omogući susret BK s članovima MK, a osnova bi bila razgovor na Hoškov elaborat, posebno ono poglavje koje obrazlaže probleme župskog apostolata. Dana 10. svibnja 1973. godine u plenum BK primljeni su svi predstavnici MK koji nisu članovi BK (tri provincijala, tri provincijalke i tajnik). Razgovor je trajao tri puna sata.

Druga sjednica održana je 8. listopada 1973. godine. Sudjelovali su svi osim biskupa Bezmalinovića. Razmotrena je problematika pastoralna zvanja i odlomak Hoškova elaborata koji govori o strukturama uključivanja redovnika i redovnica u misijsko poslanje Crkve. Zaključeno je da treba odmah ostvariti sudjelovanje viših redovničkih poglavara u radu BK, pa je u tom smislu to i predloženo predsjedništvu BK.

Treća sjednica MK održana je 8. svibnja 1974. godine. Sudjelovali su svi osim biskupa Perneka. Razmotrena je *Poruka VVRPJ biskupima u povodu Svetе godine*, kao i primjedbe naše Konferencije na dokumente *Vijeća za crkvenu umjetnost, knjižnice i archive* pri BKJ, a u vezi s arhivima. O tome je kritički i

► Redoviti godišnji susret biskupa s redovničkim provincialima održan 5. lipnja 2013. godine u Zagrebu, u sjedištu HBK-a. U radnom dijelu susreta biskupi i redovnički poglavari razgovarali su o zajednicama i pokretima u Crkvi, naglasili pozitivne strane i otvorena pitanja glede njihova djelovanja unutar pastoralne Crkve. Razgovor je bio usredotočen na liturgijska i druga slavlja karizmatskih skupina, kao i na potrebu kanonskoga poslanja.

dokumentirano izvjestio o. Hadrijan Borak. Ponovno je zaključeno kako je vrijeme da se više ne postavlja pitanje prisutnosti predstavnika naše Konferencije na BK kao promatrača, već i kao stalnih članova, bar u onim dijelovima zasjedanja koji su od zajedničkog interesa. MK je podržala *Poruku biskupima* i prenijela je predsjedništvu BK.

Četvrta sjednica MK održana je 27. studenog 1974. godine. Središnja je tema bila studija o. Emanuela Hoška na temu: »Izvanžupnički pastoral redovnika«, gdje je opet vrlo opširno (26 stranica) na temelju istraživanja kod većine naših muških instituta osobno iznio svoje viđenje problema. Zaključeno je da se BK prenese peticija o potrebi izrade općega pastoralnog plana. Pri tom bi ozbiljno trebalo razmotriti prijedlog da se osnuje pastoralni centar. Razmotren je i odgovor BK na poruku naše Konferencije. Prema mišljenju *Mješovite komisije* izbjegnut je pravi argument. Biskupi su prihvatili da se organizira jednodnevni radni susret. Na istoj sjednici razmotren je i dopis franjevačkog provincialata iz Mostara s prosvjedom na *Izjavu BKJ* o tzv. »hercegovačkom slučaju«, objavljenu u tisku. Provincialat moli MK da prenese BK nezadovoljstvo i prosvjed zbog takva postupka. Svi članovi MK smatraju da je BK učinila propust što je u javnost dala Izjavu samo na temelju stava jedne zainteresirane strane. Prosvjed je proslijeden predsjedništvu BK.

U međuvremenu, plenum naše Konferencije u jesen 1975. godine raspravlja o djelovanju MK. Naglašava da prevladava krivo shvaćanje kao da je MK organ redovnika, odnosno pod njihovim utjecajem. Izraženo je nezadovoljstvo sudjelovanjem od strane BK, pa odgađa biranje svojih članova u MK u znak neslaganja s dosadašnjim stavovima.

Na *petoj sjednici*, koja je ipak održana 6. listopada 1975. godine, sudjelovalo je svega šestero članova: od svake strane nedostajao je po jedan član. Na programu je bilo pitanje smisla, uloge i reforme *Mješovite komisije*. Rečeno je da MK nije sudište (kako neki krivo misle), nego samo mjesto gdje se konstruktivno predlaže i savjetuje. Zainteresirane strane još će se više povući ako MK bude rješavala samo negativne slučajeve. Treba zato promicati pozitivnije oblike suradnje. Izražena je želja da predstavnici BK u MK ne budu redovnici, kako bi jače do izražaja došla različitost mišljenja i karizmi.

Plenum Konferencije u Splitu, u proljeće 1976. godine, ponovno razmatra pitanje MK. Zaključeno je da, unatoč svemu, treba podržati rad ovog tijela.

Šesta sjednica MK održana je 8. lipnja 1976. godine. Dok su od strane redovnika i redovnica svi bili prisutni, od biskupa je prisustvovao samo pročelnik, isusovac Mijo Škvorc. Zbog toga je program sjednice u potpunosti izmijenjen: izbori nisu održani, jer BK još nije bila izabrala svoje nove članove, a razgovor je tekao o proteklom razdoblju rada. Konstatirano je da i nadalje prevladava svijest da redovnici instrumentaliziraju *Mješovitu komisiju*.

Plenum BK je 14. listopada 1976. godine imenovao svoje nove članove. U duhu promjena Statuta, svaka je strana sada imala po pet predstavnika, s time da predsjednici po službi ulaze u članstvo MK, a ostale biraju nadležne tri strane. Od strane biskupa u MK ulaze: nadbiskup Franjo Kuharić i biskup Vekoslav Grmič, Joakim Herbut, Alfred Pichler i Severin Pernek. Plenum VVRPJ u proljeće prihvaća odlu-

ku BK da se broj članova MK poveća. Isti plenum godinu dana kasnije u proljeće konstatira da se MK nije sastala više od dvije godine. Zato treba što prije stupiti u vezu s predsjednikom BK da bi se potaknuo prekinuti rad *Mješovite komisije*.

Predsjedništvo VVRPJ 16. lipnja 1978. godine razmatra izvještaj o *sedmoj sjednici Mješovite komisije*, održanoj u proljeće 1978. godine, gdje se govorilo o pitanju materijalnih odnosa u redovničkim župama. Budući da nismo mogli doći do zapisnika te sjednice, na temelju nekih zabilježbi može se rekonstruirati da je za pročelnika MK izabran nadbiskup Franjo Kuharić, a za tajnicu je imenovana s. Deodata Ljubičić, uršulinka.

Tajništvo BK javlja da je plenum BK 14. svibnja 1979. godine prihvatio promjene u Statutu MK. Sljedeća *osma sjednica* održana je 21. siječnja 1980. godine. Na sjednici je biskup Alfred Pichler referirao, zajedno s isusovcem o. Radojkom Karamanom, o »Kriterijima u odnosima između biskupa i redovnika u Crkvi«, a na temelju novog dokumenta »Mutuae Relationes«. Istoga dana Predsjedništvo VVRPJ razmatra izvještaj s te sjednice, gdje je dogovoren zajednički susret biskupske i ove Konferencije o tome dokumentu.

Plenum Konferencije u jesen iste godine ponovno konstatira da rad MK zapinje. Sljedeća, *deveta sjednica Mješovite komisije* održana je tek nakon tri godine, 10. prosinca 1983. godine. Od strane muške Konferencije prisustvovali su svi predstavnici: predsjednik o. Vlatko Badurina, TOR, i provincijali o. Alojzije Litrić, OFMConv, o. Luka Markešić, OFM, o. Jozo Pejić, OFM i o. Marinko Zadro, OP. Sjednica je bila savjetodavnoga karaktera, kao i dosadašnje, ispunjena prijedlozima vezanim uz program i sadržaj djelotvornije suradnje s članovima *Mješovite komisije* iz BK i UVRP.

Deseta sjednica MK održana je 8. prosinca 1984. godine. Franjevac o. Jure Brkan izvijestio je o »Poslanju redovnika u našoj Crkvi«. Zaključeno je da se MK treba sastati dvaput godišnje, a teme da treba dogоворити u neposrednim kontaktima. Izražena je želja da se osnuju i vijeća mješovitih komisija u pojedinim biskupijama i metropolijama. To treba iznijeti pred BK.

Plenum muške Konferencije u jesen 1987. godine u Cresu postavlja još jednom pitanje rada *Mješovite komisije*. Nakon formiranja *Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara*, na plenumu 10. studenoga 1994. godine na Fratrovcu u Zagrebu, ponovno je razmotreno pitanje MK. Zaključeno je da treba poduzeti nove korake oko oživljavanja ovog tijela, koje ne djeluje već više od deset godina. Izabrani su predstavnici Konferencije (o. Ljudevit Maračić, po službi kao predsjednik HKVRP, o. Petar Andelović, OFM, o. Mario Šikić, OFM, g. Stjepan Bolkovac, SDB i o. Franjo Pšeničnjak, DI), a predsjednik je zadužen da stupi u vezu s predstavnicama Unije u *Mješovitoj komisiji*, te zajednički pokušaju oko oživljavanja rada ovog tijela međusobne suradnje i povezivanja. Dana 14. prosinca 1994. godine u tajništvu je održan sastanak predstavnika Konferencije i Unije u *Mješovitoj komisiji* i dogovoreni su neki konkretni koraci oživljavanja rada, posebno u međusobnim odnosima redovnika i redovnica.

Sastanak *Mješovite komisije* HBK, BK BiH, KVRP i HUVRP održan je 9. XI. 1995. godine, zatim 26. XI. 1996. godine, kada su u MK izabrani: Vinko Puljić za predsjednika, a za tajnicu s. Ines Kezić.

► Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u pohodu Plenarnoj skupštini HKVRP-HUVRP 2009.

▼ Susret redovnica sa zagrebačkim nadbiskupom kardinalom Josipom Bozanićem 2011. godine.

Zaključeno je da se predloži ordinarijima imenovanje vikara ili delegata za redovništvo. Prvi takav sastanak biskupskih delegata i vijeća Unije održan je 25. X. 1996. godine u Zagrebu na Kaptolu.

Zatim, godine 1998. održan je sastanak *Mješovite komisije* HBK, BK BiH, KVRP i HUVRP 24. IV. u Sarajevu.

Nakon što se *Mješovita komisija* nije sastala u 1999. godini, ona se sastaje 20. VI. 2000. godine u Sarajevu, a zadnja sjednica *Mješovite komisije* održana je 12. prosinca 2002. godine pod predsjedanjem potpredsjednika *Hrvatske biskupske konferencije* zadarskog nadbiskupa Ivana Prende u tajništvu HBK u Zagrebu.

Iako rad *Mješovite komisije* nije bio redovit, posebno posljednjih desetljeća, održani su ipak mnogi sastanci na kojima su rješavana bitna pitanja za redovništvo i njegovu ulogu u Crkvi. *Mješovita komisija* formalno i danas postoji, no njezin rad uvelike je nadomješten *Vijećem HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života*.

Brigu biskupa za redovnike pokazuje i to što je 1994. godine *Hrvatska biskupska konferencija* ustanovila *Vijeće HBK za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života*. Prvim predsjednikom Vijeća imenovan je nadbiskup Ante Jurić. Istoinmeno takvo je vijeće pri BK BiH osnovano 1998. godine, a prvim predsjednikom imenovan je biskup Franjo Komarica.

Uloga *Mješovite komisije* je rasprava o konkretnim pitanjima u mjesnoj Crkvi, a uloga *Stalnog vijeća* je raspravljati o pitanjima posvećenog života u nacionalnoj i mjesnoj Crkvi.

5. Ostale veze s biskupima

U povijesti Konferencija gotovo da nema redovničkog tjedna i plenarne skupštine jedne ili druge konferencije na kojoj nije sudjelovao neki od biskupa, kao i apostolski nuncij. Posebice je suradnja bila aktivnija u događanjima na razini opće Crkve, kao što je *Jubilarna 2000. godina, Godina posvećenog života*, kao i za vrijeme posjeta papa našim krajevima.

Suradnja se ostvarivala i ostvaruje se i putem biskupskih delegata za posvećeni život. Ovaj oblik suradnje biskupija i redovništva odvija se izravno i na stanovačit način mimo Konferencije. Tako su se primjerice neki biskupi 1994. godine u Zagrebu susreli s višim redovničkim poglavarima u prigodi pripreme sinode o posvećenom životu – IX. redovite sinode biskupa na temu »Posvećeni život i njegovo poslanje u Crkvi i svijetu« (2. – 29. X. 1994.). Iz Hrvatske je na sinodi sudjelovao tadašnji dubrovački biskup Želimir Puljić, a iz Bosne i Hercegovine mostarsko-duvanjski biskup Ratko Perić. Uime HUVRP sudjelovala je predsjednica s. Marija Goretti Krznar (usp. »Vijesti«, 3/1994., str. 23-26).

Danas se redovito održavaju susreti biskupa HBK s redovničkim provincijalima i susreti *Stalnog vijeća HBK* s redovničkim poglavaricama. Biskupi također imaju uskrsne i adventske susrete sa svećenicima/redovnicima i redovnicama. U *Godini posvećenog života* neki biskupi se posjetili svaku redovničku zajednicu u svojoj dijecezi.

Također redovnički animatori za duhovna zvana svake godine sudjeluju na susretu svih animatora (nad)biskupijskih i redovničkih zajednica, u organizaciji *Vijeća za sjemeništa i duhovna zvana Hrvatske biskupske konferencije*. Danas je predsjednik tog vijeća nadbiskup metropolit splitsko-makarski Marin Barišić, a ovogodišnji susret je održan od 20. do 22. rujna 2016. godine u Novigradu na Dobri.

VII.

PORUKE I POTICAJI

Sponešto nostalzije i žaljenja, ali i s mnogo više ponosa i radosti, završavamo ovu svojevrsnu retrospektivu pedesetogodišnje prisutnosti, djelovanja i svjedočenja dviju konferencija, viših redovničkih poglavarica i poglavara na ovim prostorima. Pogled nam se usmjeruje naprijed, gledamo na buduće obljetnice, razne najnovije poruke odjekuju nam i pozivaju nas da podignemo oči prema budućnosti. Čini nam se da u tome najuspješnije može poslužiti podsjećanje na upravo proslavljenu *Godinu posvećenog života* i poticaje koje je redovnicima, redovnicama i ostalim osobama posvećenog života (ne zaboravljamo pritom članice svjetovnih instituta koje također pripadaju u svijet posvećenog života, a često ih se izostavlja) uputio papa Franjo i naši mjerodavni mjesni čelnici. O svemu tome svjedoči ovaj završni odlomak, kao poziv da ne zaboravimo najsvežije pobude i poticaj da gledamo na skoru budućnost.

Godina posvećenog života

Godine 2014. papa Franjo je odlučio da se 2015. godina, u kojoj se obilježava 50. obljetnica objavljuvanja dekreta Drugoga vatikanskog koncila o prilagođenoj obnovi redovničkog života *Perfectae caritatis*, proglaši *Godinom posvećenog života*. Godina je u cijeloj Crkvi otvorena Prve nedjelje došašća, 30. studenoga 2014. godine, a zatvorena na Svijećnicu, 2. veljače 2016. godine.

Crkva molí za posvećeni život

Dodi, Dodi Svetostelu, s mnogobrojnimi milostima i rasvjetljaju, oživljaju, jumnjivoj rukoj Crkve!

Ujedljivana u slavi zahvaljivaju ti na daru posvećenoga života, razdjelešnja i potvrđujući u novosti kartizmi tijekom stoljeća. Vodenim ravnim svjetkom i ukorijenjeni u kriptu, imaskari i žene, pozorni na tvoje znakove u povijesti, eštegatili su Crkvu živeti evanđelje u nadjeđivanju Krista, žesta i široravnini, poslušna, molitvena i misionara.

Dodi, Dodi Sveti, vječna ljubavi Oca i Sinu!

Molimo te da asućnai sve posvećene u svjernosti; da žive prverano Bogu i zbivanjima u svijetu, zajedništvo i služenje među narodium, svetost u dubu blaznestava.

Dodi, Dodi Tježlju, potponi i utjeho svoga naroda!

Uli u njih blženstva i strmošnih da kroče putom Kraljevstvu. Daruj im tješnjiško srce da obrisu aze odbaću emu. Prouči ih snazi blagosti da u njima zabiljha gospodstvo Kristova. Uči u njima evanđešku pravotu da ostvare putove solidarnosti i utaže glad za pravednoću. Izlij u njihova srca svjeće mirisne da postanu služitelji prastanja i rjeđenosti.

Zaigraj njihov život svojim mirom da mogu da se u njima svijetla i učinjati blženstva sinova Budžib. Učvreni njihova srca u svjetlostima i ricevoljama, da se radiju u nadi budućeg Kraljevstva. Pričući lagunjevom predjeli oni koji su poradi Krista i evanđelja obilježeni znakom mučenitva da Crkva, u tim svejenim simovima i klerima, može prepovnati čistoku evanđelja i radost naveštaja tih donosi spas.

Mario, prva učenice i misionarko, Djevice koja je postala Crkva, zagovaraj za nas. Amen.

papa Franjo

Redovnici u Hrvatskoj s velikim su iščekivanjem dočekali ovu vijest. U *Godini posvećenog života* naše družbe i zajednice te mjesna Crkva odazvale su se pozivu Svetoga Oca da »gleđaju na prošlost sa zahvalnošću, da žive sadašnjost s velikom ljubavlju i da prigle budućnost s nadom«. Konferencija se toj temi posvetila i prije samog početka Godine, na svojoj plenarnoj skupštini 2014. godine, kada je na temu plenuma »Ususret *Godini posvećenog života*: opći poziv na svetost – svetost redovništva«, govorio mons. Marko Semren, banjolučki pomoćni biskup. Biskup je govorio o pozivu na svetost na koje su pozvane posvećene osobe i svaki drugi kršćanin. Govorio je o tome na temelju crkvenih dokumenata, posebice Dogmatske konstitucije o Crkvi *Lumen gentium*. Biskup je prikazao okvire i povijest nastanka ove konstitucije s posebnim naglaskom na redovništvo. Biskup je u ovoj prigodi predstavio i govorio o logu *Godine posvećenog života*.

Već na početku *Godine posvećenog života* Konferencija je odlučila da neće slati tradicionalnu *Poruku za Dan posvećenog života*, kako se to godinama činilo zajedno s biskupom dubrovačkim i predsjednikom *Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za UPŽ i DAŽ* mons. Matom Uzinićem. Namjesto toga upućena je (21. studenoga 2014.) *Poruka povodom početka Godine posvećenog života svim redovnicama, redovnicima i posvećenim laicima*. Biskup Uzinić i fra Jure Šarčević, predsjednik HKVRPP, u ovoj poruci, temeljenoj na ciljevima *Godine posvećenog života*, naglašavaju *Godinu posvećenog života* kao priliku za cijelu Crkvu u našem narodu da još snažnije uoči vrijednost posvećenog života te »s nadom

priglimo budućnost svjesni da kriza kroz koju prolazi društvo i sama Crkva dotiče u punini i posvećeni život te da sa strašcu živimo sadašnjost, u ozračju istinskoga prijateljstva, dubokoga zajedništva, a onda i prave zaljubljenosti u Krista«. Poruka upućuje više poziva posvećenim osobama: nadahnuti se na izvornoj karizmi svake pojedine zajednice, izići na rubove iz zajednica, iz sebe samih, te se otvoriti djelovanju Duha Svetoga, u svijetu opterećenom neimaštinom, nepovjerenjem i podjelama različitih vrsta postati znak Božjeg kraljevstva, slaviti vrijednost života i vrijednost ljudske osobe, bez obzira na njezinu pri-padnost, stalež i ulogu u društvu. Poruka nadalje poziva sve posvećene osobe, zajednice i biskupije da se odazovu pozivima na mjesne i međunarodne susrete i inicijative u *Godini posvećenog života*, poziva na obilježavanje i odgovorno živ-ljenje *Godine posvećenog života*, kako bi »vrijedan biser poziva ponovno u našoj domovini zasjao punim sjajem«.

Kako je i planirano u hodogramu *Godine posvećenog života* na razini opće Crkve, u Rimu je održan ekumenski kolokvij redovnikâ i redovnicâ te semi-nar za odgojitelje i odgojiteljice u posvećenome životu. Obraćajući se sudionicima ekumenskoga kolokvija, papa Franjo podsjetio je na važnu ulogu posvećenog života za jedinstvo kršćana: »Želja za ponovnom uspostavom jedinstva svih kršćana prirodno je prisutna u svim Crkvama i tiče se i klerika i laika. Ali redovnički život, koji ima svoje korijene u toj Kristovoj želji i zajedničkoj tradiciji nepodijeljene Crkve, ima nesumnjivo *poseban poziv u promicanju toga jedinstva*« (govor pape Franje sudionicima ekumenskog ko-lokvija redovnikâ i redovnicâ, 24. siječnja 2015., »Vijesti«, br. 1. 2015., str. 64). Obraćajući se sudionicima međunarodnog kongresa za odgojitelje i odgojiteljice, Papa je istaknuo da je posvećeni život »jedno od najdragocjenijih blaga Crkve, ukorijenjeno u krsnom pozivu. Lijepo je, dakle, biti i redovnički odgojitelj, jer je povlastica sudjelovati u djelu Oca koji oblikuje srce Sina u onima koje je Duh Sveti pozvao... Važno je poslanje, ali je jednako važno izgrađivati za poslanje, izgrađivati u zanosu za naviještanjem, izgrađivati za onu strast ,poći... na svaku periferiju kako bi se svima govorilo o ljubavi Isusa Krista, osobito onima koji su se od njega udaljili, govoriti o njemu siromaš-nima i malenima i kako bi se dopustilo, također, da i oni nas evangeliziraju. Sve to iziskuje čvrste temelje, kršćansku strukturu osobnosti koju danas same obitelji rijetko daju. A to vašu odgovornost čini još većom« (obraćanje pape Franje sudionicima *Kongresa redovničkih odgojiteljâ*, 11. travnja 2015., »Vije-sti«, br. 1., 2015., str. 88).

U Rimu je, nadalje, održan i međunarodni susret predstavnika svih oblika redovničkoga života. Na svim događanjima na razini opće Crkve u *Godini posvećenog života* sudjelovali su redovnici i redovnice iz Hrvatske. U ovoj *Godini* u Rimu je održan i *Medunarodni susret za posvećene muškarce i žene mlade životne dobi*. Cilj je ovoga skupa bio potaknuti na promišljanje o tome kako živjeti iskustvo formacije kroz biblijsko, teološko, karizmatsko i ekleziološko produbljenje temeljnih elemenata posvećenoga života, kako ponuditi prostor za dijeljenje vlastite stvarnosti, formacijskih želja i očekivanja te slaviti i svjedočiti ljepotu vlastita poziva.

Hvala redovnika

Gospodar si svijeta,
Vidljivog, nevidljivog,
Svi radosno slave
Tebe Boga živog.

Gospodar si žetve,
Izdi na polja,
Radnike pozovi,
Nek je tvoja volja.

Gospodar si mora,
Na pučinu izdi,
Kad stišaš oluju,
Svoje vjerne nadji.

Gospodaru svega, k sebi nas pozovi,
Lice zemlje s nama u ljubavi obnovi.
Naša su ti srca poput žrtvenika,
Dajemo ti s njega hvalu redovnika.

Malo je u polju vrijednih poslenika,
Ti plodove primi svojih redovnika.
Tvoja riječ je sjeme, u nama je nikla,
U toj mekoj duši tvojih redovnika.

Gospodar si mora,
Na pučinu izdi,
Kad stišaš oluju,
Svoje vjerne nadji.

Gospodar si svijeta,
Početak si i kraj,
Posrnule dižeš
I vraćaš ih u raj.

(Tomislav Baran)

Odjek na hrvatskom ozemlju

Crkva u Hrvatskoj, redovničke zajednice i Bogu posvećene osobe na puno su se načina odazvale pozivima Pape u *Godini posvećenoga života*. Na Svijećnicu 2. veljače 2015. godine diljem Hrvatske, u zajedništvu s nadbiskupima, biskupima, redovnicima i redovnicama, proslavljen je *Dan posvećenoga života*. Proslave i drugi sadržajno različiti susreti organizirani su i na lokalnim razinama, unutar družbi, dekanata i samostana. Sve aktivnosti u organizaciji Konferencije bile su u ovoj *Godini* prožete pozivom pape Franje redovnicima i redovnicama da »gledaju na prošlost sa zahvalnošću, da žive sadašnjost s velikom ljubavlju i da prigrle budućnost s nadom«. *Godinu* je posebno obilježilo i to što su *XXXI. redovnički dani*, kako je i ranije spomenuto, održani u više gradova, a završili susretom s tajnikom *Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života* nadbiskupom Joséom Rodríguezom Carballom 24. listopada 2015. godine, kada je okupljenim redovnicima i redovnicama govorio na temu »Posvećeni život: Ustani i hodi! Za sadašnjost u znaku ljubavi i budućnost obasjanu nadom« u prepunoj dvorani kompleksa franjevačke crkve na Sigetu (vidi »Vijesti«, br. 3., 2015).

U ovoj *Godini* u organizaciji Konferencije nastali su i neki novi projekti nadahnuti *Godinom posvećenog života*. Neki od njih će se nastaviti i nakon završetka *Godine*, kao što su susreti mlađih redovnika i redovnica i sportske igre redovnica. Nastaviti će djelovati i *Redovnički band aid* i redovnički sastav *Laus*, koji su na vrlo pozitivan način posvjedočili i izvan Crkve radost redovništva. Drugi projekti, kao što su javne tribine na kojima su se predstavljale družbe i zajednice, prigodne akademije, književni, likovni i fotografiski natječaji bili su izravno potaknuti pozivom pape Franje u *Godini posvećenog života*, pozivom na novu evangelizaciju i na izlazak na rubove.

U *Godini posvećenog života* je održan je *I. nacionalni susret redovnika, redovnica i Bogu posvećenih laika* u Mariji Bistrici (14. ožujka 2015.; vidi *Vijesti*, br. 1. 2015., str. 71-80). Susret je posvjedočio radost i nadu koju posvećene osobe nose u sebi i daju Crkvi u Hrvatskoj. Papa je u svojoj poruci sudionicima ovoga susreta od svega srca zaželio da ovo slavlje bude prilika za obnovu zanosa i ljubavi za Krista, kako bi sve Bogu posvećene osobe s nadahnućem Duha Svetoga mogle živjeti vlastitu karizmu na Božju slavu i dobro bližnjih. Tom prigodom kardinal Josip Bozanić ponovio je ono što naglašava Papa, da je posvećeni život dar Crkvi, rađa se u Crkvi, raste u Crkvi i sav je usmjeren na Crkvu. Upravo zbog toga što je dar čitavoj Crkvi, to »nije izdvojena ili marginalna stvarnost, već joj intimno pripada, u samom je srcu Crkve, kao odlučujući čimbenik njezina poslanja,

budući da izražava duboku narav kršćanskoga poziva i težnje čitave Crkve Zaručnici prema jedinstvu sa svojim Zaručnikom» (Apostolsko pismo pape Franje posvećenim osobama u prigodi *Godine posvećenog života*, III., 4).

U dvorani »Vijenac« Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta na Kaptolu u Zagrebu u utorak 26. siječnja 2016. godine održana je svečana akademija u povodu završetka *Godine posvećenoga života*. Tom su prigodom dodijeljene nagrade te su predstavljeni radovi s natječaja za književnost, likovnu umjetnost i fotografiju koji su organizirani tijekom *Godine posvećenoga života*. Predstavljen je i najširi izbor odabralih radova u zborniku književnih i likovnih radova *Radost u zajedništvu* te fotokatalogu *Ljepote pogleda* koji je HKVRPP izdala u zajedništvu s *Glasom Koncila*. Promovirana je i prva pjesma i videospot *Andel Gospodnji se moli* redovničkoga sastava *Laus*, nedavno osnovanog pri HKVRPP-u.

Sam papa Franjo je bio srce i duša *Godine posvećenog života*. Konferencija se potrudila prevesti i tiskati okružnice: »Radujte se!«, »Istražujte«, »Kontemplirajte«, »Identitet i poslanje redovnika u Crkvi«, zatim »Smjernice za upravljanje imovinom u ustanovama posvećenog života i družbama apostolskog života«, »Apostolsko pismo svetog oca Franje svim posvećenim osobama u prigodi *Godine posvećenog života*«, kao i mnoge reportaže, homilije i završne poruke međunarodnih susreta u *Godini posvećenog života*. Ovdje posebno valja istaknuti originalno djelo *U srcu Crkve*, vrsnoga pokojnog bibličara fra Celestina Tomića, franjevca konventualca.

▲ Redovnički band aid na snimanju video spota i pjesme 8. studenoga 2014.

Poticaj za budućnost

Godina posvećenog života bila je i poseban medijski izazov za Konferenciju. Mnogi mediji su u ovoj *Godini* dali puno više prostora redovništvu koje je hrabrije iskoračilo u javnost. Predsjednik Vijeća HBK za UPŽ i DAŽ biskup Mate Uzinić i predsjednik HKVRPP fra Jure Šarčević u svojoj *Poruci povodom završetka Godine posvećenog života i prigodom Dana posvećenog života 2016.* vele:

»Sretna je okolnost da je završetak *Godine posvećenog života* obilježen početkom *Izvanrednog jubileja milosrđa*, koji je započeo 8. prosinca 2015. godine, a trajat će do 20. studenoga 2016. godine. Osobito se redovnice, redovnici i ostale Bogu posvećene osobe trebaju osjetiti pozvanima navješćivati svima Božje milosrđe. Ako je, kako kaže Papa, 'milosrđe postalo živo, vidljivo i dosegnulo svoj vrhunac u Isusu iz Nazareta' (*Misericordiae vultus*, 1), onda oni koji su odlučili iz bližega naslijedovati stope Isusa Krista, postaju vidljivi znakovi toga živoga milosrđa u današnjem svijetu. Da bi se to moglo dogoditi, potrebno je najprije osobno prepoznati na sebi samome djelovanje Božjega milosrđa. Potrebno je prepoznati se od Boga zamilovanim, utjecati se njegovoj nježnoj ljubavi i dozvoliti da on mijenja i preobražava. U tu svrhu valja još snažnije nglasiti važnost pomirenja unutar zajednica i pomirenja s Bogom u sakramantu pomirenja.

Za svakog redovnika, redovnicu i laika posvećenog u svijetu ovaj izvanredni jubilej trebao bi biti poticaj na osobno obraćenje. Ovo iskustvo milosrdnoga Boga ne smije međutim ostati zatvoreno u životu pojedinca ili zajednice, nego ga valja komunicirati prema van. Papa u buli kojom je najavio izvanredni jubilej milosrđa kaže: 'Crkva ima zadatak naviještati Božje milosrđe, to živo srce evanđelja, koje na svoj način mora doprijeti do srca i uma svake osobe. Kristova zaručnica mora se ugledati na Sina Božjega, koji ide ususret svima bez iznimke. U ovo vrijeme, kada se Crkva posvećuje zadaći nove evangelizacije, temu milosrđa treba uvijek predlagati s novim zanosom i novim pastoralnim djelovanjem.' U nastavku Papa dodaje da Crkva 'vlastitim riječima i djelima mora prenosi milosrđe, kako bi dotaknula srca svih ljudi i potaknula ih da ponovno pronađu put koji vodi k Ocu' (*Misericordiae vultus* 12). Evo zadatka za redovnike, redovnice i ostale Bogu posvećene osobe« (*Poruka povodom završetka Godine posvećenog života i prigodom Dana posvećenog života 2016. – Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života i Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica, 25. siječnja 2016.*).).

◀ Na snimanju video spota pjesme *Andel Gospodnji se molí* Redovničkoga sastava Laus na otoku Krapnju 19. kolovoza 2015.

VIII.

POGLED UNAPRIJED

Ovaj prikaz prošlosti i sadašnjosti bar donekle je osvijetlio mjesto i ulogu naše Konferencije u 50 godina njezina života i djelovanja. Objektivan promatrač može zaključiti da se doista radi o plodnom iskustvu koje je obogatilo redovništvo na našem tlu. Uza sve manjkavosti i propuste, naša je Konferencija puno učinila i na putu koncilske obnove domaćeg redovništva. Četrdeset osam redovitih plenuma, skoro stotinu sastanaka predsjedništva/vijeća, 32 redovnička tjedna, 45 vijećanja redovničkih odgojitelja, više od 60 tiskanih izdanja i bezbroj ciklostilom umnoženih materijala i biltena – da spomenemo samo ono što je najlakše kvantitativno odvagnuti – doista je poprilično i mislimo da to ne treba omalovažiti kad se želi odrediti mjesto i uloga naše Konferencije u pokoncilskom hodu naše Crkve.

Nedavno priznavanje nove i jedinstvene *Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica* i odobrenje promijjenjenog Statuta moglo bi i trebalo dati nov poticaj i ohrabrenje zauzetijem radu za naše redovnike/redovnice. Valja se okrenuti naprijed. Riječ je o perspektivama našega zajedničkog rada i hoda. Kakve su, dakle, perspektive naše Konferencije? Ima li ona svoje mjesto u Crkvi na pragu trećeg tisućljeća? Nije to puko retoričko pitanje, već egzistencijalni problem na koji treba odgovoriti sada i ovdje i kao cjelina i kao pojedinac.

Retrospektiva života i djelovanja naše danas jedinstvene Konferencije barem je donekle osvijetlila njezino mjesto i ulogu u prethodnom razdoblju – koje traje već 50 godina. Objektivan promatrač može zaključiti da je doista riječ o posve novome, ali plodnom iskustvu koje je obogatilo redovništvo i na našem tlu. Uza sve manjkavosti i propuste, naša Konferencija je održavanjem redovničkih tjedana, vijećanja odgojitelja, stručnih skupova i različitih zajedničkih aktivnosti, izdavanjem popratnih zbornika i tiskanjem prigodnih izdanja učinila velik iskorak na putu concilske obnove domaćeg redovništva. To je doista poprilično i mislimo da to ne treba omalovažiti kada se želi odvagnuti mjesto i uloga naše Konferencije u pokoncilskom hodu naše Crkve.

A što tek reći o međusobnom upoznavanju, poštivanju i uvažavanju, zajedničkoj suradnji, uzajamnom obogaćivanju i prenesenim iskustvima – čega sve nije bilo u pedeset proteklih godina? I zbog svega toga naš sud o proteklom razdoblju mora dobiti i više od prolazne ocjene. Ipak, to je retrospektiva, pogled unatrag. A naprijed? Kakva je perspektiva Konferencije? Uz dobru volju i uloženi trud mora i može biti samo bolje. Radi toga slobodni smo ponuditi nekoliko zapažanja i prijedloga, proisteklih iz pažljivijeg isčitavanja retrospektive pedesetogodišnjeg djelovanja naše muške i ženske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica:

- **Naši plenumi.** Konferencija je bogatije i sadržajnije živjela kad su se njezini članovi češće nalazili i susretali. O tome govore i priloženi podatci. Ponegdje u svijetu plenarna zasjedanja traju skoro tjedan dana. Ne bi li bilo dobro pronaći malo više vremena i preispitati prvotnu praksu o dvokratnom održavanju ili bar produljenom jednokratnom održavanju plenuma, s odvojenim studijsko-duhovnim susretom od onoga koji ima radno-izborni karakter?
- **Naše tajništvo.** Danas su mnogo bolji uvjeti i mogućnosti rada u odnosu na početno razdoblje. Imamo lijepe prostrane prostorije, bolje je riješeno i finansijsko pitanje, tu je stalna osoba koja vodi administraciju i rješava

mnoge poslove. Ipak, ostaje otvoreno pitanje tajnikove osobe i otvorenije uloge laika u tajništvu.

- **Naše komisije/povjerenstva.** Usuđujemo se reći da je to osjetljivija karika naše Konferencije. Treba ih bitno oživjeti i obaviti dobar izbor sposobnih i zauzetih članova ovih tijela.
- **Susreti odgojitelja.** To je, nesumnjivo, najbolje pripremljen i najkvalitetniji skup u našoj organizaciji. Imponira lijep broj odgojitelja koji redovito prisustvuju. Naša je sugestija: budući da su viši redovnički poglavari po službi zaduženi za odgoj, moraju pronaći vremena da i osobno, po mogućnosti i cijelovito, prisustvuju tim skupovima, koji bi svake godine trebali ući u rokovnike svakoga našega višega redovničkog poglavara.
- **Redovnički tjedni/dani.** Bilo je razdoblja kad su se ovi skupovi počeli osipati, a sada se čini da ponovno oživljavaju i okupljaju redovnike, a posebno redovnice. Dobra je ideja da se skupovi održavaju u više mjesta, pa bi u tom smjeru valjalo i nastaviti. Ankete obavljene na kraju redovničkih skupova potvrđuju želje sudionika da se češće održavaju takvi skupovi i da se još kvalitetnije organiziraju. A posebno valja biti obazriv pri izboru tema, da one ne budu privlačne samo nekim skupinama redovnika ili redovnica, nego da koriste svima, bez razlike.
- **Izdavačka djelatnost.** Nakon prvotnoga zanosa i oduševljenja osjetio se zamor i zastoj, ali u posljednje vrijeme ponovno oživljava zanimanje za

ovaj oblik djelatnosti. Nadležna bi komisija trebala izraditi ambiciozni program. Osim toga, mislimo da nakon pokretanja zajedničkoga redovničkog časopisa ne bi trebalo zastati već poraditi na tome da ovaj i češće izlazi te bi barem nekoliko puta godišnje mogao obogatiti teoriju i praksu redovničkog života, preuzimanjem dobrih prijevoda sa strane, ali i poduiranjem vlastitih, izvornih radova s područja redovničke problematike.

- **Veze s inozemstvom.** Prilično dobro funkcioniraju i nema većeg zastojja. Naši predstavnici redovito sudjeluju na međunarodnim skupovima, pismena je korespondencija bogata. Ipak, opterećuje mnoštvo građe koja neprekidno pristiže, a ostaje nedostupna javnosti jer leži neiskorištena u arhivu tajništva. Tu je bogata riznica iskustava i smjernica. Treba nešto poduzeti da se iskoristi ovaj mrtvi kapital.
- **Odnosi s Hrvatskom biskupskom konferencijom.** Odnosi nisu napeti, ali bi mogli biti prisniji i učinkovitiji. Susreti se redovito održavaju jednom godišnje. Pri tome u središte pažnje ne bi trebalo uvijek stavljati teškoće i probleme, koji nas opterećuju i blokiraju, nego ima i mnogo pozitivnih ideja i iskustava koje treba priopćiti i izmjeniti, kao što je potreba općega pastoralnog plana i drugih zajedničkih projekata.
- **Mješovita komisija HBK-HUVRP-HKVRP.** Statut *Mješovite komisije* predviđa da se dvaput godišnje održi sastanak. Nijedan sastanak nije održan već mnogo godina (!). Treba dati poticaj za takve sastanke. Uvijek su dolazili s naše strane. Ne bi loše bilo prelistati prijedloge i sugestije onih elaborata koji su već izrađeni za potrebe *Mješovite komisije*, a leže zatrpani pod prašinom raznih arhiva, uvelike su upotrebljivi i korisni i za naše vrijeme.

Uz ova nešto opširnije uočena zapažanja, postavljena pitanja i ponuđena rješenja, slobodni smo na kraju navesti i neke konkretnije prijedloge, od kojih su neki već i spomenuti, čije usvajanje može samo unaprijediti ulogu i mjesto naše Konferencije u Crkvi uopće, a posebno među Hrvatima:

- unaprijediti rad tajništva priključenjem još jednog člana suradnika uz postojeća dva;
- osobnim sudjelovanjem viših poglavara iskazati pažnju aktivnostima Konferencije;
- veću pozornost posvetiti organiziranju trajne formacije starije braće i sestara;
- izvidjeti mogućnosti da se za starije, nemoćne i potrebite redovnike i redovnice manjih zajednica organizira prikladna i odgovarajuća zajednička skrb, a za one u krizi pripremiti duhovno-psihološku pomoći;
- prevoditi i izdavati posebnu redovničku literaturu i materijale koji dolaze iz stranih izvora i tako ih učiniti dostupnima široj bazi;
- redovnički časopis »Posvećeni život« redovito izdavati barem dvaput godišnje;
- studijski proučiti nove inicijative i poticaje crkvenih dokumenata o redovništvu;
- aktualizacijom konkretnih tema ili problema oživjeti djelovanje *Mješovite komisije HBK-a i HKVRPP-a*;
- izvidjeti mogućnost uključenja u zajednički rad zajednica svjetovnih ustanova (sekularnih instituta);
- učuvati i još više unaprijediti suradnju s bivšim pripadnicima Konferencije i Unije dok su one bile jedinstvene za ovo područje, odnosno čuvati i graditi odnos s redovnicima i redovnicama u Bosni i Hercegovini, Sloveniji, Srbiji i drugdje.

IX.

SERVISNE INFORMACIJE

1. Statistički pregled

Konferencija od svog nastanka vodi statistiku našega redovništva koja se svake godine prikuplja od svih muških i ženskih redovničkih zajednica. Pored broja članova i kandidata zajednice, statistika bilježi i podatke o broju članova/kandidata koji je napustio zajednicu u prethodnoj godini, o broju članova provincije u Inozemstvu, o rasprostranjenosti po biskupijama, broju umrlih i druge podatke. Do danas postoje dvije obrade ove vrijedne statističke građe i obje je načinio fra Gabrijel Štokalo priredivši dvije publikacije: »Naši redovnici '77« i »Naši redovnici '91«.

Budući da se bivša država raspala i nakon toga se odijelilo najprije slovensko redovništvo, a potom i redovništvo Bosne i Hercegovine, stoga se ovdje prikazani statistički podatci odnose isključivo na zajednice članice HKVRPP-a, odnosno na područje Hrvatske. Za ilustraciju navodimo da je 1969. godine na prostoru cijele bivše države bilo oko 7.500 doživotno zavjetovanih redovnica, odnosno oko 2.500 redovnika svećenika. Raspadom Jugoslavije doživotno zavjetovanih redovnica u Hrvatskoj i BiH bilo je oko 4.700, a redovnika svećenika oko 1.950.

Statističko stanje redovništva u Hrvatskoj na **kraju 2015. godine** prikazano je u ovoj tablici.

▼ Redovnički dani u Zagrebu 2016.

Redovnice sa sjedištem vrhovne uprave u Hrvatskoj

Red, družba	kandidatice	postulantice	novakinje	sestre s privremenim zavjetima	sestre s doživotnim zavjetima	ukupno doživotno zavjetovanih sestara u RH*
Bazilijanke	0	0	1	1	15	15
Dominikanke	1	0	4	3	103	92
Franjevke misionarke iz Asiza	0	0	0	0	15	15
Franjevke od Bezgrješne	1	0	0	0	89	83
Franjevke od Bezgrješnog začeća	0	0	0	1	58	58
Karmeličanke Božanskog Srca Isusova	0	1	5	8	101	93
Kćeri Božje ljubavi	10	0	0	7	244	151
Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje	0	4	2	4	143	115
Klanjateljice Krvi Kristove	1	1	0	3	167	106
Marijine sestre čudotvorne medaljice	0	0	1	0	86	70
Milosrdne sestre Sv. Križa	3	2	5	9	322	298
Milosrdnice sv. Vinka Paulskoga, Vrhovna uprava						6**
Milosrdnice sv. Vinka Paulskoga, Riječka provincija	0	2	1	0	82	76
Milosrdnice sv. Vinka Paulskoga, Splitska provincija	1	0	1	4	177	162
Milosrdnice sv. Vinka Paulskoga, Zagrebačka provincija	3	1	2	4	248	239
Sestre Kraljice svijeta	4	1	1	0	34	32
Sestre Naše Gospe	0	0	0	1	58	50
Sestre Presvetog Srca Isusova	0	0	2	2	97	95
Služavke Malog Isusa, Vrhovna uprava	0	0	0	0	6	6
Služavke Malog Isusa, Splitska provincija	1	0	3	0	194	171
Služavke Malog Isusa, Zagrebačka provincija	3	0	1	5	70	64
Službenice milosrđa	0	0	1	8	123	118
Školske sestre franjevke Krista Kralja (Split)	1	1	0	4	198	172
Uršulinke	0	0	0	1	59	56
Vasilijanke	0	0	1	1	22	18
Župske sestre u Istri	0	0	0	0	5	5
UKUPNO	29	13	31	66	2.722	2.366

* Ukupno doživotno zavjetovanih sestara koje žive u Hrvatskoj. Sestre iste provincije koje žive izvan Hrvatske nisu ovdje ubrojene.

** Podatak iz 2014. godine.

Redovnice bez sjedišta vrhovne uprave u Hrvatskoj

Red, družba	kandidatice	postulantice	novakinja	sestre s privremenim zavjetima	sestre s doživotnim zavjetima	ukupno doživotno zavjetovanih sestara u RH*
Bratstvo malih Isusovih sestara	0	0	0	0	8	8
Franjevke Bezgrješnog začeća (Crna Gora)	0 (4)***	0 (0)	0 (0)	0 (8)	(115)	8
Kćeri kršćanske ljubavi						9**
Kćeri Marije Pomoćnice, Slovensko-hrvatska provincija	0 (2)	0	0	0	(13)	11
Kongregacija sestara sv. Franje Asiškoga	0	0	0	0	2	2
Misionarke ljubavi						6*
Sestre milosrdnog Isusa	0	0	0	0	0	3
Školske sestre franjevke, Mostarska provincija (BiH)	0 (8)	0 (4)	0 (6)	0 (4)	(180)	21
Školske sestre franjevke, Bosansko-hrvatska provincija (BiH)	0 (5)	0 (5)	0 (0)	0 (9)	100 (234)	100
Služavke Kristove (Austrija)	(1)**	0**	(2)**	(2)**	11 (36)**	11 (41)**
Služavke Malog Isusa, Sarajevo (BiH)	0 (5)	0 (0)	0 (0)	0 (4)	11 (70)	11
Službenice Bezgrješne Djevице Marije (Srbija)	1**	0**	(2)**	(5)**	2 (52)**	3 (59)**
Zajednica Loyola	0**	0**	0**	0**	0**	2**
UKUPNO	1	0	0	0	134	195

* Ukupno doživotno zavjetovanih sestara koje žive u Hrvatskoj. Sestre iste provincije koje žive izvan Hrvatske nisu ovdje ubrojene.

** Podatak iz 2014.

*** Izvan zagrade je broj sestara u Hrvatskoj. U zagradama je broj sestara vlastite provinciji izvan Hrvatske. Podatci navedeni samo za zajednice koje su dostavile podatke.

Klauzurne redovnice

Red, družba	kandidatice	postulantice	novakinje	sestre s privremenim zavjetima	sestre s doživotnim zavjetima	ukupno doživotno zavjetovanih sestara u RH^{**}
Benediktinke - Cres	0	0	0	0	11	11
Benediktinke - Hvar	0	0	0	1	6	6
Benediktinke - Krk	0	0	0	0	5	5
Benediktinke - Pag	0	0	0	0	7	7
Benediktinke - Rab	1	1	1	1	9	9
Benediktinke - Šibenik	0	0	0	0	8	8
Benediktinke - Trogir	0	0	0	0	4	4
Benediktinke - Zadar	0	0	0	1	16	16
Karmeličanke - Brezovica	1 ^{**}	1 ^{**}	3 ^{**}	2 ^{**}	19 ^{**}	26 ^{**}
Karmeličanke - Kloštar Ivanić	0	0	1	0	9	9
Karmeličanke - Levanjska Varoš	0	2	1	0	24	27
Karmeličanke - Marija Bistrica	0	1	1	3	12	12
Klarise - Požega	0	0	0	1	6	6
Klarise - Split	3	0	0	2	16	16
Klarise - Zagreb	0	1	3	1	13	13
Sestre pohoda Marijina	0	0	0	0	9	9
Kćeri Srca Isusova	1	2	4	3	5	5
Klauzurne sestre ukupno:	6	8	14	15	179	189

** Podatak iz 2014.

Redovnice u Hrvatskoj – ukupno

	kandidatice	postulantice	novakinje	sestre s privremenim zavjetima	sestre s doživotnim zavjetima	ukupno doživotno zavjetovanih sestara u RH*
Klauzurne zajednice	6	8	14	15	179	189
Redovničke zajednice sa sjedištem vrhovne uprave u Hrvatskoj	29	13	31	66	2.722	2.366
Redovničke zajednice bez sjedišta vrhovne uprave u Hrvatskoj	1	0	0	0	134	195
UKUPNO	36	21	45	81	3.035	2.750

* Ukupno doživotno zavjetovanih sestara koje žive u Hrvatskoj. Sestre iste provincije koje žive izvan Hrvatske nisu ovdje ubrojene.

Redovnici sa sjedištem vrhovne uprave u Hrvatskoj

Red, družba	sjemeništari	postulant/ novaci	bogoslovi	braća laici - zavjetovani	svećenici	ukupno zavjetovanih i svećenika*
Hrvatska dominikanska provincija navještenja Blažene Djevice Marije	3	6	20	3	61	50
Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja, Split	14	5	27	4	236	187
Franjevačka provincija sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, Zadar	0	3	2	0	52	48
Hrvatska franjevačka provincija sv. Ćirila i Metoda, Zagreb	8	17	34	23	148	140
Hrvatska kapucinska provincija sv. Leopolda Bogdana Mandića	4	11	9	7	33	41
Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca	1	3	3	2	60	62
Provincija franjevaca trećoredaca glagoljaša	1	2	3	0	62	59
Hrvatska pokrajina Družbe Isusove	0	8	14	0	106	126
Hrvatska karmelska provincija sv. oca Josipa	0	5	18	8	36	29
Hrvatska salezijanska provincija sv. Ivana Bosca	8	7	24	3	75	61
UKUPNO	39	67	154	50	869	803

* Ukupno zavjetovanih i svećenika koje žive u Hrvatskoj.

Redovnici bez sjedišta vrhovne uprave u Hrvatskoj

Red, družba	sjemeništari	postulant / novaci	bogoslovi	braća laici – zavjetovani	svećenici	ukupno zavjetovanih i svećenika*
Družba svećenika Srca Isusova, dehonijanci						6**
Družba Božje riječi, verbiti, Distrikt Hrvatska	0	0	0	0	8	6
Franjevačka provincija Bosna Srebrena						12**
Franjevački samostan Hercegovačke provincije, Zagreb	0	0	27	0	13	23
Isusova mala braća						3**
Misijska družba sv. Vinka Paulskog, lazaristi, hrvatska zajednica	0	0	0	0	3	3
Družba Duha Svetoga	0	0	0	0	7	7
Družba misionara Krvi Kristove (Poljska provincija)	0	2	2	0	4	4
Misionari Srca Isusova						2**
Monfortanci (Marijini misionari)						3**
Družba katoličkog apostolata, palotinci, hrvatska delegatura						8**
Sinovi Bezgrješnog začeća						2**
UKUPNO	0	2	29	0	35	79

* Ukupno zavjetovanih i svećenika koje žive u Hrvatskoj.

** Podatak iz 2014.

Monaški redovi

Red, družba	sjemeništari	postulant / novaci	bogoslovi	braća laici - zavjetovani	svećenici	ukupno zavjetovanih i svećenika*
Benediktinski priorat Ćokovac						5**
Hrvatska pavlinska provincija	0	2	4	1	10	10
UKUPNO	0	2	4	1	10	15

* Ukupno zavjetovanih i svećenika koje žive u Hrvatskoj.

** Podatak iz 2014.

Redovnici u Hrvatskoj – ukupno

	sjemeništari	postulant i novaci	bogoslovi	braća laici - zavjetovani	svećenici	ukupno zavjetovanih i svećenika koji žive u Hrvatskoj
Redovničke zajednice sa sjedištem vrhovne uprave u Hrvatskoj	39	67	154	50	869	803
Redovničke zajednice bez sjedišta vrhovne uprave u Hrvatskoj	0	2	29	0	35	79
Monaški redovi	0	2	4	1	10	15
UKUPNO	39	71	187	51	914	897

Članovi i članice HKVRPP-a 2016.

Muške redovničke družbe i zajednice

Muške redovničke zajednice sa sjedištem u Hrvatskoj

ADRESAR ČLANOVA HKVRPP-a

Dominikanci

Poglavar: fr. Slavko Slišković
Adresa: Kontakova 1, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 2333-751
Faks: 01/ 2336-554
E-mail: hdp@dominikanci.hr
URL: www.dominikanci.hr

Franjevci (Hrvatska provincija sv. Ćirila i Metoda sa sjedištem u Zagrebu)

Poglavar: fra Ilija Vrdoljak
Adresa: Kaptol 9 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 4814-181
Faks: 01/ 4814-171
E-mail: minprov@ofm.hr
URL: www.ofm.hr

Franjevci (Provincija Presv. Otkupitelja sa sjedištem u Splitu)

Poglavar: fra Joško Kodžoman
Adresa: Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split
Telefon: 021/ 348-182
Faks: 021/ 347-822
E-mail: provincijalat-franjevaca@st.t-com.hr
URL: www.franjevci-split.hr

Franjevci (Provincija sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri sa sjedištem u Zadru)

Poglavar: fra Andrija Bilokapić
Adresa: Trg sv. Franje 1, 23000 Zadar
Telefon: 023/ 250-468
Faks: 023/ 250-467
E-mail: provincijalat-zadar@zd.t-com.hr
URL: www.ofm-sv-jeronim.hr

Franjevci kapucini

Poglavar: fra Jure Šarčević
Adresa: Sv. Lepolda Mandića 41, 10 040 Zagreb
Telefon: 01/ 2982-520
E-mail: provincija@kapucini.hr
URL: www.kapucini.hr

Franjevci konventualci

Poglavar: fra Josip Blažević
Adresa: Sveti Duh 31, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 3771-888
Faks: 01/ 3773-754
E-mail: ofmconv@ofmconv.hr
URL: www.ofmconv.hr

Franjevci trećoreci glagoljaši

Poglavar: fra Nikola Barun
Adresa: Jandrićeva 21, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 4673-393
Faks: 01/ 4673-803
E-mail: provincijalat.tor@zg.t-com.hr
URL: www.franjevcitor.hr

Isusovci

Poglavar: o. Ante Tustonjić
Adresa: Palmotičeva 33, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 4923-633
Faks: 01/ 4923-464
E-mail: provincijal@isusovci.hr
URL: www.isusovci.hr

Karmeličani

Poglavar: o. Srećko Rimac
Adresa: Česmičkoga 1, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 4500-500
Faks: 01/ 4580-953
E-mail: karmelican@zg.t-com.hr
URL: www.karmel.hr

Misijska Družba Duha Svetoga (spiritanci)

Poglavar: p. Josaphat Ngimonyi Mosha
Adresa: Trg sv. Antuna Padovanskog 1, 35107
Podvinje
Telefon: 035/ 461-836
E-mail: spiritanci@cssp-croatia.org
URL: cssp-croatia.org

Salezijanci

Poglavar: Don Pejo Orkić
Adresa: Omiška 8, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 3688-130
Faks: 01/ 3688-131
E-mail: salezijanci.hr@zg.t-com.hr
URL: www.donbosco.hr

Muške redovničke zajednice sa sjedištem izvan Hrvatske

Družba Božje riječi (verbiti)

Poglavar: o. Josip Galić
Adresa: Rudina 8, 23251 Kolan
Telefon: 023/ 698-073
E-mail: josip.g19@gmail.com

Družba svećenika Srca Isusova (dehonijanci)

Poglavar: p. Andrej Wosko
Adresa: Tomaševa 22, 10040 Zagreb
Telefon: 01/ 2921-163
E-mail: andrej.wosko@gmail.com

Franjevci (Provincija Bosna Srebrena sv. Križa sa sjedištem u Sarajevu)

Poglavar: fra Božo Lujić
Adresa: Roberta Močiljanina 14/a,
 10 000 Zagreb - Dubrava
Telefon: 01/ 3492-018
Faks: 01/ 3492-016
E-mail: sam.sv.ilije@gmail.com
URL: www.bosnasrebrena.ba

Franjevci (Provincija Uznesenja Marijina u Hercegovini sa sjedištem u Mostaru)

Poglavar: fra Ljubo Kurtović
Adresa: Avenija Gojka Šuška 2, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 2911-931
Faks: 01/ 2911-935
E-mail: mostar@franjevci.info
URL: www.franjevci.info

Isusova mala braća

Poglavar: o. Stanko Žakelj
Adresa: Lička 4, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 6115-365
E-mail: imbzagreb@mail.inet.hr
URL: www.charlesdefoucauld.org

Lazaristi

Poglavar: o. Filip Vicić
Adresa: Novigrad na Dobri 17, 47 250 Duga Resa
Telefon: 047/ 874-009
E-mail: filip.vicic@ka.t-com.hr
URL: redovi.rkc.si/lazaristi/

Misionari Krvi Kristove

Poglavar: p. Ilija Grgić
Adresa: Razgled 3, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 4500-130
E-mail: cpps.zagreb@post.t-com.hr
URL: www.cpps.hr

Misionari Srca Isusova

Poglavar: p. Ivan Androić
Adresa: Župa sv. Ivana Nepomuka, l. G. Kovačića 27,
 51326 Vrbovsko
Telefon: 051/875 170
Faks: 051/875 170
E-mail: msc.hrvatska@gmail.com
URL: www.zupa-vrbovsko.com

Monfortanci - Družba Marijina

Poglavar: o. Zdravko Barić
Adresa: Mladena Fiolića 11, 10 020 Zagreb - Blato
Telefon: 01/ 3705-818
E-mail: zdravko.baric@zg.t-com.hr
URL: www.monfortanci.com

Palotinci (Družba katoličkog apostolata)

Poglavar: o. Jozo Ivić
Adresa: Trg Franje Tuđmana 10, 10 290 Zaprešić
Telefon: 01/ 3312-633
Faks: 01/ 3312-634
E-mail: jozo.ivic@gmail.com
URL: www.palotinci.hr

Sinovi Bezgrješnog začeća

Poglavar: p. Mariano Passerini
Adresa: Kuća brata Ivana Bonifacija Pavletića,
 Crkvena 64, 44 320 Kutina
Telefon: 044/ 683-273
E-mail: maripass87@gmail.com
URL: www.padremonti.org

Monaški redovi

Benediktinci

Kontakt osoba: o. Jeronim Adam Marin
Adresa: Samostan Čokovac, 23 212 Tkon
Telefon: 023/ 285-263
E-mail: cokovac@hi.t-com.hr
URL: www.benediktinci.hr

Pavlini

Kontakt osoba: Marko Kornelije Glogović
Adresa: Kamensko 53, 47 000 Karlovac
Telefon: 047/ 745-378
Faks: 047/ 612-521
E-mail: pavlini5@gmail.com
URL: www.pavlini.com

Ženske redovničke družbe, zajednice i instituti

Ženske redovničke zajednice sa sjedištem u Hrvatskoj

ADRESAR ČLANICA HKVRPP-a

Bazilijanke

Poglavarica: s. Fevronija Rapljenović
Adresa: Viceprovincijalat Franje Račkoga 38, 48 260 Križevci
Telefon: 048/ 712-171, 048/ 271-527
Faks: 048/ 271-526
E-mail: sestre.bazilijanke@gmail.com

Dominikanke

Poglavarica: s. Katarina Maglica
Adresa: Put sv. Nikole 31, p.p. 19, 20 260 Korčula
Telefon: 020/ 716-800
Faks: 020/ 716-255
E-mail: vus-dominikanki@du.t-com.hr
URL: www.dominikanke.org/

Franjevke misionarke iz Asiza

Poglavarica: s. Slavica Balic
Adresa: Svačićev trg 4/3, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 4577-664
Faks: 01/ 4576-771
E-mail: hrvatska-provincija-sfma@zg.t-com.hr

Franjevke od Bezgrješne

Poglavarica: s. Zdravka Gverić
Adresa: Majke Klare Žižić 6, 22 000 Šibenik
Telefon: 022/ 201-045
Faks: 022/ 214-047
E-mail: sestre-franjevke-sibenik@si.t-com.hr
URL: www.sibenskefranjevke.hr

Franjevke od Bezgrješnog začeća iz Dubrovnika

Poglavarica: s. Ružica Barać
Adresa: Don Frana Bulića 8, p.p. 21, 20 000 Dubrovnik
Telefon: 020/ 414-098
Faks: 020/ 422-878
E-mail: ruzica.baric@zg.t-com.hr; sestre-franjevke-du@du.t-com.hr
URL: www.franjevke-dance.net

Karmelićanke Božanskog Srca Isusova

Poglavarica: s. Kristina Pišković
Adresa: Leskovački brijeg 15, 10251 Hrvatski Leskovac
Telefon: 01/ 6578-450
Faks: 01/ 6578-450
E-mail: provincijalat.kbsi@gmail.com
URL: www.karmelbsi.hr

Kćeri Božje ljubavi

Poglavarica: s. Gordana Igrec
Adresa: Nova Ves 16, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 4668-464
Faks: 01/ 4668-463
E-mail: provinc.bp@zg.t-com.hr
URL: www.kblj.hr

Kćeri Milosrđa Trećega samostanskog reda sv. Franje

Poglavarica: s. M. Emila Barbarić
Adresa: Mallinova 4, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 4677-609
Faks: 01/ 4677-986
E-mail: kceri.milosrdja@zg.t-com.hr
URL: www.marijapropetog.hr/

Klanjateljice Krvi Kristove

Poglavarica: s. Ana Marija Antolović
Adresa: Tuškanac 56, 10 000 Zagreb
Telefon: 01 / 4835-851
Faks: 01 / 4834-281
E-mail: asc-zg@zg.t-com.hr
URL: www.klanjateljice.hr

Marijine sestre čudotvorne medaljice

Poglavarica: s. Kaja Ljubas
Adresa: Strossmayerova 141, 31 000 Osijek
Telefon: 031/ 304-122
Faks: 031/ 307-378
E-mail: druzba.marijinh.sestara@os.t-com.hr

Milosrdne sestre Sv. Križa

Poglavarica: s. M. Amalija Kupčerić
Adresa: Kralja Tomislava 22, 31 400 Đakovo
Telefon: 031/ 801-202
Faks: 031/ 811-141
E-mail: info@sestre-sv-kriza.hr
URL: www.sestre-sv-kriza.hr

Milosrdnice sv. Vinka Paulskoga – Vrhovna uprava

Poglavarica: s. Miroslava Bradica
Adresa: Vrhovna uprava Frankopanska 17, p.p. 702, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 4830-238
Faks: 01/ 4835 512
E-mail: milosrdnice-vt@zg.t-com.hr
URL: www.milosrdnice.hr

Milosrdnice sv. Vinka Paulskoga

Provincia Bezgrješnog Začeća BDM- Zagreb
Poglavarica: s. M. Elizabeta Peršić
Adresa: Frankopanska 17, 10 000 Zagreb
Tel/faks: 01/4920 420
E-mail: milosrdnice-pu@zg.t-com.hr
URL: www.milosrdnice-zagreb.hr

**Milosrdnice sv. Vinka Paulskoga
Provincija Majke Dobrog Savjeta - Rijeka**
Poglavarica: s. M. Danijela Sinčić
Adresa: Dr. Frane Kresnika 15, 51 000 Rijeka
Tel/faks: 051/678 876
E-mail: samostan-sestara-milosrdnica@ri.t-com.hr
URL: www.milosrdnice-rijeka.org

**Milosrdnice sv. Vinka Paulskoga
Provincija Navještenja Gospodinova - Split**
Poglavarica: s. M. Radoslava Kevo
Adresa: Bribirska 10, p.p. 246, 21 000 Split
Telefon: 021/317 730
Faks: 021/317 729
E-mail: sestre-sv.vinka@st.t-com.hr
URL: png-split.hr

Sestre Kraljice svijeta

Poglavarica: s. Terezija Šarčević
Adresa: Mrzlopoljska 3, 10 040 Zagreb - Dubrava
Telefon: 01/ 2916-638
Faks: 01/ 2916-637
E-mail: ds-kraljice-svijeta2@zg.t-com.hr
URL: www.ds-kraljice-svijeta.hr

Sestre Naše Gospe

Poglavarica: s. M. Martina Koprivnjak
Adresa: Primorska 20, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 3777-474
Faks: 01/ 3777-474
E-mail: s.nase.gospe@zg.t-com.hr
URL: www.dsng.hr

Sestre Presvetog Srca Isusova

Poglavarica: s. Nives Stubičar
Adresa: Cvetkov trg 5, 51 000 Rijeka
Telefon: 051/ 254-266
Faks: 051/ 254-422
E-mail: sestre-presv-srca-isusova@ri.t-com.hr
URL: www.sestre-scj.hr

Školske sestre franjevke Krista Kralja

Poglavarica: s. Andrea Nazlić
Adresa: Lovretska 9, 21 000 Split
Telefon: 021/ 319-660
Faks: 021/ 319-358
E-mail: skolske-sestre-franjevke@st.t-com.hr
URL: split.ssfcr.org/hr/home

Služavke Malog Isusa - Vrhovna uprava

Poglavarica: s. M. Radoslava Radek
Adresa: Naumovac 12, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 4673-411
Faks: 01/ 4673-412
E-mail: d.s.s.malog-isusa@zg.t-com.hr
URL: www.ssmi.hr

**Služavke Malog Isusa
Provincija Presvetog Srca Isusova i Marijina - Zagreb**
Poglavarica: s. M. Petra Marjanović
Adresa: Nova ves 55, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/4666 716
Faks: 01/4666 202
E-mail: provincijalat-smi@hi.t-com.hr
URL: www.ssmi.hr/zagreb

**Služavke Malog Isusa
Provincija Svetog Josipa - Split**
Poglavarica: s. M. Anemarie Radan
Adresa: Milićeva 6, 21 000 Split
Telefon: 021/394 122
Faks: 021/394 999
E-mail: provincijalat@gmail.com
URL: www.ssmi.hr/split

Službenice milosrđa - ančele

Poglavarica: s. Mariangela Galić
Adresa: Sv. Mihovila 43, 21 000 Split
Telefon: 021/ 487-173, 021/ 487-164
E-mail: mariangelagalic@gmail.com
URL: www.sm-provincijalat.hr

Uršulinke

Poglavarica: s. Jasna Lučić
Adresa: Vončinina 1/1, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 4674-081
Faks: 01/ 4674-520
E-mail: ursulinke-provincijalat@zg.t-com.hr
URL: www.ursulinke.hr

Vasilijanke

Poglavarica: s. Anastazija Pitka
Adresa: Wilsonova 13, 31 000 Osijek
Telefon: 031/ 570-738
E-mail: samostan.sestara.vasilijanki@os.t-com.hr

Župske sestre u Istri

Poglavarica: s. Branimira Salamon
Adresa: Eufrazijeva 22, 52440 Poreč
Telefon: 052/ 684-024
E-mail: zupske.sestre@pu.t-com.hr

Ženske redovničke zajednice sa sjedištem izvan Hrvatske

Franjevke od Bezgrješnog začeća - crnogorske provincije

Poglavarica: s. Dila Paluca
Adresa: Ciglanska 7, 10 000 Zagreb
Telefon: 01 / 3770-553
E-mail: franjevke@net.hr; franjevke@cg.yu

Isusove male sestre

Poglavarica: m. s. Denise od Isusa
Adresa: Božidara Magovca 167/I, 10020 Novi Zagreb-Travno
Telefon: 01/553 20 14
E-mail: ims.travno@gmail.com
URL: www.malesestre.hr

Kćeri kršćanske ljubavi (usmiljenke)

Poglavarica: s. Ljubica Jozić
Adresa: Krndijska 41, 10 000 Zagreb
Telefon: 01 / 4680-442
E-mail: hkl.provincialat@rkc.si; kceri.krsanske.ljubavi@zg.t-com.hr

Kćeri Marije Pomoćnice

Poglavarica: s. Jelena Kolar
Adresa: Otavička 12, 10000 Zagreb
Telefon: 01/ 3637-031
E-mail: kmp-zagreb@net.amis.hr
URL: www.kmp.hr

Kongregacija sestara sv. Franje Asiškoga

Poglavarica: s. Annemarie Bogdanović
Adresa: Samostan »Majke Božje«, Cugovec 170, 10 345 Gradec
Telefon: 01/ 2726-636
Faks: 01/ 2726-637
E-mail: kongregacija.sestara.svetog.franje@kc.t-com.hr

Misionarke ljubavi

Poglavarica: s. Karolina Grubich
Adresa: Jukićeva 24, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 4812-452

Sestre Milosrdnog Isusa

Poglavarica: Jaira Udovičić
Adresa: Tomasinijeva 13, 52 100 Pula
Telefon: 052 / 212-916
E-mail: milosrdni.isus@gmail.com
URL: www.rmi.hr

Školske sestre franjevke - Bosansko-hrvatska provincija

Prečistog Srca Marijina

Predstavnica ispred Provincije i kontakt osoba: s. Celina Vidak (celinavidak@yahoo.com)
Adresa: Držićeva 31, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 6065-737
Faks: 01/ 6180-276
E-mail: ssfkk@zg.t-com.hr; ssfprov@bih.net.ba

Školske sestre franjevke

- Mostarska provincija Sveće Obitelji

Kontakt osoba: s. Andjelina Rotim
Adresa: Fra Luje Marune 28, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 3688-530
Faks: 01/ 3688-540
E-mail: ssf@tel.net.ba
URL: www3.ssfcr.org/mostar/

Služavke Kristove

Poglavarica: s. Agnes Šimić
Adresa: Zagrebačka 114, 10 360 Zagreb - Sesvete
Telefon: 01/ 2040-340

Služavke Malog Isusa - sarajevska provincija

Poglavarica: s. M. Admirata Lučić
Adresa: Črešnjevac 50, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 2445-765
URL: www.ssmi.hr

Službenice Bezgrješne Djevice Marije

Poglavarica: s. Jaroslava Kobas
Adresa: Kaptol 20, 10 000 Zagreb
Telefon: 01 / 4811-872
E-mail: sestrerk@eunet.yu

Zajednica Loyola

Poglavarica: s. Cristina Scaramuzza
Adresa: Vlaška 70 E, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 4615-448
E-mail: cristina.scaramuzza@zg.t-com.hr

Klauzurne redovničke zajednice

Benediktinke

Federacija benediktinskih koludrica u Hrvatskoj »Bl. Alojzija Stepinca«

Benediktinke svete Margarite

Adresa: Don Jose Felicinovića 2, 23 250 Pag
URL: www.nard.hr

Sestre benediktinke

Adresa: Jadranska obala 17, 51 557 Cres
Sestre Benediktinke
Adresa: 21 450 Hvar

Sestre benediktinke

Adresa: Ivana Rabljanina 6, 51 280 Rab
E-mail: andrija@ri.t-com.hr

Sestre benediktinke

Adresa: Gradska 2, 21 220 Trogir
E-mail: benediktinski.samostan.sv.nikole.sestre.benediktinke@st.t-com.hr

Sestre benediktinke

Adresa: Jurja Križanića 16, 51 500 Krk

Sestre benediktinke

Adresa: J. Felicinovića 1, 23 250 Pag

Sestre benediktinke

Adresa: Madijevac 10, 23 103 Zadar
E-mail: info@benediktinke-zadar.com
E-mail: manastazija@benediktinke-zadar.com

Sestre benediktinke

Adresa: Svete Luce 1, 22 000 Šibenik

URL: www.benediktinke-zadar.com

Karmeličanke (bosonoge)

Udruge bl. Alojzije Stepinac bosonogih karmeličanki u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini
Adresa: Zagrebačka 27 a, 49246 Marija Bistrica,

Samostan Kraljice Karmela

Adresa: Brezovička c. 90 a, 10257 Brezovica – Zagreb
E-mail: brezovica@karmel.hr
URL: http://brezovica.karmel.hr

Karmel sv. Male Terezije

Adresa: Trg sv. Ivana 10, 10312 Kloštar Ivanić
E-mail: karmel-klostar-ivanic@zg.htnet.hr
URL: http://klostar.karmel.hr

Karmel sv. Josipa

Adresa: Breznica Đakovačka bb, 31416 Levanjska Varoš
E-mail: karmel.breznica@os.t-com.hr
URL: http://breznica.karmel.hr

Karmel Majke Božje Bistrčke i bl. Alojzija Stepinca

Adresa: Zagrebačka 27 a, 49246 Marija Bistrica
E-mail: karmel-mb@kr.t-com.hr
URL: http://bistrica.karmel.hr/
URL: www.karmel.hr

Kćeri Srca Isusova

Kontakt osoba: s. Marie-Raphael od Isusa
Adresa: Trg hrvatskih branitelja 8a, 47 206 Lasinja
Telefon: 047/ 884-333
URL: http://samostan-klauzurnih-sestara.blogspot.hr

Klarise**Sestre klarise**

Adresa: Kvaternikova 167, 10 000 Zagreb
E-mail: klarise-zg@hi.t-com.hr
URL: www.klarise-zg.hr

Sestre klarise

Adresa: Sv. Klare, 21 000 Split
E-mail: klarise.split@gmail.com

Sestre klarise

Adresa: Kvaternikova 85, 34 000 Požega

Sestre pohoda Marijina

Kontakt osoba: M. Alojzija Martinčević
Adresa: Mošćenička 3, 10 000 Zagreb
Telefon: 01/ 3695-242
E-mail: samostan.pohoda@zg.t-com.hr
URL: www.spm.hr

Svetovni instituti**Mala franjevačka obitelj**

Kontakt: Irena Fabris
Adresa: Petra Zrinskog 11, 51000 RIJEKA
Telefon: (051) 432-707
E-mail: i.fabris@inet.hr

Mala obitelj Bezgrješnog srca Marijina

Adresa: Ive Kerdića 52, 10040 Zagreb
Telefon: (01) 2924 744

Misionarke Kristova kraljevstva

Kontakt:
Svi oni koji bi željeli saznati više mogu se javiti sadašnjem crkvenom asistentu fra Mariju Cifraku, mario.cifrak@ofm.hr (Kaptol 9, Zagreb) ili izravno Centralnom vijeću u Rimu (www.ism-int.org ili ism.cc@virgilio.it)
E-mail: mario.cifrak@ofm.hr
URL: www.ism-int.org

Obitelj malih Marija

Adresa: Dunavska 33, 31000 Osijek
Telefon: (031) 273 137
URL: www.obitelj-malih-marija.com

Suradnice Krista Kralja

Adresa: Ksaverska cesta 10/B, HR – 10000 Zagreb
Telefon: 01/46-73-777
Faks: 01/46-19-381
E-mail: skk@email.t-com.hr

X.

POVIJESNO-PRAVNI
PRILOZI

U ovom prilogu iz dokumentacijskih razloga objavljujemo razne statute koji su odigrali svoju ulogu u proteklom vremenu ili još uvijek djelomiće vrijede, a izravno su ili neizravno povezani s današnjom *Hrvatskom konferencijom viših redovničkih poglavara i poglavarica*.

1. Statut Vijeća viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji – VVRPJ (1968.)

Član 1.

Muški redovnički instituti u Jugoslaviji, potaknuti dekretima i izlaganjima dokumenata Drugog vatikanskog sabora o njihovoj međusobnoj suradnji u životu i apostolatu Crkve, uz pristanak i odobrenje Sv. Stolice, združili su se i međusobno povezali, a predstavlja ih *Vijeće viših redovničkih poglavara* (VVRP).

Svi muški redovnički instituti u Jugoslaviji tako povezani i združeni nastoje zajedničkim zalaganjem postići što potpunije svoje ciljeve i što uspješnije služiti Crkvi, mističnom Kristovu tijelu i njegovim udovima.

Ovo Vijeće je ustanova papinskog prava, budući da ga je Sveta Stolica osnovala i od nje je ovisno.

Član 2.

Svrha VVRP jest:

- a) zajedničkim nastojanjem tražiti dublje poznavanje odluka i naredaba Sv. Crkve koje se odnose na redovnike, osobito onih što se nalaze u dokumentima II. vatikanskog sabora, da tako redovnici što savršenije sljede Krista i sjedine se s Bogom opsluživanjem evanđeoskih savjeta (dekr. *Perfectae caritatis*, 2 e);
- b) tražiti rješenja na pitanja o redovničkom životu, koja su zajednička redovničkim institutima u ovim krajevima;
- c) tražiti zajedničke stavove u pitanjima redovničkog života, koje bi trebalo slijediti s obzirom na civilne dužnosti i na prava redovničkih fizičkih i moralnih osoba;
- d) tražiti putove i sredstva da redovnički instituti u Jugoslaviji zajedničkim i organiziranim radom što više doprinesu dobru Crkve i njezinoj poslijekoncilskoj obnovi;
- e) gajiti međusobnu ljubav i nadnaravno jedinstvo, da se na taj način naši redovnički instituti ospesobe da prihvate nakane ekumenizma i što odlučnije djelovanje za ostvarenje jedinstva kršćanskih Crkava;
- f) surađivati s crkvenom hijerarhijom, osobito s *Biskupskom konferencijom* da se postigne složno sudjelovanje u raznim djelatnostima apostolata;
- g) duhovno pomagati ženske redovničke institute i pružati im pastoralne usluge.

Član 3.

VVRP se ne miješa u unutrašnji život i u djelatnost pojedinih redovničkih instituta i zato oni slobodno i neovisno obavljaju svoje vlastite poslove.

Član 4.

Odluke, savjeti i stavovi VVRP nisu obvezatni za pojedine institute, već imaju vrijednost savjeta.

Član 5.

Članovi VVRP jesu:

- a) viši poglavari svih mučkih redova i redovničkih družbi u Jugoslaviji
- b) kod instituta koji u Jugoslaviji nemaju višeg poglavara, jedan mjesni poglavar, kojega je za to odredio njegov viši poglavar.

Član 6.

VVRP predstavlja predsjednik, koji se svake treće godine bira između članova Vijeća. Ako predsjednik prestane biti poglavar, njegovo mjesto preuzima potpredsjednik do prvog plenarnog zasjedanja, na kojem se bira novi predsjednik.

Predsjednika i potpredsjednika biraju članovi Vijeća tajnim glasanjem pomoću listića; uvijek se traži absolutna većina.

Član 7.

Redovite poslove VVRP obavlja tajništvo, koje je sastavljeno na slijedeći način:

- a) Na čelu tajništva je tajnik Vijeća.
- b) Tajništvo sačinjavaju bar četiri člana, od kojih dva moraju biti viši poglavari.
- c) Tajnika Vijeća i članove tajništva imenuje Vijeće na plenarnom zasjedanju, i to na tri godine.
- d) Ako viši poglavar koji je član tajništva prestane biti viši poglavar, njegovo mjesto preuzima njegov nasljednik u službi poglavara.

Član 8.

VVRP djeluje ponajviše u svojim plenarnim zasjedanjima i u sastancima tajništva, koji se prema potrebi povremeno održavaju.

Član 9.

Plenarna zasjedanja

- a) Zasjedanja su plenarna kad se sastanu svi viši poglavari i svi članovi tajništva za rješavanje zajedničkih zadataka. U slučaju ako je zapriječen, viši poglavar može poslati na zasjedanje svoga zamjenika.
- b) Plenarno zasjedanje mora se održati bar jedanput na godinu, u zgodno vrijeme, koje odredi predsjednik. Osim toga, predsjednik može sazvati plenarno zasjedanje kada to traži važni razlog; a mora ga sazvati ako to traži trećina članova Vijeća.
- c) Plenarno zasjedanje sazivlje dopisom predsjednik Vijeća pošto se prije toga savjetovao s članovima tajništva.
- d) Plenarnom zasjedanju predsjeda predsjednik Vijeća.

- e) Sve članove Vijeća treba prije obavijestiti o pitanjima o kojima će se na zasjedanju raspravljati.
- f) Isto tako treba pravodobno pozvati i Apostolskog delegata na prvu sjednicu plenarnog zasjedanja, ili njega treba pravodobno obavijestiti o kojim će se pitanjima na sjednici raspravljati. Njemu neka bude poslan primjerak zapisnika da ima uvid u stvari i da ga dostavi Sv. Stolici.
- g) Odluka plenarnog zasjedanja valjane su ako su prisutne dvije trećine članova. Pri donošenju odluka potrebno je da za nju glasaju dvije trećine prisutnih članova.

Član 10.

Djelovanje tajništva:

- a) Svoju djelatnost tajništvo vrši u sastancima, koje povremeno prema potrebi saziva predsjednik Vijeća ili tajnik uz pristanak predsjednika. Ako je moguće neka tim sastancima prisustvuju svi članovi tajništva.
- b) Jedan član tajništva, kojega početkom svake godine članovi tajništva biraju iz svog sastava, vrši dužnosti zapisničara.
- c) Tajništvo ima stalnu vezu s tajništvom *Biskupske konferencije*, sa sličnim vijećima u inozemstvu i sa sličnim vijećima ženskih redovničkih instituta.
- d) Tajništvo će povremeno obavijestiti Vijeće i sve redovničke institute o svemu što je samo tajništvo učinilo i poduzelo i o uspjehu pojedinih pothvata; neka im šalje vijesti i novosti odasvud sakupljene koje se tiču redovnika.

Član 11.

Odnosi između *Biskupske konferencije* i VVRP definirani su dekretom »De pastorali episcoporum munere In Ecclesia« (§ 35, 5) i dekretom »De accomodata renovatione vitae religiosae« (23) sa svrhom da se promiče usklađivanje i suradnja s dijecezanskim klerom i katoličkim laikatom u raznim djelima apostolata. Ti su odnosi uređeni uputama i propisima Sv. Stolice.

Proučavanje za ostvarivanje ovog usklađivanja i suradnje s crkvenom hijerarhijom i ženskim institutima vrši se ponajviše pomoću *Mješovite komisije*.

Plenarno zasjedanje mora odrediti na koji način će biti izabrani ili postavljeni članovi Vijeća koji zajedno s predsjednikom ulaze u *Mješovitu komisiju* za usklađivanje rada s *Biskupskom konferencijom*.

Član 12.

U slučaju koji je spomenut u prijašnjem članku, predsjednik Vijeća će se pravodobno pobrinuti da prije nego dođe do dogovaranja saznati od predsjednika Biskupske konferencije ona pitanja koja će biti predmet zajedničkog dogovaranja.

Član 13.

Promjene i dodatci u ovom Statutu mogu se izvršiti samo onda ako to traži veći dio članova VVRP i uz odobrenje Svetе Stolice.

2. Statut Unije viših redovničkih poglavarica u Jugoslaviji - UVRPJ (1968.)

Član 1.

Nacionalna Unija viših poglavarica ženskih redovničkih družbi u Jugoslaviji je ustrojstvo s papinskim pravom što ga osniva Sveti Kongregacija za redovnike i svjetovne institute u god. 1968., a upravlja se sljedećim Statutima:

Član 2.

Uniju sačinjavaju redovnice svih družbi na području svih dijeceza u Jugoslaviji, koje se bave javnom djelatnošću. Članovi će poštivati Statute, ali odluke donesene i uz većinu glasova same po sebi ne obvezuju družbe, koje pripadaju Uniji.

Član 3.

Unija viših poglavarica u Jugoslaviji ima za svrhu:

- da sve više ističe redovnički život kao izražaj svetosti Crkve i kao uspješno sredstvo za suradnju u apostolatu;
- da učvršćuje i proširuje bratsku vezu između raznih družbi koje će se pomagati uzajamnom kolaboracijom;
- da proučava probleme od zajedničkog interesa za sve družbe i da promiče duhovni i apostolski napredak staleža savršenstva;
- da pronalazi načina kako bi se što bolje odgovorilo direktivama Crkve te potrebama i zahtjevima vremena;
- da podupire usklađivanje u apostolatu ženskih redovničkih družbi sa episkopatom, dijecezanskim klerom i redovnicama u Jugoslaviji.

Član 4.

U Nacionalnu Uniju ulaze kao članovi:

Sve vrhovne i sve provincijalne poglavarice, osim toga vizitatorice i delegatkinje imenovane od svojih viših poglavara, ako družba nema više poglavarice u Jugoslaviji. To vrijedi za družbe s papinskim i dijecezanskim pravom.

Ako su spomenuti članovi zapriječeni ozbiljnim razlogom da prisustvuju Skupštini, mogu imenovati svoju zamjenu.

Član 5.

Redovnički asistent predstavlja *Svetu Stolicu* kod Unije viših poglavarice u Jugoslaviji. Njega predlaže Vijeće Unije u dogовору с *Biskupskom konferencijom* и *Svetom kongregacijom za redovnike i svjetovne*

institute i imenuje ga na tri godine ista Sveta kongregacija. Prisustvuje sastancima i vijećanju, ali ne glasuje.

Član 6.

Glavna Skupština je najviši organ Unije. Sastaje se jedanput u godini, ali zbog važnih razloga predsjednica u dogovoru s redovničkim asistentom i Vijećem može sazvati izvanrednu Skupštinu.

Član 7.

Glavna Skupština sastaje se da izabere predsjednicu, potpredsjednicu, šest asistentica (promicatelja raznih djelatnosti: savršenog apostolata, katehiziranja, duhovne štampe, rada u bolnicama, rada po župama, ekumenizma), tajnicu i blagajnicu. Pravo glasa na Skupštini imaju članovi Unije spomenuti u čl. 4. Skupština raspravlja i odlučuje o pitanjima, inicijativama apsolutnom većinom glasova. U slučaju jednakog broja glasova odlučuje predsjednica.

Član 8.

Vijeće Unije sastoji se od predsjednice, potpredsjednicom, šest asistentica, tajnica i blagajnica. Predsjednica, potpredsjednica i šest asistentica moraju biti više poglavarice u službi i iz raznih družbi. One se biraju na tri godine, a mogu biti ponovno izabrane.

Kada prestaje služba više poglavarice predsjednici Unije, njezina nasljednica u službi izabire se u Vijeću Unije kao asistentica, a isto Vijeće bira predsjednicu da se upotpuni *triennium*. I tajnica i blagajnica biraju se iz raznih družbi na tri godine, ali one ne moraju biti više poglavarice u službi.

Član 9.

Vijeće se redovito sastaje tri puta na godinu. Ono pripravlja glavnu skupštinu, brine se da se izvrše njene odluke, javlja članicama Unije sve potrebne informacije, podržava veze s pojedinim unijama redovnica ako te postoje. Ono osigurava održavanje sastanaka, seminara, rekolekcija, pozive predavača, propovjednika, a sve to u dogovoru s redovničkim asistentom.

Član 10.

U dogovoru s redovničkim asistentom Vijeće saziva glavnu skupštinu, određuje dnevni s redovničkim asistentom. Redovnički asistent prisustvuje sastancima Vijeća kada to smatra potrebnim.

Član 11.

Tajnica vodi zapisnik sastanaka kako glavne skupštine tako i Vijeća i bilježi važnije zgode unutar Unije. Na koncu građanske godine ona podnosi izvještaj o Uniji Vijeću, a kopiju će dostaviti Svetoj Stolici i Biskupskoj konferenciji.

Član 12.

Blagajnica ubire godišnju članarinu koju je odredila glavna skupština.

3. Statut Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara - HKVRP (1994.)

Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života odobrila je 21. rujna 1994. godine obnovljen i promijenjen *Statut Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara (HKVRP)*. Do promjena je došlo nakon raspada bivše države, a uslijed toga i odvajanja slovenskog dijela redovničkih ustanova od dodatašnje jedinstvene *Konferencije viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji* (KVRPJ).

Dekret odobrenja Statuta HKVRP potpisali su čelnici nadležne Kongregacije, pročelnik kardinal Eduardo Martinez Somalo i tajnik iste mons. Francisco Javier Errazuriz Ossa. U tekstu odobrenja stoji:

»Jedna od najvažnijih zadaća *Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života* je ustanovljivanje konferencija viših redovničkih poglavara, odobrenje odgovarajućih statuta i promicanje uzajamne suradnje (vidi Apostolsku konstituciju *Pastor bonus*, br. 109; kan. 709). Kongregacija živim zanimanjem prati razvoj takvih konferencija da bi ih učinila prikladnima na sve učinkovitiji način da postignu ciljeve koje im je namijenio Drugi vatikanski koncil (*Perfectae caritatis*, br. 23) i odredio *Zakonik crkvenog prava* (kan. 708). U skladu s navedenim normama, o. Stjepan Kušan, DI, predsjednik *Konferencije viših redovničkih poglavara*, zatražio je promjenu imena: *Konferencija viših redovničkih poglavara u: Hrvatska konferencija viših redovničkih poglavara* i odobrenje statuta konferencije zajedničke za Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu, budući da se raspala jugoslovenska država. *Kongregacija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života*, nakon što je pažljivo proučila predloženi tekst, ovim dekretom formalno ustanovljuje *Hrvatsku konferenciju viših redovničkih poglavara* i odobrava njezin Statut prema tekstu koji je predstavljen i pohranjen u Arhivu Kongregacije.«

U dekretu odobrenja Statuta nema više nikakva vremenskog ograničenja, pa ovaj dokument ima neograničenu i trajnu valjanost. Sam tekst Statuta glasi:

Čl. 1. Prema uputama i prijedlozima II. vatikanskog sabora, muške redovničke ustanove u Hrvatskoj i Bosni-Hercegovini osnivaju HRVATSKU KONFERENCIJU VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA (HKVRP), u skladu s kan. 708. *Zakonika kanonskoga prava* te uz pristanak i odobrenje Svetе Stolice.

Povezani i združeni zajedničkim nastojanjem, viši redovnički poglavari se trse kako bi pojedine ustanove što potpunije ostvarivale svoju svrhu i što djelotvornije služile Crkvi, otajstvenom Tijelu Kristovu i njegovim udovima.

Spomenuta Konferencija ima Statut koji je odobrila Sveti Stolica; ona ju je ustanovila kao pravnu osobu i ostaje pod njezinim vrhovnim vodstvom.

Čl. 2. Svrha HKVRP jest:

- Zajedničkim se nastojanjem predavati dubljem upoznavanju odluka i naredaba koje se odnose na redovnike, kako bi što bolje naslijedovali Krista i s Bogom se sjedinili po opsluživanju evanđeoskih zavjeta (*Perfectae caritatis*, 2e).

- b) Uključivati se u rješavanje pitanja redovničkog života, koja su redovnicima u ovim krajevima zajednička.
- c) Tražiti zajedničke stavove i potrebe redovničkog života, koje se odnose na građanske dužnosti i prava redovničkih, kako fizičkih, tako i moralnih osoba.
- d) Tražiti putove i sredstva pomoću kojih će redovničke ustanove prikladnom zajedničkom akcijom što više pridonijeti dobru Crkve i njezinoj trajnoj obnovi.
- e) Njegovati uzajamnu ljubav i nadnaravno zajedništvo da bi se tako naše redovničke ustanove ospozabile za prihvatanje ekumenskih nakana i, koliko je moguće, što poduzetnije djelatnosti za uspostavljanje jedinstva kršćanskih Crkava.
- f) Suradivati s hijerarhijom, a napose s biskupskim konferencijama, da bi se postigla složna suradnja u različitim djelima apostolata.
- g) Duhovno potpomagati ženske redovničke ustanove i pružati im pastoralne usluge primjene duhu svake pojedine ustanove.

Čl. 3. HKVRP se ne miješa u unutarnji život i djelatnost pojedinih redovničkih ustanova; zato one slobodno i neovisno rješavaju svoje vlastite poslove.

Čl. 4. Odluke, savjeti i mišljenja HKVRP nemaju za pojedine redovničke ustanove obvezatne snage, nego su savjetodavne naravi.

Čl. 5. Članovi HKVRP jesu:

- a) Viši poglavari svih muških redovničkih ustanova u Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini.
- b) Za ustanove koje u Hrvatskoj te u Bosni i Hercegovini nemaju višeg poglavarja, član je mješni poglavari kojega odredi vlastiti viši poglavari.

Čl. 6. *Konferenciju viših redovničkih poglavara* predstavlja predsjednik, koji se između članova Konferencije bira na tri godine. Prestane li predsjednik biti poglavarom, njegovu službu preuzima potpredsjednik do narednoga plenarnog zasjedanja, na kojem se ima izabrati novi predsjednik.

Članovi Konferencije biraju predsjednika i potpredsjednika tajnim glasovanjem, pomoću listića, a uvjek se traži natpolovična većina glasova prisutnih.

Čl. 7. Predsjednik, potpredsjednik i tri člana sačinjavaju predsjedništvo. Između viših redovničkih poglavara ovu trojicu članova biraju članovi Konferencije u plenarnom sastanku na tri godine, u jednom glasovanju i relativnom većinom glasova.

- Ako član predsjedništva prestane biti viši poglavari, njegovo mjesto preuzima njegov nasljednik u poglavarskoj službi.
- Na predsjedništvo spada: rješavati pitanja koja se pojave u vremenu između dvaju plenarnih sastanaka HKVRP; pripremati program rada plenarnog sastanka; prosuditi treba li sazvati izvanredni plenarni sastanak; pružiti tajništvu Konferencije što je potrebno za redovito rješavanje poslova.
- Sjednici predsjedništva predsjeda predsjednik Konferencije; on je saziva prema potrebi ili kada to zatraže bar dvojica članova predsjedništva.
- Sjednicama predsjedništva prisustvuje tajnik Konferencije kao zapisničar.

Čl. 8. Redovito poslovanje Konferencije vodi tajništvo, koje je sastavljeno ovako:

- a) Na čelu tajništva je tajnik Konferencije.
- b) Tajništvo se sastoji barem od tri člana.
- c) Konferencija na plenarnom sastanku bira tajnika Konferencije i članove tajništva na tri godine, a mogu biti izabrani među redovnicima koji ne pripadaju Konferenciji.
- d) Konferencija također može imenovati neredovničku osobu za službenika tajništva, koja neka obavlja redovite poslove.

Čl. 9. Konferencija izvršava svoje djelovanje naročito na svojim plenarnim sastancima te na sjednicama predsjedništva, koje se održavaju u prikladno vrijeme.

Čl. 10. O plenarnim sastancima:

- a) Oni su sastanci plenarni kad se svi viši poglavari i svi članovi tajništva sastanu radi rješavanja zajedničkih poslova. Kada viši poglavar zbog neke zapreke ne može sam prisustvovati sastanku, može na sastanak poslati svoga zamjenika.
- b) Plenarni se sastanak mora održati barem jedanput godišnje, u prikladno vrijeme, koje ima odrediti predsjedništvo. Kada to zahtijeva važan razlog, predsjednik, pošto se posavjetovao s članovima predsjedništva, može sazvati izvanredni plenarni sastanak; a mora ga sazvati ako saziv zahtijeva trećina članova Konferencije.
- c) Plenarne sastanke predsjednik saziva pismom.
- d) Plenarnom sastanku predsjeda predsjednik Konferencije.
- e) Svi članovi Konferencije moraju biti prije obaviješteni o predmetima o kojima se ima raspravljati na sastanku.
- f) Isto tako ima se u prikladno vrijeme pozvati apostolski delegat kod naše Crkve na prvu sjednicu plenarnog sastanka, a pravovremeno ga treba obavijestiti o pitanjima koja se imaju rješavati na sastanku; neka mu se pošalje primjerak akata da se s njima upozna i da ih dostavi Svetoj Stolici.
- g) Plenarni sastanak obavlja izbore prema propisu čl. 7. Statuta, a bira i delegate za *Mješovitu komisiju*, sastavljenu od biskupa i viših poglavara.
- h) Odluke plenarnog sastanka imaju snagu ako je prisutan veći broj članova. Za donošenje odluke, osim ako se radi o izborima, zahtijeva se da za nju glasuju dvije trećine prisutnih članova.

Čl. 11. O djelovanju tajništva:

- a) Tajništvo razvija svoju djelatnost na sastancima što ih u zgodno vrijeme, prema potrebi, sazove predsjednik Konferencije ili tajnik uz pristanak predsjednika. Ukoliko je moguće, neka na tim sastancima budu svi članovi tajništva.
- b) Jedan između članova tajništva obavlja službu zapisničara i arhivara.
- c) Neka tajništvo bude neprestano u vezi s tajništvom *Biskupske konferencije*, sa sličnim inozemnim konferencijama i sa sličnim konferencijama ženskih ustanova.

d) Neka tajništvo pravovremeno obavijesti HKVRP i sve redovničke ustanove o onome što je predsjedništvo, kao i samo tajništvo, uradilo i poduzelo te o uspjehu tih pothvata; neka, osim toga, dostavlja obavijesti i novosti, sabrane s različitih strana, koje se odnose na redovnike.

Čl. 12. Međusobna savjetovanja *Biskupske konferencije* s HKVRP, koja su ustanovljena dekretom »O pastoralnoj službi biskupa u Crkvi« (23), da bi se njegovalo usklađivanje i surađivanje s biskupijskim klerom i s katoličkim laikatom u različitim djelima apostolata, ravnaju se prema uputama i odredbama Svetе Stolice.

Ovo usklađivanje i surađivanje s crkvenom hijerarhijom i s redovničkim ženskim ustanovama neka se promiče ponajviše pomoću *Mješovite komisije*.

Zadatak će biti plenarnog sastanka predvidjeti i odrediti način kako će se birati članovi Konferencije koji će, zajedno s predsjednikom, biti članovi *Mješovite komisije*, radi usklađivanja s *Biskupskom konferencijom*.

Čl. 13. U ovom se Statutu mogu izvršiti izmjene i uvrstiti dodatci samo na molbu dvije trećine članova Konferencije i uz odobrenje Svetе Stolice.

4. Statut Hrvatske unije viših redovničkih poglavica – HUVRP (1994.)

Član 1.

Narav

Ženske redovničke ustanove Hrvatske i Bosne i Hercegovine, na poticaj Drugog vatikanskog sabora i *Zakonika kanonskog prava* (kan. 708), radi bolje međusobne suradnje u unapređenju vrednota redovničkog života i apostolata u Crkvi, udružuju se u HRVATSKU UNIJU VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARICA (HUVRP). Unija je ustanova papinskog prava koja u Crkvi ima pravnu osobnost. Priznata je i ovisi o *Kongregaciji za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života*, a ravna se ovim Statutom (kan. 709).

Član 2.

Svrha

Promicati i učvršćivati sestrinske veze, rad i suradnju medu članicama Unije da tako svaka »pojedina ustanova potpunije ostvari svoje ciljeve« (PC 23).

Član 3.

Zadatci

- Istraživati načine i sredstva kojima bi ženske redovničke ustanove mogle pridonijeti dobru Crkve i pokoncijskoj obnovi.
- Poznavati crkvene i društvene prilike i pronalaziti načine da se djelotvornije odgovori zahtjevima Crkve i suvremenim potrebama vlastitog kraja.

- c) Proučavati i zalagati se za rješavanje zajedničkih pitanja svim ženskim redovničkim ustanovama na području Hrvatske te Bosne i Hercegovine.
- d) Surađivati s biskupskim konferencijama Hrvatske i Bosne i Hercegovine, s *Konferencijom viših redovničkih poglavara*, s pojedinim biskupima, s dijecezanskim klerom i redovnicima, napose s odgovarajućim laičkim udruženjima u apostolskim djelatnostima.
- e) Poštovati samostalnost, narav i vlastiti duh ustanova jer nad njima nema obvezujuće vlasti.
- f) Djelovati u skladu sa smjernicama crkvenog učiteljstva i biskupske konferencije.

Član 4.

Članice Unije

- a) Više poglavarice ženskih redovničkih ustanova biskupijskoga ili papinskoga prava, s izuzetkom voditeljica samostana monahinja koje su posve usmjerene na kontemplativni život, a s kojima Unija održava žive veze molitve, obavlješćivanja i pomoći.
- b) Pohoditeljice ili izaslanice imenovane od svojih više poglavarica, ako ustanova nema više poglavarice u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini.

Član 5.

Plenarna skupština

Narav

- a) Plenarna skupština je vrhovno tijelo Unije, a tvore ga sve članice Unije. Da bi njezine odluke bile valjane potrebno je da budu prisutne barem dvije trećine članica (čl. 4). Ako je koja članica zapriječena ozbiljnim razlogom da prisustvuje plenarnoj skupštini, mora imenovati svoji predstavnici.
- b) Plenarna skupština mora se redovito sazvati jedanput godišnje, po mogućnosti u mjesecu listopadu.

Saziv

- c) Saziva je napismeno predsjednica Unije, pošto se posavjetuje s vijećem Unije.
- d) Izvanrednu plenarnu skupštinu može sazvati predsjednica Unije, svaki put kada to traže ozbiljni razlozi ili na zahtjev jedne trećine članica Unije.
- e) Plenarnoj skupštini redovito predsjeda predsjednica Unije, a ako je ona ozbiljnim razlogom zapriječena, predsjeda potpredsjednica.
- f) Sve članice plenarne skupštine moraju biti pravovremeno pozvane i obaviještene o programu zasjedanja.
- g) Predsjednica Unije poziva na plenarnu skupštinu odgovorne sestre komisija koje djeluju pri Uniji kad se raspravlja o njihovu radu i planovima, ali one nemaju pravo glasa.
- h) Na isti način mogu se pozvati i stručnjaci.

Izbori

Plenarna skupština:

- i) Bira predsjednicu, potpredsjednicu i tri vijećnice, te zastupnice Unije u *Mješovitoj komisiji* biskupske konferencije i za UISG.

- j) Osniva, prema potrebama, komisije koje surađuju s vijećem unije. Svima izabranima mandat traje tri godine, a mogu se birati i za naredno trogodište.
- k) Odluke plenarne skupštine pravovaljane su ako je za njih glasovalo barem 2/3 prisutnih članica, absolutnom većinom glasova.

Predstavnici

- l) Na plenarnu skupštinu mora se pozvati papinski izaslanik u zemlji, a mogu se pozvati predstavnici biskupske konferencije i *Konferencije viših redovničkih poglavara*. Godišnji izvještaj o Uniji dostavit će se papinskom izaslaniku i rimskoj *Kongregaciji za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života* (CRIS).

Član 6.

Vijeće Unije

Narav i sastav

Zborno je tijelo, a tvore ga: predsjednica, potpredsjednica i tri vijećnice. Članice vijeća moraju biti više poglavarice u službi iz raznih ustanova, a redovito se sastaju tri puta godišnje. Ako predsjednica prestane biti viša poglavarica svoje ustanove, nastavlja svojom službom predsjednice sve do isteka svojega mandata. Ako potpredsjednica ili bilo koja od vijećnica prestane biti višom poglavaricom, vijeće Unije imenovat će drugu sestruru.

Član 7.

Zadatci:

- pripremiti plenarnu skupštinu;
- brinuti se da se izvrše njezine odluke;
- podržavati veze i promicati suradnju s biskupske konferencijama i *Konferencijom viših redovničkih poglavara*, odgovarajućim tijelima i s pojedinim ženskim redovničkim unijama izvan zemlje;
- poticati organiziranje studijskih sastanaka, seminara itd.;
- imenovati odgovorne sestre komisija nakon savjetovanja s njihovim višim poglavaricama i zamijeniti ih u slučaju da im dužnost prestane prije određenog vremena.

Član 8.

Predsjednica Unije

Zadatci:

- animirati Uniju i usklađivati rad njezinih članica i Komisija;
- sazivati plenarnu skupštinu i vijeće Unije;
- potpisivati dekrete o imenovanjima i sve službene spise Unije;
- osobno sudjelovati ili po vlastitoj zastupnici na sjednicama komisija;
- podnijeti godišnji izvještaj o Uniji plenarnoj skupštini;
- predstavljati Uniju pred crkvenim i građanskim vlastima;
- imenovati, pošto se posavjetuje sa svojim Vijećem, tajnicu i ekonomu.

Član 9.

Komisije

Pri Uniji djeluju komisije: za pastoral, za redovnički odgoj, za medicinske sestre i za predškolski odgoj.

Sastav

Pojedinu komisiju čini sedam članica koje između sebe biraju odgovornu sestru i tajnicu koja vodi zapisnike i obavješćuje vijeće Unije.

Zadatci:

- produbljivati i promicati ljubav i solidarnost među redovnicama koje djeluju na istom polju apostolata i gajiti sve oblike suradnje koje Crkva predlaže, a zahtijevaju potrebe vremena;
- zalagati se i brinuti za teološku, pastoralnu, kulturnu u stručnu spremnost sestara;
- proučavati potrebe i probleme s područja svoga djelovanja i predlagati Uniji moguća rješenja;
- razmjeniti iskustva i prijedloge te poticati u svojem radu obnovu prilagođenu zahtjevima mesta i vremena;
- podržavati veze i suradnju s drugim tijelima mjesne Crkve, s biskupskim konferencijama, s *Konferencijom viših redovničkih poglavara* i s laičkim ustanovama od zajedničkog interesa;
- rad komisija odvija se prema odredbama Crkve i smjernicama Unije, poštujući značajke vlastite pojedinim redovničkim ustanovama.

Član 10.

Tajništvo

Narav i sastav

Izvršno je tijelo, izravno ovisno o vijeću Unije. Čine ga: tajnica Unije, blagajnica i eventualna pomoćnica u tajništvu. Članice tajništva ne moraju biti više poglavarice u službi.

Tajnica

Zadatci:

- voditi zapisnike plenarnih skupština i sjednica vijeća;
- brinuti se o arhivu Unije;
- voditi statistiku o personalnom stanju i o drugim važnijim podatcima svih ustanova Unije;
- pripremiti godišnji izvještaj o Uniji i o radu komisija za plenarnu skupštinu, a primjerak izvještaja postati biskupskim konferencijama i papinskom izaslaniku;
- surađivati s tajnicama komisija;
- uređivati i tiskati barem dva puta godišnje glasilo Unije;
- vršiti dužnost blagajnice, ako plenarna skupština ne odredi drugačije.

Blagajnica

Zadatci:

- voditi brigu o dobrima Unije, ovisno o predsjednici i vijeću. Dobra Unije čine: godišnja članarina koju blagajnica naplaćuje od članica Unije u iznosu koji odredi plenarna skupština; prilozi koje Unija

- dobije na dar ili od svoje izdavačke i druge djelatnosti;
- podmirivati redovite i izvanredne izdatke Unije s odobrenjem predsjednice i vijeća Unije;
 - pripremiti godišnji izvještaj plenarnoj skupštini o gospodarskom stanju Unije, koji skupština treba odobriti.

Član 11.

Preinake ovog Statuta predlažu članice Unije dvotrećinskom većinom glasova, a potvrđuje ih Sveti Stolica.

Odobreno u Rimu, 12. rujna 1994.

5. Statut Mješovite komisije BKJ-KVRPJ-UVRPJ (1979.)

Donosimo Statut *Mješovite komisije Biskupske konferencije Jugoslavije, Konferencije viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji i Unije viših redovničkih poglavarica u Jugoslaviji* koji je bio od sve tri strane prihvaćen i odobren u listopadu, odnosno studenom 1972. godine, a donekle izmijenjen i dopunjeno u travnju 1979. godine.

Originalan tekst cjelokupnog prihvaćenog i odobrenog Statuta nismo uspjeli pronaći u arhivu, pa donosimo prvotni tekst s uključenim promjenama, u nadu da odgovara u potpunosti Statutu koji je i sada na snazi, uz jedinu promjenu u nazivu svih triju tijela, koja su raspadom bivše države uskladila svoje ime prema praksi koja je uobičajena u ovakvim slučajevima.

I. Narav Komisije

Čl. 1. Mješovita komisija Hrvatske biskupske konferencije (HBK) i Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara (HKVRP) i Hrvatske unije viših redovničkih poglavarica (HUVRP) (ubuduće samo: Komisija) jest ustanova osnovana na temelju upute apostolskog pisma »Ecclesiae Sanctae« (II, 43).

Čl. 2. Komisija je po svojoj naravi savjetodavno tijelo.

II. Svrha Komisije

Čl. 3. Svrha je Komisije da razmatra i predlaže rješenja pitanja od zajedničkog interesa za strane koje su u Komisiji zastupljene (usp. »Ecclesiae Sanctae«, II, 43), kao:

- a) prikladno i uspješno promicanje uzajamnih odnosa;
- b) usklađivanje sveukupnoga apostolskog djelovanja, kako u domovini, tako i u inozemstvu među našim iseljenicima;
- c) promicanje suradnje kao i usklađivanje djelovanja na raznim područjima: duhovnih zvanja, odgoja, obrazovanja, izdavačke djelatnosti, karitativnih, misijskih i ekumenskih pothvata (usp. »Christus Dominus«, 35, 5-6 i »Ad Gentes«, 33).

III. Sastav i rad Komisije

- Čl. 4. Komisiju sačinjavaju po pet zastupnika HBK, HKVRP i HUVRP.
- Čl. 5. Mandat Komisije traje tri godine, s tim što se stara Komisija raspušta formiranjem nove.
- Čl. 6. Članove biskupe bira HBK, a članove više redovničke poglavare i poglavarice njihova Konferencija, odnosno Unija.
- Čl. 7. Ako tijekom trogodišta koje mjesto u Komisiji ostane prazno, novog člana, čiji mandat traje samo do kraja trogodišta u tijeku, bira ono tijelo čiji je zastupnik i prije popunjavao to mjesto.
- Čl. 8. Na čelu Komisije stoji pročelnik, koga biraju na tri godine između sebe svi članovi Komisije. Pročelnik saziva sjednice Komisije, predsjeda im i vodi ih.
- Čl. 9. Komisija bira tajnika koji vodi zapisnik sjednica i korespondenciju Komisije, obavljeće članove o budućim sastancima i o rezultatima sjednica. On čuva arhiv i pečat Komisije.
- Čl. 10. Rad Komisije odvija se u sjednicama koje se imaju redovito održavati prigodom redovitih zasjedanja HBK i kada to zatraže HKB, HKVRP i HUVRP.
- Čl. 11. Prema tematici predviđenoj za pojedinu sjednicu, pročelnik Komisije ima sazvati ili zasebnu sjednicu članova HBK i članova HKVRP, odnosno članova HBK i HUVRP ili zajedničku sjednicu članova HBK s članovima HKVRP i HUVRP.
- Čl. 12. Radi što uspješnijeg rada Komisija se može poslužiti i stručnjacima, koji mogu biti redovnici, dijecezanski svećenici i laici, a bira ih za stalno ili za pojedine slučajeve sama Komisija ili pojedine strane u Komisiji, svaka za sebe. Stručnjaci, ukoliko prisustvuju sjednicama Komisije, nemaju pravo glasa.
- Čl. 13. Zaključke Komisija donosi glasovanjem. Izbor pročelnika i tajnika obavlja se tajnim glasovanjem i izabran je onaj tko u prvom ili drugom glasovanju dobije absolutnu većinu glasova ili u trećem glasovanju relativnu većinu glasova. Zaključci donose se relativnom većinom glasova, javnim ili tajnim glasovanjem.

IV. Statut Komisije

- Čl. 14. Statut Komisije donose dogovorno sve strane koje Komisiju sačinjavaju, a stupa na snagu kada ga potvrde HBK, HKVRP i HUVRP.
- Čl. 15. Izmjene i dopune Statuta predlaže sama Komisija ili pojedine strane koje ju sačinjavaju, a stupaju na snagu na način opisan u čl. 14.

Statut je prihvatile i odobrila tadašnja BKJ na svome plenarnom zasjedanju 11. listopada 1972. godine. VVRPJ odobrilo je nacrt na svome plenarnom zasjedanju 27. rujna iste godine, a konačan tekst prihvaćen je na sastanku tajništva VVRPJ 16. studenoga 1972. godine. UVRPJ prihvatile je i odobrila tekst Statuta na zasjedanju vijeća Unije 20. studenoga 1972. godine. – Iz zapisnika sabora BKJ 23. travnja 1979. doznajemo da su biskupi raspravljali o izmjenama *Statuta Mješovite komisije* i prihvatali neke izmjene koje su uvrštene u gornji tekst.

XI.

POSEBNO PRISJEĆANJE:
HADRIJAN BORAK

Doprinos o. Hadrijana Boraka pokonciškoj obnovi hrvatskog redovništva

(fra Ljudevit Maračić)

U kasnu jesen 2015. godine u Cestici kod Varaždina, rodnom mjestu o. *Hadrijana Boraka*, franjevca kapucina, zabilježena je stota obljetnica rođenja ovoga uglednog i zapaženog sina Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda, koji je na poseban način svojim zalaganjem i djelovanjem zadužio i cjelokupno naše i muško i žensko redovništvo. Kao njegov najprisniji suradnik u pionirskim danim obnove redovničkih konferencija na našim prostorima, rado sam sudjelovao u toj komemoraciji, koja je uključila najprije znanstveni skup u mjesnoj školi, potom liturgijski spomen u župnoj crkvi. Na skupu sam, prema želji organizatora, prikazao Borakov doprinos obnovi hrvatskog redovništva, a prilog bi upravo ove jeseni trebao biti objavljen u prigodnom zborniku svih radova ovoga skupa. Budući da najvećim dijelom tema zadire na početke oživljavanja i napretka *Vijeća viših redovničkih poglavara i Unije viših redovničkih poglavarica*, o čemu svjedoči i ova prigodna monografija, smatrao sam uputnim isti rad priložiti ovome prigodnom izdanju i na taj način o. Hadrijanu još jednom iskazati svoje poštovanje, a ujedno i zahvalnost za sve što je učinio i ostavio našemu ženskom i muškom redovništvu. Uostalom, o tome baš i žele svjedočiti ovi retci. To će nakraju ove monografije biti i svojevrstan podsjetnik na sve dosad rečeno, a nešto možda i propušteno.

O. Hadrijan Borak, a upravo slavimo stotu obljetnicu njegova rođenja (1915.), snažno je svojim djelovanjem, svojim nadahnućima, a nadasve svojim primjerom, zadužio naše i muško i žensko redovništvo, posebno mnoge franjevačke, ali i neke druge redovničke obitelji. Zato iznošenje svojih, uglavnom osobnih prisjećanja, ima i svrhu isticanja duboke zahvalnosti, a kao dugogodišnjem suradniku u *Vijeću viših redovničkih poglavara*, današnjoj *Hrvatskoj konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica*, mislim da smijem pridodati i najavljene osobne konotacije.

O. Hadrijan je neko vrijeme osobno obnašao dužnost predsjednika ove redovničke krovne ustanove, a po prestanku službe provincijalnog ministra u vlastitoj *Hrvatskoj kapucinskoj provinciji*, gotovo sve do smrti, bio je i članom tajništva vijeća viših redovničkih poglavara. Bogata je i sadržajna riznica ostavštine koju je o. Hadrijan namro našemu redovništvu. Daleko bi nas odvelo nabranjanje svega onoga što je o. Hadrijan poduzimao, pokretao, ostvarivao i najavljivao u svojoj posljednjoj dvadesetogodišnjoj fazi života, rada i zauzimanja za naše redovnike i redovnice. Bio je naprsto – dopustite mi da se poslužim trima stranima, ali popularnim i sadržajnim izrazima: **inicijator, inspirator i organizator** brojnih akcija koje su sedamdesetih godina prošlog stoljeća, svega nekoliko godina nakon svršetka Drugoga vatikanskog sabora, ostvarene i na našim prostorima, za koje obično tvrdimo da su bili ponešto u sjeni i zavjetrini konciških zapuha.

Kada tvrdim da je zahvaljujući ponajvećma o. Hadrijanu naša redovnička konferencija – *Vijeće viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji* – gotovo iz mrtvila krenula na put pokonciške obnove našega muškoga, ali paralelno i ženskog redovništva, svjestan sam težine ovih riječi. Nije netočna ni tvrdnja da su dotad

uglavnom nedostajali snažni poticaji međusobne povezanosti, uzajamne suradnje i zajedničke akcije.

Da bismo to sveobuhvatnije razumjeli, koristit će nekoliko riječi koje će nas uvesti u kontekst onoga što je neposredno prethodilo Hadrijanovu izboru za predsjednika VVRPJ (1972.), kao i okružja u kojem je ovaj pobornik redovničke obnove na liniji koncilskih smjernica ostvarivao svoje ideje.

Kad je pak riječ o retrospektivi naše redovničke konferencije, prvo zapažanje ukazuje na veliku ažurnost naših viših redovničkih poglavara da se ubrzo po svršetku Koncila pristupi osnivanju ustanove koja bi ih povezivala i usklađivala njihove planove i djelovanja. Bilo je to u skladu s 23. točkom »Perfectae caritatis«, koncilskog dekreta o prilagođenoj obnovi redovničkog života, potpisano 28. listopada 1965. godine, da bi se nepuna dva mjeseca kasnije u Zagrebu sastala skupina viših redovničkih poglavara i – nadahnuta koncilskom preporukom da se osnuju ustanove povezivanja redovničkih poglavara – pokrenula inicijativu za osnutak *Vijeća viših redovničkih poglavara*. No, osim toga ažurnoga početka, valja odmah nadodati i drugo zapažanje, a to je da se u dalnjem postupku išlo jako sporo, čak i presporo. Dovoljno je podsjetiti da od siječnja 1966. godine, kada je kod franjevaca na Kaptolu održan spomenuti inicijativni sastanak, pa u sljedećih šest godina imamo jako rijetke susrete, svega ukupno dva-tri, makar je potvrda *Vijeća viših redovničkih poglavara* uslijedila prilično brzo.

Pravi zamah dalnjem radu ove redovničke ustanove, gdje susrećemo kao središnji lik pokretača, nadahnitelja i organizatora upravo našega o. Hadrijana Boraka, dalo je tek plenarno zasjedanje, održano kod dominikanaca u Maksimiru **8. ožujka 1972.** godine, kada je za predsjednika izabran tadašnji kapucinski provincijal o. Hadrijan Borak. Na njegov prijedlog osnovano je novo tajništvo, koje je pod njegovim vodstvom i po njegovu poticaju pokrenulo mnoge u ono vrijeme zaista zavidne akcije. Kao čovjek koji je velik dio života proveo u Vječnome Gradu, gdje je upoznao razna novija iskustva zajedničkog planiranja i djelovanja, o. Hadrijan je mnogo toga prenio i presadio u našu sredinu. Spominjem samo sljedeće:

- *Plenarna zasjedanja* odsad se održavaju dvaput godišnje i ta je praksa potrajala prvih deset godina djelovanja *Vijeća viših redovničkih poglavara*. Proljetno zasjedanje, koje je obično trajalo dva dana, imalo je formativno-studijski karakter, a jesenski plenumi trajali su jedan dan, te imali obično radno-izborni karakter. Ponekad su održana i izvanredna zasjedanja, prema potrebi.
- Poseban naglasak je stavljen na *rad tajništva*, koje je imalo četiri člana, a koje se redovito sastajalo četiri puta godišnje, kada su se rješavala mnoga tekuća pitanja, kao što su program izdavačke djelatnosti, izdavanje informativnog biltena, organizacija redovničkog tjedna, priređivanje susreta odgojitelja, priprema plenarnih zasjedanja, podržavanje veza s inozemstvom.
- Svjestan operativne važnosti dobro ustrojenog tajništva, o. Hadrijan je odmah po izboru za predsjednika uveo praksu *redovitog sastajanja* četveročlanog tajništva, u čijem je radu najčešće i sam sudjelovao. Štoviše, po prestanku službe predsjednika *Vijeća viših redovničkih poglavara u Jugoslaviji*

- viji, on je odmah pristao i dalje surađivati u ovom tijelu kojemu je stvarno udahnuo duh, te je kao član tajništva i dalje redovito sudjelovao u planiranju i ostvarenju djelatnosti našega muškog redovništva.
- O. Hadrijan, svjestan potrebe i korisnosti promicanja trajne formacije, dao je i poticaj da se svake godine organizira *Redovnički tjedan* (otvoren svim redovnicima i redovnicama), koji je održan već u jesen 1973. godine, uz sudjelovanje velikoga broja od oko 800 redovnica i redovnika. Isto tako inicirao je održavanje *savjetovanja/vijećanja* redovničkih odgojitelja i odgojiteljica, koje se gotovo bez prekida održava do dana današnjega.
 - Svjestan važnosti informiranje i tiska, o. Hadrijan je dao poticaj da se što prije **izdaju knjige** koje promiču redovničku obnovu pa je za njegova mandata, na njegov prijedlog, objavljen prijevod komentara isusovca Jeana Galota na temu dekreta o koncilskoj obnovi, a malo potom pojavio se i originalni hrvatski tekst o istoj temi, rad tadašnjeg franjevca Kerubina Barbarića. Na preporuku predsjednika konferencije redovito su se počeli izdavati i **zbornici radova** redovničkih tjedana, koji su prvih desetak godina redovito i na vrijeme izlazili, dok su se radovi savjetovanja/vijećanja redovničkih odgojitelja/odgojiteljica umnožavali u ciklostilskoj tehnici.
 - O. Hadrijan je kako želio da naše redovništvo bude redovito informirano o svemu što se na tom području događa u svijetu i kod nas, pa je povjerio tajniku da svaka dva mjeseca uređuje i ciklostilski umnožava **bilten** »**Vijesti**«, koji se raspačavao u oko 800 primjeraka. U tom biltenu surađivao je i sam o. Hadrijan vodeći rubriku »Kronograf«, gdje je upisivao i bilježio sve važnije susrete i događanja u vezama i odnosima vodstva *Vijeća viših redovničkih poglavara*, posebno ono što se radilo u tajništvu, kao i ono što se u to vrijeme paralelno događalo u *Uniji viših redovničkih poglavarica*, koja je – upravo na poticaj o. Hadrijana – uspostavila užu vezu suradnje prihvaćanjem i zajedničke organizacije redovničkih tjedana i vijećanja odgojitelja.
 - O zauzetosti i zanosu o. Hadrijana za obnovu našega redovništva, u koначnici smatram da smijem i moram i **osobno posvjedočiti** jer sam u tim početnim godinama oživljavanja naše sveredovničke suradnje i djelatnosti – kao tajnik predsjednika Boraka – bio jako blizak syjedok ovih napora. Iz spomenutoga »Kronografa«, koji je o. Hadrijan na stranicama biltena »Vijesti« objavljivao svaka dva mjeseca svoga predsjednikovanja *Vijećem viših redovničkih poglavara*, pokušao sam rekonstruirati samo broj susreta koji je predsjednik u godinu i pol svoje službe s tajnikom održao službeno ili radno. Ima više od trideset zapisa koji to potvrđuju. O. Hadrijanu čak nije bilo teško više se puta iz udaljene Dubrave, gdje je kao provincijal živio u kapucinskom samostanu sv. Mihaela, tramvajem zaputiti u dijametralno suprotan dio Zagreba, na Sveti Duh, gdje je tajnik živio u istoimenom samostanu. Tada naša redovnička konferencija nije još imala zajedničkih prostorija, pa su se sastanci održavali ili kod tajnika ili kod predsjednika. Ti su mi susreti ostali u nezaboravnom sjećanju. Koliko je tu bilo ideja, konkretnih zamisli, nadahnuća, prijedloga i savjeta starijeg subrata bogatog znanjem i iskustvima koje je sa sobom donio nakon svog povratka iz

Rima! Na tim smo se sastancima, najčešće u četiri oka, dogovarali pojediničnosti važnih skupova, programirali razne izdavačke pothvate, razrađivali mogućnosti promicanja redovničke obnove i razvijali sve dublji osjećaj iskrene suradnje. Nešto što me posebno u to vrijeme zadrivilo, to je bio Borakov optimizam i svijest da to treba činiti od srca, onako volonterski, jer od tog rada tada, ni on ni tajnik, nisu primali nijedan dinar džeparca. Kad već aludiram na materijalno poslovanje, slobodan sam priznati da je, zahvaljujući upravo svojim poznanstvima i vezama dok je bio u inozemstvu, putem raznih ustanova o. Hadrijan znao dobiti namjensku novčanu pomoć, ne tako neznatnu, koja je tako omogućavala i olakšavala izdavanje knjiga, održavanje velikih skupova, sudjelovanje na europskim susretima. Od njih posebno pamtim petodnevni susret s *Unjom vrhovnih poglavara i Kongregacijom za redovnike* u Rimu, u listopadu 1972. godine, kada je više od 200 predstavnika nacionalnih konferencijskih organizacija iz stotinjak zemalja sudjelovalo prvi put na jednom takvom susretu najviše međunarodne razine. A ono što me se ponajviše dojmilo gledajući izbliza lik i revnost o. Hadrijana, bila je njegova jednostavnost, bliskost, skromnost, zauzetost, ali i odlučnost. I takva ga pamtim sve do dana današnjega.

Kad je, na plenarnom zasjedanju VVRPJ u Zagrebu, 5. rujna 1973. godine, točno nakon godine i pol služenja, o. Hadrijan predao službu predsjednika fra Nikoli Rošiću, tajništvo je u bilten izvještavanja ovih promjena, kad je predstavljen novi predsjednik, uvrstilo i ovu znakovitu zabilježbu: »Osjećamo dužnost, u prvom redu zahvaliti dosadašnjem predsjedniku o. Hadrijanu za uložen trud i ljubav za Vijeće. Mi koji smo bili najprisniji suradnici o. Hadrijana dobro znamo koliko je on učinio za Vijeće i opće dobro našeg redovništva. U nepune dvije godine udahnuo je nov polet u rad i ulio povjerenje mnogih u naše Vijeće. Rezultati su prilično uočljivi. Zato nam je osobito draga što se o. Hadrijan rado i spremno odazvao pozivu da kao član našeg tajništva i dalje aktivno radi u našem Vijeću.«

Borakova zauzetost i revnost u promicanju pokoncilske obnove redovničkog života nije se isključivo očitovala u nesobičnom radu unutar redovničke konferencije, tadašnjega *Vijeća viših redovničkih poglavara*, već i izvan toga. Ukratko samo podsjećam na još neka područja rada i suradnje.

- Već od prvih dana predsjednikovanja uspostavio je čvrstu i dugotrajnu vezu u odnosima s *Unjom viših redovničkih poglavara*, paralelnom redovničkom strukturom koja obuhvaća žensko redovništvo, tada još potpuno odvojenom od muške konferencije. Sudjelovao je na nekim njihovim skupovima i sastancima, dogovorio zajedničko organiziranje redovničkih tjedana i savjetovanja redovničkih odgojitelja/odgojiteljica, zajedničko izdavanje redovničke literature i još neke zajedničke akcije koje će postupno i dovesti do potpunog ujedinjenja ovih dviju ustanova u danas jedinstvenu *Hrvatsku konferenciju viših redovničkih poglavara i poglavarica*. A o spremnosti o. Hadrijana da stručno, svojim savjetima i znanjem, pripomogne brojnim redovničkim, posebno ženskim ustanovama, u preoblikovanju svojih konstitucija i statuta u duhu koncilskih smjernica, dalo bi se dugo

- i naširoko govoriti, ali to bi najpotpunije trebale posvjedočiti same redovničke poglavarice.
- O. Hadrijan je nekoliko mjeseci po izboru potaknuo ostvarenje preporuke koncilskog dekreta o redovničkoj obnovi da se uspostavi zajedničko tijelo suradnje između biskupa, provincijala i provincijalki, te je zahvaljujući svojem pravnom znanju i iskustvu predložio statut po kojemu je već u jesen iste godine počelo djelovanje *Mješovite komisije BK-VVRP-UVRP*, koje je nekoliko prvih godina prilično dobro djelovalo, makar se u posljednje vrijeme uočava stanovit zastoj na tim relacijama.
 - Svjestan važnosti promicanja obnove od strane **izdavačke djelatnosti**, o. Hadrijan je ne samo poticao prevođenje stranih autora (Galot, Metz) nego i objavlјivanje izvorno hrvatske redovničke literature, u kojoj je i sam našao svoje mjesto. Sam je pripremio veliki zbornik pravnih smjernica koje je nazao »Crkva redovnicima«, objavljen u izdanju VVRPJ-UVRPJ u Zagrebu 1974. godine, potom je priredio djelo o sekularnim ustanovama, pod naslovom »Svjetovni instituti« (Zagreb, KS, 1983.), a posebno zapaženo mjesto pripada njegovu djelu »Redovnička pravila« (Zagreb, 1985.). Posebni nedosanjani san bila je Borakova zamisao velike povijesti redovništva, koju je dugo spremao, ali nikada dovršio ni objavio. Bilo bi vrijedno istražiti u njegovoj intelektualnoj ostavštini je li ostalo kakvih tragova ove njegove ideje koju je više puta javno spominjao i predlagao.
 - Kad je nakon proslava franjevačkih jubileja osamdesetih godina osnovano *Vijeće franjevačkih zajednica*, za povezivanje poglavara iz raznih franjevačkih muških i ženskih obitelji, o. Hadrijan je i opet bio duša ove ideje. Kao njegov potpredsjednik od početka je postavio dobre temelje ovoj strukturi i više godina je vodio i nadahnjivao razne pothvate na području svefranjevačke suradnje, posebno znanstvene skupove u povodu jubileja vezanih uz sv. Franju, sv. Bonaventuru i sv. Antuna Padovanskog. Vrijedilo bi dublje proučiti Borakovu zauzetost u ovom smjeru, jer mi se čini da pomalo pada u zaborav njegov polet i revnost i na ovom području djelovanja.

Vrijeme ipak istječe, treba završiti. Kad me na sprovodu o. Hadrijana, 8. ožujka 1993. godine, zapala čast da u ime *Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica*, kao tadašnji njezin predsjednik, izrazim riječi oproštaja i zahvalnosti, završio sam prigodni govor riječima za koje vjerujem da i danas vrijede te ih zato na kraju i sada ponavljam: »Rimski poganski pjesnik Horacije, misleći na svoja književna dostignuća, zapisao je prije smrti: ‚Non omnis moriar!‘ – svjestan da njegovom smrću njegova djela neće pasti u potpun zaborav. Znao je da djela dulje žive od čovjeka. Da je naš o. Hadrijan Borak ostavio samo uspomenu na svoj sveobuhvatan i neprocjenjiv rad na području našega redovništva, moglo bi se i za njega ponoviti da neće u potpunosti nestati. No, mi kao kršćani još više vjerujemo da su mnogo dublji korijeni – i ljudski i kršćanski i redovnički, pa i franjevački – koje ostavlja sjećanje na ovoga dragoga, neumornog, nesebičnog i zauzetog čovjeka i da njegov lik i djelo neće tako brzo nestati pa ni izbljedjeti. I ovaj prigodni skup potvrda je toga. Nadam se da će tome pridonijeti i ovaj kratak podsjetnik.

KAZALO IMENA

Androić, Ivan 167
 Andelović, Petar 43, 65, 137
 Anić, Danijela 75
 Anić, Salezija 134
 Antić, Božena 68
 Antolović, Ana 44
 Antolović, Ana Marija 168
 Baćak, Albertina 67, 68
 Badurina, Antun 71, 126
 Badurina, Srećko 54, 58, 133
 Badurina, Vlatko 65, 126, 137
 Bagarić, Franka 126
 Bagarić, Stipe 34
 Bagarić, Stjepan 68, 69
 Balažić, Štefan 56, 81, 123
 Balić, Slavica 168
 Banić, Stanko 69
 Baran, Tanja 2, 94, 97
 Baran, Tomislav 103, 146
 Barbarić, M. Emila 66, 118, 168
 Barbarić, Kerubin 97, 195
 Barbarić, Mirko 87
 Baričević, Josip 81,
 Barić, Ružica 64, 168
 Barić, Zdravko 167
 Barišić, Marin 139
 Barun, Andelko 87
 Barun, Nikola 87, 166
 Bašić, Petar 74, 75, 100, 108
 Begić, Ana 75
 Berden, Pavel 53, 54
 Bešlić, Iva 44
 Bešter, Stane 87
 Bevk, Vinko 55
 Bezmalinović, Celestin 33, 130,
 133, 134, 135
 Bilandžija, Dolores 67
 Bilokapić, Andrija 166
 Bižaca, Eugen 33
 Blažević, Josip 166
 Blažević, Velimir 57, 60, 131

Bogdanović, Annemarie 170
 Bolkovac, Stjepan 60, 65, 68, 69,
 71, 75, 108, 125, 137
 Borak, Hadrijan 5, 7, 13, 14, 34,
 39, 54-57, 63, 65, 69, 70, 95,
 97, 123, 124, 131, 134, 136,
 191, 193-197
 Bozanić, Josip 93, 138, 146
 Bradica, Miroslava 8, 9, 47, 64,
 74, 132, 168
 Brajčić, Rudolf 53
 Bratina, Lojze 65, 71
 Braz de Aviz, João 113
 Brkić, Rozo 72
 Brolih, Polikarp 65
 Buntak, Marija Ancilla 8, 36, 38,
 52, 65
 Cagna, Mario 132
 Cassari, Roberto Mario 62, 132
 Cecchini, Michele 132
 Cestar, Željko 73
 Cifrak, Mario 171
 Cigić, Korona 44, 132
 Cirimotić, Luka 56
 Čapkun, Petar 33, 70, 133
 Čekada, Smiljan 133
 Čirkو, Antonio-Mario 75, 103,
 108
 Čovo, Judita 66
 Čulina, Iva 66, 81
 Ćurić, Josip 55
 D'Errico, Alessandro
 Damjanović, Damjan 31, 39, 52,
 65, 95, 128
 Delić, Josip 60
 Delić, Mladen 75
 Denise od Isusa 170
 Dešković, Tonči 55, 70
 Doljanin, Frano 74
 Duda, Bonaventura 13, 52, 53
 Dugandžić, Ivan 87
 Duvnjak, Stjepan 87
 Džolan, Mijo 44
 Durman, Kazimir 31, 32, 33, 65
 Einaudi, Giulio 132
 Errazuriz Ossa, Francisco Javier 41,
 42, 180
 Fabris, Irena 171
 Faltak, M. Matea 72
 Fostač, Antun 32, 33, 34, 65, 70,
 131
 Franić, Frane 133
 Franjo 6, 7, 8, 100, 143, 145, 147
 Fuček, Ivan 52, 53, 55, 57
 Gadža, Mirjam 68
 Galauner, Petar 57
 Galić, Josip 167
 Galić, Mariangela 169
 Gartner, Leopoldina 57, 66
 Gass, Filibert 52
 Gašpar, Nela 61, 72
 Gavran, Zdravko 61
 Gavrić, Anto 47, 64, 72, 88, 97,
 132
 Gelemanović, Rajko 65
 Glogović, Marko Kornelije 167
 Goretti Krznar, Marija 59, 66,
 118, 125, 130, 139
 Gračanin, Inviolata 66
 Grgić, Danica 73
 Grgić, Ilija 167
 Grmič, Vekoslav 136
 Grubich, Karolina 170
 Gverić, Zdravka 168
 Herbut, Joakim 136
 Hoško, Emanuel 53, 54, 55, 57,
 134, 135, 136
 Houffon, Senassou Adeline 114
 Igrec, Gordana 168
 Ivić, Jozo 167
 Jagec, Lucije 65
 Jagodić, Ivica 59, 87

- Jauh, Janez 67
 Ježić, Mislav 58
 Johler, Filip 53
 Jozić, Ljubica 170
 Jozinović, Marko 133
 Jukić, Vlado 61
 Junger, Vid 87
 Jurak, Alojzije 87
 Jurčević, Marijan 58-61, 130
 Jurić, Ante
 Jurić, Patricija 72, 129
 Jurinec, Franjo 68, 69, 71
 Kahne, Stanko 34, 69, 95
 Karaman, Radojko 55, 65, 132, 137
 Karninčić, Manes 52
 Kevo, M. Radoslava 169
 Kezić, Ines 58, 59, 66, 137
 Kirigin, Martin 95
 Klaić, Samuela 73
 Kmetec, Martin 87
 Kneginić, Suzana 73
 Knežević, Zvonko 87
 Kobas, Jaroslava 170
 Kodžoman, Joško 166
 Kokalj, Jože 57, 65
 Kokša, Đuro 57, 133
 Kolar, Jelena 170
 Kolimbatović, Drago 131
 Komarica, Franjo 139
 Koprek, Danijela 72
 Koprivnjak, M. Martina 47, 132, 169
 Kos, Stanko 56, 70
 Kosina, Marina 73
 Košir, Anton 65
 Kovač, Valerija 74
 Kramberger, Franc 133
 Krilić, Jelena 73
 Krištić, Bernarda 66
 Krišto, Elvira 66, 80
 Križić, Zdenko 71, 83, 92
 Kuharić, Franjo 57, 58, 118, 131-134, 136, 137
 Kuničić, Jordan 53
 Kunić, Benedikta 53, 73
 Kunšek, Jože 69
 Kupčerić, M. Amalija 168
 Kurtović, Ljubo 167
 Kustura, M. Marija-Ana 44, 46, 66
 Kušan, Stjepan 41, 65, 180
 Kuštomba, Mirjam 57
 Lach, Josip 33, 130
 Lajoš, Zorislav 32, 34, 66, 68, 69, 131
 Lavrič, Anton 87
 Lenič, Stanko 133
 Linić, Zvjezdan 58
 Litrić, Alojzije 58, 137
 Lončarević, Emila 66
 Lozano, Francisco-Javier 132
 Lozuk, Ante 60
 Lučić, Jasna 47, 124, 132, 169
 Lučić, M. Admirata 170
 Lujić, Božo 167
 Ljubas, Kaja 168
 Ljubičić, Deodata 65, 66, 137
 Macan, Ivan 65
 Maglica, Katarina 64, 168
 Majstorović, Srećko 55
 Mamić, Jakov 57, 62, 63, 81
 Mamić, Stjepan 87
 Mamić, Vinko 47, 65, 113, 124, 132
 Maračić, Ljudevit 2, 6, 7, 9, 14, 32, 34, 53, 58, 61, 65, 66, 68, 69, 75, 97, 103, 104, 107, 108, 123, 124, 125, 134, 137, 193
 Marasović, Špiro 57, 60
 Marie-Raphael od Isusa 171
 Marin, Jeronim Adam 167
 Marjanović, Ivan 87
 Marjanović, M. Petra 169
 Markešić, Luka 87, 137
 Marković, Ivo 59
 Marković, Ladislav 32, 52, 68
 Martinčević, M. Alojzija 171
 Martinez Somalo, Eduardo 41, 42, 180
 Mataušić, Mirko 75, 108
 Mateljan, Ivan Iko 65
 Matić, Antonija 72
 Matušić, Ambrozije 65, 87
 Medven, Robertina 66
 Midenjak, Sandra 63
 Mihaljević, Ivanka 124, 127
 Mihetec, Vjenceslav 65
 Mikac, Marija Cecilija 38, 66, 68
 Mikić, Patricija 73
 Milašin, Beata Marija 38
 Mohorić, Dubravka 66
 Montalvo, Gabriele 132
 Mosha, Josaphat Ngimonyi 166
 Mutić, Benjamina 38
 Nazlić, Andrea 169
 Nazor, Berhmana 123
 Nikić, Mijo 87
 Nikolić, Marinko 2, 7, 9, 107
 Ninić, Virginia 38
 Nuić, Viktor 60, 70, 99, 131
 Ocvirk, Drago 58
 Olujević, Irena 2, 7, 9, 69
 Oreč, Leonard 33, 34, 66, 69, 70, 79, 81, 95, 104
 Orkić, Pejo 64, 166
 Oršolić, Ružica 73
 Paluca, Dila 169
 Paponja, Ivan 44, 45, 46, 65
 Paradžik, Rudolfa 44
 Passerini, Mariano 167
 Pavao VI. 14, 17, 18, 31
 Pavičić, Nikola 55
 Pavlović, Augustin 57
 Pehar, Marija 61
 Pejić, Jozo 133, 137
 Pejić, Pio 131
 Perić, Ratko 55, 63, 139
 Periškić, Adam 131
 Pernek, Severin 134, 135, 136
 Peršić, M. Elizabeta 168
 Petanjak, Ivica 92
 Petrović, Josipa 73
 Pichler, Alfred 132, 136, 137
 Pio XII. 13, 15,
 Pironi, Eduardo 123, 133

- Pišković, Katarina 72
 Pišković, Kristina 168
 Pitka, Anastazija 169
 Plenković, Ivo 87
 Podgorelec, Franjo 113
 Pogačnik, Jože 33, 130, 133
 Popović, Bazilija 52
 Prcela, Frano 65
 Pšeničnjak, Franjo 137
 Puljić, Vinko 137
 Puljić, Želimir 59, 129, 130, 133, 139
 Puškarić, Marko 69, 71, 108
 Rabič, Ireneja 134
 Radan, M. Anemarie 169
 Radek, M. Radoslava 169
 Radić, Jure 59
 Radošević, Ljiljana 59
 Rajković, Consolata 66
 Rajković, Gracija 69
 Rapljenović, Fevronija 168
 Rimac, Srećko 166
 Roblek, Jože 87
 Rode, Franc 45, 46, 56, 61
 Rodríguez Carballo, José 94, 146
 Rosanna, Enrica 46, 61
 Roščić, Nikola M. 34, 53, 54, 55, 65, 66, 69, 70, 89, 124, 133, 134, 196
 Rotim, Andelina 170
 Rumenjak, Sabin 131
 Salač, Josip 34, 53, 131, 133
 Salamon, Branimira 169
 Scaramuzza, Cristina 170
 Semren, Marko 62, 87, 144
 Sinčić, M. Danijela 169
 Slana, Lusta 52
 Slišković, Slavko 166
 Slišković, Zdravko 81
 Sremić, Josip 87
 Stanić, Stjepanka 72
 Stantić, Ante 53, 70, 95
 Stojić, Anto 87
 Strancarić, Tihana 117
 Strujić, Anita 69, 124
 Stubičar, Nives 169
 Svoljšak, Franc 67
 Šagi, Bono 55, 57, 59, 60, 65, 71, 123, 131, 132
 Šagi-Bunić, Tomislav 57
 Šarčević, Jure 2, 6, 7, 64, 65, 71, 74, 127, 144, 149, 166
 Šarčević, Terezija 169
 Šef, Marijan 56
 Šeper, Franjo 31, 36, 38, 130
 Šikić, Mario 137
 Šilić, Rufin 54, 95, 133
 Šimić, Agnes 170
 Šimić, Pero 57
 Šimunović, Jure 87, 97
 Šimunović, Klara 60, 66
 Škafar, Vinko 87
 Škunca, Bernardin 54
 Škvorc, Mijo 32, 34, 54, 128, 131, 133, 134, 136
 Šokić, Magdalena 67, 68
 Šošić, Niko 87
 Štokalo, Gabrijel 95, 97, 159
 Šuštar, Alojz 56, 132
 Šutić, Flavija 38, 68
 Tadić, Elvira 66
 Tadić-Šutra, Agneta 59, 66
 Tadin, Miljenka 65, 66
 Tamhina, Stela 53
 Tobin, Joseph W. 46, 47
 Tokić, Dario 75, 108
 Tolić, Željko 65
 Tomac, Zdravko 62
 Tomašević, Mirjana 73
 Tomić, Celestin 97, 147
 Tomić, Draženko 72
 Tomkiv, Adrijana 68
 Trobentar, Anastazija 14, 52, 68, 123
 Tubak, Slavica 75
 Tustonjić, Ante 166
 Udovičić, Jaira 170
 Uzinić, Mate 62, 88, 132, 144, 149
 Valenčak, Marjan 131
 Vasilj, Jozo 68, 69, 126
 Vicić, Filip 167
 Vidak, Celina 170
 Vidaković, Fides 14, 53, 65, 66, 123, 131, 134
 Vidaković, Petra 68, 75, 97, 108
 Vidic, Jože 131
 Vincek, Vinko 39, 53, 54, 128, 131
 Vlašić, Nives 66
 Vlašić, Vladimir 55, 70
 Vrdoljak, Ilija 166
 Vučemilo, Stjepan 133
 Vuković, Vjekoslava 58
 Vurnik, Rafaela Marija 38, 52, 53
 Wosko, Andrej 167
 Zadro, Marinko 137
 Zagorac, Vladimir 53
 Zečević, Jure 113
 Zorić, Kornelija 66
 Zrno, Marija 75
 Zubak, Marijan 73
 Žakelj, Stanko 32, 33, 34, 65, 66, 69, 167
 Žanić, Pavao 133
 Železnjak, Željko 47, 65, 132
 Žerdin, Štefan 32, 34, 65, 66, 69, 134
 Žužek, Miha 95
 Žveglič, Hieronim 53